

I

(Jogalkotási aktusok)

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2023/1791 IRÁNYELVE

(2023. szeptember 13.)

az energiahatékonyságról és az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról (átdolgozás)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 194. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽⁴⁾ több alkalommal jelentősen módosították ⁽⁵⁾. Mivel további módosítások szükségesek, az irányelvet az áttekinthetőség érdekében célszerű átdolgozni.
- (2) „Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében” című, 2020. szeptember 17-i közleményében (a továbbiakban: az éghajlat-politikai célterv) a Bizottság ambiciózusabb éghajlatvédelmi törekvést javasolt, mégpedig azt, hogy 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55%-ra növeljék az üvegházhatású gázok (ÜHG-k) kibocsátásának csökkentésére vonatkozó uniós célkitűzést. Ez jelentős emelkedést jelent a jelenleg 40%-ban meghatározott csökkentési célkitűzéshez képest. A javaslat a Bizottságnak az európai zöld megállapodásról szóló 2019. december 11-i közleményében (a továbbiakban: az európai zöld megállapodás) tett kötelezettségvállalás eredményeként jött létre, miszerint a Bizottság átfogó tervet terjeszt elő annak érdekében, hogy az Unió 2030-ra vonatkozó célkitűzését felelősségteljes módon 55%-ra növelje. Összhangban van továbbá az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében 2015. december 12-én elfogadott Párizsi Megállapodás (a továbbiakban: a Párizsi Megállapodás) azon célkitűzéseivel is, hogy a globális hőmérséklet-emelkedést jóval 2 °C alatt tartsák, és hogy igyekezzenek azt 1,5 °C-ra korlátozni.

⁽¹⁾ HL C 152., 2022.4.6., 134. o.⁽²⁾ HL C 301., 2022.8.5., 139. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2023. július 11-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. július 25-i határozata.⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).⁽⁵⁾ Lásd a XVI. melléklet A. részét.

- (3) Az Európai Tanács a 2020. december 10–11-i következtetéseiben jóváhagyta azt a kötelező uniós célkitűzést, hogy 2030-ra az 1990-es szinthez képest legalább 55%-os Unión belüli nettó csökkentést kell elérni az ÜHG-kibocsátásban. Az Európai Tanács arra a következtetésre jutott, hogy az éghajlat-politikai törekvéseket oly módon kell fokozni, amely elő fogja segíteni a fenntartható gazdasági növekedést és a munkahelyteremtést, egészségügyi és környezeti előnyökkel fog járni az uniós polgárok számára, valamint a zöld technológiákkal kapcsolatos innováció előmozdításával hozzá fog járulni az uniós gazdaság hosszú távú globális versenyképességéhez.
- (4) E célkitűzések megvalósítása érdekében a Bizottság „A Bizottság 2021. évi munkaprogramja – Életerős Unió egy sérülékeny világban” című, 2020. október 19-i közleményében bejelentette, hogy jogalkotási csomagot nyújt be azzal a céllal, hogy 2030-ra legalább 55 %-kal csökkenjen az ÜHG-kibocsátás (az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag), és 2050-re megvalósuljon az Európai Unió klímasemlegessége. Az említett csomag számos szakpolitikai területre kiterjed, többek között az energiahatékonyságra, a megújuló energiára, a földhasználatra, a földhasználat-megváltoztatásra és az erdőgazdálkodásra, az energiaadóztatásra, a vállaláselosztásra és a kibocsátás-kereskedelemre.
- (5) Az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag célja, hogy megőrizze a munkahelyeket és újakat teremtsen az Unióban, továbbá lehetővé tegye, hogy az Unió világszínvonalra lépjen a tiszta technológiák kifejlesztésében és elterjesztésében a globális energetikai átállás során, beleértve az energiahatékonysági megoldásokat is.
- (6) Az előrejelzések szerint a jelenlegi szakpolitikák teljes körű végrehajtásával az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése a földhasználatból eredő kibocsátásokat és -elnyeléseket leszámítva 2030-ra az 1990-es szinthez képest körülbelül 45%, azokkal együtt pedig körülbelül 47% lenne. Az éghajlat-politikai célterv ezért a gazdaság valamennyi ágazatában fellépéseket ír elő, valamint a kulcsfontosságú jogalkotási eszközök felülvizsgálatát irányozza elő e fokozott éghajlatvédelmi törekvés elérése érdekében.
- (7) A „Tiszta bolygót mindenkinek – Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról” című, 2018. november 28-i közleményében a Bizottság megállapította, hogy az energiahatékonyság olyan kulcsfontosságú cselekvési terület, amely nélkül az uniós gazdaság teljes dekarbonizációja nem lenne megvalósítható. Az Unió jelenlegi energiahatékonysági politikája azon szükség alapján alakult ki, hogy meg kell ragadni a költséghatékony energiamegtakarítási lehetőségeket. 2018 decemberében az energiahatékonyság elsődlegessé tételének, a megújuló energiaforrások területén a globális vezető szerep kivívásának, valamint a fogyasztókkal szembeni méltányosság biztosításának céljával létrehozott „Tiszta energia minden európainak” csomag részeként a 2030-ra előrejelzett energiafelhasználáshoz képest legalább 32,5 %-os új kiemelt uniós energiahatékonysági célkitűzést határoztak meg 2030-ra.
- (8) Az éghajlat-politikai céltervet kísérő hatásvizsgálat kimutatta, hogy a fokozott éghajlat-politikai törekvés eléréséhez az energiahatékonyság-javulást a jelenlegi 32,5%-os ambíciószinthez képest jelentősen növelni kell.
- (9) Az Unió 2030-ra kitűzött energiahatékonysági céljának növelése csökkentheti az energiaárakat, és döntő szerepet játszhat az ÜHG-kibocsátás csökkentésében, amit a villamosítás, a hidrogén, az e-üzemanyagok és más, a zöld átálláshoz szükséges releváns technológiák alkalmazásának növelése és elterjedése kísérhet, többek között a közlekedési ágazatban. Az energiahatékonyság még a megújuló villamosenergia-termelés gyors növekedése mellett is csökkentheti az új villamosenergia-termelési kapacitás iránti igényt, valamint a tárolással, átvitelrel és elosztással kapcsolatos költségeket. A fokozott energiahatékonyság különösen fontos az Unió energiaellátásának biztonsága szempontjából is, mivel csökkenti az Uniónak az energiahordozók harmadik országokból történő behozatalától való függőségét. Az energiahatékonyság az egyik legbiztosabb és legköltséghatékonyabb intézkedés, amellyel ez a függőség kezelhető.
- (10) A tagállamok által a nemzeti energia- és klímaterveikben közölt nemzeti hozzájárulások összege elmarad a 32,5%-os uniós célkitűzéstől. A hozzájárulások együttesen a primerenergia-fogyasztás 29,7%-os és a végsőenergia-fogyasztás 29,4%-os csökkenését eredményeznék a 2030-ra vonatkozó 2007-es uniós referencia-forgatókönyv előrejelzéseihez képest. Ez az EU-27 primerenergia-fogyasztása tekintetében 2,8 százalékpontos, a végsőenergia-fogyasztás tekintetében pedig 3,1 százalékpontos kollektív különbséget jelentene.

- (11) Több tagállam ambiciózus nemzeti energia- és klímaterveket nyújtott be, amelyeket a Bizottság „legendának” értékelt, és amelyek olyan intézkedéseket tartalmaznak, amelyek lehetővé teszik majd e tagállamok számára, hogy az uniós átlagnál nagyobb mértékben járuljanak hozzá a kollektív energiahatékonysági célkitűzések eléréséhez. Emellett több tagállam is „korai erőfeszítéseket” dokumentált az energiamegtakarítás elérésében, azaz az utóbbi években az átlagos uniós ütemterveket meghaladó energiamegtakarításokat valósított meg. Mindkét esetben olyan jelentős erőfeszítésekről van szó, amelyeket el kell ismerni és fel kell venni az Unió jövőbeli modellezési előrejelzéseibe, továbbá amelyek jó példával szolgálhatnak arra, hogy miként tud valamennyi tagállam az energiahatékonysági potenciáljának növelésén munkálkodni annak érdekében, hogy jelentős előnyöket teremtsen gazdasága és társadalma számára.
- (12) Néhány esetben különbségek vannak a Bizottság 2020-as uniós referencia-forgatókönyvében használt feltevések és az egyes tagállamok által a nemzeti energia- és klímaterveik alapját képező referencia-forgatókönyvekben használt feltevések között. Ennek eredményeként eltérések jöhetnek létre a primerenergia-fogyasztás kiszámítását illetően, mindazonáltal mindkét megközelítés érvényes a primerenergia-fogyasztás szempontjából.
- (13) Bár az energiamegtakarítási potenciál valamennyi ágazatban továbbra is nagy, különös kihívást jelent a közlekedés, mivel az a végsőenergia-fogyasztás több mint 30%-áért felel, valamint az épületek, mivel az Unió épületállományának 75%-át alacsony energiahatékonyság jellemzi. Egy másik egyre fontosabb ágazat az információs és kommunikációs technológiai (IKT) ágazat, amely a világ teljes villamosenergia-felhasználásának 5–9 %-áért és a globális kibocsátás több mint 2%-áért felelős. 2018-ban az adatközpontok az EU-28 villamosenergia-igényének 2,7%-át tették ki. Ezzel összefüggésben a Bizottság „Európa digitális jövőjének megtervezése” című, az Unió digitális stratégiájáról szóló 2020. február 19-i közleményében rávilágított arra, hogy rendkívül energiahatékony és fenntartható adatközpontokra van szükség, valamint fokozni kell az átláthatóságot a távközlési szolgáltatók környezeti lábnyomával kapcsolatban. Figyelembe kell venni továbbá az ipar energiaigényének a dekarbonizációból fakadó lehetséges növekedését, különösen az energiaigényes folyamatok esetében.
- (14) A magasabb ambíciószint a költséghatékony energiahatékonysági intézkedések erőteljesebb előmozdítását teszi szükségessé az energiarendszer valamennyi területén és minden olyan releváns ágazatban, ahol a tevékenység hatással van az energiaigényre, mint például a közlekedésben, a vízgazdálkodásban és a mezőgazdaságban. Az energiahatékonyságnak a teljes energiaellátási láncban – beleértve az energiatermelést, -szállítást, -elosztást és -végfelhasználást – történő javítása kedvező hatást fog gyakorolni a környezetre, javítani fogja a levegőminőséget és a közegészséget, csökkenteni fogja az üvegházhatásúgáz-kibocsátást, az energiaimporttól – és különösen a fosszilis tüzelőanyagok importjától – való függőség csökkentése révén javítani fogja az energiabiztonságot, csökkenteni fogja a háztartások és a vállalkozások energiaköltségeit, hozzá fog járulni az energiaszegénység enyhítéséhez, valamint nagyobb versenyképességet, több munkahelyet és az egész gazdaságra kiterjedő megnövekedett gazdasági tevékenységet fog eredményezni. Az energiahatékonyság javítása így javítaná a polgárok életminőségét, miközben hozzájárulna az Unió harmadik országbeli partnerekkel fenntartott energiaügyi kapcsolatainak a klímasemlegesség elérésének irányába vezető átalakításához. Ez összhangban van az energiaunió és a Párizsi Megállapodás által létrehozott globális éghajlat-politikai menetrend keretében tett uniós kötelezettségvállalásokkal. A különböző ágazatok energiateljesítményének javítása elősegítheti a városok megújulását, beleértve az épületek javítását, valamint a mobilitási és megközelítési minták változását, miközben hatékonyabb, fenntarthatóbb és megfizethetőbb lehetőségeknek ad teret.
- (15) Ezen irányelv lépést tesz a 2050-re elérendő klímasemlegesség felé, amelynek keretében az energiahatékonyság önálló energiaforrásként kezelendő. Az „első az energiahatékonyság” elv olyan átfogó elv, amelyet figyelembe kell venni az energiarendszeren túl valamennyi ágazatban és valamennyi szinten, ideértve a pénzügyi ágazatot is. A szakpolitikai, tervezési és beruházási döntéseknél az energiahatékonysági megoldásokat elsődleges opcióként kell tekinteni a kínálati oldalra és az egyéb szakpolitikai területekre vonatkozó új szabályok kialakításakor. Jóllehet az „első az energiahatékonyság” elvet egyéb jogi kötelezettségek, célkitűzések és elvek sérelme nélkül kell alkalmazni, az ilyen kötelezettségek, célkitűzések és elvek se nem akadályozhatják annak alkalmazását, se nem eredményezhetnek felmentést annak alkalmazása alól. A Bizottságnak biztosítania kell, hogy az energiahatékonyság és a kereslet-oldali reagálási mechanizmusok a termelési kapacitással azonos hangsúlyt kapjanak. Az energiahatékonysági fejlesztéseket minden olyan esetben meg kell valósítani, amikor azok költséghatékonyabbak, mint a megfelelő kínálati oldali megoldások. Ennek hozzá kellene járulnia ahhoz, hogy az Unió – különösen a polgárok és a vállalkozások – ki tudja aknázni az energiahatékonyság számos előnyét. Az energiahatékonyság-javító intézkedések végrehajtását prioritássá kell tenni az energiaszegénység enyhítése tekintetében is.

- (16) Az energiahatékonyságot alapvető elemnek kell tekinteni és érvényesítését prioritásként kell kezelni az uniós energetikai infrastruktúrára vonatkozó jövőbeli beruházási döntések során. Az „első az energiahatékonyság” elvet elsősorban a rendszerhatékonysági megközelítés, valamint a társadalmi és egészségügyi szempontok figyelembevételével kell alkalmazni, figyelmet fordítva egyúttal az ellátásbiztonságra, az energiarendszer integrációjára és a klímasemlegességre való áttérésre. Következésképpen az „első az energiahatékonyság” elvnek hozzá kell járulnia mind az egyes végfelhasználói ágazatok, mind a teljes energiarendszer hatékonyságának javításához. Az elv alkalmazásának támogatnia kell az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁶⁾ rögzített környezeti célkitűzésekhez hozzájáruló energiahatékony megoldásokra irányuló beruházásokat is.
- (17) Az „első az energiahatékonyság” elvről az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁷⁾ rendelkezik, és az a Bizottság 2022. július 8-i közleményében meghatározott, az energiarendszer integrációjára vonatkozó uniós stratégia központi elemét képezi. Bár az elv a költséghatékonyságon alapul, alkalmazása társadalmi szempontból szélesebb körű következményekkel jár. Ezeket a következményeket – amelyek a körülményektől függően változhatnak – a költség-haszon elemzés olyan megbízható módszerei révén kell gondosan értékelni, amelyek figyelembe veszik az energiahatékonyság számos előnyét. A Bizottság külön iránymutatásokat dolgozott ki az elv működésére és alkalmazására vonatkozóan, konkrét eszközöket és példákat javasolva a különböző ágazatokban történő alkalmazásra. A Bizottság emellett ajánlást adott ki a tagállamoknak, amely az ezen irányelvben meghatározott követelményekre épül, és az elv alkalmazásával kapcsolatban konkrét intézkedéseket szorgalmaz. A tagállamoknak a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venniük ezt az ajánlást, és az energiahatékonysági elv gyakorlati megvalósítása során az ajánláshoz kell igazodniuk.
- (18) Az „első az energiahatékonyság” elv egy olyan holisztikus megközelítés elfogadását jelenti, amely figyelembe veszi az integrált energiarendszer összességében vett hatékonyságát, az ellátás biztonságát és a költséghatékonyságot, és a klímasemlegesség érdekében a teljes értékláncban (az energiatermeléstől a hálózati szállításon át a végső energiafogyasztásig) a leghatékonyabb megoldásokat támogatja annak érdekében, hogy mind a primerenergia-fogyasztás, mind a végsőenergia-fogyasztás terén megvalósuljon a hatékonyság. Ennek a megközelítésnek a rendszer teljesítményét és az energia dinamikus felhasználását kell vizsgálnia, ahol a keresletoldali erőforrásokat és a rendszer rugalmasságát energiahatékonyági megoldásoknak tekintik.
- (19) A hatás elérése érdekében a nemzeti, regionális, helyi és ágazati döntéshozóknak következetesen alkalmazniuk kell az „első az energiahatékonyság” elvet valamennyi releváns forgatókönyv és szakpolitikai, tervezési és jelentős beruházási döntés során, azaz az energiafogyasztást vagy -ellátást befolyásoló, egyenként 100 000 000 EUR-t, közlekedési infrastrukturális projektek esetében pedig 175 000 000 EUR-t meghaladó értékű nagyberuházások esetében. Az elv megfelelő alkalmazása megköveteli a megfelelő költség-haszon elemzési módszerek alkalmazását, az energiahatékony megoldásokhoz szükséges feltételek megteremtését és a megfelelő nyomon követést. Az energiahatékonysági intézkedések alkalmazásának ösztönzése érdekében módszeresen ki kell dolgozni és el kell végezni a költség-haszon elemzéseket, és ezen elemzéseknek az energiaárakra vonatkozó legfrissebb információkon kell alapulniuk, valamint tartalmazniuk kell az árak – például az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerben (EU ETS) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁸⁾ szerint kiosztott kibocsátási egységek csökkenése következtében jelentkező – emelkedésére vonatkozó forgatókönyveket. Előnyben kell részesíteni a keresletoldali megoldásokat minden olyan esetben, amikor azok a szakpolitikai célkitűzések teljesítése szempontjából költséghatékonyabbak, mint az energiaellátási infrastruktúrába történő befektetések. A keresletoldali rugalmasság szélesebb körű gazdasági, környezeti és társadalmi előnyökkel járhat a fogyasztók és a társadalom egésze számára, beleértve a helyi közösségeket is, valamint növelheti az energiarendszer hatékonyságát és csökkentheti az energiaköltségeket, például azáltal, hogy csökkenti a rendszerüzemeltetési költségeket, ami valamennyi fogyasztó számára alacsonyabb díjakat eredményez. A tagállamoknak figyelembe kell venniük a keresletoldali rugalmasságból származó potenciális előnyöket az „első az energiahatékonyság” elv alkalmazásakor, és adott esetben az integrált energiarendszer hatékonyságának növelésére irányuló erőfeszítéseik részeként figyelembe kell venniük mind központi, mind decentralizált szinten a keresletre való reagálást, az energiatárolást és az intelligens megoldásokat.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

- (20) Amikor a Bizottság az „első az energiahatékonyság” elv alkalmazása céljából értékeli a projektek értékét, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtandó jelentésében különösen azt kell értékelnie, hogy az egyes tagállamokban ténylegesen alkalmazzák-e, és miként alkalmazzák a küszöbértékeket.
- (21) Az „első az energiahatékonyság” elvet mindig arányosan kell alkalmazni, és az ezen irányelvben meghatározott követelmények nem eredményezhetnek átfedést, és nem róhatnak egymásnak ellentmondó kötelezettségeket a tagállamokra, amennyiben az elv alkalmazását közvetlenül más jogszabályok biztosítják. Ez a helyzet állhat fenn az (EU) 2022/869 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁹⁾ 3. cikke szerinti uniós listán szereplő közös érdekű projektek esetében, amely jogszabály előírja, hogy az említett projektek kidolgozása és értékelése során figyelembe kell venni az „első az energiahatékonyság” elvet.
- (22) A klímasemleges Unió 2050-ig történő megvalósítását célzó méltányos energetikai átállás az európai zöld megállapodás központi eleme. Az energiaszegénység az igazságos energetikai átállás elősegítésére kidolgozott „Tiszta energia minden európainak” csomag sarkalatos pontja. Az (EU) 2018/1999 rendelet és az (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁰⁾ alapján a Bizottság az energiaszegénységről szóló (EU) 2020/1563 ajánlásában⁽¹¹⁾ indikatív iránymutatást adott az energiaszegénység felméréséhez használandó megfelelő mutatókról, és meghatározta az „energaszegénységben élő háztartások jelentős számának” fogalmát. A 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹²⁾ és az (EU) 2019/944 irányelv előírja a tagállamok számára, hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket az energiaszegénység minden felismert formájának kezelésére, beleértve a szegénység tágabb összefüggéseivel foglalkozó intézkedéseket is. Ez különösen fontos az emelkedő energiaárak és az inflációs nyomás összefüggésében, ahol rövid és hosszú távú intézkedéseket egyaránt végre kell hajtani az Unió energiarendszerét érintő rendszerszintű kihívások kezelése érdekében.
- (23) Az energiaszegénységben élő vagy azáltal veszélyeztetett személyeknek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználóknak – ideértve a hasznosító fogyasztókat is –, az alacsony és közepes jövedelmű háztartásoknak, valamint a szociális bérlakásokban élőknek részesülniük kell az „első az energiahatékonyság” elv alkalmazásából származó előnyökből. Az energiahatékonysági intézkedéseket prioritásként kell végrehajtani e személyek és háztartások helyzetének javítása és az energiaszegénység enyhítése érdekében, és azok nem ösztönözhetik a lakhatási, mobilitási vagy energiaköltségek aránytalan növekedését. A szakpolitikai döntéshozatal, valamint a szakpolitikák és intézkedések végrehajtása során alkalmazott holisztikus megközelítés megköveteli a tagállamoktól annak biztosítását, hogy más szakpolitikák és intézkedések ne gyakoroljanak kedvezőtlen hatást e személyekre és háztartásokra.
- (24) Ez az irányelv egy olyan tágabb szakpolitikai keret részét képezi, amely az egyes szakpolitikai területek – többek között az épületek (a 2010/31/EU irányelv⁽¹³⁾), a termékek (a 2009/125/EK irányelv⁽¹⁴⁾), az (EU) 2017/1369 rendelet⁽¹⁵⁾ és az (EU) 2020/740 rendelet⁽¹⁶⁾) és az irányítási mechanizmus (az (EU) 2018/1999 rendelet) – energiahatékonysági potenciáljával foglalkozik. E szakpolitikák nagyon fontos szerepet játszanak a termékek lecserelésekor, vagy épületek építésekor és felújításakor elérhető energiamegtakarítás tekintetében.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/869 rendelete (2022. május 30.) a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, a 715/2009/EK, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendelet, továbbá a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelv módosításáról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 152., 2022.6.3., 45. o.).

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

⁽¹¹⁾ A Bizottság (EU) 2020/1563 ajánlása (2020. október 14.) az energiaszegénységről (HL L 357., 2020.10.27., 35. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/73/EK irányelve (2009. július 13.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.).

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/125/EK irányelve (2009. október 21.) az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról (HL L 285., 2009.10.31., 10. o.).

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1369 rendelete (2017. július 4.) az energiacímkézés keretének meghatározásáról és a 2010/30/EU irányelv hatályaon kívül helyezéséről (HL L 198., 2017.7.28., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/740 rendelete (2020. május 25.) a gumiabroncsok üzemanyag-hatékonyság és más paraméterek tekintetében történő címkézéséről, az (EU) 2017/1369 rendelet módosításáról és az 1222/2009/EK rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 177., 2020.6.5., 1. o.).

- (25) Egy ambiciózus energiahatékonysági célkitűzés eléréséhez meg kell szüntetni az akadályokat az energiahatékonysági intézkedésekbe való beruházások megkönnyítése érdekében. Az (EU) 2021/783 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹⁷⁾ létrehozott uniós LIFE program „Tiszta energiára való átállás” alprogramja finanszírozást fog elkülöníteni az energiahatékonyság-politika végrehajtása terén bevált uniós gyakorlatok kidolgozásának támogatására, az energiahatékonyságot gátló viselkedésbeli, piaci és szabályozási akadályok kezelésére.
- (26) Az Európai Tanács 2014. október 23–24-i ülésén elfogadott következtetéseiben támogatta azt a célkitűzést, hogy 2030-ra uniós szinten 27%-kal javuljon az energiahatékonyság, amelyet a 30%-os uniós szintű célkitűzés szem előtt tartásával 2020-ig felül kell vizsgálni. Az Európai Parlament „Az európai energiaunió felé” című, 2015. december 15-i állásfoglalásában felszólította az Európai Bizottságot, hogy értékelje továbbá a 40 %-os energiahatékonysági célkitűzés megvalósíthatóságát is ugyanazon időkeret vonatkozásában.
- (27) A Bizottság „Tiszta bolygót mindenkinek – Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról” című, 2018. november 28-i közleményében megfogalmazott előrejelzések szerint a 2030-ra kitűzött 32,5%-os uniós energiahatékonysági célkitűzés és a meglévő keret egyéb szakpolitikai eszközei 2030-ig mintegy 45%-kal csökkentenék az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 2030-ig történő 55%-os csökkentésére irányuló fokozott éghajlat-politikai törekvés jegyében az éghajlat-politikai célterv hatásvizsgálata felmérte, hogy milyen szintű erőfeszítésekre lenne szükség a különböző szakpolitikai területeken. A hatásvizsgálat megállapította, hogy az ÜHG-kibocsátási célnak a költségek szempontjából optimális elérése azt jelenti, hogy a primerenergia-fogyasztásnak és a végsőenergia-fogyasztásnak az alapforgatókönyvhöz képest legalább 39–41%-kal, illetve 36–37%-kal kellene csökkennie.
- (28) Az Unió energiahatékonysági célkitűzésének kiszámítása és meghatározása során eredetileg a 2007-es referencia-forgatókönyv 2030-ra vonatkozó előrejelzéseit tekintették alapforgatókönyvnek. Az Eurostat energiamérleg-számítási módszertanának megváltozása és a későbbi modellezési előrejelzések javítása miatt az alapforgatókönyvet módosítani kell. Így a célkitűzés meghatározására ugyanazon megközelítést alkalmazva – nevezetesen a jövőbeli alapforgatókönyvekkel összehasonlítva – az Unió 2030-ra vonatkozó energiahatékonysági célkitűzésének meghatározása a nemzeti energia- és klímatervekből származó nemzeti hozzájárulásokat tükröző 2020-as uniós referencia-forgatókönyv 2030-ra vonatkozó előrejelzéseivel képest történik. Az aktualizált alapforgatókönyv szerint az Uniónak 2030-ig legalább 11,7%-kal tovább kell növelnie energiahatékonysági törekvéseit a 2020-as uniós referencia-forgatókönyv szerinti erőfeszítések szintjéhez képest. Az uniós célkitűzésekre vonatkozó ambíciószint kifejezésének új módja nem befolyásolja a szükséges erőfeszítések tényleges szintjét, és a primerenergia-fogyasztás tekintetében 40,5%-os, a végsőenergia-fogyasztás tekintetében pedig 38%-os csökkentést jelent a 2007-es uniós referencia-forgatókönyv 2030-ra vonatkozó előrejelzéseivel képest.
- (29) A primerenergia-fogyasztás és a végsőenergia-fogyasztás kiszámításának módszere összhangban van az Eurostat új módszerével, de az ezen irányelv alkalmazásában használt mutatók alkalmazási köre eltérő, amennyiben a primerenergia-fogyasztásra és a végsőenergia-fogyasztásra vonatkozó célkitűzések tekintetében nem foglalják magukban a környezeti energiát, magukban foglalják viszont a nemzetközi légi közlekedésben felhasznált energiafogyasztást. Az új mutatók alkalmazása azt is jelenti, hogy a nagyolvasztók energiafogyasztásában bekövetkező változások már csak a primerenergia-fogyasztásban tükröződnek.
- (30) Annak szükségességét, hogy az Unió javítsa energiahatékonyságát, 2030-ig megvalósítandó primerenergia-fogyasztásban és végsőenergia-fogyasztásban kell kifejezni, feltüntetve, hogy a jelenlegi intézkedéseken és a nemzeti energia- és klímatervekben szereplő intézkedéseken felül milyen további erőfeszítésekre van szükség. A 2020-as uniós referencia-forgatókönyv 864 Mtoe végsőenergia-fogyasztást és 1 124 Mtoe primerenergia-fogyasztást vetít előre 2030-ra (a környezeti energia nélkül, de beleértve a nemzetközi légi közlekedést). A 11,7%-os további csökkentés 2030-ra 763 Mtoe primerenergia-fogyasztást, illetve 992,5 Mtoe végsőenergia-fogyasztást eredményez. A 2005-ös szintekhez képest ez azt jelenti, hogy az Unióban a végsőenergia-fogyasztást körülbelül 25%-kal, a primerenergia-fogyasztást pedig mintegy 34%-kal kellene csökkenteni. A 2020-as és 2030-as távlati tervben nem szerepelnek tagállami szinten kötelező célkitűzések, és a tagállamoknak az ezen irányelvben megadott képlet

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/783 rendelete (2021. április 29.) a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról és az 1293/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 172., 2021.5.17., 53. o.).

figyelembevételével kell meghatározniuk az Unió energiahatékonysági célkitűzéseire való hozzájárulásukat. A tagállamoknak szabadon kell meghatározniuk nemzeti célkitűzéseiket akár a primerenergia- vagy a végsőenergia-fogyasztás, vagy a primerenergia- vagy a végsőenergia-megtakarítás, akár az energiaintenzitás alapján. Ezen irányelv módosítja, hogy a tagállamok miként fejezzék ki az uniós célkitűzés tekintetében vállalt nemzeti hozzájárulásukat. Az uniós célkitűzés tekintetében vállalt tagállami hozzájárulásokat a következetesség és a haladás nyomon követésének biztosítása érdekében primerenergia- és végsőenergia-fogyasztásban kell kifejezni. Az Unió 2030-as célkitűzéseinek megvalósítása felé tett haladást indokolt rendszeresen értékelni, amelyről az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezik.

- (31) A Bizottságnak 2023. november 30-ig aktualizálnia kell a 2020-as uniós referencia-forgatókönyvet az Eurostat legfrissebb adatai alapján. Az aktualizált referencia-forgatókönyvet alkalmazni kívánó tagállamoknak az (EU) 2018/1999 rendeletben előírt iteratív folyamat részeként 2024. február 1-jéig be kell jelenteniük aktualizált nemzeti hozzájárulásait.
- (32) Kedvezőbb lenne, ha az energiahatékonysági célkitűzéseket az energiahatékonyságot különböző területeken ösztönző különös uniós és nemzeti intézkedések együttes végrehajtásának eredményeképpen lehetne elérni. A tagállamok számára elő kell írni, hogy nemzeti energiahatékonysági szakpolitikákat és intézkedéseket határozzanak meg. A Bizottságnak értékelnie kell az egyes tagállamok ilyen szakpolitikáit, intézkedéseit és egyéni erőfeszítéseit és az elért előrehaladással kapcsolatos adatokat annak értékelése érdekében, hogy mekkora a valószínűsége az átfogó uniós célkitűzés elérésének, illetve mennyire elégségesek az egyéni erőfeszítések a közös cél eléréséhez.
- (33) A közsféra az Unió teljes végsőenergia-fogyasztásának körülbelül 5–10%-áért felel. A hatóságok évente mintegy 1 800 000 000 000 EUR-t költenek. Ez az Unió bruttó hazai termékének mintegy 14%-át teszi ki. Emiatt a közsféra fontos hajtóerőt jelent a piac hatékonyabb termékek, épületek és szolgáltatások irányába történő elmozdulásának ösztönzésében, valamint a polgárok és vállalkozások energiafogyasztási szokásainak megváltoztatásában. Ezen túlmenően az energiafogyasztásnak az energiahatékonyság-javító intézkedések miatti csökkenése közforrásokat szabadíthat fel egyéb célokra. A nemzeti, regionális és helyi szintű közintézményeknek példamutató szerepet kell játszaniuk az energiahatékonyság terén.
- (34) Ahhoz, hogy a közsféra példamutató szerepet töltsön be, saját dekarbonizációs és energiahatékonysági célokat kell kitűznie. A közszférában az energiahatékonyság-javításnak tükröznie kell az uniós szinten szükséges erőfeszítéseket. A végsőenergia-fogyasztási célnak való megfelelés érdekében az Uniónak 2030-ig 19%-kal kell csökkentenie végsőenergia-fogyasztását a 2017., 2018. és 2019. évi átlagos energiafogyasztáshoz képest. A közsféra energiafogyasztásának legalább 1,9%-os éves csökkentésére vonatkozó kötelezettség várhatóan biztosítja majd, hogy a közsféra példamutató szerepet játszasson. A végsőenergia-fogyasztás csökkentése érdekében a tagállamok továbbra is teljes rugalmasságot élveznek az energiahatékonyság-javító intézkedések megválasztása tekintetében. A végsőenergia-fogyasztás éves csökkentésének előírása kisebb adminisztratív terhet jelent, mintha az energiamegtakarítás méréseire szolgáló módszerek kerülnének meghatározásra.
- (35) Kötelezettségük teljesítése érdekében a tagállamoknak a közintézmények valamennyi közszolgáltatásának és létesítményeinek végsőenergia-felhasználására célt kell kitűzniük. A címzettek körének meghatározásához a tagállamoknak a „közintézmény” ezen irányelvben foglalt fogalom meghatározását kell alkalmazniuk, ahol az „e hatóságok által közvetlenül finanszírozott” azt jelenti, hogy e szervezetek nagyrészt közfinanszírozásból működnek, és az „e hatóságok által igazgatott” azt jelenti, hogy egy nemzeti, regionális vagy helyi hatóságnak többségi döntési joga van a szervezet vezetésének megválasztását illetően. A kötelezettség teljesítéséhez a közsféra bármely területén lehet csökkenteni a végsőenergia-fogyasztást, ideértve a közlekedést, a középületeket, az egészségügyet, a területrendezést, a vízgazdálkodást és a szennyvízkezelést, a szennyvíz- és víztisztítást, a hulladékgazdálkodást, a távfűtést és -hűtést, az energiaelosztást, -ellátást és -tárolást, a közvilágítást és az infrastruktúra-tervezést, valamint az oktatást és a szociális szolgáltatásokat is. Ezen irányelv átültetésekor a tagállamok a címzettek körébe más típusú szolgáltatásokat is bevonhatnak. A közintézmények adminisztratív terheinek csökkentése érdekében a tagállamoknak digitális platformokat vagy eszközöket kell létrehozniuk az összesített fogyasztási adatok állami szervektől való összegyűjtésére, nyilvánosan hozzáférhetővé tételére és az adatok Bizottság felé történő jelentésére. A tagállamoknak ágazatonként, összesített formában terveket és éves jelentéseket kell készíteniük a közintézmények fogyasztásáról.

- (36) A tagállamoknak – a közbeszerzési gyakorlatuk során is – elő kell mozdítaniuk az energiahatékony mobilitási módokat – így például a vasúti közlekedést, a kerékpározást, a gyaloglást és a megosztott mobilitást – a járműpark megújítása és dekarbonizációja, a mobilitási módok közötti váltás ösztönzése, valamint az energiahatékony mobilitási módoknak a városi mobilitási tervezésbe történő bevonása révén.
- (37) A tagállamoknak példamutatóan kell eljárniuk annak biztosításával, hogy a közszférában az összes energiahatékony-ság-alapú szerződést, energetikai auditot és energiagazdálkodási rendszert az európai vagy nemzetközi szabványoknak megfelelően hajtják végre, illetve hogy a közszféra energiaigényes részeiben nagy mértékben alkalmaznak energetikai auditokat. A tagállamoknak iránymutatást kell biztosítaniuk és eljárásokat kell előírniuk ezen eszközök alkalmazására vonatkozóan.
- (38) A hatóságok ösztönzést kapnak arra, hogy olyan szervezetektől szerezzenek támogatást, mint például adott esetben a fenntartható energiával foglalkozó regionális vagy helyi szinten létrehozott ügynökségek. Ezeknek az ügynökségeknek a szerveződése általában tükrözi egy adott régióban vagy a közszféra egy bizonyos területén működő hatóságok egyéni igényeit. A központosított ügynökségek más tekintetben tudják jobban kielégíteni az igényeket, illetve képesek hatékonyabban működni, például a kisebb vagy központosított tagállamokban, vagy az olyan összetett vagy régiókon átnyúló területeken, mint a távfűtés és -hűtés. A fenntartható energiával foglalkozó ügynökségek egyablakos ügyintézési pontként szolgálhatnak. Ezek az ügynökségek gyakran felelősek helyi vagy regionális dekarbonizációs tervek kidolgozásáért, amelyek más dekarbonizációs intézkedéseket is tartalmazhatnak, például a fosszilis tüzelőanyagokkal működő kazánok lecserélését, valamint a hatóságok támogatását az energiával kapcsolatos szakpolitikák végrehajtásában. A fenntartható energiával foglalkozó ügynökségek vagy a regionális és helyi hatóságokat segítő egyéb szervezetek egyértelmű hatáskörökkel, célkitűzésekkel és erőforrásokkal rendelkezhetnek a fenntartható energia területén. A fenntartható energiával foglalkozó ügynökségeket ösztönözni lehetne arra, hogy mérleeljék az Unió éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseinek végrehajtása mellett önkéntesen elkötelezett helyi önkormányzatokat tömörítő Polgármesterek Szövetsége keretében tett kezdeményezéseket, valamint más, e célt szolgáló már létező kezdeményezéseket. A dekarbonizációs terveknek területfejlesztési tervekhez kell kapcsolódniuk, és figyelembe kell venniük a tagállamok által elvégzendő átfogó értékelést.
- (39) A tagállamoknak regionális és helyi szinten is támogatniuk kell a közintézményeket az energiahatékony-ság-javító intézkedések tervezésében és bevezetésében azáltal, hogy iránymutatásokat biztosítanak a kompetenciaépítés és a képzési lehetőségek előmozdítására, valamint ösztönzik az állami szervek, többek között az ügynökségek közötti együttműködést. E célból a tagállamok nemzeti kompetencia-központokat hozhatnának létre az olyan összetett kérdésekkel kapcsolatban, mint például a helyi vagy regionális energiaügynökségeknek nyújtott, távfűtéssel vagy -hűtéssel kapcsolatos tanácsadás. Az a követelmény, hogy az épületeket közel nulla energiaigényű épületekké kell alakítani, nem zárja ki vagy nem tiltja az új, illetve a felújított épületek közötti differenciálást a közel nulla energiaigényű épületek szintjei tekintetében. A közel nulla energiaigényű épületek és többek között a költségoptimalizált szint fogalmát a 2010/31/EU irányelv határozza meg.
- (40) 2026 végéig azon tagállamoknak, amelyek bármely adott évben épületeik teljes alapterületének több mint 3%-át felújítják, lehetőséget kell adni arra, hogy a többletet beszámítsák a következő három év bármelyikének éves épületfelújítási hányadába. Azon tagállam számára, amely 2027. január 1-jétől az épületei teljes alapterületének több mint 3%-át felújítja, lehetővé kell tenni a többlet beszámítását a következő két év éves felújítási hányadába. Ez a lehetőség nem használható fel olyan célokra, amelyek nincsenek összhangban ezen irányelv általános célkitűzéseivel és ambíciósintjével.
- (41) A tagállamoknak ösztönözniük kell a közintézményeket, hogy az energiamegtakarításon túlmenően vegyék figyelembe az olyan szélesebb körű előnyöket is, mint a beltéri környezet minősége, valamint az emberek életminősége és a felújított középületek kényelmének javítása terén jelentkező előnyök, különösen az iskolák, a napközi otthonok, az időotthonok, a védett lakások, a kórházak és a szociális bérlakások esetében.
- (42) Az ipari tevékenységeken kívül a fő energiafelhasználók és kibocsátásforrások az épületek és a közlekedés. Az épületek az Unió teljes energiafogyasztásának mintegy 40 %-áért, az energiából származó üvegházhatású gázainak pedig 36 %-áért felelősek. Az épületkorszerűsítési programról szóló, 2020. október 14-i bizottsági közlemény az építőipar energia- és erőforrás-hatékony-ságának és a megfizethetőségének kettős kihívásával foglalkozik, és célja a felújítási arány megduplázása. A program középpontjában a legrosszabb energiateljesítményű épületek, az energiaszegénység és a középületek állnak. Az épületek ráadásul kiemelt fontossággal bírnak azon uniós célkitűzés elérése szempontjából, amely szerint 2050-re meg kell valósítani a klímasemlegességet. A közintézmények tulajdonában lévő épületek az épületállomány jelentős részét teszik ki, és különösen nagy figyelem övezi őket. Ezért

helyénvaló egy éves felújítási arány meghatározása a tagállamok területén található, a közintézmények tulajdonában lévő épületek tekintetében annak érdekében, hogy azok energiahatékonysága javuljon, és közel nulla energiaigényű épületekké vagy nulla kibocsátású épületekké alakítsák át azokat. A tagállamok felkérést kapnak arra, hogy hosszú távú felújítási stratégiáikkal és/vagy nemzeti felújítási programjaikkal összhangban magasabb felújítási arányokat határozzanak meg, amennyiben az az épületállományuk felújításának keretében költséghatékonynak bizonyul. Ez a felújítási arány nem érintheti a közel nulla energiaigényű épületek tekintetében a 2010/31/EU irányelvben előírt kötelezettségek fennállását. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy egyes épületekre, például a különleges építészeti vagy történelmi értékű épületekre kevésbé szigorú követelményeket alkalmazzanak. A 2010/31/EU irányelv következő felülvizsgálatakor a Bizottságnak értékelnie kell, hogy a tagállamok milyen előrelépést tettek a közintézmények tulajdonában lévő épületek felújítása terén. A Bizottságnak jogalkotási javaslat előterjesztését kell mérlegelnie a felújítási arány felülvizsgálata céljából, figyelembe véve a tagállamok által tett előrelépést, a jelentős gazdasági és műszaki fejleményeket, illetve szükség esetén az Unió dekarbonizációs és szennyezőanyag-mentesítési kötelezettségvállalásait. A közintézmények tulajdonában lévő épületek felújítására vonatkozó, ezen irányelvben foglalt kötelezettség kiegészíti a 2010/31/EU irányelvben foglalt kötelezettséget, amelynek értelmében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy amennyiben a meglévő épületeken jelentős felújítást hajtanak végre, azok energiahatékonyságát fokozni kell oly módon, hogy az épületek megfeleljenek a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó követelményeknek.

- (43) Az épületautomatizálási és -irányítási rendszerek, valamint az aktív energiagazdálkodást biztosító egyéb megoldások fontos eszközök a közintézmények számára az épületek energiahatékonyságának javítása és fenntartása terén, valamint a tulajdonukban lévő vagy általuk használt épületekben a szükséges beltéri feltételek biztosítása érdekében, a 2010/31/EU irányelvvel összhangban.
- (44) A zöld mobilitás előmozdítása az európai zöld megállapodás kulcsfontosságú része. A töltőinfrastruktúra biztosítása az átállás egyik szükséges eleme. Az épületek töltőinfrastruktúrája különösen fontos szerepet játszik, tekintettel arra, hogy az elektromos járművek rendszeresen és hosszú ideig parkolnak épületekben, ami a töltést megkönnyíti és hatékonyabbá teszi. A közintézményeknek minden tőlük telhető erőfeszítést meg kell tenniük annak érdekében, hogy a 2010/31/EU irányelvvel összhangban a tulajdonukban vagy használatukban lévő épületekben töltőinfrastruktúrát építsenek ki.
- (45) A felújítások arányának meghatározásához a tagállamoknak tudniuk kell, hogy mely épületek nem érik el a közel nulla energiaigényű épületek szintjét. Ezért a tagállamoknak az energiahatékonysági tanúsítványok átfogó adatbázisának részeként a középületekről, többek között – megfelelő esetben – a szociális bérlakásokról is nyilvántartást kell közzétenniük és naprakészen tartaniuk. E nyilvántartás alapján a magánszereplők, köztük az energiahatékonysági szolgáltató vállalkozások is felújítási megoldásokat javasolhatnak, és azokat az uniós épületállomány megfigyelőközpontja összesítheti.
- (46) A nyilvántartásba belefoglalhatók a meglévő épületállomány-nyilvántartásokból származó adatok is. A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk az adatgyűjtés megkönnyítése érdekében, és a nyilvántartást hozzáférhetővé kell tenniük a magánszereplők, köztük az energiahatékonysági szolgáltató vállalatok számára, hogy lehetővé tegyék aktív szerepüket a felújítási megoldásokban. Az uniós épületállomány megfigyelőközpontja összesíthetné az épületállomány jellemzőire, az épületfelújításra és az energiahatékonyságra vonatkozó, rendelkezésre álló és nyilvánosan megosztott adatokat annak érdekében, hogy összehasonlítható adatok segítségével jobban megértse az épületek ágazatának energiahatékonyságát.
- (47) 2020-ban a világ népességének több mint fele városi területeken élt. Ez az arány 2050-re várhatóan eléri a 68%-ot. Ráadásul a 2050-ben használt városi infrastruktúrát felét még meg kell építeni. A városok és a nagyvárosi területek a gazdasági tevékenység, a tudásteremtés, az innováció és az új technológiák központjai. A városok befolyásolják az ott élő vagy dolgozó polgárok életminőségét. A tagállamoknak műszakilag és pénzügyileg támogatniuk kell a településeket. A tagállamokban számos települési önkormányzat és más közintézmény már integrált energiatakarékosági, energiaellátási és fenntartható mobilitási megközelítéseket vezetett be például a fenntartható energiát célzó cselekvési tervek vagy fenntartható városi mobilitási tervek útján – amilyenek például a Polgármesterek Szövetsége kezdeményezés keretében kidolgozott fellépések – vagy az épületekkel vagy közlekedési módokkal összefüggő egyedi intézkedéseken túllépő integrált városi megközelítések formájában. A személy- és az áruszállítás tekintetében egyaránt további erőfeszítésekre van szükség a városi mobilitás energiahatékonyságának javítása terén, mivel az a közúti közlekedés teljes energiaszükségletének mintegy 40%-át használja fel.

- (48) Ezen irányelv keretében a 2014/23/EU ⁽¹⁸⁾, a 2014/24/EU ⁽¹⁹⁾ és a 2014/25/EU ⁽²⁰⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelvekben foglalt valamennyi elv továbbra is teljes mértékben alkalmazandó.
- (49) A bizonyos termékek és szolgáltatások beszerzése, valamint épületek vásárlása és bérlete tekintetében az építési beruházásokat, beszerzéseket vagy szolgáltatásokat közbeszerzési szerződések útján odaítélő ajánlatkérő szervezeteknek vagy közszolgáltató ajánlatkérőknek példát kell mutatniuk, és döntéseik során szem előtt kell tartaniuk a beszerzések energiahatékonyságát, továbbá az „első az energiahatékonyság” elvet kell alkalmazniuk, azon közbeszerzési szerződések és koncessziók tekintetében is, amelyekre nézve ezen irányelv nem ír elő konkrét követelményeket. Ez a 2014/23/EU, a 2014/24/EU vagy a 2014/25/EU irányelv hatálya alá tartozó ajánlatkérő szervekre és közszolgáltató ajánlatkérőkre vonatkozik. A tagállamoknak el kell hárítaniuk az egy tagállamon belüli vagy határokon átnyúló közös közbeszerzés akadályait, amennyiben ez csökkentheti a költségeket, valamint fokozhatja a belső piac nyújtotta előnyöket azáltal, hogy üzleti lehetőségeket teremt az ellátók és az energiahatékonysági szolgáltatók számára.
- (50) A közbeszerzésen keresztül állami forrásokat beruházó valamennyi közjogi intézménynek példát kell mutatnia a szerződések és koncessziók odaítélésekor azáltal, hogy a legmagasabb energiahatékonysági teljesítményű termékeket, épületeket, építési beruházásokat és szolgáltatásokat választják ki, többek között a 2009/30/EK irányelv szerinti egyedi követelmények hatálya alá nem tartozó beszerzések esetében is. Ebben az összefüggésben a 2014/23/EU irányelv 8. cikkében, a 2014/24/EU irányelv 4. cikkében, valamint a 2014/25/EU irányelv 15. cikkében meghatározott küszöbértékeket meghaladó értékű közbeszerzési szerződésekre és koncessziókra vonatkozó valamennyi odaítélési eljárásnak figyelembe kell vennie a termékek, épületek és szolgáltatások uniós vagy nemzeti jog által meghatározott energiahatékonyságát, közbeszerzési eljárásaik során prioritásként kezelve az „első az energiahatékonyság” elvet.
- (51) Fontos továbbá, hogy a tagállamok nyomon kövessék, hogy az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők hogyan veszik figyelembe az energiahatékonysági követelményeket a termékek, épületek, építési beruházások és szolgáltatások beszerzése során, biztosítva, hogy a közbeszerzési irányelvekben említett küszöbértékeket túllépő nyertes ajánlatok energiahatékonyságára gyakorolt hatására vonatkozó információk nyilvánosan hozzáférhetők legyenek. Ez lehetővé tenné, hogy az érdekelt felek és a polgárok az átláthatóság jegyében meg tudják ítélni, hogy a közzsféra érvényre juttatja-e a közbeszerzésekben az „első az energiahatékonyság” elvet.
- (52) Azonban a tagállamok annak biztosítására vonatkozó kötelezettsége, hogy az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők csak magas energiahatékonysági teljesítményű termékeket, épületeket, építési beruházásokat és szolgáltatásokat vásároljanak, nem gátolhatja meg a tagállamokat abban, hogy beszerezzék a közbiztonság, illetve a népegészségügy védelméhez és az ezeket érintő szükséghelyzetekre való reagáláshoz szükséges árukat.
- (53) Az európai zöld megállapodás elismeri a körforgásos gazdaság szerepét az átfogó uniós dekarbonizációs célkitűzések megvalósításának elősegítésében. A közzsféának – és különösen a közlekedési ágazatnak – hozzá kell járulnia ezekhez a célkitűzésekhez azáltal, hogy vásárlóerejét adott esetben környezetbarát termékekre, épületekre, építési beruházásokra és szolgáltatásokra fordítja a zöld közbeszerzéshez rendelkezésre álló eszközök segítségével, és ezáltal jelentősen hozzájárul az energiafogyasztás és a környezeti hatások csökkentéséhez.
- (54) Fontos, hogy az életciklusköltségek, valamint a környezeti hatások és költségek értékeléséhez szükséges iránymutatások és módszerek rendelkezésre bocsátásával a tagállamok kellő támogatást biztosítsanak a közintézmények számára az energiahatékonysági követelmények közbeszerzésekben való bevezetéséhez és adott esetben a zöld közbeszerzés alkalmazásához. A jól megtervezett eszközök, különösen a digitális eszközök várhatóan megkönnyítik a közbeszerzési eljárásokat és csökkentik az adminisztratív költségeket, különösen a kisebb tagállamokban, amelyekben esetleg nincs elegendő kapacitás az ajánlatok elkészítéséhez. E tekintetben a tagállamoknak aktívan elő kell mozdítaniuk a digitális eszközök használatát és az ajánlatkérő szervek közötti együttműködést, többek között a határokon átnyúlóan is a bevált gyakorlatok megosztása céljából.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/23/EU irányelve (2014. február 26.) a koncessziós szerződésekről (HL L 094., 2014.3.28., 1. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 094., 2014.3.28., 65. o.).

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 094., 2014.3.28., 243. o.).

- (55) Tekintettel arra, hogy az épületek gazdaságilag hasznos élettartamuk előtt és után is okoznak ÜHG-kibocsátást, a tagállamoknak az épületek szén-dioxid-kibocsátásának teljes életciklusát is figyelembe kell venniük. Erre a közsféra példamutató szerepének részeként tett azon erőfeszítések keretében kell, hogy sor kerüljön, amelyek a teljes életciklus alatti teljesítményre, a körforgásos gazdaság szempontjaira és a környezeti hatásokra fordított figyelem növelésére irányulnak. A közbeszerzés tehát lehetőséget kínálhat arra, hogy az épületek teljes életciklusára vetített CO₂-kibocsátásával foglalkozzanak. E tekintetben az ajánlatkérő szervek fontos szereplők, mivel közbeszerzési eljárások részeként olyan új épületeket vásárolhatnak, amelyek globális felmelegedési potenciáljával teljes életciklusuk alatt törődnek.
- (56) A teljes életciklus alatti globális felmelegedési potenciál az épülethez kapcsolódó ÜHG-kibocsátást méri az épület életciklusának különböző szakaszaiban. Így azt méri fel, hogy az épület összességében milyen mértékben járul hozzá éghajlatváltozást okozó kibocsátásokhoz. Ezt néha szénlábnyom-értékelésnek vagy a teljes életciklusra vonatkozó szén-dioxid-mérésnek nevezik. Egyszerre figyelembe veszi az építőanyagokban rejlő szén-dioxid-kibocsátást a felhasználás szakaszától kezdődő közvetlen és közvetett szén-dioxid-kibocsátással. Az épületek jelentős anyagbankok, amelyek sok évtizedig tárolnak nagy szén-dioxid-intenzitású erőforrásokat, ezért fontos feltérképezni az olyan tervezési lehetőségeket, amelyek a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervvel összhangban megkönnyítik a jövőbeli újrafelhasználást és újrahasznosítást a működési élettartam végén. A tagállamoknak – az építési termékek fenntarthatósági teljesítményének kezelése érdekében – elő kell mozdítaniuk az építőanyagok körforgásos jellegét, tartósságát és alkalmazkodóképességét.
- (57) A globális felmelegedési potenciált numerikus mutatóként fejezzük ki (a hasznos belső alapterületre számolt) kgCO₂e/m² mértékegységben minden egyes életciklusszakaszra, egy 50 éves referencia-időszak éves átlagában. Az adatok kiválasztása, a forgatókönyvek meghatározása és a számítások az EN 15978 szabvánnyal összhangban történnek. Az épületelemek és a műszaki berendezések alkalmazási körét a Level(s) uniós keretrendszer 1.2. mutatója határozza meg. Amennyiben létezik nemzeti számítási eszköz, vagy az az adatközléshez vagy az építési engedély megszerzéséhez szükséges, lehetővé kell tenni, hogy a kért információkat e nemzeti eszköz alkalmazásával adják meg. Lehetővé kell tenni más számítási eszközök használatát is, amennyiben azok megfelelnek a Level(s) uniós keretrendszerben meghatározott minimumkövetelményeknek.
- (58) A 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²¹⁾ szabályokat állapít meg az energiatermeléshez hozzájáruló vagy termelési célból energiát felhasználó létesítményeket illetően, és előírja, hogy az integrált engedély iránti kérelmeknek tartalmazniuk kell a létesítmény által felhasznált vagy termelt energiára vonatkozó információkat (összhangban az említett irányelv 12. cikke (1) bekezdésének b) pontjával). A fenti irányelv 11. cikke úgy rendelkezik továbbá, hogy a hatékony energiafelhasználás egyike az üzemeltető alapvető kötelezettségeinek, valamint az említett irányelv III. melléklete szerinti elérhető legjobb technikák meghatározására szolgáló szempontoknak. Az energiarendszerek adott időpontbeli működési hatékonyságát befolyásolja, hogy mennyire képesek az eltérő mértékű szabályozhatósággal és üzembehelyezési idővel működő, különféle forrásokból előállított energiát zökkenőmentesen és rugalmasan betáplálni a hálózatba. E hatékonyság javítása lehetővé fogja tenni a megújuló energia jobb kihasználását.
- (59) Az energiahatékonyság javítása hozzájárulhat a nagyobb gazdasági teljesítményhez. A tagállamoknak és az Uniónak arra kell törekedniük, hogy a gazdasági növekedés szintjétől függetlenül csökkenjen az energiafogyasztás.
- (60) Az ezen irányelv által meghatározott energiamegtakarítási kötelezettségeket növelni kell és a 2030 utáni időszakra is alkalmazni kell. Ez stabilitást biztosít a beruházók számára, és ezáltal elő fogja mozdítani a hosszú távú beruházásokat és az olyan hosszú távú energiahatékonysági intézkedéseket, mint az épületek teljeskörű felújítása, azon hosszú távú cél szem előtt tartásával, hogy könnyebbé váljon a meglévő épületek közel nulla energiaigényű épületekké történő költséghatékony átalakítása. Az energiamegtakarítási kötelezettségek fontos szerepet töltenek be a helyi növekedésben, a munkahelyteremtésben, a versenyképesség fokozásában és az energiaszegénység enyhítésében. Biztosítani kell, hogy az Unió további lehetőségek teremtése, valamint az energiafogyasztás és a növekedés közötti kapcsolat megszüntetése révén elérhesse energiaügyi és éghajlat-politikai célkitűzéseit. A magánszférával való együttműködés fontos annak értékeléséhez, hogy milyen feltételek mellett lehet a magánberuházásokat bevonni az energiahatékonysági projektekbe, valamint új bevételi modelleknek az energiahatékonyság területén megvalósuló innovációkhoz való kialakításához.

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

- (61) Az energiahatékonyság-javító intézkedések pozitív hatást gyakorolnak a levegőminőségre is, mivel az energiahatékony épületek számának növekedése hozzájárul a fűtési célú energiahordozók, beleértve a szilárd tüzelőanyagok iránti kereslet csökkenéséhez. Az energiahatékonysági intézkedések ezért hozzájárulnak a bel- és kültéri levegő minőségének javításához, és segítenek költséghatékony módon megvalósítani az uniós levegőminőségi politika célkitűzéseit, különösen az (EU) 2016/2284 európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²²⁾ meghatározottakat.
- (62) A tagállamoknak – biztosítandó az Unió által 2030-ra kitűzött energiaügyi és éghajlat-politikai célkitűzések, valamint a 2050-re célul kitűzött klímasemlegesség eléréséhez való stabil és kiszámítható hozzájárulást – a 2030-ig tartó teljes kötelezettségi időszak során 2023. december 31-ig a végsőenergia-fogyasztás legalább 0,8 %-ának megfelelő, 2024. január 1-jétől legalább 1,3 %-ának megfelelő, 2026. január 1-jétől legalább 1,5 %-ának megfelelő, 2028. január 1-jétől pedig legalább 1,9 %-ának megfelelő új éves megtakarítással egyenértékű halmozott végfelhasználási energiamegtakarítást kell elérniük. E követelmény teljesítésére vagy a 2021. január 1. és 2030. december 31. közötti kötelezettségi időszak során bevezetett új szakpolitikai intézkedések révén nyílna lehetőség, vagy a korábbi időszak során vagy azt megelőzően elfogadott szakpolitikai intézkedésekből származó új egyéni fellépések révén, feltéve, hogy az energiamegtakarítást eredményező egyéni fellépések bevezetésére a következő időszakban kerül sor. E célból a tagállamok alkalmazhatnak energiahatékonysági kötelezettségi rendszert vagy alternatív szakpolitikai intézkedéseket, illetve ezek mindegyikét.
- (63) A 2021. január 1. és 2023. december 31. közötti időszakra Ciprus és Málta számára azt kell előírni, hogy az éves végsőenergia-fogyasztás 0,24 %-ának megfelelő új megtakarítással egyenértékű halmozott végfelhasználási energiamegtakarítást érjenek el a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában. A 2024. január 1. és 2030. december 31. közötti időszakra Ciprus és Málta számára azt kell előírni, hogy az éves végsőenergia-fogyasztás 0,45 %-ának megfelelő halmozott végfelhasználási energiamegtakarítást érjenek el a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában.
- (64) Amennyiben a tagállamok kötelezettségi rendszert alkalmaznak, a tagállamoknak objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján kötelezett feleket kell kijelölniük az átviteli-/szállítási rendszer-üzemeltetők, az elosztórendszer-üzemeltetők, az energialeosztók, a kiskereskedelmienergia-értékesítő vállalkozások és a közlekedési célú üzemanyag-elosztók vagy a kiskereskedelmi közlekedési célú üzemanyag-értékesítők közül. Az ilyen szervezetek bizonyos kategóriáinak kijelölése vagy kijelölés alóli mentesítése nem értelmezhető úgy, mint ami összeegyeztethetetlen a megkülönböztetésmentesség elvével. A tagállamok tehát választhatnak, hogy az említett átviteli-/szállítási rendszer-üzemeltetőket, elosztórendszer-üzemeltetőket, elosztókat vagy kiskereskedőket vagy csak azok bizonyos kategóriáit jelölik-e ki kötelezett félként. Az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élők, és adott esetben a szociális bérlakásokban élők helyzetének megerősítése és védelme, valamint a szakpolitikai intézkedéseknek e személyek körében prioritásként történő végrehajtása érdekében a tagállamok előírhatják a kötelezett felek számára, hogy energiamegtakarításokat érjenek el az említett személyek körében. E célból a tagállamok energiaköltség-csökkentési célkitűzéseket is meghatározhatnak. A kötelezett felek e célokat úgy érhetik el, hogy előmozdítják az energiaszámlákon az energiamegtakarítást és pénzügyi megtakarítást eredményező intézkedések – például a szigetelési és fűtési intézkedések – bevezetését, továbbá támogatják a megújulóenergia-közösségek és a helyi energiaközösségek energiamegtakarítási kezdeményezéseit.
- (65) Az energiamegtakarítási kötelezettség teljesítését célzó szakpolitikai intézkedések kidolgozásakor a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk az uniós éghajlat- és környezetvédelmi előírásokat és prioritásokat, és meg kell felelniük az (EU) 2020/852 rendelet értelmében vett, a „jelentős károkozás elkerülését célzó” elvnek. A tagállamok nem támogathatnak környezeti szempontból nem fenntartható tevékenységeket, például fosszilis tüzelőanyagok használatát. Az energiamegtakarítási kötelezettség célja az éghajlatváltozással szembeni fellépés erősítése azáltal, hogy a tagállamokat olyan fenntartható és tiszta szakpolitikai intézkedések kombinációjának végrehajtására ösztönzi, amelyek ellenállóak és mérsékelik az éghajlatváltozást. Ezért a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen égetésére vonatkozó szakpolitikai intézkedések révén elért energiamegtakarítás bizonyos feltételek mellett és ezen irányelvnek az irányelv egy melléklete szerinti átültetését követően egy átmeneti időszakig beszámítható lehet az energiamegtakarítási kötelezettség keretében figyelembe vehető energiamegtakarítás keretében. Ez lehetővé teszi az energiamegtakarítási kötelezettség összehangolását az európai zöld megállapodás, az éghajlat-politikai célterv és az épületkorszerűsítési program célkitűzéseivel, valamint tükrözi a Nemzetközi Energia Ügynökség nulla nettó kibocsátásról szóló jelentésében azonosított fellépés szükségességét. A korlátozás arra kívánja ösztönözni a tagállamokat, hogy

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2284 irányelve (2016. december 14.) egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 344., 2016.12.17., 1. o.).

közpénzeket kizárólag időálló és fenntartható technológiákra fordítsanak. Fontos, hogy a tagállamok egyértelmű szakpolitikai keretet és beruházási biztonságot nyújtsanak a piaci szereplők számára. Az energiamegtakarítási kötelezettség keretében alkalmazott számítási módszert úgy kell végrehajtani, hogy minden piaci szereplő észszerű időn belül ki tudja igazítani technológiáit. Amennyiben a tagállamok – például támogatási rendszerek vagy energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek révén – támogatják a hatékony fossziliztüzelőanyag-technológiák elterjedését vagy ilyen technológiák korai lecserélését, az ebből fakadó energiamegtakarítások a továbbiakban már nem számíthatók be az energiamegtakarítási kötelezettség keretében. Míg a például a földgázalapú kapcsolt energiatermelés ösztönzéséből származó energiamegtakarítás az energiamegtakarítási kötelezettség keretében nem lenne beszámítható, a korlátozás nem vonatkozna a fosszilis tüzelőanyagok közvetett felhasználására, például akkor, ha a villamosenergia-termelés a fosszilis tüzelőanyagokból történő energiatermelést is magában foglalja. Továbbra is beszámíthatónak kell maradniuk azon szakpolitikai intézkedéseknek, amelyek a fogyasztói szokások megváltoztatása – például tájékoztató kampányok, valamint környezetkímélő vezetés – révén igyekeznek csökkenteni a fosszilis tüzelőanyagok használatát. Az épületfelújításokra irányuló szakpolitikai intézkedések magukban foglalhatnak olyan intézkedéseket is, mint például a fosszilis tüzelőanyaggal működő fűtési rendszerek cseréje és az épületszerkezet javítása. Ezen intézkedéseket azokra a technológiákra kell korlátozni, amelyek lehetővé teszik az adott tagállamban megállapított nemzeti építési szabályzatoknak megfelelően előírt energiamegtakarítás elérését. Mindazonáltal a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a fűtési rendszerek korszerűsítését a teljeskörű felújítások részeként, összhangban a karbonsemlegesség hosszú távú célkitűzésével, azaz a fűtési igény csökkentésével és a fennmaradó fűtési igény szén-dioxid-mentes energiaforrással történő fedezésével. Az energiamegtakarítási kötelezettség egy részének az energiaszegénység által érintett személyek körében történő eléréséhez szükséges megtakarítások elszámolásakor a tagállamok figyelembe vehetik éghajlati viszonyait.

- (66) A tagállamok közlekedés területén meghozott energiahatékonyság-javító intézkedései figyelembe vehetők végfelhasználási energiamegtakarítási kötelezettségük elérése szempontjából. Ezek az intézkedések olyan szakpolitikákat foglalnak magukban, amelyek célja egyebek mellett az energiahatékonyság javulása, a kerékpározásra, a gyaloglásra és a közösségi közlekedésre történő váltás, illetve a közlekedési igényt csökkentő mobilitás és várostervezés népszerűsítése. Ezen túlmenően az új, energiahatékonyság javuló járművek elterjedését felgyorsító rendszerek, illetve a kilométerenkénti energiafelhasználást csökkentő, csökkentett kibocsátású üzemanyagokra történő áttérést előmozdító szakpolitikai intézkedések – a fosszilis tüzelőanyag közvetlen égetésének használatát érintő rendszerek, illetve szakpolitikai intézkedések kivételével – szintén beszámíthatók, amennyiben megfelelnek az ezen irányelvben foglalt lényegességi és addicionalitási követelményeknek. A fosszilis üzemanyaggal működő új járműveket előmozdító szakpolitikai intézkedések nem minősülnek az energiamegtakarítási kötelezettség keretében beszámítható intézkedéseknek.
- (67) A tagállamok által az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²³⁾ alapján meghozott intézkedések, amelyek ellenőrizhetők, és mérhetők vagy megbecsülhetők energiahatékonyság-javulást eredményeznek, költség-hatékonyság módon tekinthetők ahhoz, hogy a tagállamok teljesítsék az ezen irányelv alapján fennálló energiamegtakarítási kötelezettségüket.
- (68) Annak alternatívájaként, hogy a kötelezett felektől megköveteljék az ezen irányelvben meghatározott energiamegtakarítási kötelezettség szerinti halmozott végfelhasználási energiamegtakarítások mennyiségének elérését, lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy kötelezettségi rendszereikben engedélyezzék a kötelezett felek számára vagy megköveteljék a kötelezett felektől a nemzeti energiahatékonysági alaphoz való hozzájárulást, amelyet szakpolitikai intézkedések végrehajtására lehetne használni, prioritásként az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokból származó személyek és adott esetben a szociális bérlakásokban élő személyek érdekében.
- (69) A tagállamoknak és a kötelezett feleknek minden rendelkezésre álló eszközt és technológiát fel kell használniuk – a fosszilis tüzelőanyag közvetlen égetésének használatát érintők kivételével – az előírt halmozott végfelhasználási energiamegtakarítás elérése érdekében, ideértve a hatékony távfűtési/távhűtési rendszerekben alkalmazott intelligens és fenntartható technológiák, a hatékony távfűtési/távhűtési infrastruktúrák, a hatékony és intelligens épületek, elektromos járművek és iparágak, valamint az energetikai auditok, illetve az azokkal egyenértékű gazdálkodási rendszerek előmozdítását, feltéve, hogy a bejelentett energiamegtakarítások megfelelnek ezen irányelvnek. A tagállamoknak nagy fokú rugalmasságra kell törekedniük az alternatív szakpolitikai intézkedések kidolgozása és végrehajtása során. A tagállamoknak olyan fellépéseket kell ösztönözniük, amelyek hosszú távú energiamegtakarítást eredményeznek.

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/842 rendelete (2018. május 30.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentések meghatározásáról, valamint az 525/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).

- (70) A hosszú távú energiahatékonysági intézkedések 2020 után továbbra is energiamegtakarításhoz fognak vezetni, de ahhoz, hogy hozzájáruljanak az Unió 2030-as energiahatékonysági célkitűzésének eléréséhez, ezeknek az intézkedéseknek a 2020 utáni időszakban új megtakarítást kell eredményezniük. Másrészt a 2020. december 31-e után elért energiamegtakarítás nem számítható bele a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig tartó időszakra előírt halmozott végfelhasználási energiamegtakarításba.
- (71) Az addicionalitás az ezen irányelvben előírt energiamegtakarítási kötelezettség egyik alapelve annyiban, amennyiben biztosítja, hogy a tagállamok olyan szakpolitikákat és intézkedéseket vezessenek be, amelyeket kifejezetten az energiamegtakarítási kötelezettség teljesítése céljából dolgoztak ki. Az új megtakarításnak a szokásos keretekhez képest többletmegtakarításnak kell lennie, tehát az a megtakarítás, amelyre mindenképpen sor került volna, nem számítható bele az energiamegtakarítási kötelezettség teljesítésébe. A bevezetett intézkedések hatásának kiszámítása során kizárólag a közvetlenül az ezen irányelvben előírt energiamegtakarítási kötelezettség alkalmazásában végrehajtott adott energiahatékonysági intézkedéshez kapcsolódó energiafogyasztás-változásként mért nettó megtakarítást kell figyelembe venni. A nettó megtakarítás kiszámításához a tagállamoknak meg kell állapítaniuk egy olyan alapforgatókönyvet, amely rámutat arra, hogyan alakulna a helyzet az adott intézkedés hiányában. Az adott szakpolitikai intézkedést az említett alapforgatókönyvhöz képest kell értékelní. A tagállamoknak figyelembe kell venniük a releváns uniós jogalkotási keret által előírt minimumkövetelményeket, valamint hogy ugyanabban az időszakban más olyan szakpolitikai intézkedésekre is sor kerülhet, amelyek hatást gyakorolhatnak az energiamegtakarítás mennyiségére, tehát nem minden, az adott szakpolitikai intézkedés bevezetése óta bekövetkezett változás tulajdonítható egyedül az adott szakpolitikai intézkedésnek. Annak biztosítása érdekében, hogy teljesüljön a lényegesség követelménye, a kötelezett, a részt vevő vagy a megbízott felek tevékenységeinek ténylegesen hozzá kell járulniuk a bejelentett energiamegtakarítás eléréséhez.
- (72) A villamos energia átvitelében és elosztásában rejlő energiamegtakarítási potenciál növelése érdekében az energiamegtakarítás kiszámításakor adott esetben fontos figyelembe venni az energiaellátási lánc valamennyi szakaszát. A tanulmányok és az érdekelt felekkel folytatott konzultáció jelentős potenciált tártak fel. A fizikai és gazdasági feltételek azonban meglehetősen eltérők a tagállamok között és gyakran több tagállamon belül is, és magas a rendszerüzemeltetők száma. E körülmények arra utalnak, hogy a szubszidiaritás elve alapján decentralizált megközelítésre van szükség. A nemzeti szabályozó hatóságok rendelkeznek az energiahatékony villamosenergia-hálózat fejlesztésének előmozdításához szükséges ismeretekkel, jogi kompetenciákkal és közigazgatási kapacitással. Az olyan szervezetek, mint például a Villamosenergia-piaci Átvitelirendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (ENTSO-E) és az Elosztórendszer-üzemeltetők Európai Szervezete szintén hasznos hozzájárulást nyújthatnak, és támogatják tagjaikat az energiahatékonysági intézkedések bevezetésében.
- (73) Hasonlóak a megfontolások a földgázrendszer-üzemeltetők igen magas száma tekintetében is. A földgáz szerepe, az ellátás mértéke és a területi lefedettség igen eltérő a tagállamok között. Ezekben az esetekben a rendszer nyomon követése és hatékonyabbá tételének irányítása szempontjából legjobb helyzetben a nemzeti szabályozó hatóságok vannak, az olyan szervezetek, mint például a Földgázpiaci Szállítási rendszer-üzemeltetők Európai Hálózata pedig hasznos hozzájárulást nyújthatnak, és támogatják tagjaikat az energiahatékonysági intézkedések bevezetésében.
- (74) Az energiahatékonysági szolgáltató vállalkozások fontos szerepet játszanak az energiamegtakarítást, az energiaköltségek csökkentését, valamint az üzemeltetési és karbantartási költségek csökkentését célzó projektek kidolgozásában, tervezésében, kivitelezésében és finanszírozásának megszervezésében olyan ágazatokban, mint az épületek, az ipar és a közlekedés.
- (75) A víz és az energia közötti összefüggés figyelembevétele különösen fontos az egymástól függő energia- és vízfelhasználás, valamint a két erőforrásra nehezedő egyre nagyobb nyomás kezelése szempontjából. A hatékony vízgazdálkodás jelentős mértékben hozzájárulhat az energiamegtakarításhoz, ezáltal nemcsak éghajlati, hanem gazdasági és társadalmi előnyökkel is járhat. A vízügyi ágazat és a szennyvíztisztító ágazat villamosenergia-felhasználása az Unió villamosenergia-felhasználásának 3,5%-át teszi ki, és ez a részarány várhatóan növekedni fog. Ugyanakkor a vízvívárgás az Unióban a teljes vízfogyasztás 24%-át teszi ki, az energiaágazat pedig a legnagyobb vízfogyasztó, amelynek fogyasztása az összefogyasztás 44%-át teszi ki. Teljeskörűen fel kell térképezni, hogy milyen potenciális energiamegtakarítással jár az intelligens technológiák és folyamatok alkalmazása valamennyi ipari, lakossági és kereskedelmi hidrológiai ciklusban és alkalmazásban, és azokat ki kell aknázni, ha költséghatékonyak bizonyulnak, valamint mérlegelni kell az „első az energiahatékonyság” elvet. A fejlett öntözési, esővíz-hasznosítási és víz-újrahasznosítási technológiák emellett jelentősen csökkenthetik a mezőgazdaság, az épületek és az ipar vízhasználatát és a víz kezeléséhez és szállításához használt energiát.

- (76) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 9. cikkével összhangban az Unió energiahatékonysági politikáinak inkluzívnak kell lenniük, és ezért az energiaszegénység által érintett minden fogyasztó számára egyenlő hozzáférést kell biztosítani az energiahatékonysági intézkedésekhez. Az energiahatékonyság javítását prioritásként kell végrehajtani az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és hasznosító fogyasztók, az alacsony és a közepes jövedelmű háztartásokban élő személyek, a szociális bérlakásban élő személyek, az idősek, valamint a vidéki és távoli területeken, továbbá a legkülső régiókban élők körében. Ebben az összefüggésben külön figyelmet kell fordítani az olyan csoportokra, amelyek nagyobb mértékben érintettek vagy jobban ki vannak téve az energiaszegénység kockázatának, vagy érzékenyebbek az energiaszegénység káros hatásaira, így például a nők, a fogyatékkal élő személyek, az idősek, a gyermekek és a faji vagy etnikai kisebbséghez tartozó személyek. A tagállamok megkövetelhetik a kötelezett felektől, hogy energiatakarékossági intézkedéseik az energiaszegénységhez kapcsolódó szociális célokat is tartalmazzanak, és ezt a lehetőséget már kiterjesztették alternatív szakpolitikai intézkedésekre és a nemzeti energiahatékonysági alapokra. Ezt a lehetőséget kötelezettséggé kell átalakítani a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és hasznosító fogyasztók védelme és pozíciójuk megerősítése, valamint az energiaszegénység enyhítése érdekében, ugyanakkor pedig továbbra is teljes rugalmasságot kell biztosítani a tagállamoknak szakpolitikai intézkedések típusa, mérete, alkalmazási köre és tartalma tekintetében. Ha egy energiahatékonysági kötelezettségi rendszer nem tesz lehetővé egyéni energiafogyasztókkal kapcsolatos intézkedéseket, akkor a tagállam egyedül alternatív szakpolitikai intézkedések útján hozhat az energiaszegénység enyhítését célzó intézkedéseket. A tagállamoknak szakpolitikai intézkedések kombinációján belül biztosítani kell, hogy más szakpolitikai intézkedések ne érintsék hátrányosan az energiaszegénység által érintett személyeket, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókat és hasznosító fogyasztókat és adott esetben a szociális bérlakásokban élő személyeket. A tagállamoknak a lehető legjobban ki kell használniuk az energiahatékonyság-javító intézkedésekre irányuló közfinanszírozású beruházásokat, ideértve az uniós szinten létrehozott finanszírozási és pénzügyi eszközöket is.
- (77) Minden tagállamnak meg kell határoznia a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók fogalmát, amely az energiaszegénységhez és többek között a villamosenergia-ellátásból való kizárás kritikus időszak alatti tilalmához kapcsolódhat. A kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók fogalma kiterjedhet a jövedelmi szintekre, az energiakiadásoknak a rendelkezésre álló jövedelemhez viszonyított arányára, az otthonok energiahatékonyságára, az elektromos eszközöktől való, egészségügyi okokkal magyarázható jelentős függésre, az életkorra vagy egyéb kritériumokra. Ez lehetővé teszi a tagállamok számára az alacsony jövedelmű háztartásoknak a fogalmi körbe való bevonását.
- (78) Az (EU) 2020/1563 ajánlás szerint az Unióban mintegy 34 millió háztartás nem tudta otthonát megfelelően fűteni 2019-ben. Az európai zöld megállapodás prioritásnak tekinti az átállás szociális dimenzióját, kötelezettséget vállalva azon elv mellett, hogy senki ne maradjon hátra az átállás folyamatában. A zöld átállás, ideértve a tiszta energiára való átállást is, különbözően érinti a nőket és a férfiakat, és sajátos hatást gyakorolhat egyes hátrányos helyzetű csoportokra, köztük a fogyatékkal élő személyekre. Az energiahatékonysági intézkedéseknek emiatt központi jelentőségűeknek kell lenniük minden, az energiaszegénység és a fogyasztói kiszolgáltatottság felszámolására irányuló költségvetési stratégiában, és ki kell egészíteniük a tagállami szintű szociális biztonsági szakpolitikákat. Annak biztosítása érdekében, hogy az energiahatékonysági intézkedések fenntarthatóan csökkentsék a bérlők energiaszegénységét, figyelembe kell venni ezen intézkedések költségvetési hatását, valamint az ingatlanulajdonosok és -bérlők számára való megfizethetőségét, és tagállami szinten garantálni kell ezen intézkedések megfelelő pénzügyi és műszaki támogatását. A tagállamoknak támogatniuk kell a helyi és regionális szinteket az energiaszegénység azonosításában és enyhítésében. Az Unió épületállományának a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel összhangban hosszú távon közel nulla energiaigényűvé kell válnia. Az épületfelújítások jelenlegi aránya nem elégséges, és az energiaszegénységben élő, alacsony jövedelmű polgárok által lakott épületeket a legnehezebb elérni. Ezért különösen fontosak az ezen irányelvben az energiamegtakarítási kötelezettségekre és az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerekre vonatkozóan megállapított intézkedések, valamint az alternatív szakpolitikai intézkedések.
- (79) A tagállamoknak törekedniük kell annak biztosítására, hogy az energiahatékonyságot előmozdító vagy elősegítő intézkedések – különösen az épületeket és a mobilitást érintő intézkedések – ne járuljanak hozzá az ezen intézkedésekhez kapcsolódó szolgáltatások árának aránytalan növekedéséhez vagy a társadalmi kirekesztés fokozódásához.
- (80) Az egyes olyan piaci szegmensekben rejlő energiamegtakarítási potenciál kihasználása érdekében, amelyekben a piacon általában nem kínálnak energetikai auditot – például a kis- és középvállalkozásokban (kkv-k) –, a tagállamoknak a kkv-kat energetikai audit elvégzésére és az energetikai auditokból származó ajánlások végrehajtására ösztönző, a kkv-kat támogató programokat kell kidolgozniuk. Az energetikai audit rendszeres elvégzését kötelezővé kell tenni az olyan vállalatok számára, amelyek éves átlagos energiafogyasztása meghalad egy bizonyos küszöbértéket, mivel ezzel jelentős energiamegtakarítás érhető el. Az energetikai auditok során figyelembe kell venni a vonatkozó európai, illetve nemzetközi szabványokat – ilyen például az EN ISO 50001 (energiagazdálkodási rendszerek) vagy az EN 16247-1 (energetikai auditok), illetve energetikai audit alkalmazása esetén az EN ISO 14000 (környezetközpontú irányítási rendszerek) –, és ezáltal az auditoknak ezen irányelvvel is

összhangban kell lenniük, amely nem haladja meg az e vonatkozó szabványokban megállapított követelményeket. Jelenleg folyamatban van egy, az energetikai auditokra vonatkozó specifikus európai szabvány kidolgozása. Az energetikai auditokat önállóan is el lehet végezni, de részét képezhetik átfogóbb környezetközpontú irányítási rendszernek vagy energiahatékonyság-alapú szerződésnek is. E rendszereknek minden ilyen esetben meg kell felelniük az ezen irányelvben meghatározott minimumkövetelményeknek. Ezenkívül például az uniós jog és az EU ETS keretében az egyes fuvarozók kibocsátásainak és üzemanyag-fogyasztásának nyomon követésére létrehozott konkrét mechanizmusok és rendszerek összeegyeztethetőnek tekinthetők az energetikai auditokkal, beleértve az energiagazdálkodási rendszerek keretében végrehajtott auditokat is, amennyiben megfelelnek az ezen irányelvben meghatározott minimumkövetelményeknek. Ezen irányelvvel összhangban az energetikai auditok elvégzésére vonatkozó kötelezettségnek már eleget tevő vállalkozásoknak az előző energetikai audit időpontjától számítva legalább négyévente továbbra is el kell végeztetniük az energetikai auditot.

- (81) A tagállamok a végrehajtási intézkedésekben a vállalkozások által követendő iránymutatásokat állapíthatnak meg az energetikai audit során meghatározott új éves megtakarítások elérése céljából.
- (82) Az energiagazdálkodási rendszerek és az energetikai auditok alkalmazásának meghatározásakor a vállalkozás átlagos fogyasztását kell kritériumnak tekinteni annak érdekében, hogy e mechanizmusok révén pontosabban azonosítani lehessen a releváns költség-hatékonny energiamegtakarítási lehetőségeket. Az energiagazdálkodási rendszerekre és az energetikai auditokra vonatkozóan meghatározott fogyasztási küszöbértékeket el nem érő vállalkozásokat ösztönözni kell arra, hogy energetikai auditnak vessék alá magukat, és végrehajtsák az ezen auditokból származó ajánlásokat.
- (83) Amennyiben az energetikai auditokat belső szakértők végzik, e szakértők – a függetlenségüket biztosítandó – nem foglalkozhatnak közvetlenül az auditált tevékenységgel.
- (84) A tagállamoknak elő kell mozdítaniuk az energiagazdálkodási rendszerek és az energetikai auditok nemzeti, regionális és helyi szintű végrehajtását a közigazgatáson belül.
- (85) Egy másik, egyre nagyobb figyelmet kapó ágazat az IKT-ágazat. 2018-ban az Unióban az adatközpontok energiafogyasztása 76,8 TWh volt. Ez 2030-ra várhatóan 98,5 TWh-ra emelkedik, ami 28%-os növekedést jelent. Ez az abszolút értelemben vett növekedés relatív értelemben is megfigyelhető: az Unióban 2018-ban az adatközpontok a villamosenergia-kereslet 2,7%-áért voltak felelősek, és ha a fejlődés a jelenlegi ütemben folytatódik, ez a szám 2030-ra eléri majd a 3,21%-ot. Az Unió digitális stratégiája már rávilágított arra, hogy rendkívül energiahatékonny és fenntartható adatközpontokra van szükség, és átláthatósági intézkedéseket sürgetett a távközlési szolgáltatók környezeti lábnyomával kapcsolatban. A fenntartható fejlődés IKT-ágazatban – különösen az adatközpontokban – való előmozdítása érdekében a tagállamoknak elő kell írniuk az adatközpontok energiahatékonysága, vízlábnyoma, valamint keresletoldali rugalmassága szempontjából releváns adatoknak egy közös uniós minta alapján történő összegyűjtését és közzétételét. A tagállamoknak az adatok gyűjtését és közzétételét csak a jelentős lábnyommal rendelkező adatközpontokra vonatkozóan kell előírniuk, amelyeknél új létesítmények esetében a megfelelő tervezési, meglévő létesítmények esetében pedig a megfelelő hatékonysági intézkedések az energia- és vízfogyasztás jelentős csökkentését, a hálózat dekarbonizációját előmozdító rendszerhatékonyság-növelést, illetve a hulladékkezelés közeli létesítményekben és távfűtési hálózatokban történő újrafelhasználását eredményezhetik. Az adatközpontok fenntarthatósági mutatóit az összegyűjtött adatok alapján és az ágazatban már meglévő kezdeményezések figyelembevételével lehetne meghatározni.
- (86) A jelentéstételi kötelezettség azokra az adatközpontokra vonatkozik, amelyek elérik az ezen irányelvben meghatározott küszöbértéket. A jelentéstételi kötelezettséget minden esetben és különösen a vállalkozások helyszíni adatközpontjai esetében úgy kell értelmezni, hogy az azokra a terekre és berendezésekre vonatkozik, amelyek elsősorban vagy kizárólag adatokkal kapcsolatos funkciók kielégítését szolgálják (szervertermek), beleértve a szükséges kapcsolódó berendezéseket, például a kapcsolódó hűtést, világítást, akkumulátorrendszereket, illetve szünetmentes tápegységeket. A jelentéstételi kötelezettség hatálya alól ki kell zárni minden olyan informatikai berendezést, amelyet elsődlegesen nyilvános hozzáférést, közös használatú vagy irodai helyiségben helyeztek el vagy oda szereltek be, vagy amelyek egyéb vállalati funkciókat támogatnak, így például a munkaállomásokat, a laptopokat, a fénymásolókat, a szenzorokat, a biztonsági berendezéseket, illetve az ún. „fehérárukat” (azaz háztartási gépeket) és az audiovizuális berendezéseket. Ugyanezen kizárást alkalmazni kell továbbá azokra a szerver-, hálózati, tároló- és kapcsolódó berendezésekre, amelyek elszórtan találhatók a létesítmény területén, így például a különálló szerverekre és szerverszekrényekre, illetve wifi- és hálózati hozzáférési pontokra.

- (87) Az összegyűjtött adatokat a fenntartható adatközpont legalább néhány alapvető dimenziójának mérésére kell felhasználni, nevezetesen a következőkre: mennyire hatékony az energiafelhasználása, a használt energiából mennyi származik megújuló energiaforrásokból, milyen mértékben használja újra a termelt hulladékhőt, mennyire hatékony a hűtés, mennyire hatékony a szén-dioxid-felhasználása és mennyi édesvizet használ. Az összegyűjtött adatoknak és a fenntarthatósági mutatóknak növelniük kell a tudatosságot az adatközpontok tulajdonosai és üzemeltetői, a berendezések gyártói, a szoftverek és szolgáltatások fejlesztői, az adatközpont szolgáltatásait minden szinten igénybe vevő felhasználók, valamint a felhőalapú és adatközponti szolgáltatásokat telepítő, használó vagy beszerző szervek és szervezetek körében. Emellett az összegyűjtött adatoknak és a fenntarthatósági mutatóknak bizalmat kell ébreszteniük azzal kapcsolatban, hogy tényleges javulások várhatók az új vagy meglévő adatközpontok fenntarthatóságának növelését célzó erőfeszítések és intézkedések nyomán. Végül pedig az említett adatoknak és mutatóknak az átlátható és tényeken alapuló tervezés és döntéshozatal alapjául kell szolgálniuk. A Bizottságnak a kötelezett adatközpontok által közölt információk alapján értékelnie kell az adatközpontok hatékonyságát.
- (88) Az értékelést követően a Bizottságnak a lehetséges ágazatspecifikus energiahatékonysági partnerségek létrehozásakor inkluzív és reprezentatív módon össze kell fognia az olyan ágazatok kulcsfontosságú érdekelt feleit – köztük a nem kormányzati szervezeteket és a szociális partnereket –, mint az IKT-, a közlekedési, a pénzügyi ágazat és az épületek ágazata.
- (89) Alacsonyabb fogyasztói energiakiadásokat kell elérni a fogyasztóknak az energiafelhasználásuk csökkentésében való támogatásával, az épületek energiaigényének csökkentése és a háztartási készülékek hatékonyságának javítása révén, amelyet a tömegközlekedéshez kapcsolódó, alacsony energiafelhasználású mobilitási módok elérhetőségével, a közlekedési eszközök megosztott használatával és a kerékpározással kell kombinálni. A tagállamoknak mérlegelniük kell a vidéki és távoli területek hálózati összekapcsoltságának fejlesztését is.
- (90) Létfontosságú valamennyi uniós polgár figyelmét felhívni a fokozott energiahatékonyság előnyeire és pontos információkat biztosítani számukra arról, hogy az milyen módokon valósítható meg. Az energetikai átállásba életkortól függetlenül be kell vonni a polgárokat az európai éghajlati paktum és az Európa jövőjéről szóló konferencia révén. A fokozott energiahatékonyság rendkívül fontos az Unió energiaellátásának biztonsága szempontjából is, mivel csökkenti az Uniónak az energiahordozók harmadik országokból történő behozatalától való függőségét.
- (91) A fogyasztók számára teljes mértékben átláthatóvá kell tenni a meghozott energiahatékonysági intézkedések költségeit és hasznait, beleértve a megtérülési időket is.
- (92) Ezen irányelv végrehajtása során és az energiahatékonyság területére vonatkozó más intézkedések meghozatalakor a tagállamoknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk az energiahatékonysági intézkedések közötti szinergiára és a természeti erőforrások hatékony felhasználására, a körforgásos gazdaság elveivel összhangban.
- (93) Az új üzleti modellek és technológiák hasznosítása révén a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy előmozdítsák és megkönnyítsék az energiahatékonysági intézkedések elterjedését, többek között a nagy- és kisfelhasználóknak nyújtandó innovatív energiahatékonysági szolgáltatások révén.
- (94) Az energiafogyasztásra vonatkozóan gyakori és kibővített visszajelzést kell előírni, amennyiben az a meglévő mérőeszközöket tekintve műszakilag megvalósítható és költséghatékony. Ez az irányelv egyértelművé teszi, hogy az almerés költséghatékonysága attól függ, hogy a vonatkozó költségek arányban vannak-e a lehetséges energiamegtakarítással. Az almerések költséghatékonyságának értékeléséhez figyelembe lehet venni az adott épületben tervezett egyéb konkrét intézkedések – mint például egy közelgő felújítás – hatásait is.
- (95) Ez az irányelv azt is egyértelművé teszi, hogy a központi rendszerből biztosított fűtés, hűtés és használati melegvíz tekintetében a számlázásra és a számlázással, illetve fogyasztással kapcsolatos információkra vonatkozó jog azokat a fogyasztókat is megilleti, akik nem állnak közvetlen, egyéni szerződéses kapcsolatban az energiaszolgáltatóval.

- (96) A hőenergia-fogyasztás egyedi elszámolásának átláthatósága és ezáltal az al mérés megvalósításának megkönnyítése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy átlátható és a nyilvánosság számára hozzáférhető nemzeti szabályok kerüljenek megállapításra a többlakásos vagy több célra használt épületek fűtési, hűtési vagy használati melegvíz költségeinek elosztására vonatkozóan. Az átláthatóság mellett a tagállamok fontolóra vehetnék az al mérési szolgáltatások nyújtása terén a versenyt erősítő intézkedések meghozatalát, elősegítve ezáltal azt, hogy a hasznosító fogyasztók költségei észszerűek legyenek.
- (97) Az újonnan telepített hőfogyasztásmérőknek és fűtési költségmegosztóknak távolról is leolvashatóknak kell lenniük a fogyasztási információk költséghatékony és gyakori rendelkezésre bocsátásának biztosítása érdekében. Ezen irányelvnek a fűtésre, a hűtésre és a használati melegvízre vonatkozó fogyasztásmérésre; a fűtésre, a hűtésre és a használati melegvízre vonatkozó al mérésre és költségmegosztásra; a távolról való leolvashatóságra vonatkozó követelményre; a fűtésre, a hűtésre és a használati melegvízre vonatkozó fogyasztási és számlainformációkra; a fűtésre, a hűtésre és a használati melegvízre vonatkozó mérési, fogyasztási és számlainformációkhoz való hozzáférés költségére; és a fűtésre, hűtésre, valamint használati melegvízre vonatkozó fogyasztási és számlainformációk minimumkövetelményeire vonatkozó rendelkezései csak a központi rendszerből biztosított fűtésre, hűtésre és használati melegvízre alkalmazandók. A tagállamok szabadon dönthetnek arról, hogy az elsétálós vagy mobil távleolvasásos technológiák távolról is leolvashatóknak tekintendők-e. A távolról is leolvasható eszközök esetén a leolvasáshoz nincs szükség hozzáférésre az egyes lakásokhoz vagy egységekhez.
- (98) A tagállamoknak figyelembe kell venniük annak tényét, hogy az energiafogyasztás mérésére szolgáló új technológiák sikeres alkalmazása nagyobb mértékű beruházást igényel az oktatásba és a készségfejlesztésbe, mind a felhasználók, mind pedig az energiaszolgáltatók oldalán.
- (99) A számlainformációk és az éves kimutatások a fogyasztók energiafogyasztásukról való tájékoztatásának fontos eszközei. A fogyasztásra és a költségekre vonatkozó adatok olyan egyéb információkat is közvetíthetnek, amelyek segítik a fogyasztókat abban, hogy összehasonlítsák aktuális szerződési feltételeiket más ajánlatokkal, valamint hogy panaszt tegyenek, illetve alternatív vitarendezési mechanizmusokhoz folyamodjanak. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy a számlázással kapcsolatos viták a fogyasztói panaszok gyakori forrásai, valamint hogy azok hozzájárulnak a fogyasztók tartósan alacsony elégedettségi szintjéhez és az energiaszolgáltató melletti elkötelezettségükhöz, a számlákat egyszerűbbé, egyértelműbbé és érthetőbbé kell tenni, valamint biztosítani kell, hogy a különálló eszközök, úgymint a számlainformációk, a tájékoztató eszközök és az éves kimutatások tartsanak minden ahhoz szükséges információt, hogy a fogyasztók szabályozhassák energiafogyasztásukat, összehasonlíthassák az ajánlatokat és szolgáltatót válthassanak.
- (100) Az energiahatékonyság-javító intézkedések megtervezésekor a tagállamoknak megfelelő mértékben figyelembe kell venniük annak szükségességét, hogy az EUMSZ-szel összhangban biztosítani kell a belső piac megfelelő működését és a meglévő vívmányok következetes végrehajtását.
- (101) A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésben, valamint a hatékony távfűtésben/távűtésben jelentős primerenergia-megtakarítási potenciál rejlik az Unióban. A tagállamoknak átfogó értékelést kell készíteniük a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés, valamint a hatékony távfűtés/távűtés tekintetében meglévő potenciálról. Ezeknek az értékeléseknek összhangban kell lenniük a tagállamok integrált nemzeti energia- és klímaterveivel és a hosszú távú korszerűsítési stratégiáikkal, továbbá magukban foglalhatnak olyan ütemterveket, amelyek a klímaselemezési célkitűzés elérésével összeegyeztethető időkereten belül eredményezik a megújuló energián és a hulladékhőn alapuló nemzeti fűtési/hűtési ágazat megvalósítását. Az új vagy olyan régebbi villamosenergia-termelő létesítményeket, amelyek jelentős felújításon esnek át vagy amelyek engedélyét naprakésszé teszik, – amennyiben a költség-haszon elemzés eredménye pozitív – nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő egységekkel kell felszerelni a villamosenergia-termelés során keletkező hulladékhő visszanyerése érdekében. Hasonlóképp, a jelentős éves átlag energiabevittel rendelkező egyéb létesítményeket is el kell látni a létesítményből származó hulladékhő felhasználását célzó technikai megoldásokkal, amennyiben a költség-haszon elemzés többletet mutat. Ezt a hulladékhőt a távfűtési hálózatokon keresztül oda lehetne szállítani, ahol szükség van rá. Azok az események, amelyek azt vonják maguk után, hogy engedélyezési kritériumok alkalmazását kell előírni, jellemzően azok az események, amelyek a 2010/75/EU irányelv szerinti engedélyek és az (EU) 2019/944 irányelv szerinti engedélyezés előírását vonják maguk után.

- (102) Indokolt lehet, hogy azok a villamosenergia-termelő létesítmények, amelyek a tervek szerint igénybe vehetik a 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁴⁾ értelmében engedélyezett geológiai tárolást, olyan helyszínen kerüljenek kialakításra, ahol a hulladékhő nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő egységekkel való visszanyerése vagy a távfűtési, illetve a távhűtési hálózatba való betáplálása nem költséghatékony. Ezért lehetőséget kell biztosítani a tagállamoknak arra, hogy ezeket a létesítményeket mentesítsék az alól a kötelezettség alól, amelynek értelmében költség-haszon elemzést kell készíteni, amikor a létesítményt a hulladékhő nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő egységekkel való visszanyerésére alkalmas berendezéssel szerelik fel. Lehetővé kell tenni továbbá, hogy az ötéves időszak alatti mozgóátlag alapján évi kevesebb mint 1 500 óra üzemelésre tervezett csúcserőművek és tartalék erőművek esetében a hőtermelésre vonatkozó követelmény alól kivételt engedélyezzenek.
- (103) Az elosztott energiatermelés előmozdítása érdekében helyénvaló, ha a tagállamok ösztönzik az olyan intézkedések és eljárások bevezetését, amelyek előmozdítják az 5 MW teljes névleges bemenő hőteljesítményt el nem érő kapcsolt energiatermelő létesítmények alkalmazását.
- (104) Az átfogó nemzeti értékelések végrehajtása érdekében a tagállamoknak ösztönözniük kell a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésben és a hatékony távfűtésben/távhűtésben rejlő lehetőségek regionális és helyi szintű értékelését. A tagállamoknak lépéseket kell tenniük annak érdekében, hogy előmozdítsák és megkönnyítsék a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésben és a hatékony távfűtésben/távhűtésben rejlő költséghatékony lehetőségek kiaknázását.
- (105) A hatékony távfűtésre/távhűtésre vonatkozó követelményeknek összhangban kell lenniük a hosszú távú éghajlat-politikai célokkal, az éghajlat-politikai és környezetvédelmi előírásokkal és az Unió prioritásaival, és meg kell felelniük az (EU) 2020/852 rendelet értelmében vett „jelentős károkozás elkerülését” célzó elvnek. Valamennyi távfűtési/távhűtési rendszernek arra kell törekednie, hogy az energiarendszer más részeivel hatékonyabb kölcsönhatásban optimalizálja az energiafelhasználást és megelőzze az energiapazarlást azáltal, hogy teljes mértékben kihasználja az épületek hő- vagy hűtőenergia-tárolási potenciálját, ideértve a kiszolgáló létesítményekből és a közeli adatközpontokból származó többlethőt is. Ezért a hatékony távfűtési/távhűtési rendszereknek biztosítaniuk kell a primerenergia-hatékonyság növelését, valamint az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽²⁵⁾ meghatározott megújuló energia, valamint hulladékhő és hulladék hűtőenergia fokozatos integrálását. Ennélfogva a fűtési és hűtési szolgáltatások tekintetében ezen irányelv fokozatosan szigorúbb követelményeket vezet be, amelyeket meghatározott időszakokban kell alkalmazni, 2050. január 1-jétől pedig állandó jelleggel alkalmazandóvá válnak.
- (106) A hatékony távfűtésben/távhűtésben a megújuló energiaforrásokból előállított hő- vagy hűtőenergia részarányának kiszámítására vonatkozó elveknek összhangban kell lenniük az (EU) 2018/2001 irányelvvel, valamint a statisztikai jelentéstételre vonatkozó Eurostat-módszertanokkal. Az (EU) 2018/2001 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése értelmében a megújuló forrásokból előállított energia teljes bruttó fogyasztásába beleszámít a megújuló forrásokból előállított energia teljes bruttó fogyasztása a fűtési és hűtési ágazatban. A távfűtés/távhűtés teljes bruttó hő-, illetve hűtőenergia-fogyasztása megegyezik a hálózatba táplált, a végső felhasználókat vagy energiaelosztókat kiszolgáló hő-, illetve hűtőenergia-ellátással.
- (107) A hőszivattyúk fontosak a fűtés- és hűtésszolgáltatás dekarbonizációja szempontjából, a távfűtésben is. Az (EU) 2018/2001 irányelv VII. mellékletében meghatározott módszertan szabályokat állapít meg a hőszivattyúk által hasznosított energia megújuló energiaforrásból előállított energiaként történő elszámolására, és megakadályozza a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia kétszeres elszámolását. A távfűtési hálózatban a megújuló energia részarányának kiszámítása céljából a hőszivattyúból származó és a hálózatba táplált összes hő megújuló energiaként kell elszámolni, feltéve, hogy a hőszivattyú a telepítés időpontjában megfelel az (EU) 2018/2001 irányelv VII. mellékletében meghatározott minimális hatékonysági követelményeknek.

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/31/EK irányelve (2009. április 23.) a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 140., 2009.6.5., 114. o.).

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

- (108) A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelést azon energiamegtakarítás alapján határozták meg, amely a kapcsolt termeléssel a külön hő- és villamosenergia-termeléshez képest elérhető. A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésre vonatkozó követelményeknek összhangban kell lenniük a hosszú távú éghajlat-politikai célkitűzésekkel. A kapcsolt energiatermelés és a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés uniós jogban használt meghatározása nem érinti a nemzeti jogszabályokban szereplő egyéb meghatározások használatát, kivéve, ha azokat a szóban forgó uniós jogszabályok alkalmazásában használják. Az energiamegtakarítás maximalizálása és az energiamegtakarítási lehetőségek elmulasztásának elkerülése érdekében fokozott figyelmet kell fordítani a kapcsolt energiatermeléssel foglalkozó egységek üzemeltetési körülményeire.
- (109) Az átláthatóság biztosítása érdekében és annak lehetővé tétele céljából, hogy a végső felhasználó választani tudjon a kapcsolt energiatermelésből származó és más technológiákkal előállított villamos energia között, a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés származását egységes hatásfok-referenciaértékek alkalmazásával garantálni kell. A származásigancia-rendszerek önmagukban nem jogosítanak fel a nemzeti támogatási mechanizmusok igénybevételére. Fontos, hogy a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléssel előállított villamos energia minden formájára vonatkozzon származási garancia. A származási garanciát meg kell különböztetni a becserélhető bizonyítványoktól.
- (110) A számos kis- és közép vállalkozónak (kkv-nak) minősülő termelőt is magában foglaló kapcsolt energiatermelési, illetve távfűtési/távhűtési ágazat sajátos szerkezetét figyelembe kell venni, különösen a kapcsolt energiatermelő erőművek vagy kapcsolódó hálózatok építéséhez szükséges engedélyek megadásával kapcsolatos közigazgatási eljárások felülvizsgálata során, figyelemmel a „gondolkozz először kicsiben” elvre.
- (111) A legtöbb uniós üzleti vállalkozás kkv. Ezek hatalmas energiamegtakarítási potenciált jelentenek az Uniónak. A kkv-k energiahatékonysági intézkedések elfogadásában való támogatása érdekében a tagállamoknak kedvező keretet kell létrehozniuk a kkv-k technikai segítségnyújtással és célzott tájékoztatással történő támogatására.
- (112) A tagállamok objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján szabályokat hoznak létre az újonnan belépő, nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó villamos energiát előállító energiatermelők integrációjához szükséges műszaki átalakítások, így a hálózati csatlakozások és a hálózat megerősítése költségeinek viselésére és megosztására vonatkozóan, figyelembe véve az (EU) 2019/943⁽²⁶⁾ és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁷⁾ összhangban kidolgozott hálózati szabályzatokat és iránymutatásokat. A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó villamos energiát előállító energiatermelők számára lehetővé kell tenni, hogy a hálózathoz való kapcsolódás munkálatainak elvégzésére ajánlati felhívást tegyenek közzé. Elő kell segíteni – különösen a kis kapcsolt energiatermelő egységek és a kapcsolt energiatermelő mikroegységek esetében – a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléssel előállított villamos energiának a hálózati rendszerhez való hozzáférést. A 2009/73/EK irányelv 3. cikkének (2) bekezdésével és az (EU) 2019/944 irányelv 9. cikkének (2) bekezdésével összhangban, a tagállamok többek között az energiahatékonysággal kapcsolatban közszolgáltatási kötelezettségeket róhatnak a földgáz-, illetve a villamosenergia-ágazatban működő vállalkozásokra.
- (113) Rendelkezőket kell megállapítani a számlázással, az egyablakos ügyintézés, a peren kívüli vitarendezéssel, az energiaszegénységgel és az alapvető szerződéses jogokkal kapcsolatban azzal a céllal, hogy adott esetben hozzáigazítsák azokat a villamos energiára vonatkozó, az (EU) 2019/944 irányelv szerinti rendelkezésekhez a fogyasztóvédelem megerősítése és annak lehetővé tétele érdekében, hogy a végső felhasználók gyakoribb, világosabb és naprakészebb tájékoztatást kapjanak fűtési, hűtési vagy használatimelegvív-fogyasztásukról, és szabályozzák energiafelhasználásukat.
- (114) Ezen irányelv megerősíti a fogyasztók védelmét, mivel olyan alapvető szerződéses jogokat határoz meg a távfűtésre, a távhűtésre és a használati melegvízre vonatkozóan, amelyek összhangban állnak azon jogok, védelem és szerepvállalás szintjével, amelyeket az (EU) 2019/944 irányelv vezetett be a végfelhasználók számára az energiaágazatban. A fogyasztóknak egyszerű és egyértelmű információkkal kell rendelkezniük a jogaikról. Számos tényező akadályozza, hogy a fogyasztók hozzáférjenek a rendelkezésükre álló piaci információk különféle forrásaihoz, megértsék azokat az információkat és azok alapján cselekedjenek. Az alapvető szerződéses jogok bevezetése segíthet egyebek mellett abban, hogy a fogyasztók megfelelően megérthessék a szolgáltató által a szerződésben kínált szolgáltatások minőségét érintő alapvető elemeket, többek között a szolgáltatott energia minőségét és jellemzőit. Emellett segíthet azon rejtett költségek vagy többletköltségek minimalizálásában, amelyek

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/943 rendelete (2019. június 5.) a villamos energia belső piacáról (HL L 158., 2019.6.14., 54. o.).

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 715/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 36. o.).

abból erednek, hogy vagy korszerűsített, vagy új szolgáltatások kerülnek bevezetésre a szerződés aláírását követően, anélkül, hogy ezt a fogyasztó világosan megértette és jóváhagyta volna. E szolgáltatások többek között a szolgáltatott energiára, a mérési és számlázási szolgáltatásokra, beszerzési és telepítési vagy kisegítő vagy karbantartási szolgáltatásokra, valamint a hálózathoz, a mérőeszközökhöz és a helyi fűtő- vagy hűtőberendezésekhez kapcsolódó költségekre vonatkozhatnak. Az előírások hozzá fognak járulni az ajánlatok összehasonlíthatóságának javításához, és – a nemzeti hatáskörök korlátozása nélkül – az alapvető szerződési jogok ugyanazon szintjét fogják biztosítani minden uniós polgárnak a fűtés, a hűtés és a használati melegvíz tekintetében.

- (115) A fűtés-, hűtés- és használatimelegvíz-ellátásból való, tervbe vett kizárás esetén a szolgáltatóknak megfelelő tájékoztatást kell nyújtaniuk az érintett fogyasztók részére az alternatív intézkedésekről, így például az ellátásból való kizárás elkerülését szolgáló támogatási forrásokról, az előrefizetési rendszerekről, az energetikai auditokról, az energetikai tanácsadási szolgáltatásokról, az alternatív fizetési konstrukciókról, az adósságkezelési tanácsadásról vagy a kikapcsolási moratóriumokról.
- (116) Az erősebb fogyasztóvédelmet a valamennyi fogyasztó számára hozzáférhető hatékony, független bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusok – például egy energiaügyi ombudsman, egy fogyasztóvédelmi szerv vagy egy szabályozó hatóság – révén kell biztosítani. A tagállamoknak ezért gyors és hatékony panaszrendezési eljárásokat kell bevezetniük.
- (117) El kell ismerni és aktívan elő kell segíteni az (EU) 2018/2001 irányelv szerinti megújulóenergia-közösségek, valamint az (EU) 2019/944 irányelv szerinti helyi energiaközösségek hozzájárulását az európai zöld megállapodás és az éghajlat-politikai célterv célkitűzéseikhez. A tagállamoknak ezért mérlegelniük kell és elő kell mozdítaniuk a megújulóenergia-közösségek és a helyi energiaközösségek szerepét. E közösségek az energiahatékonyság helyi vagy háztartási szintű, valamint középületekben a helyi hatóságokkal együttműködve történő előmozdítása révén segíthetik a tagállamokat ezen irányelv célkitűzéseinek elérésében. A fogyasztókat felelősségvállalásra és aktív részvételre ösztönözhetik, és lehetővé tehetik a lakossági fogyasztók bizonyos csoportjai számára – többek között a vidéki és távoli területeken –, hogy részt vegyenek az energiahatékonysági projektekben és beavatkozásokban, amelyekben a cselekvés ötvöződhet a megújuló energiákba történő beruházással. Az energiaközösségek fontos szerepet tölthetnek be a polgároknak az energiamegtakarítás elérését szolgáló hivatott intézkedésekkel kapcsolatos oktatásában és az ezen intézkedésekkel kapcsolatos tudatosságának növelésében. Ha a tagállamok megfelelően támogatják őket, az energiaközösségek energiahatékonysági projektek elősegítésével, csökkentett energiafogyasztással és alacsonyabb ellátási díjakkal segíthetnek az energiaszegénység elleni küzdelemben.
- (118) Az energiafogyasztási szokásokban hosszú távú változások érhetők el a polgárok szerepvállalásának növelésével. Az energiaközösségek elősegíthetik a hosszú távú energiamegtakarítást, különösen a háztartások körében, és segíthetnek elérni, hogy a polgárok és a kisvállalkozások több fenntartható beruházást tegyenek. A tagállamoknak a közösségi energiaprojektek és -szervezetek támogatása révén erősíteniük kell a polgárok ilyen irányú tevékenységeit. Emellett a helyi vagy regionális dekarbonizációs terveknek, illetve a nemzeti épületfelújítási terveknek részét képezhetik olyan bevonási stratégiák, amelyek valamennyi nemzeti és helyi szintű érdekelt felet bevonják a szakpolitikai döntéshozatali folyamatba a tudatosság növelése, a szakpolitikákra vonatkozó visszajelzések gyűjtése, valamint a szakpolitikák közvélemény általi elfogadottságának javítása céljából.
- (119) El kell ismerni az egyablakos ügyintézési pontok vagy hasonló struktúrák hozzájárulását, olyan mechanizmusokról lévén szó, amelyek több célcsoport – köztük a polgárok, a kkv-k és a hatóságok – számára is lehetővé tehetik a tiszta energiára való áttéréssel kapcsolatos projektek és intézkedések megtervezését és végrehajtását. Az egyablakos ügyintézési pontok hozzájárulása nagyon fontos lehet a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók számára, akik így megbízható és hozzáférhető információkat kaphatnak az energiahatékonyság-javításokról. Ez a hozzájárulás magában foglalhatja technikai, igazgatási és pénzügyi tanácsadást és segítségnyújtást, a szükséges adminisztratív eljárások vagy a pénzügyi piacokhoz való hozzáférés megkönnyítését vagy az uniós és nemzeti jogi kerettel – többek között a közbeszerzési szabályokkal és kritériumokkal – és az uniós taxonómiával kapcsolatos irányutatót.
- (120) A Bizottságnak meg kell vizsgálnia azon intézkedéseinek hatását, amelyek célja a többek között az európai szociális párbeszédet magában foglaló platformok vagy fórumok fejlesztésének támogatása az energiahatékonysági képzési programok előmozdításában, majd adott esetben további intézkedéseket kell javasolnia. A Bizottságnak ösztönöznie kell az európai szociális partnereket is az energiahatékonyságról szóló párbeszédre, különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és hasznosító fogyasztók tekintetében, ideértve az energiaszegénységben élőket is.

- (121) A klímasemleges Unió 2050-ig történő megvalósítását célzó méltányos energetikai átállás az európai zöld megállapodás központi eleme. Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én közösen kihirdetett szociális jogok európai pillére az energiát azon alapvető szolgáltatások közé sorolja, amelyekhez mindenkinek joga van hozzáférni. Gondoskodni kell a rászorulókat támogatásáról, hogy igénybe tudják venni ezeket a szolgáltatásokat, különösen az inflációs nyomás és az energiaárak jelentős növekedésével összefüggésben.
- (122) Biztosítani kell, hogy az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élő személyek és adott esetben a szociális bérlakásokban élők védelemben részesüljenek, és aktívan részt vehessenek a tagállamok által végrehajtott, energiahatékonyság-javító fellépésekben, intézkedésekben és kapcsolódó fogyasztóvédelmi vagy tájékoztatási intézkedésekben. Célzott figyelemfelkeltő kampányokat kell kidolgozni, amelyek bemutatják az energiahatékonyság előnyeit, valamint tájékoztatást nyújtanak a rendelkezésre álló pénzügyi támogatásról.
- (123) Az uniós és nemzeti szinten rendelkezésre álló közfinanszírozást stratégiaileg az energiahatékonyságot javító intézkedésekbe kell befektetni, különösen az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élő személyek és adott esetben a szociális bérlakásokban élők javára. A tagállamoknak ki kell használniuk az (EU) 2023/955 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁸⁾ létrehozott Szociális Klímaalpból esetlegesen kapott pénzügyi hozzájárulásokat, valamint az EU ETS-ből származó kibocsátási egységekből származó bevételeket. E bevételek támogatni fogják a tagállamokat azon kötelezettségük teljesítésében, hogy energiahatékonysági intézkedéseket és szakpolitikai intézkedéseket hajtsanak végre az energiamegtakarítási kötelezettség keretében, prioritásként kezelve az energiaszegénység által érintett személyeket, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókat, az alacsony jövedelmű háztartásokban élő személyeket és adott esetben a szociális bérlakásokban élőket, ideértve a vidéki és távoli régiókban élőket is.
- (124) A nemzeti finanszírozási rendszereket ki kell egészíteni a hatékonyabb tájékoztatást, technikai és adminisztratív segítségnyújtást, valamint a finanszírozáshoz való könnyebb hozzáférést célzó megfelelő rendszerekkel, amelyek lehetővé teszik a rendelkezésre álló források legjobb felhasználását, különösen az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élő személyek és adott esetben a szociális bérlakásokban élők számára.
- (125) A tagállamoknak mindenkinek a helyzetét meg kell erősíteniük és egyenlő védelemben kell részesíteniük, nemre, társadalmi nemre, életkorra, fogyatékosagra, faji vagy etnikai származásra, szexuális irányultságra, vallásra vagy meggyőződésre való tekintet nélkül, és biztosítaniuk kell, hogy az energiaszegénység által leginkább érintett vagy leginkább fenyegetett személyek, illetve az energiaszegénység káros hatásainak leginkább kitett személyek megfelelő védelemben részesüljenek. Emellett a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az energiahatékonysági intézkedések ne súlyosbítsák a meglévő egyenlőtlenségeket, különösen az energiaszegénység tekintetében.
- (126) A 2012/27/EU irányelv 15. cikkének (2) bekezdése értelmében valamennyi tagállam értékelte a gáz- és villamosenergia-infrastruktúrája energiahatékonysági potenciálját, és meghatározta a hálózati infrastruktúrát érintő költséghatékony energiahatékonysági fejlesztések megvalósításával összefüggő konkrét intézkedéseket és beruházásokat, azok bevezetésének ütemtervével. Ezen intézkedések eredményei szilárd alapot jelentenek az „első az energiahatékonyság” elv alkalmazásához hálózattervezési, hálózatfejlesztési és beruházási döntéseik során.
- (127) A nemzeti energetikai szabályozó hatóságoknak integrált megközelítést kell alkalmazniuk, amely felöleli az energiaellátási és a végfelhasználói ágazatok lehetséges megtakarításait. Az energiaellátás biztonságának, a piaci integrációnak és a tengeri megújuló energia alkalmazásához szükséges tengeri hálózatba irányuló előzetes beruházásoknak a sérelme nélkül, a nemzeti energetikai szabályozó hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az „első az energiahatékonyság” elvet alkalmazzák a tervezési és döntéshozatali eljárásokban, valamint hogy a hálózati díjak és szabályozások úgy kerüljenek kialakításra, hogy az ösztönözze az energiahatékonyság javítását. A tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá, hogy az átviteli/szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetők figyelembe vegyék az „első az energiahatékonyság” elvet. Ez segítené az átviteli/szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetőket abban, hogy jobban

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/955 rendelete (2023. május 10.) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 1. o.).

figyelembe vegyék az energiahatékonysági megoldásokat és a keresletoldali erőforrások beszerzésével kapcsolatban felmerülő többletköltségeket, valamint a különböző hálózati beruházások és üzemeltetési tervek környezeti és társadalmi-gazdasági hatásait. Ehhez a megközelítéshez a szűk értelemben vett gazdasági hatékonyságról a szociális jólét maximalizálása felé kell elmozdulni. Az „első az energiahatékonyság” elvet különösen az energiaiinfrastruktúra-bővítéssel kapcsolatos forgatókönyvek összefüggésében kell alkalmazni – ahol a keresleti oldali megoldások életképes alternatíváknak tekinthetők, és amelyeket megfelelően értékelni kell –, és a hálózattervezési projektek értékelésének is szerves részévé kell válnia. A nemzeti szabályozó hatóságoknak ellenőrizniük kell az elv alkalmazását.

- (128) Kellő számú, az energiahatékonyság terén jártas, megbízható szakembernek kell rendelkezésre állni az irányelv – például az energetikai auditokra vonatkozó követelmények teljesítése és az energiahatékonyságra vonatkozó kötelezettségi rendszerek megvalósítása terén történő – eredményes és gyors végrehajtásának biztosítása érdekében. Ezért a tagállamoknak tanúsítási rendszereket vagy egyenértékű képesítő rendszereket (vagy ezek mindegyikét) és megfelelő képzést kell létrehozniuk az energiahatékonysági szolgáltatásokat nyújtó, energetikai auditokat végző és más energiahatékonyság-javító intézkedéseket végrehajtó szolgáltatók minősítésére, a szociális partnerekkel, képzési szolgáltatókkal és egyéb releváns érdekelt felekkel szoros együttműködésben. A rendszereket 2024 decemberétől kezdődően négyévente értékelni kell, és szükség esetén aktualizálni kell annak biztosítása érdekében, hogy az energiahatékonysági szolgáltatók, az energetikai auditorok, az energiakezelők és az épületelem-telepítők rendelkezzenek a szükséges kompetenciákkal.
- (129) Szükség van az energiahatékonysági szolgáltatások piacának további fejlesztésére az energiahatékonysági szolgáltatások keresletének és kínálatának biztosítása érdekében. Az átláthatóság, például a tanúsított energiahatékonysági szolgáltatók jegyzéke, valamint a rendelkezésre álló szerződésminták, a legjobb gyakorlatok és iránymutatások cseréje nagyban hozzájárulhat az energiahatékonysági szolgáltatások terjesztéséhez és az energiahatékonyság-alapú szerződésekhez, valamint szintén hozzájárulhat a kereslet ösztönzéséhez és az energiahatékonysági szolgáltatókba vetett bizalom növeléséhez. Az energiahatékonysági szolgáltatás kedvezményezettje az energiahatékonyság-alapú szerződések esetében is úgy igyekszik csökkenteni a beruházási költségeit, hogy az energiamegtakarítás pénzügyi értékének egy részét kívánja felhasználni a harmadik fél által kivitelezett beruházás részben vagy egészben történő visszafizetésére. Ez elősegítheti a magántőke bevonását, ami kulcsfontosságú az Unióban az épületfelújítási hányad növeléséhez, a piaci szakértelem biztosításához, valamint innovatív üzleti modellek létrehozásához. Ezért a 750 m²-nél nagyobb hasznos alapterületű nem lakáscélú épületek esetében elő kell írni annak értékelését, hogy felújítás céljából megvalósítható-e az energiahatékonyság-alapú szerződések alkalmazása. Ez egy lépés az energiahatékonysági szolgáltató vállalkozásokba vetett bizalom növelése felé, és egyengeti az utat az ilyen projektek szélesebb körű alkalmazása előtt a jövőben.
- (130) Tekintettel az épületkorszerűsítési programmal összefüggésben a következő évtizedre kitűzött ambiciózus felújítási célkitűzésekre, növelni kell a független piaci közvetítők, köztük az egyablakos ügyintézési pontok vagy hasonló támogatási mechanizmusok szerepét a keresleti és a kínálati oldalon a piaci fejlődés ösztönzése, valamint a magán- és középületek felújítására vonatkozó energiahatékonyság-alapú szerződések előmozdítása érdekében. A helyi energiaügynökségek kulcsszerepet játszhatnak e tekintetben, továbbá segíthetnének azonosítani a potenciális támogatókat, illetve támogathatnák az egyablakos ügyintézési pontok kialakítását. Az irányelv várhatóan hozzá fog járulni a termékek, a szolgáltatások és a tanácsadás elérhetőségének javításához, többek között azáltal, hogy előmozdítja a vállalkozókban arra irányulóan rejlő potenciált, hogy betöltsék a piaci réseket, és innovatív módokat kínálnak az energiahatékonyság fokozására, amellyel, hogy biztosítják a megkülönböztetésmentesség elvének tiszteletben tartását.
- (131) Az energiahatékonyság-alapú szerződések számos tagállamban továbbra is jelentős nehézségekkel szembesülnek a még mindig fennálló szabályozási és nem szabályozási akadályok miatt. Ezért foglalkozni kell a nemzeti jogszabályi keretek nem egyértelmű rendelkezéseivel, a szakértelem hiányával – különösen a pályázati eljárások tekintetében –, valamint az egymással versengő kölcsönökkel és támogatásokkal.
- (132) A tagállamoknak továbbra is támogatniuk kell a közszférát az energiahatékonyság-alapú szerződések alkalmazásában azáltal, hogy olyan szerződésmintákat bocsátanak rendelkezésre, amelyek figyelembe veszik a rendelkezésre álló európai vagy nemzetközi szabványokat, a pályázati iránymutatásokat, az Eurostat energiahatékonyság-alapú szerződések statisztikai kezeléséről szóló, 2018 májusában közzétett iránymutatását, valamint az Európai Beruházási Bank (EBB) energiahatékonyságra vonatkozó szerződések kormányzati számlákon történő kezeléséről szóló útmutatóját, amelyek lehetőséget biztosítottak arra, hogy a tagállamok elhárítsák e szerződések még fennálló szabályozási akadályait.

- (133) A tagállamok intézkedéseket hoztak a szabályozási és nem szabályozási akadályok azonosítására és kezelésére. Ugyanakkor fokozni kell az erőfeszítéseket az energiamegtakarítás elérését elősegítő energiahatékonyság-alapú szerződés és harmadik fél általi finanszírozási konstrukciók előtt álló szabályozási és más természetű akadályok felszámolása érdekében. Ilyen akadályt jelentenek például azok a számviteli szabályok és gyakorlatok, amelyek nem teszik lehetővé, hogy az energiahatékonyság-javító intézkedésekkel összefüggő tőkeberuházások és éves pénzügyi megtakarítások a beruházások teljes élettartama alatt megfelelően tükröződjének az elszámolásokban.
- (134) A tagállamok a 2014. és 2017. évi nemzeti energiahatékonysági cselekvési tervekben beszámoltak arról, hogy milyen eredményeket értek el az energiahatékonyság szabályozási és nem szabályozási akadályainak felszámolása terén, a tulajdonosok és bérlők, illetve épületek vagy önálló rendeltetési egységek tulajdonosai közötti érdekellentétek tekintetében. A tagállamoknak folytatniuk kell a megkezdett munkát, és ki kell aknázniuk az energiahatékonyságban rejlő lehetőségeket a 2016. évi Eurostat-statisztikák összefüggésében, különös tekintettel arra a tényre, hogy tízből több mint négy európai polgár lakásban él, és tízből több mint három európai polgár bérlő.
- (135) A tagállamokat – ideértve a regionális és a helyi hatóságokat is – bátorítani kell arra, hogy teljes mértékben használják ki az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben ⁽²⁹⁾ meghatározott, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret, valamint az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³⁰⁾ létrehozott Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében rendelkezésre álló európai finanszírozást, továbbá az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽³¹⁾ létrehozott InvestEU program keretében rendelkezésre álló pénzügyi eszközöket és technikai segítségnyújtást az energiahatékonyság-javító intézkedésekre irányuló magán- és állami beruházások ösztönzése érdekében. Az energiahatékonyság terén eszközölt beruházások jelentős potenciállal rendelkeznek a gazdasági növekedés, a foglalkoztatás és az innováció elősegítésében, valamint a háztartásokban tapasztalható energiaszegénység csökkentésében, ezért kedvező módon hozzájárulnak a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz és a zöld helyreállításhoz. A potenciális finanszírozási területek között vannak a középületeket és a lakásokat érintő energiahatékonysági intézkedések, valamint – különösen az épületfelújítással kapcsolatos munkahelyek esetében – új készségeknek a szakemberek képzése, átképzése és továbbképzése által történő létrehozása, az energiahatékonysági ágazatban a foglalkoztatás ösztönzése érdekében. A Bizottság szinergiákat biztosít a különböző finanszírozási eszközök között, különös tekintettel a megosztott irányítás és a közvetlen irányítás alá tartozó finanszírozási eszközökre (pl. a központi irányítás alá tartozó olyan programokra, mint a Horizont Európa és a LIFE), valamint a vissza nem térítendő támogatások, kölcsönök és technikai segítségnyújtás között, hogy maximalizálja azok sokszorosító hatását a magánfinanszírozásra nézve, valamint az energiahatékonysági szakpolitikai célkitűzések elérése terén betöltött szerepüket.
- (136) A tagállamoknak ösztönözniük kell a finanszírozási eszközök alkalmazását az ezen irányelvben foglalt célkitűzések megvalósítására. E finanszírozási eszközök közé tartozhatnak a pénzügyi hozzájárulások és az ezen irányelvben foglalt bizonyos rendelkezések megsértéséért kivetett pénzbírságok, a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (3) bekezdése értelmében energiahatékonyságra fordított források, az európai alapokban és programokban energiahatékonyságra elkülönített források, valamint a külön e célra létrehozott európai pénzügyi eszközök, például az Európai Energhatékony Alap.
- (137) A finanszírozási eszközöket adott esetben az uniós projektkötvényekből energiahatékonyságra fordított forrásokra, az EBB és más európai pénzügyi intézmények – különösen az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) és az Európa Tanács Fejlesztési Bankja – részéről energiahatékonyságra elkülönített forrásokra, pénzügyi intézményekből származó forrásokra, nemzeti forrásokra, többek között energiahatékonysági kezdeményezések és programok végrehajtását ösztönző szabályozási és adóügyi keretek létrehozása révén, valamint a 406/2009/EK európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽³²⁾ szerinti éves kibocsátási jogosultságokból származó bevételekre lehet alapozni.

⁽²⁹⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433I., 2020.12.22., 11. o.).

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 406/2009/EK határozata (2009. április 23.) az üvegházhatású gázok kibocsátásának a 2020-ig terjedő időszakra szóló közösségi kötelezettségvállalásoknak megfelelő szintre történő csökkentésére irányuló tagállami törekvésekről (HL L 140., 2009.6.5., 136. o.).

- (138) A finanszírozási eszközök e hozzájárulásokat, forrásokat és az e forrásokból származó bevételeket különösen arra használhatnák, hogy a magántőke-beruházást lehetővé tegyék és ösztönözzék, különösen intézményi befektetőkre támaszkodva, a támogatás biztosítása környezetvédelmi és szociális célkitűzéseinek elérését egyaránt biztosító kritériumok használatával; olyan innovatív finanszírozási mechanizmusokat (többek között magántőke számára nyújtott hitelgaranciák, az energiahatékonyság-alapú szerződést ösztönző hitelgaranciák, támogatások, támogatott kölcsönök, célhoz kötött hitelkeretek és harmadik felek finanszírozási rendszerei) aknázzanak ki, amelyek mérséklék az energiahatékonysági projektek kockázatait, és lehetővé teszik a költséghatékony felújításokat az alacsony és közepes jövedelmű háztartások körében is; olyan programokhoz vagy ügynökségekhez kapcsolódjanak, amelyek elvégzik az energiatakarékosági projektek összesítését és minőségének értékelését, technikai segítségnyújtást biztosítanak, előmozdítják az energiahatékonysági szolgáltatások piacát, és elősegítik az energiahatékonysági szolgáltatások iránti fogyasztói kereslet megerősítését.
- (139) A finanszírozási eszközök továbbá lehetőséget adnak a megfelelő források nyújtására az energiahatékonysági készségeket javító és akkreditáló képzési és tanúsítási programokhoz; a források biztosítására az energiatermelő kis- és mikrotechnológiák, illetőleg a villamosenergia-termelők hálózati csatlakoztatásának optimalizálása kutatására és bemutatására, illetőleg elterjesztésének felgyorsítására; olyan programokhoz való kapcsolódásra, amelyek tevékenységei az energiahatékonyság valamennyi lakásban, illetve lakóházban történő előmozdítását célozzák az energiaszegénység megelőzése érdekében, és azért, hogy a lakások, illetve lakóházak bérbeadóit arra ösztönözzék, hogy ingatlanjaikat a lehető leginkább energiahatékonnyá tegyék; megfelelő források biztosítására a szociális párbeszéd támogatása és az energiahatékonyság fejlesztését és a jó munkakörülmények, illetve a munkahelyi egészség és biztonság biztosítását célzó szabványok meghatározása érdekében.
- (140) Fel kell használni a rendelkezésre álló uniós finanszírozási programokat, pénzügyi eszközöket és innovatív finanszírozási mechanizmusokat ahhoz, hogy gyakorlati hatása is legyen a közintézmények tulajdonában lévő épületek energiahatékonyságának javítására irányuló célkitűzésnek. Ennek érdekében a tagállamok a 406/2009/EK határozat szerinti éves kibocsátási jogosultságaikból befolyó bevételeiket felhasználhatják ezt a célt szolgáló önkéntes mechanizmusok kidolgozására, figyelembe véve a nemzeti költségvetési szabályokat is. A Bizottságnak és a tagállamoknak megfelelő tájékoztatást kell nyújtaniuk a regionális és helyi közigazgatási szervek számára az említett uniós finanszírozási programokról, pénzügyi eszközökről és innovatív finanszírozási mechanizmusokról.
- (141) Az energiahatékonyság javítására irányuló célkitűzés megvalósítása során a Bizottságnak figyelemmel kell kísérnie a releváns intézkedéseknek a 2003/87/EK irányelvre gyakorolt hatását, hiszen meg kell őrizni az EU ETS-ben az alacsony szén-dioxid-kibocsátást szolgáló beruházások számára nyújtott ösztönzőket, és fel kell készíteni az EU ETS hatálya alá tartozó ágazatokat a jövőben megvalósítandó innovációra. A Bizottságnak figyelemmel kell kísérnie ezen irányelv végrehajtásának a 2014/746/EU bizottsági határozat⁽³³⁾ mellékletében felsoroltak szerint a CO₂-kibocsátás-áthelyezés kockázatának jelentős mértékben kitett iparágakra gyakorolt hatását, annak biztosítása érdekében, hogy ezen irányelv ösztönözze és ne akadályozza ezen ágazatok fejlődését.
- (142) A tagállami intézkedéseket jól megtervezett, hatékony uniós finanszírozási eszközökkel kell támogatni az InvestEU program keretében, valamint az EBB és az EBRD általi finanszírozás révén, amelyeknek az energiaellátási lánc minden szakaszában támogatniuk kell az energiahatékonysági beruházásokat, és egy differenciált diszkontrácion alapuló modellt használó, átfogó költség-haszon elemzést kell alkalmazniuk. A pénzügyi támogatásnak az energiahatékonyság növelésére irányuló költséghatékony módszerekre kell fókuszálnia, amelyek az energiafogyasztás csökkenését eredményezik. Az EBB-nek és az EBRD-nek a nemzeti fejlesztési bankokkal együttműködve meg kell terveznie, létre kell hoznia és finanszíroznia kell az energiahatékonysági ágazatra szabott programokat és projekteket, többek között az energiaszegénységben élő háztartások tekintetében.
- (143) Az ágazatközi jog a jelenlegi energiahatékonysági szolgáltatások széles köre tekintetében szilárd alapot biztosít a fogyasztóvédelem számára, és valószínűsíthetően tovább fog fejlődni. A fogyasztók egyes alapvető szerződéses jogait azonban egyértelműen meg kell határozni. A fogyasztóknak egyszerű és egyértelmű információkkal kell rendelkezniük az energiaágazattal kapcsolatos jogaikról.
- (144) Annak érdekében, hogy értékelni lehessen ezen irányelv hatékonyságát, meg kell állapítani az ezen irányelv általános felülvizsgálatának elvégzésére és a 2027. február 28-ig az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtandó jelentésre vonatkozó követelményt. Ennek a felülvizsgálatnak lehetővé kell tennie az említett folyamathoz szükséges valamennyi kiigazítást, figyelembe véve a gazdaság és az innováció területének fejleményeit is.

⁽³³⁾ A Bizottság 2014/746/EU határozata (2014. október 27.) a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának jelentős mértékben kitett ágazatok és alágazatok 2015–2019-es időszakra vonatkozó listájának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti meghatározásáról (HL L 308., 2014.10.29., 114. o.).

- (145) Annak érdekében, hogy képesek legyenek megfelelően kezelni saját éghajlatuk, kultúrájuk és társadalmuk sajátosságait, a helyi és regionális hatóságok számára vezető szerepet kell biztosítani az ezen irányelvben megállapított intézkedések kialakítása és megtervezése, végrehajtása, valamint értékelése tekintetében.
- (146) Tekintettel a villamosenergia-termelési ágazatban megfigyelhető műszaki haladásra és a megújuló energiaforrások egyre nagyobb arányára, a kWh-ban kifejezett villamosenergia-megtakarítások esetében alkalmazott alapértelmezett együtthatót felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy tükrözze a villamos energiára és más energiahordozókra alkalmazandó primerenergia-tényező tekintetében bekövetkezett változásokat. A számítási módszertan összhangban van az Eurostat energiamérlegeivel és fogalommeghatározásaival, kivéve a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő létesítményekben a termelt hőhöz és villamos energiához szükséges tüzelőanyag-bevitel allokációs módszerét, amelynek esetében a referenciarendszer hatékonysága – amelyre a tüzelőanyag-fogyasztás allokációjához van szükség – összhangba lett hozva az Eurostat 2015-re és 2020-ra vonatkozó adataival. A villamos energia vonatkozásában a primerenergia-tényezőnek az energiamixet tükröző kiszámítása éves átlagértékeken alapul. A fizikai energiatartalom bejelentési módszert a nukleáris alapú villamosenergia- és hőtermelés esetében használják, a technikai átalakítási hatások módszerét pedig a fosszilis energiahordozóból vagy biomasszából történő villamosenergia- és hőtermelés esetében. A nem éghető megújuló energiaforrások esetében alkalmazott módszer a teljes primer energián alapuló megközelítésből nyert közvetlen egyenérték. A kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia primerenergia-arányának kiszámítására az ezen irányelvben foglalt módszer alkalmazandó. Nem egy marginális, hanem egy átlagos piaci pozíció használandó. A feltételezett átalakítási hatások a nem éghető megújuló energiaforrások esetében 100 %, a geotermikus erőművek esetében 10 %, az atomerőművek esetében pedig 33 %. A kapcsolt energiatermelés teljes hatékonyságának kiszámítása a legfrissebb Eurostat-adatok alapján történik. Az átalakítási, továbbítási és elosztási veszteségeket figyelembe kell venni. A megbízható adatok hiánya és a számítás összetettsége miatt a villamos energiától eltérő energiahordozók elosztási veszteségeit nem veszik figyelembe a számításokban. A rendszerhatárok tekintetében a primerenergia-tényező valamennyi energiaforrás esetében 1. A villamos energia primerenergia-tényezőjének kiválasztott együtthatója a 2024-es és a 2025-ös értékek átlaga, mivel egy előretekintő primerenergia-tényező megfelelőbb mutatót jelent, mint egy múltbeli. Az elemzés a tagállamokra és Norvégiára terjed ki. Norvégia esetében az adatkészlet az ENTSO-E adatain alapul.
- (147) Az uniós jog végrehajtásából származó energiamegtakarítást nem kell bejelenteni, kivéve, ha egy olyan intézkedés eredménye, amely túlmutat az adott uniós jogi aktusban előírt minimumon úgy, hogy ambiciózusabb energiahatékonysági követelményeket határoz meg tagországi szinten, vagy úgy, hogy fokozza az intézkedés hatékonyságát. Az épületekben jelentős potenciál rejlik az energiahatékonyság további növelése szempontjából, és az épületfelújítás az energiamegtakarítás fokozásának egyik alapvető és hosszú távú, méretgazdaságossági előnyökkel rendelkező eleme. Ezért egyértelművé kell tenni, hogy minden, a meglévő épületek felújítását előmozdító intézkedésből származó energiamegtakarítást be lehet jelenteni, ha az többletmegtakarítást képvisel azokhoz a megtakarításokhoz képest, amelyek a szakpolitikai intézkedés hiányában is megvalósultak volna, valamint ha a tagállam igazolja, hogy a kötelezett, a részt vevő vagy a megbízott fél ténylegesen hozzájárult a bejelentett energiamegtakarítás eléréséhez.
- (148) „A stabil és alkalmazkodóképes energiaunió és az előretekintő éghajlat-politika keretstratégiaja” című, 2015. február 25-i bizottsági közleménnyel és a minőségi jogalkotás elveivel összhangban nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani a nyomon követésre és az ellenőrzésre vonatkozó azon szabályoknak, amelyek az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek és az alternatív szakpolitikai intézkedések végrehajtására vonatkoznak, ideértve az intézkedések statisztikailag reprezentatív mintájának ellenőrzésére vonatkozó követelményt.
- (149) Az épületeken vagy az épületekben megújulóenergia-technológiák útján termelt energia csökkenti a fosszilis energiahordozókból biztosított energia mennyiségét. Az energiafogyasztás csökkentése és a megújuló energiaforrások felhasználása az épületekben fontos intézkedések az Unió energiafüggetlenségének és ÜHG-kibocsátásának csökkentése szempontjából, különös tekintettel a 2030-ra kitűzött, ambiciózus éghajlat- és energiapolitikai célokra, valamint a Párizsi Megállapodás keretében tett globális kötelezettségvállalásra. Halmozott energiamegtakarítási kötelezettségük céljából a tagállamok a rájuk vonatkozó energiamegtakarítási követelmények teljesítése érdekében figyelembe vehetik a megújulóenergia-technológiákat előmozdító szakpolitikai intézkedésekből származó energiamegtakarítást, az ezen irányelvben előírt számítási módszerekkel összhangban. A fosszilis tüzelőanyagok közvetlen elégetésének használatát érintő szakpolitikai intézkedésekből származó energiamegtakarítást nem számíthatják be.

- (150) Az ezen irányelv által bevezetett változtatások némelyike szükségessé teheti az (EU) 2018/1999 rendelet későbbi módosítását a két jogi aktus közötti koherencia biztosítása érdekében. Az elsősorban a nemzeti hozzájárulások meghatározásával, a hiánypótlási mechanizmusokkal és a jelentéstételi kötelezettségekkel kapcsolatos új rendelkezéseket észszerűsíteni kell, és a rendelet módosítását követően az említett rendelet hatálya alá kell helyezni. Az (EU) 2018/1999 rendelet egyes rendelkezéseit is adott esetben újra kell értékelni, tekintettel az ezen irányelvben javasolt változtatásokra. A kiegészítő jelentéstételi és nyomkövetési követelmények nem hozhatnak létre új párhuzamos jelentéstételi rendszereket, hanem az (EU) 2018/1999 rendelet szerinti meglévő nyomkövetési és jelentéstételi keret hatálya alá kell tartozniuk.
- (151) Ezen irányelv nemzeti, regionális és helyi szintű gyakorlati végrehajtásának előmozdítása érdekében a Bizottságnak továbbra is támogatnia kell a gyakorlatokról, a teljesítményértékelésről, a hálózatépítési tevékenységekről, valamint az innovatív gyakorlatokról szóló tapasztalatcserét egy online platformon keresztül.
- (152) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen az Unió energiahatékonysági célkitűzésének megvalósítását, valamint további energiahatékonysági előrelépések és a klímasemlegesség lehetőségének megteremtését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a fellépés terjedelme vagy hatásai miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvének megfelelően. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (153) A műszaki fejlődéshez való hozzáigazítás és az energiaforrások elosztásában bekövetkező változások figyelembevétele érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelv alapján meghatározott egységes határfok-referenciaértékek felülvizsgálatára, valamint az ezen irányelv mellékleteiben szereplő értékekre, számítási módszerekre, az alapul vett primerenergia-együtthatóra és a követelményekre vonatkozóan, továbbá ezen irányelv kiegészítésére vonatkozóan, hogy egy közös uniós rendszert hozzon létre az annak területén található adatközpontok fenntarthatóságának értékelésére. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽³⁴⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (154) Az (EU) 2023/955 rendeletet módosítani kell az energiaszegénység ezen irányelvben megállapított fogalom meghatározásának figyelembevétele érdekében. Ez biztosítaná a következetességet, a koherenciát, a kiegészítő jelleget és a szinergiát a különböző eszközök és finanszírozási lehetőségek között, különös tekintettel az energiaszegénységben élő háztartások problémájának kezelésére.
- (155) Az ezen irányelv nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó kötelezettség csak azokat a rendelkezéseket érinti, amelyek a korábbi irányelvhez képest jelentős mértékben módosultak. A változatlan rendelkezések átültetésére vonatkozó kötelezettség a korábbi irányelvből ered.
- (156) Ez az irányelv nem érinti a XVI. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

⁽³⁴⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

TÁRGY, HATÁLY, FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁGI CÉLKITŰZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) Ez az irányelv egy intézkedésekből álló közös keretrendszert hoz létre az energiahatékonyságnak az Unió egészében történő előmozdítására annak érdekében, hogy az Unió energiahatékonysági célkitűzései teljesüljenek, valamint további energiahatékonyság-javulást tesz lehetővé. E közös keretrendszer célja az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁵⁾ végrehajtásához, valamint az Unió energiaellátásának biztonságához való hozzájárulás az Unió energiaiimporttól – többek között a fosszilis tüzelőanyagoktól – való függőségének csökkentése révén.

Ez az irányelv szabályokat állapít meg az energiahatékonyság prioritásként történő végrehajtására valamennyi ágazatban, az energiaellátás, -átvitel/-szállítás, -tárolás és -felhasználás hatékonysága előtt álló energiapiaci akadályok és piaci hiányosságok megszüntetésére. Továbbá 2030-ig teljesítendő indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulások megállapítását írja elő.

Ez az irányelv hozzájárul az „első az energiahatékonyság” elv megvalósításához, ezáltal pedig ahhoz is, hogy az Unió inkluzív, méltányos és virágzó társadalom legyen, modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal.

(2) Az ebben az irányelvben megállapított követelmények minimumkövetelmények, és nem akadályozzák a tagállamokat szigorúbb intézkedések fenntartásában vagy bevezetésében. Az ilyen intézkedéseknek meg kell felelniük az uniós jognak. Amennyiben a nemzeti jogszabályok szigorúbb intézkedéseket írnak elő, a tagállamok közlik a Bizottsággal ezeket a jogszabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „energia”: az 1099/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁶⁾ 2. cikke d) pontjában meghatározott energiatermékek;
2. „első az energiahatékonyság”: az (EU) 2018/1999 rendelet 2. cikkének 18. pontjában meghatározott „első az energiahatékonyság” elv;
3. „energiarendszer”: olyan rendszer, amelyet elsősorban arra terveztek, hogy a végfelhasználói ágazatok energiaigényét kielégítő energiahatékonysági szolgáltatásokat nyújtson hő, üzemanyag/tüzelőanyag és villamos energia formájában;
4. „rendszerhatékonyság”: olyan energiahatékony megoldások kiválasztása, amelyek egyben költséghatékony dekarbonizációs pályát, további rugalmasságot és hatékony erőforrás-felhasználást is lehetővé tesznek;
5. „primerenergia-fogyasztás” vagy „PEC”: a bruttó rendelkezésre álló energia, a nemzetközi tengeri tartályhajók, a végső nem energiacélú fogyasztás és a környezeti energia kivételével;

⁽³⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasegítségesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

⁽³⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1099/2008/EK rendelete (2008. október 22.) az energiasztatistikáról (HL L 304., 2008.11.14., 1. o.).

6. „végsőenergia-fogyasztás” vagy „FEC”: az ipar, a közlekedés – ideértve a nemzetközi légi közlekedés energiafogyasztását is –, a háztartások, a köz- és magánszolgáltatások, a mezőgazdaság, az erdészet, a halászat és egyéb végfelhasználói ágazatok számára szolgáltatott energia összessége, amely nem foglalja magában a nemzetközi tengeri tartályhajók energiafogyasztását, a környezeti energiát és az átalakítási ágazatnak és az energiaágazatnak történő szállítást, valamint az 1099/2008/EK rendelet A. mellékletében meghatározottak szerinti továbbítási és elosztási veszteségeket;
7. „környezeti energia”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 2. pontjában meghatározott környezeti energia;
8. „energiahatékonyság”: a teljesítményben, a szolgáltatásban, a termékekben vagy az energiában kifejezett eredmény és a befektetett energia hányadosa;
9. „energiamegtakarítás”: az a megtakarított energiamennyiség, amely valamely energiahatékonyság-javító intézkedés végrehajtása előtt és után mért vagy becsült fogyasztás – vagy mindkettő – alapján kerül meghatározásra, biztosítva az energiafogyasztást befolyásoló külső feltételeknek megfelelő normalizálást;
10. „energiahatékonyság-javulás”: az energiahatékonyság növekedése bármely technológiai, magatartásbeli vagy gazdasági változások eredményeképpen;
11. „energiahatékonysági szolgáltatás”: az a fizikai előny, haszon, vagy azon javak, amelyek az energia és az energiahatékony technológia vagy cselekvés kombinációjából származnak; e szolgáltatás magában foglalhatja a szolgáltatás nyújtásához szükséges üzemeltetést, karbantartást és ellenőrzést; e szolgáltatást szerződés alapján nyújtják, és e szolgáltatás rendes körülmények között bizonyítottan az energiahatékonyság ellenőrizhető, mérhető vagy felbecsülhető javulásához vagy primerenergia-megtakarításhoz vezet;
12. „közintézmény”: nemzeti, regionális vagy helyi hatóság, valamint e hatóság által közvetlenül finanszírozott és igazgatott olyan szerv, amely nem ipari vagy kereskedelmi jellegű;
13. „hasznos alapterület”: egy épületnek vagy épületrésznek azon alapterülete, ahol energiát használnak a beltéri klíma szabályozására;
14. „ajánlatkérő szervek”: a 2014/23/EU irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében, a 2014/24/EU irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában és a 2014/25/EU irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérő szervek;
15. „közszolgáltató ajánlatkérők”: a 2014/23/EU irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében és a 2014/25/EU irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott közszolgáltató ajánlatkérők;
16. „energiagazdálkodási rendszer”: az energiahatékonysági célkitűzést, valamint az annak elérését célzó tervet meghatározó stratégia egymással összefüggő vagy kölcsönhatásban lévő elemeinek összessége, ideértve a tényleges energiafogyasztás nyomon követését, az energiahatékonyság növelésére hozott intézkedéseket és a haladás mérését is;
17. „európai szabvány”: az Európai Szabványügyi Bizottság, az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság vagy az Európai Távközlési Szabványügyi Intézet által elfogadott és nyilvános használatra rendelkezésre bocsátott szabvány;
18. „nemzetközi szabvány”: a Nemzetközi Szabványügyi Szervezet által elfogadott és nyilvános használatra rendelkezésre bocsátott szabvány;
19. „kötelezett fél”: a 9. cikkben említett, a nemzeti energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek hatálya alá tartozó energiaelosztó, kiskereskedelmienergia-értékesítő vállalkozás vagy átviteli-/szállítási rendszer-üzemeltető;
20. „megbízott fél”: olyan jogi személy, amely a kormánytól vagy más közintézménytől felhatalmazást kapott arra, hogy a kormány vagy más közintézmény nevében dolgozzon ki, kezeljen vagy működtessen egy finanszírozási rendszert;
21. „rész vevő fél”: olyan vállalkozás vagy közintézmény, amely egy önkéntes megállapodás keretében vállalta bizonyos célkitűzések elérését, vagy amely nemzeti szabályozás hatálya alá tartozik;

22. „végrehajtó állami hatóság”: olyan közjogi szerv, amely felel az energiaadóztatás vagy a széndioxidkibocsátás-adóztatás, a finanszírozási rendszerek és eszközök, a pénzügyi ösztönzők, a szabványok és normák, az energiacímkézési rendszerek, valamint az oktatás és képzés megvalósításáért vagy nyomon követéséért;
23. „szakpolitikai intézkedés”: olyan szabályozási, pénzügyi, adóügyi, önkéntes vagy tájékoztatási eszköz, amelyet egy tagállamban az előírásoknak megfelelően hoztak létre és hajtottak végre annak érdekében, hogy a piaci szereplők számára olyan támogatási keret, követelmény vagy ösztönző jöjjön létre, amelynek köszönhetően ez utóbbiak energiahatékonysági szolgáltatásokat nyújtanak és vesznek igénybe, valamint egyéb energiahatékonyság-javító intézkedéseket vezetnek be;
24. „egyéni fellépés”: olyan fellépés, amely ellenőrizhető, és mérhető vagy megbecsülhető energiahatékonyság-javulást eredményez, és arra egy szakpolitikai intézkedés nyomán került sor;
25. „energiaelosztó”: az a természetes vagy jogi személy, az elosztórendszer-üzemeltetőket is beleértve, aki az energia végső felhasználókhoz, illetve a végső felhasználók számára energiát értékesítő elosztóállomásokhoz történő szállításáért felel;
26. „elosztórendszer-üzemeltető”: az (EU) 2019/944 irányelv 2. cikkének 29. pontjában a villamos energia tekintetében, illetve a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 6. pontjában a földgáz tekintetében meghatározott elosztórendszer-üzemeltető;
27. „kiskereskedelmienergia-értékesítő vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely energiát ad el a végső felhasználók számára;
28. „végső felhasználó”: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely saját végső felhasználásra vásárol energiát;
29. „energiahatékonysági szolgáltató”: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely energiahatékonysági szolgáltatásokat nyújt vagy energiahatékonyság-javító intézkedéseket hajt végre a végső felhasználók létesítményeiben vagy helyiségeiben;
30. „kis- és középvállalkozások” vagy „kkv-k”: a 2003/361/EK bizottsági ajánlás⁽³⁷⁾ melléklete 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott vállalkozások;
31. „mikrovállalkozás”: a 2003/361/EK ajánlás melléklete 2. cikkének (3) bekezdésében meghatározott mikrovállalkozás;
32. „energetikai audit”: olyan meghatározott módszerrel végzett eljárás, amelynek célja megfelelő ismeretek gyűjtése valamely épület vagy épületcsoport, ipari vagy kereskedelmi művelet vagy létesítmény, illetve magán- vagy közszolgáltatás energiafogyasztási profiljára vonatkozóan, továbbá amely meghatározza és számszerűsíti a költséghatékony energiamegtakarítási lehetőségeket, azonosítja a megújuló energia költséghatékony felhasználásának vagy előállításának potenciálját, és beszámol az eredményekről;
33. „energiahatékonyság-alapú szerződés”: a kedvezményezett és az energiahatékonyság-javító intézkedést nyújtó szolgáltató között létrejött olyan szerződéses megállapodás, amelyet a szerződés teljes időtartama alatt ellenőriznek és nyomon követnek, amelynek keretében az adott intézkedés keretében végzett munka, ellátás vagy szolgáltatás kifizetése a szerződésben megállapodott szintű energiahatékonyság-javulással vagy más, megállapodás szerinti energiahatékonysági kritériummal (például pénzügyi megtakarítással) összefüggésben történik;
34. „okos mérési rendszer”: az (EU) 2019/944 irányelv 2. cikkének 23. pontjában meghatározott okos mérési rendszer vagy a 2009/73/EK irányelvben említett intelligens mérési rendszer;
35. „átviteli-/szállítási rendszer-üzemeltető”: az (EU) 2019/944 irányelv 2. cikkének 35. pontjában a villamos energia tekintetében meghatározott átviteli rendszer-üzemeltető vagy a 2009/73/EK irányelv 2. cikkének 4. pontjában a földgáz tekintetében meghatározott szállítási rendszer-üzemeltető;
36. „kapcsolt energiatermelés”: hőenergia és villamos vagy mechanikai energia egyetlen folyamat során, egyidejűleg történő előállítása;
37. „gazdaságilag indokolt szükséglet”: a fűtés vagy hűtés iránti igényt meg nem haladó mértékű kereslet, amelyet egyébként piaci feltételek mellett, a kapcsolt energiatermeléstől eltérő egyéb energia-előállító folyamat révén elégítenének ki;

⁽³⁷⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

38. „hasznos hő”: a kapcsolt energiatermelés folyamata során valamely, gazdaságilag indokolt fűtési vagy hűtési igény kielégítése érdekében előállított hő;
39. „kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia”: olyan villamos energia, amelyet hasznos hő termeléséhez kapcsolt folyamat során állítottak elő, és amelyet a II. mellékletben meghatározott általános elvek szerint számítottak ki;
40. „nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés”: a III. mellékletben foglalt kritériumoknak megfelelő kapcsolt energiatermelés;
41. „összhatásfok”: a termelt villamos energia, illetve mechanikai energia, valamint hasznos hő éves összege, osztva a kapcsolt hőenergia-termeléshez, valamint a bruttó villamosenergia- és mechanikaienergia-termeléshez felhasznált tüzelőanyaggal;
42. „villamos energia/hő arány”: a kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia és a hasznos hő aránya teljes kapcsolt energiatermelési üzemmódban, az adott egység üzemeltetési adatainak felhasználásával számítva;
43. „kapcsolt energiatermelő egység”: olyan termelőegység, amely képes kapcsolt energiatermelésre;
44. „kis kapcsolt energiatermelő egység”: olyan kapcsolt energiatermelő egység, amelynek beépített teljesítménye kevesebb, mint 1 MWe;
45. „kapcsolt energiatermelő mikroegység”: olyan kapcsolt energiatermelő egység, amelynek maximális teljesítménye kevesebb mint 50 kW_e;
46. „hatékony távfűtés/távűtés”: a 26. cikkben meghatározott kritériumokat teljesítő távfűtési vagy távűtési rendszer;
47. „hatékony fűtés és hűtés”: olyan fűtési és hűtési lehetőség, amely a változtatás nélküli alap-forgatókönyvhöz képest mérhetően csökkenti azt a primerenergia-ráfordítást, amely egy egységnyi energia előállításához szükséges a vonatkozó rendszerhatárokon belül, továbbá erre az ezen irányelvben említett költség-haszon elemzés alapján költséghatékony módon kerül sor, figyelembe véve a kitermeléshez, az átalakításhoz, a szállításhoz és az elosztáshoz szükséges energiát is;
48. „hatékony egyedi fűtés és hűtés”: a fűtés és hűtés biztosításának olyan egyéni lehetősége, amely a hatékony távfűtéshez/távűtéshez képest mérhetően csökkenti azt a nem megújuló forrásból származó primerenergia-ráfordítást, amely egy egységnyi energia előállításához szükséges a vonatkozó rendszerhatárokon belül vagy ugyanakkora nem megújuló forrásból származó primerenergia-ráfordítást igényel alacsonyabb költségek mellett, figyelembe véve a kitermeléshez, az átalakításhoz, a szállításhoz és az elosztáshoz szükséges energiát is;
49. „adatközpont”: az 1099/2008/EK rendelet A. mellékletének 2.6.3.1.16. pontjában meghatározott adatközpont;
50. „jelentős korszerűsítés”: olyan korszerűsítés, amelynek költségei meghaladják egy hasonló új egység beruházási költségeinek 50 %-át;
51. „aggregátor”: az (EU) 2019/944 irányelv 2. cikkének 19. pontjában meghatározott független aggregátor;
52. „energiaszegénység”: az az állapot, amikor egy háztartás nem fér hozzá alapvető energiahatékonysági szolgáltatásokhoz, amennyiben e szolgáltatások az élet- és egészségügyi körülmények alapvető szintjét és tisztességes színvonalát biztosítják az adott nemzeti kontextusban, a hatályos nemzeti szociálpolitikai és egyéb releváns nemzeti szakpolitikai összefüggésben, ideértve a megfelelő fűtést, melegvizet, hűtést, világítást és az árammal működő készülékekhez szükséges energiát, amely állapotot több tényező együttes fennállása okozza, beleértve legalább a megfizethetlenséget, a rendelkezésre álló jövedelem elégtelenségét, az energiakiadások magas szintjét és a lakóingatlanok alacsony energiahatékonyságát;
53. „hasznosító fogyasztó”: olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely saját végfelhasználásra fűtést, hűtést vagy használati melegvizet vásárol, vagy olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy olyan különálló épületet használ, vagy egy olyan többlakásos vagy több célra használt épület egy adott részét használja, amelynek fűtését, hűtését vagy használatimelegvíz-ellátását központi rendszer biztosítja, amennyiben e személynek nincs közvetlen vagy egyéni szerződése az energiaszolgáltatóval;

54. „megosztott ösztönzők”: az energiahatékonysági beruházásokhoz kapcsolódó pénzügyi kötelezettségek és jutalmak tisztességes és észszerű megoszlásának hiánya az érintett szereplők, például az önálló rendeltetési egységek tulajdonosai és bérlői, illetve különböző tulajdonosai között, vagy a többlakásos vagy több célra használt épületek tulajdonosai és bérlői, illetve különböző tulajdonosai között;
55. „bevonási stratégia”: olyan stratégia, amely célkitűzéseket határoz meg, technikákat dolgoz ki és létrehozza azt a folyamatot, amelynek során valamennyi érintett nemzeti vagy helyi szintű érdekelt felet – beleértve a civil társadalom képviselőit, például a fogyasztói szervezeteket – bevonják a szakpolitikai döntéshozatal folyamatába a tudatosság növelése, az érintett szakpolitikákra vonatkozó visszajelzések gyűjtése és a szakpolitikák közvélemény általi elfogadottságának javítása céljából;
56. „az energiahatékonyságot javító intézkedések statisztikailag jelentős aránya és reprezentatív mintája”: az adott energiatakarékossági intézkedések statisztikai sokaságából vett olyan részhalmaz kiválasztásával létrejött arány és minta, amely részhalmaz tükrözi az összes energiatakarékossági intézkedés teljes sokaságát, és így lehetővé teszi az összes intézkedés megbízhatóságára vonatkozó észszerűen megbízható következtetések levonását.

3. cikk

Az „első az energiahatékonyság” elv

(1) Az „első az energiahatékonyság” elvvel összhangban a tagállamok biztosítják, hogy a következő ágazatokkal kapcsolatos tervezési és szakpolitikai döntések, valamint az egyenként 100 000 000 EUR értéket, a közlekedési infrastruktúra-projektek esetében pedig a 175 000 000 EUR értéket meghaladó jelentős beruházási döntések során sor kerüljön az energiahatékonysági megoldások értékelésére, beleértve a keresletoldali erőforrásokat és a rendszer rugalmasságát is:

- a) energiarendszerek; és
- b) nem energetikai ágazatok, amennyiben ezek az ágazatok hatással vannak az energiaszolgáltatásra és az energiahatékonyságra, mint például az épületek ágazata, a közlekedési, a vízügyi, az információs és kommunikációs technológiai (IKT), a mezőgazdasági és a pénzügyi ágazatok.

(2) A Bizottság 2027. október 11-ig elvégzi az (1) bekezdésben meghatározott küszöbértékek felülvizsgálatát azzal a céllal, hogy a gazdaságban és az energiapiacra végbement esetleges fejlemények figyelembevételével lefelé módosítsa azokat. A Bizottság 2028. október 11-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Bizottságnak, amelyet adott esetben jogalkotási javaslatok követnek.

(3) A tagállamok ösztönzést kapnak arra, hogy e cikk alkalmazása során vegyék figyelembe az (EU) 2021/1749 bizottsági ajánlást ⁽³⁸⁾.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok nyomon kövessék az „első az energiahatékonyság” elv alkalmazását, beleértve adott esetben az ágazati integrációt és az ágazatközi hatásokat, amennyiben a szakpolitikai, tervezési és beruházási döntések jóváhagyási és nyomonkövetési követelmények hatálya alá tartoznak.

(5) Az „első az energiahatékonyság” elv alkalmazása során a tagállamok:

- a) előmozdítják, és amennyiben költség-haszon elemzésre van szükség, biztosítják az olyan költség-haszon elemzési módszerek alkalmazását, amelyek adott esetben lehetővé teszik az energiahatékonysági megoldások szélesebb körű előnyeinek megfelelő értékelését, figyelembe véve a teljes életciklust és a hosszú távú perspektívát, a rendszer- és költséghatékonyságot, az ellátásbiztonságot, valamint a költségek és hasznok számszerűsítését társadalmi, egészségügyi, gazdasági és éghajlatsemlegességi szempontból, a fenntarthatóság és a körforgásos gazdaság elveit az éghajlatsemlegességre való átmenet során, és e módszereket nyilvánosságra hozzák;
- b) foglalkoznak az energiaszegénységre gyakorolt hatással;

⁽³⁸⁾ A Bizottság (EU) 2021/1749 ajánlása (2021. szeptember 28.) az energiahatékonyság elsődlegességéről: az elvektől a gyakorlatig – Iránymutatások és példák az energiaágazatban és azon túl történő döntéshozatalban való végrehajtáshoz (HL L 350., 2021.10.4., 9. o.).

- c) azonosítják az „első az energiahatékonyság” elv alkalmazásának, valamint a szabályozási keretek – köztük a pénzügyi szabályozás –, a tervezés, a szakpolitika és az (1) bekezdésben említett jelentős beruházási döntések energiafogyasztásra, energiahatékonyságra és energiarendszerekre gyakorolt hatásainak nyomon követéséért felelős szervezetet vagy szervezeteket;
- d) az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikke szerint benyújtott integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentéseik részeként jelentést tesznek a Bizottságnak arról, hogy az „első az energiahatékonyság” elvet hogyan vették figyelembe a nemzeti és regionális energiarendszerekhez kapcsolódó nemzeti és adott esetben regionális és helyi tervezési, szakpolitikai és jelentős beruházási döntések során, és jelentésükbe belefoglalják legalább a következőket:
 - i. az „első az energiahatékonyság” elvnek az energiarendszerekben való alkalmazásáról és annak előnyeiről készített értékelés, különösen az energiafogyasztással kapcsolatban;
 - ii. azon intézkedések jegyzéke, amelyeket az „első az energiahatékonyság” elvnek és a keresletoldali megoldásoknak a végrehajtása előtt álló szükségtelen szabályozási vagy nem szabályozási akadályok felszámolása érdekében hoztak, többek között az „első az energiahatékonyság” elvvel ellentétes nemzeti jogszabályok és intézkedések azonosítása révén.

(6) A Bizottság 2024. április 11-ig iránymutatásokat fogad el, amelyekben egy olyan – a felügyeletet, a nyomonkövetési és jelentéstételi eljárást is magában foglaló – közös általános keretet határoz meg, amelyet a tagállamok az (5) bekezdés a) pontjában említett költség-haszon elemzési módszerek kidolgozásához alkalmazhatnak az összehasonlíthatóság biztosítása érdekében, ugyanakkor lehetőséget adva a tagállamoknak a nemzeti és helyi körülményekhez való alkalmazkodásra.

4. cikk

Energiahatékonysági célkitűzések

(1) A tagállamok együttesen biztosítják, hogy 2030-ra az energiafogyasztás a 2020-as uniós referencia-forgatókönyv előrejelzéseire képest legalább 11,7%-kal csökkenjen úgy, hogy az Unió végsőenergia-fogyasztása ne haladja meg a 763 Mtoe-t. A tagállamok erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy együttesen hozzájáruljanak az Unió primerenergia-fogyasztására vonatkozó azon indikatív célkitűzéshez, hogy az 2030-ban ne haladja meg a 992,5 Mtoe-t.

(2) Minden tagállam indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulást határoz meg a végsőenergia-fogyasztás alapján, hogy együttesen teljesítsék az e cikk (1) bekezdésében említett kötelező uniós végsőenergia-fogyasztási célt, és erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy együttesen hozzájáruljanak az említett bekezdésben említett indikatív uniós primerenergia-fogyasztási célkitűzés eléréséhez. A tagállamok e hozzájárulásokat, valamint azok indikatív ütemtervét az integrált nemzeti energia- és klímaterveiknek az (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikke (2) bekezdése szerint benyújtott aktualizált változata keretében, valamint az ugyanazon rendelet 3. és 7–12. cikke szerint bejelentett integrált nemzeti energia- és klímaterveik részeként bejelentik a Bizottságnak. Ennek keretében a tagállamok a hozzájárulásait a primerenergia-felhasználás 2030. évi abszolút szintjében is kifejezik. Indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulásaik meghatározásakor a tagállamok figyelembe veszik az e cikk (3) bekezdésében meghatározott követelményeket, valamint magyarázattal szolgálnak arról, hogy a hozzájárulásokat hogyan, mely adatok felhasználásával számították ki. E célra használhatják az ezen irányelv I. mellékletében meghatározott képletet.

A tagállamok az 1099/2008/EK rendeletben meghatározott energia-végfelhasználó ágazatok – beleértve az ipart, a lakóépületeket, a szolgáltatásokat és a közlekedést is – primerenergia-fogyasztásának és végsőenergia-fogyasztásának a részarányát feltüntetik nemzeti energiahatékonysági hozzájárulásaikban. A tagállamok energiafogyasztásra vonatkozó előrejelzéseket is feltüntetnek.

(3) A (2) bekezdésben említett indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulásuk meghatározásakor a tagállamok figyelembe veszik a következőket:

- a) az Unió 2030. évi, a 763 Mtoe-t nem meghaladó végsőenergia-fogyasztásra vonatkozó célkitűzését és a 2030. évi, a 992,5 Mtoe-t nem meghaladó primerenergia-fogyasztásra vonatkozó célkitűzését, az (1) bekezdésben előírtak szerint;

- b) az ezen irányelvben előírt intézkedéseket;
- c) az egyéb olyan intézkedéseket, amelyek a tagállamokban vagy uniós szinten az energiahatékonyságot célozzák;
- d) a hatékonysági erőfeszítéseket befolyásoló bármely releváns tényezőt:
 - i. az energiahatékonyság terén végzett korai erőfeszítéseket és intézkedéseket;
 - ii. az erőfeszítések méltányos elosztását Uniós-szerte;
 - iii. a gazdaság energiatenzitását;
 - iv. a fennmaradó költséghatékony energiamegtakarítási potenciált;
- e) az energiafogyasztást befolyásoló egyéb nemzeti körülményeket, különösen:
 - i. a GDP alakulását és változásának előrejelzését, valamint a demográfiai változásokat és előrejelzéseket;
 - ii. az energiainport és az energiaexport változásait, az energiamix alakulását és új fenntartható tüzelőanyagok elterjedését;
 - iii. az összes megújulóenergia-forrás, a nukleáris energia, a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás területén bekövetkezett fejlesztéseket;
 - iv. az energiaigényes iparágak dekarbonizációját;
 - v. a nemzeti dekarbonizációs vagy klímasemlegességi tervek ambíciószintjét;
 - vi. a gazdaságon belüli energiamegtakarításra nyíló potenciált;
 - vii. az aktuális éghajlati viszonyokat és az éghajlatváltozást érintő előrejelzéseket.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott követelmények alkalmazása során az egyes tagállamok biztosítják, hogy Mtoe-ben kifejezett hozzájárulásuk legfeljebb 2,5 %-kal haladja meg azt a hozzájárulást, amelyet az I. mellékletben megadott képlet alkalmazása eredményezett volna.

(5) A Bizottság értékeli, hogy a tagállamok kollektív hozzájárulása legalább egyenlő-e az e cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelező uniós végsőenergia-fogyasztási célkitűzéssel. Amennyiben a Bizottság az aktualizált nemzeti energia- és klímatervek tervezetének az (EU) 2018/1999 rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerinti értékelése részeként, de legkésőbb 2024. március 1-jéig az e bekezdés szerinti, aktualizált 2020-as uniós referencia-forgatókönyv figyelembevételével arra a megállapításra jut, hogy a kollektív hozzájárulás mértéke nem elegendő, a Bizottság az egyes tagállamoknak korrigált indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulást bocsát rendelkezésre a végsőenergia-fogyasztásra vonatkozóan a következők alapján:

- a) a végsőenergia-fogyasztásnak az (1) bekezdésben meghatározott kötelező uniós célkitűzés eléréséhez szükséges további kollektív csökkentése;
- b) a relatív ÜHG-intenzitás GDP-egységenként 2019-ben az érintett tagállamok körében;
- c) e tagállamok GDP-je 2019-ben.

A Bizottság az I. mellékletben megadott képletnek az e bekezdéssel létrehozott mechanizmusra való alkalmazása előtt, de legkésőbb 2023. november 30-ig aktualizálja a 2020-as uniós referencia-forgatókönyvet a tagállamok által az (EU) 2018/1999 rendelet 4. cikke (2) bekezdése b) pontjának és 14. cikkének megfelelően lejelentett legfrissebb Eurostat-adatok alapján.

Ezen irányelv 37. cikkétől eltérve azok a tagállamok, amelyek e cikk (2) bekezdése alapján – a 2020-as aktualizált uniós referencia-forgatókönyv felhasználásával – aktualizálni kívánják indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulásukat, legkésőbb 2024. február 1-jéig bejelentik aktualizált indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulásukat. Amennyiben egy tagállam aktualizálni kívánja indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulását, biztosítania kell, hogy Mtoe-ben kifejezett hozzájárulása legfeljebb 2,5 %-kal haladja meg azt a hozzájárulást, amelyet az I. mellékletben megadott képlet alkalmazása eredményezett volna a 2020-as aktualizált uniós referencia-forgatókönyv alkalmazásával.

Azok a tagállamok, amelyek részére a Bizottság korrigált indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulást adott ki, integrált nemzeti energia- és klímaterveiknek az (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikke (2) bekezdése szerint benyújtott aktualizálásának részeként, e cikk (2) bekezdésével összhangban aktualizálják az indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulásukat a végsőenergia-fogyasztásra vonatkozó korrigált indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulásnak megfelelően, és ezzel együtt aktualizálják az e hozzájárulásra vonatkozó indikatív ütemtervüket és adott esetben a kiegészítő intézkedéseiket is. A Bizottság az említett rendelettel összhangban előírja a tagállamok számára, hogy az e bekezdésben meghatározott mechanizmus alkalmazásának biztosítása érdekében haladéktalanul nyújtsák be a korrigált indikatív energiahatékonysági hozzájárulásukat és adott esetben kiegészítő intézkedéseiket.

Amennyiben egy tagállam a végsőenergia-fogyasztásra vonatkozóan olyan indikatív nemzeti energiahatékonysági hozzájárulást jelentett be, amely Mtoe-ben kifejezve egyenlő vagy kisebb annál, amelyet az I. mellékletben megadott képlet alkalmazása eredményezett volna, a Bizottság nem módosítja ezt a hozzájárulást.

Az e bekezdésben meghatározott mechanizmus alkalmazása során a Bizottság biztosítja, hogy ne legyen különbség az összes tagállam nemzeti hozzájárulásának összege és az (1) bekezdésben meghatározott kötelező uniós célkitűzés között.

(6) Amennyiben a Bizottság az (EU) 2018/1999 rendelet 29. cikkének (1) és (3) bekezdése szerinti értékelése alapján megállapítja, hogy nem történt elegendő előrelépés az energiahatékonysági hozzájárulások teljesítése terén, az e cikk (2) bekezdésében említett, a végsőenergia-fogyasztásra vonatkozó indikatív ütemtervekben szereplő értékeket meghaladó tagállamok gondoskodnak arról, hogy a Bizottság értékelésének kézhezvételétől számított egy éven belül kiegészítő intézkedéseket hajtsanak végre annak érdekében, hogy visszatérjenek az energiahatékonysági hozzájárulásuk eléréséhez szükséges pályára. E kiegészítő intézkedések magukban foglalnak – különösen, de nem kizárólag – a következő intézkedések közül legalább egyet:

- a) további energiamegtakarítást eredményező nemzeti intézkedések, beleértve az energiahatékonysági beruházási intézkedések végrehajtásához nyújtott erőteljesebb projektfejlesztési támogatást;
- b) az ezen irányelv 8. cikkében meghatározott energiamegtakarítási kötelezettségek növelése;
- c) a közzféra kötelezettségének kiigazítása;
- d) önkéntes pénzügyi hozzájárulás nyújtása az ezen irányelv 30. cikkében említett nemzeti energiahatékonysági alaphoz vagy más, energiahatékonyságot célzó finanszírozási eszközökhöz, ahol az éves pénzügyi hozzájárulásnak meg kell egyeznie az indikatív ütemterv eléréséhez szükséges beruházásokkal.

Amennyiben egy tagállam végsőenergia-fogyasztása meghaladja az e cikk (2) bekezdésében említett, a végsőenergia-fogyasztásra vonatkozó indikatív ütemtervben szereplő értékeket, az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikke alapján benyújtott integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésében ismertetnie kell azokat az intézkedéseket, amelyeket a nemzeti energiahatékonysági hozzájárulásai elérésének biztosítása céljából ezen eltérés megszüntetése érdekében tenni fog, továbbá az így elérhető várható energiamegtakarítás mennyiségét.

A Bizottság értékeli, hogy az e bekezdésben említett nemzeti intézkedések elegendőek-e az Unió energiahatékonysági célkitűzéseinek eléréséhez. Amennyiben a nemzeti intézkedéseket elégtelennek ítéli, a Bizottság – különösen a 2030-ra meghatározott uniós energiahatékonysági célkitűzések elérésének biztosítása érdekében – adott esetben intézkedéseket javasol és uniós szinten gyakorolja hatáskörét.

(7) A Bizottság 2026. december 31-ig értékeli az 1099/2008/EK rendelet alapján szolgáltatott adatokban, az energiamérleg kiszámításának módszerében és az európai energiaszolgáltatásra vonatkozó energiamodellekben bekövetkezett módszertani változásokat, és szükség esetén javaslatot tesz az Unió 2030-as célkitűzéseinek technikai kiigazítására az e cikk (1) bekezdésében meghatározott ambíciószint fenntartása érdekében.

II. FEJEZET

A KÖZSZFÉRA PÉLDAMUTATÓ SZEREPE

5. cikk

A közsféra vezető szerepe az energiahatékonyságban

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az összes közintézmény teljes végsőenergia-fogyasztása 2021-hez képest évente összesítve legalább 1,9 %-kal csökkenjen.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy a tömegközlekedést vagy a fegyveres erőket kizárják az első albekezdésben megállapított kötelezettség alól.

Az első és a második albekezdés alkalmazásában a tagállamok 2021-re vonatkozóan alapforgatókönyvet állapítanak meg, amely magában foglalja az összes közintézmény végső energiafogyasztását, a tömegközlekedés vagy a fegyveres erők kivételével. A tömegközlekedés és a fegyveres erők energiafogyasztásának csökkentése indikatív jellegű, és beszámítható az első albekezdés szerinti kötelezettség teljesítésébe, még ha az e cikk szerinti alapforgatókönyvből ki is vannak zárva.

(2) A 2027. október 11-ig tartó átmeneti időszakban az (1) bekezdésben meghatározott célkitűzés indikatív jellegű. Ezen átmeneti időszak során a tagállamok becsült fogyasztási adatokat is használhatnak, és ugyanazon időpontig a tagállamok kiigazítják az alapforgatókönyvet, és az összes közintézmény becsült végsőenergia-fogyasztását kiigazítják az összes közintézmény tényleges végsőenergia-fogyasztása alapján.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettség 2026. december 31-ig nem terjed ki az 50 000 főnél kevesebb lakosú helyi közigazgatási egységekben található közintézmények energiafogyasztására, 2029. december 31-ig pedig az 5 000 főnél kevesebb lakosú helyi közigazgatási egységekben található közintézmények energiafogyasztására.

(4) A tagállamok közintézményeik végsőenergia-fogyasztásának kiszámításakor figyelembe vehetik az adott tagállamon belüli éghajlati eltéréseket.

(5) A tagállamok az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikke és 7–12. cikke szerint benyújtott nemzeti energia- és klímaterveiknek az említett rendelet 14. cikke (2) bekezdése szerinti aktualizálása keretében ágazatokra lebontva megadják az összes közintézmény által elérendő energiafogyasztás-csökkenés mennyiségét és azokat az intézkedéseket, amelyeket annak elérése érdekében terveznek elfogadni. Az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikke szerint benyújtott integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésük részeként a tagállamok jelentést tesznek a Bizottságnak a végsőenergia-fogyasztás évente elért csökkentéséről.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy a regionális és helyi hatóságok az érintett érdekelt felekkel, így például adott esetben az energiaügynökségekkel, továbbá a nyilvánossággal – többek között különösen az energiaszegénység hatásai szempontjából veszélyeztetett vagy annak hatásaira érzékenyebb, kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokkal – folytatott konzultációt követően konkrét energiahatékonysági intézkedéseket foglaljanak bele hosszú távú tervezési eszközeikbe, például a dekarbonizációs vagy a fenntartható energiára vonatkozó terveikbe.

A tagállamok biztosítják továbbá, hogy az illetékes hatóságok az energiahatékonysági intézkedések kialakítása és végrehajtása során intézkedéseket hozzanak az energiahatékonysági intézkedéseknek az energiaszegénység, alacsony jövedelmű háztartásokra vagy a kiszolgáltatott helyzetű csoportokra gyakorolt jelentős közvetlen vagy közvetett negatív hatásainak enyhítésére.

(7) A tagállamok támogatják a közintézményeket. Az ilyen támogatás – az állami támogatásokra vonatkozó szabályok sérelme nélkül – magában foglalhat pénzügyi és technikai támogatást regionális és helyi szinten is az energiahatékonyság-javító intézkedések elterjedése és a közintézmények arra való ösztönzése céljából, hogy vegyék figyelembe az energiamegtakarításon túlmutató szélesebb körű előnyöket, például a beltéri környezet minőségét, és nyújtható iránymutatások formájában, a kompetenciaépítés, a készségelsajátítás és a képzési lehetőségek előmozdítása révén, valamint a közintézmények közötti együttműködés ösztönzése útján.

(8) A tagállamok arra ösztönzik a közintézményeket, hogy beruházásaikat és szakpolitikai tevékenységeiket illetően vegyék figyelembe azok teljes életciklusra számított szén-dioxid-kibocsátását, valamint a gazdasági és társadalmi előnyöket is.

(9) A tagállamok arra ösztönzik a közintézményeket, hogy javítsák a közintézmények tulajdonában vagy használatában lévő épületek energiahatékonyságát, többek között a régi és kis hatásfokú fűtőberendezések cseréje révén.

6. cikk

A közintézmények tulajdonában lévő épületek példamutató szerepe

(1) A 2010/31/EU irányelv 7. cikkének sérelme nélkül az egyes tagállamok biztosítják, hogy a közintézmények tulajdonában lévő fűtött és/vagy hűtött épületek teljes alapterületének legalább 3 %-át évente oly módon újítsák fel, hogy azok legalább közel nulla energiaigényű épületekké vagy kibocsátásmentes épületekké váljanak, a 2010/31/EU irányelv 9. cikkével összhangban.

A tagállamok megválaszthatják, hogy mely épületeket vonják be a 3 %-os felújítási követelmény teljesítésébe, a felújítandó épületek kiválasztásakor kellően figyelembe véve a költséghatékonyságot és a műszaki megvalósíthatóságot.

A tagállamok mentesíthetik a szociális lakásokat az első albekezdésben említett felújítási kötelezettség alól, amennyiben a felújítások nem lennének költségsemllegesek, vagy a szociális lakásokban élők számára lakbérnövekedést eredményeznének, kivéve ha e lakbérnövekedés összege nem nagyobb, mint az energiaköltségekben elért gazdasági megtakarítás.

Amennyiben a közintézmények olyan épületet használnak, amely nincs a tulajdonukban, tárgyalniuk kell a tulajdonossal, különösen akkor, amikor olyan fordulóponthoz érkeznek, mint például a bérlet megújítása, a használat módosítása, illetve jelentős javítási vagy karbantartási munkák, azzal a céllal, hogy olyan szerződéses rendelkezéseket alakítsanak ki, amelyek azt a célt szolgálják, hogy az épület legalább közel nulla energiaigényű épületté vagy nulla energiaigényű épületté váljon.

A legalább 3 %-os arányt a közintézmények tulajdonában lévő, 250 m²-nél nagyobb összes hasznos alapterületű olyan épületek alapterületére vetítve kell kiszámítani, amelyek 2024. január 1-jén nem minősülnek közel nulla energiaigényű épületeknek.

(2) A tagállamok az (1) bekezdésben meghatározottaknál kevésbé szigorú követelményeket is alkalmazhatnak a következő épületkategóriákra:

- a) egy kijelölt környezet részeként, vagy különleges építészeti vagy történeti értékük miatt hivatalosan védett épületek, amelyek esetében az energiahatékonyságra vonatkozó bizonyos minimumkövetelmények teljesítése elfogadhatatlan mértékben megváltoztatná a jellegzetességeket vagy a megjelenést;
- b) a fegyveres erők vagy a központi kormányzat tulajdonában lévő és nemzetvédelmi célokat szolgáló épületek, kivéve a fegyveres erők vagy a nemzetvédelmi hatóságok egyéb alkalmazottai által használt lakónegyedeket vagy irodaépületeket;
- c) istentiszteletrre vagy vallásos tevékenységekre használt épületek.

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az e bekezdés első albekezdésében nem említett épületeket nem újítsák fel az (1) bekezdésben meghatározott szintig, ha értékelésük szerint az épület közel nulla energiaigényű épületté való átalakítása műszakilag, gazdaságilag vagy funkcionálisan nem megvalósítható. Ha így döntenek, a tagállamok az ilyen épületek felújítását nem számíthatják bele az (1) bekezdésben meghatározott követelmény teljesítésébe.

(3) Az energiamegtakarítás előreütemezése és a korai fellépés ösztönzése érdekében azon tagállam, amely 2026. december 31-ig bármelyik évben az (1) bekezdéssel összhangban felújítja épületei teljes alapterületének több mint 3 %-át, a többletet beleszámíthatja a következő három év bármelyikének éves épületfelújítási hányadába. Az a tagállam, amely 2027. január 1-jétől az épületei teljes alapterületének több mint 3 %-át felújítja, a többletet beleszámíthatja a következő két év éves épületfelújítási hányadába.

(4) A tagállamok az épületek éves épületfelújítási hányadába beleszámíthatják az elmúlt két év során lebontott közintézmények tulajdonában lévő épületek helyett tulajdonba vett új épületeket. Ez csak akkor alkalmazandó, ha az energia- és a teljes életciklusra számított CO₂-kibocsátás tekintetében költséghatékonyabbak és fenntarthatóbbak lennének, mint az ilyen épületek felújítása. Minden egyes tagállam egyértelműen meghatározza és közlésezi az ilyen kivételes esetek azonosítására szolgáló általános kritériumokat, módszereket és eljárásokat.

(5) 2025. október 11-ig a tagállamok e cikk alkalmazása céljából létrehozzák, valamint nyilvánosságra hozzák és hozzáférhetővé teszik a közintézmények tulajdonában vagy használatában lévő azon fűtött és/vagy hűtött épületek nyilvántartását, amelyek összes hasznos alapterülete meghaladja a 250 m²-t. Az említett nyilvántartást a tagállamok legalább kétévente aktualizálják. A nyilvántartást össze kell kapcsolni a 2010/31/EU irányelvvel összhangban a nemzeti épületfelújítási tervek keretében elvégzett épületállományi áttekintéssel és a releváns adatbázisokkal.

Az uniós épületállomány megfigyelőközpontja összevonhatja az épületállomány jellemzőire, az épületfelújításra és az energiahatékonyságra vonatkozó, nyilvánosan rendelkezésre álló és hozzáférhető adatokat annak érdekében, hogy összehasonlítható adatok segítségével biztosítsa az épületek ágazata energiahatékonyságának jobb megértését.

A nyilvántartásnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- a) a négyzetméterben (m²) kifejezett alapterület;
- b) a fűtés, a hűtés, a villamos energia és a melegvíz mért éves energiafogyasztása, amennyiben ezek az adatok rendelkezésre állnak;
- c) az egyes épületeknek a 2010/31/EU irányelvvel összhangban kiadott energiahatékonysági tanúsítványa.

(6) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az e cikk (1)–(4) bekezdésében meghatározott helyett egy alternatív megközelítést alkalmaznak azzal a céllal, hogy évente az (1) bekezdésben előírttal legalább egyenértékű mennyiségű energiamegtakarítást érjenek el a közintézmények épületeiben.

Ezen alternatív megközelítés alkalmazása céljából a tagállamok:

- a) biztosítják, hogy a közintézmények tulajdonában lévő fűtött és/vagy hűtött épületek teljes alapterületének legalább 3 %-át kitevő épületek adott esetben évente épületfelújítási útlevelet kapjanak. Ezen épületek esetében legkésőbb 2040-re meg kell valósítani a közel nulla energiaigényű épületté válást célzó felújítást;
- b) megbecsülik, hogy az (1)–(4) bekezdés mennyi energiamegtakarítást eredményezne, mégpedig a közintézmények referenciaként használt, a 2010/31/EU irányelvben említettek szerint közel nulla energiaigényű épületté alakítandó épületeinek a felújítás előtti és utáni energiafogyasztására vonatkozó megfelelő standard értékek használatával.

Az alternatív megközelítés alkalmazása mellett döntő tagállamok 2023. december 31-ig értesítik a Bizottságot azon előrevetített energiamegtakarításról, amellyel 2030. december 31-re az (1) bekezdés hatálya alá tartozó épületekben el kívánják érni legalább az egyenértékű energiamegtakarítást.

7. cikk

Közbeszerczés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az ajánlatkérő szervek vagy közszolgáltató ajánlatkérők a 2014/23/EU irányelv 8. cikkében, a 2014/24/EU irányelv 4. cikkében és a 2014/25/EU irányelv 15. cikkében megállapított küszöbértékekkel megegyező vagy annál nagyobb értékű szerződések vagy koncessziók megkötésekor – az ezen irányelv IV. mellékletében említett kritériumokkal összhangban – csak magas energiahatékonysági teljesítményű termékeket, szolgáltatásokat, épületeket és építési beruházásokat szerezzenek be, kivéve, ha ez műszakilag nem megvalósítható.

A tagállamok biztosítják továbbá, hogy az első albekezdésben említett küszöbértékeket elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési szerződések és koncessziók megkötésekor az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők a 3. cikkkel összhangban alkalmazzák az „első az energiahatékonyság” elvet azon közbeszerzési szerződések és koncessziók esetében is, amelyekre vonatkozóan a IV. melléklet nem tartalmaz különös követelményeket.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett kötelezettségek nem alkalmazandók, amennyiben hátrányosan érintik a közbiztonságot, vagy akadályozzák a népegészségügyi szükséghelyzetekre való reagálást. Az e cikk (1) bekezdésében említett kötelezettségek csak olyan mértékben alkalmazandók a fegyveres erők szerződéseire, amennyiben alkalmazásuk nem eredményez összeütközést a fegyveres erők tevékenységének jellegével és elsődleges céljával. A kötelezettségek a 2009/81/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽³⁹⁾ meghatározott katonai felszerelések beszerzésére nem alkalmazandók.

(3) Ezen irányelv 29. cikkének (4) bekezdésétől eltérve, a tagállamok biztosítják, hogy az ajánlatkérő szervek és közszolgáltató ajánlatkérők a jelentős energiamennyiségre vonatkozó szolgáltatási szerződésekre irányuló közbeszerzések során felmérjék a hosszú távú energiamegtakarítást eredményező, hosszú távú energiahatékonyság-alapú szerződések megkötésének megvalósíthatóságát.

(4) E cikk (1) bekezdésének sérelme nélkül, a teljes mértékben az (EU) 2017/1369 rendelet alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálya alá tartozó termékcsoport beszerzésekor a tagállamok előírhatják, hogy az összesített energiahatékonyság élvezzen prioritást a csomagon belüli egyes termékek energiahatékonyságával szemben, mégpedig úgy, hogy azt a termékcsoportot kell választani, amely megfelel a legmagasabb elérhető energiahatékonysági osztályba tartozás kritériumának.

(5) A tagállamok előírhatják, hogy az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők az e cikk (1) bekezdésében említett szerződések megkötésekor a közbeszerzési gyakorlatokban, az Unió dekarbonizációs és szennyezőanyag-mentességi célkitűzéseinek elérése érdekében adott esetben vegyenek figyelembe tágabb értelemben vett fenntarthatósági, társadalmi, környezeti és körforgásos gazdasági szempontokat. Adott esetben és a IV. melléklettel összhangban a tagállamok előírják az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők számára, hogy vegyék figyelembe az uniós zöld közbeszerzési kritériumokat vagy az azokkal egyenértékű, rendelkezésre álló nemzeti kritériumokat.

Az energiahatékonysági követelmények közbeszerzési eljárás során történő alkalmazásának átláthatósága érdekében a tagállamok biztosítják, hogy az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők nyilvánosan hozzáférhetővé teszik az (1) bekezdésben említett küszöbértékeket elérő vagy meghaladó értékű szerződések energiahatékonyságra gyakorolt hatásáról szóló információkat, mégpedig ezen információknak a Tenders Electronic Daily (TED) adatbázisban megfelelő értesítések útján történő közzététele révén, a 2014/23/EU, a 2014/24/EU és a 2014/25/EU irányelvvel, valamint az (EU) 2019/1780 bizottsági végrehajtási rendelettel ⁽⁴⁰⁾ összhangban. Az ajánlatkérő szervek dönthetnek úgy, hogy az ajánlattevők számára előírják, hogy információkat tegyenek közzé egy új épület teljes életciklusra vetített globális felmelegedési potenciáljáról, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású anyagok használatáról, valamint az új épületekben felhasznált és a felújítandó épületekben felhasználandó anyagok körforgásos jellegéről. Az ajánlatkérő szervek ezeket az információkat a szerződések céljára nyilvánosan hozzáférhetővé tehetik, különösen a 2 000 m²-nél nagyobb alapterületű új épületek esetében.

A tagállamok – többek között regionális és helyi szinten is – támogatják az ajánlatkérő szerveket és a közszolgáltató ajánlatkérőket az energiahatékonysági követelmények teljesítésében azáltal, hogy egyértelmű szabályokat és iránymutatásokat, köztük az életciklusköltségek, valamint a környezeti hatások és költségek értékelésére vonatkozó módszereket biztosítanak, kompetenciatámogató központokat hoznak létre, ösztönzik az ajánlatkérő szervek közötti – többek között határokon átnyúló – együttműködést, valamint lehetőség szerint összesített közbeszerzést és digitális közbeszerzést alkalmaznak.

⁽³⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/81/EK irányelve (2009. július 13.) a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv módosításáról (HL L 216., 2009.8.20., 76. o.).

⁽⁴⁰⁾ A Bizottság (EU) 2019/1780 végrehajtási rendelete (2019. szeptember 23.) a közbeszerzési hirdetmények közzétételére használandó hirdetményminták („e-hirdetmények”) létrehozásáról és az (EU) 2015/1986 végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 272., 2019.10.25., 7. o.).

(6) Adott esetben a Bizottság további útmutatást biztosíthat a nemzeti hatóságoknak és a közbeszerzési tisztviselőknek az energiahatékonysági követelményeknek a közbeszerzési eljárás során történő alkalmazásához. Az ilyen támogatás megerősítheti a tagállamok támogatását célzó meglévő fórumokat – például összehangolt fellépés útján – és segítheti őket abban, hogy figyelembe vegyék a zöld közbeszerzési kritériumokat.

(7) A tagállamok jogszabályi és szabályozási intézkedéseket, valamint igazgatási gyakorlatokat állapítanak meg a közbeszerzéssel, valamint az éves költségvetéssel és számvittel kapcsolatban annak érdekében, hogy az egyes ajánlatkérő szervek ne riadjanak el az energiahatékonyság-javító beruházásoktól, valamint az energiahatékonyság-alapú szerződések és hosszú távú szerződéseken alapuló, harmadik fél általi finanszírozási mechanizmusok igénybevételétől.

(8) A tagállamok felszámolják az energiahatékonyságot akadályozó valamennyi szabályozási vagy nem szabályozási korlátot, különösen a közbeszerzéssel, valamint az éves költségvetéssel és számvittel kapcsolatos jogszabályi és szabályozási intézkedések és igazgatási gyakorlatok tekintetében, annak érdekében, hogy azok ne riasszák el az egyes közintézményeket az energiahatékonyság-javító beruházásoktól, valamint az energiahatékonyság-alapú szerződés és hosszú távú szerződéseken alapuló, harmadik fél általi finanszírozási mechanizmusok igénybevételétől.

A tagállamok az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikke értelmében benyújtott integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentéseik részeként jelentést tesznek a Bizottságnak az energiahatékonyság-javítások elterjedését gátló akadályok felszámolása érdekében hozott intézkedésekről.

III. FEJEZET

AZ ENERGIAFELHASZNÁLÁS HATÉKONYSÁGA

8. cikk

Energiamegtakarítási kötelezettség

(1) A tagállamok legalább az alábbiakkal egyenértékű halmozott végfelhasználási energiamegtakarítást érnek el:

- a) 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig minden évben a végső felhasználók számára évente értékesített energiavolumen 1,5 %-ának megfelelő új megtakarítás a 2013. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában. Az említett számításból részben vagy egészben kihagyható a közlekedésben való felhasználásra értékesített energiavolumen;
- b) 2021. január 1-jétől 2030. december 31-ig minden évben a következő új megtakarítások:
 - i. 2021. január 1-jétől 2023. december 31-ig az éves végsőenergia-fogyasztás 0,8 %-a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában;
 - ii. 2024. január 1-jétől 2025. december 31-ig az éves végsőenergia-fogyasztás 1,3 %-a a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában;
 - iii. 2026. január 1-jétől 2027. december 31-ig az éves végsőenergia-fogyasztás 1,5 %-a a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában;
 - iv. 2028. január 1-jétől 2030. december 31-ig az éves végsőenergia-fogyasztás 1,9 %-a a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában.

Az első albekezdés b) pontjának i. alpontjától eltérve Ciprus és Málta 2021. január 1-jétől 2023. december 31-ig minden évben az éves végsőenergia-fogyasztás 0,24 %-ának megfelelő új megtakarítást ér el a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában.

Az első albekezdés b) pontjának ii., iii. és iv. alpontjától eltérve Ciprus és Málta 2024. január 1-jétől 2030. december 31-ig minden évben az éves végsőenergia-fogyasztás 0,45 %-ának megfelelő új megtakarítást ér el a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában.

A tagállamok döntenek el, hogy az új megtakarítás kiszámított mennyiségét hogyan szakaszolják az első albekezdés a) és b) pontjában említett időszakokon belül, feltéve, hogy minden egyes kötelezettségi időszak végéig sikerült elérni az előírt teljes halmozott végfelhasználási energiamegtakarítást.

A tagállamoknak a 2030 utáni tízéves időszakokban az első albekezdés b) pontjának iv. alpontjában előírt megtakarítási aránnyal összhangban továbbra is évente új megtakarítást kell elérniük.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében előírt mennyiségű energiamegtakarítást a tagállamok vagy a 9. cikkben említett energiahatékonysági kötelezettségi rendszer létrehozása révén, vagy a 10. cikkben említett alternatív szakpolitikai intézkedések meghozatala révén érik el. A tagállamok az energiahatékonysági kötelezettségi rendszert kombinálhatják az alternatív szakpolitikai intézkedésekkel. A tagállamok biztosítják, hogy a 9. és a 10. cikkben, valamint a 30. cikk (14) bekezdésében említett szakpolitikai intézkedések eredményeként elért megtakarítás kiszámítása az V. melléklettel összhangban történjen.

(3) A tagállamok energiahatékonysági kötelezettségi rendszereket, alternatív szakpolitikai intézkedéseket vagy a kettő kombinációját, illetve a nemzeti energiahatékonysági alaphoz finanszírozott programokat vagy intézkedéseket hajtanak végre, prioritásként – de nem kizárólag – az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élő személyek és adott esetben a szociális bérlakásokban élők tekintetében. A tagállamok biztosítják, hogy az e cikk alapján végrehajtott szakpolitikai intézkedések ne érintsék hátrányosan az említett csoportokat. Adott esetben a tagállamok a lehető legjobb módon használják fel a finanszírozást – ideértve a közfinanszírozást is –, az uniós szinten létrehozott finanszírozási eszközöket és a 24. cikk (3) bekezdésének b) pontja szerinti kibocsátási egységekből származó bevételeket a káros hatások kiküszöbölése, valamint a méltányos és inkluzív energetikai átmenet biztosítása céljából.

Az (1) bekezdésben előírt energiamegtakarítás elérése érdekében, valamint az (EU) 2019/943 rendelet és az (EU) 2019/944 irányelv sérelme nélkül, az ilyen szakpolitikai intézkedések kidolgozása céljából a tagállamok figyelembe veszik és előmozdítják a megújulóenergia-közösségek és a helyi energiaközösségek szerepét e szakpolitikai intézkedések végrehajtásához való hozzájárulásban.

A tagállamok a halmozott végfelhasználási energiamegtakarítás előírt mennyiségének egy részét az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élő személyek és adott esetben a szociális bérlakásokban élők tekintetében állapítják meg és érik el. Ennek az aránynak legalább egyenlőnek kell lennie az energiaszegénységben élő háztartások arányával, amelynek felmérésére a tagállamok nemzeti energia- és klímatervében, az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének d) pontjával összhangban került sor. A tagállamok a nemzeti energia- és klímatervéükben az energiaszegénység arányának értékelése során a következő mutatókat veszik figyelembe:

- a) az otthon megfelelő fűtésének hiánya (Eurostat, SILC [ilc_md01]);
- b) a közüzemi számlák hátralékai (Eurostat, SILC, [ilc_md07]);
- c) a beázó tetővel, nyirkos falakkal, padlóval vagy alapozással, illetve korhadó ablakkeretekkel vagy padlóval rendelkező lakásban élő teljes lakosság (Eurostat, SILC [ilc_md01]);
- d) szegénységi arány (Eurostat, SILC és ECHP felmérések [ilc_li02]) (határérték: a szociális transzferek utáni medián ekvivalens jövedelem 60 %-a).

Ha egy tagállam nem jelentette be az energiaszegénységben élő háztartásoknak a nemzeti energia- és klímatervében felmért arányát, a halmozott végfelhasználási energiamegtakarításnak az energiaszegénység által érintett fogyasztók, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élő személyek és adott esetben a szociális bérlakásokban élők tekintetében előírt arányának el kell érnie legalább a harmadik albekezdésben említett mutatók 2019-re vonatkozó értékeinek – vagy ha 2019-re nem érhetők el, akkor az utolsó három évre rendelkezésre álló megfelelő értékek lineáris extrapolációjának – számtani átlagát.

(4) A tagállamok az (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében benyújtott aktualizált integrált nemzeti energia- és klímaterveikben, az említett rendelet 3. és 7–12. cikke értelmében bejelentett, későbbi integrált nemzeti energia- és klímaterveikben, valamint az említett rendelet 17. cikke értelmében benyújtott, kapcsolódó nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentéseikben szerepeltetik az alkalmazott mutatókra vonatkozó információkat, a részarány számtani átlagát és az e cikk (3) bekezdésével összhangban meghatározott szakpolitikai intézkedések eredményét.

(5) A tagállamok azt az energiamegtakarítást számíthatják be, amely 2020. december 31-ig, vagy ezen időpontot követően bevezetett szakpolitikai intézkedésekből származik, feltéve, hogy ezek az intézkedések 2020. december 31. után megvalósítandó új egyéni fellépéseket eredményeznek. Egyik kötelezettségi időszak során elért energiamegtakarítások sem számolhatók be az (1) bekezdésben előírt korábbi kötelezettségi időszakok tekintetében előírt energiamegtakarítások összegébe.

(6) Amennyiben a tagállamok elérik legalább az (1) bekezdés első albekezdése b) pontjának i. alpontjában említett halmozott végfelhasználási energiamegtakarításukra vonatkozó kötelezettségüket, az ott említett, előírt energiamegtakarítás mennyiségét a következő egy vagy több módon számíthatják ki:

- a) éves megtakarítási arány alkalmazása a végső felhasználók számára értékesített energiamennyiségére vagy a végsőenergia-fogyasztásra, a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában;
- b) a közlekedésben felhasznált energia részben vagy egészben történő kihagyása a számítási alapegységből;
- c) a (8) bekezdésben foglalt lehetőségek valamelyikének kihasználása.

(7) Amennyiben a tagállamok a (6) bekezdésben meghatározott lehetőségekhez folyamodnak az (1) bekezdés első albekezdése b) pontjának i. alpontjában említett előírt energiamegtakarítás tekintetében, meghatározzák a következőket:

- a) a halmozott végfelhasználási energiamegtakarításuk kiszámításához alkalmazott saját éves megtakarítási arányuk, amelynek biztosítania kell, hogy a nettó energiamegtakarításuk végső mennyisége ne legyen kevesebb az ott előírt megtakarításnál;
- b) saját számítási alapegységüket, amelyből részben vagy egészben kihagyhatják a közlekedésben felhasznált energiát.

(8) A (9) bekezdésre is figyelemmel minden egyes tagállam:

- a) elvégezheti az (1) bekezdés első albekezdésének a) pontjában előírt számítást 2014-ben és 2015-ben 1 %-os értékeket alkalmazva; 2016-ban és 2017-ben 1,25 %-os értékeket alkalmazva; 2018-ban, 2019-ben és 2020-ban pedig 1,5 %-os értékeket alkalmazva;
- b) az (1) bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett kötelezettségi időszak tekintetében kizárhatja a számításból a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt ipari tevékenységek során felhasznált értékesített energia volumenének, vagy az említett albekezdés b) pontjának i. alpontjában említett kötelezettségi időszak tekintetében a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt ipari tevékenységek során fogyasztott végső energia volumenének egy részét vagy egészét;
- c) beszámíthatja az (1) bekezdés első albekezdésének a) pontjában és b) pontjának i. alpontjában előírt energiamegtakarítás mennyiségébe az energiaátalakítási, -átviteli/-szállítási és -elosztási ágazatban – ezen belül a hatékony távfűtési és távhűtési infrastruktúra terén – a 25. cikk (4) bekezdésében, a 26. cikk (7) bekezdésének a) pontjában, valamint a 27. cikk (1), (5)–(9) és (11) bekezdésében foglalt követelmények végrehajtásának eredményeként elért energiamegtakarítást. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot azokról a szakpolitikai intézkedéseikről, amelyeket e pont alapján kívánnak meghozni a 2021. január 1-jétől 2030. december 31-ig tartó időszakra a 3. és 7–12. cikk értelmében bejelentett integrált nemzeti energia- és klímaterveik részeként. Ezen intézkedések hatását az V. melléklettel összhangban kell kiszámítani és be kell illeszteni az említett tervekbe;
- d) beszámíthatja az előírt energiamegtakarítás mennyiségébe a 2008. december 31. óta újonnan végrehajtott és 2020-ban az (1) bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett kötelezettségi időszak tekintetében, 2020-at követően pedig az (1) bekezdés első albekezdése b) pontjának i. alpontjában említett időszak tekintetében még továbbra is hatással bíró egyéni fellépésekből származó, mérhető és ellenőrizhető energiamegtakarítást;

- e) beszámíthatja az előírt energiamegtakarítás mennyiségébe a szakpolitikai intézkedésekből származó energiamegtakarítást, feltéve, hogy igazolható, hogy ezek az intézkedések olyan egyéni fellépéseket eredményeznek, amelyek 2018. január 1-jétől 2020. december 31-ig kerülnek megvalósításra, és amelyek 2020. december 31. után eredményeznek megtakarítást;
- f) az (1) bekezdés első albekezdése a) pontja és b) pontjának i. alpontja alapján előírt energiamegtakarítás mennyiségének kiszámítása során kihagyhatja a számításból a megújulóenergia-technológiák új telepítésének előmozdítására irányuló szakpolitikai intézkedések eredményeként az épületeken vagy az épületekben saját használatra termelt, ellenőrizhető energiamennyiség 30 %-át;
- g) beszámíthatja az (1) bekezdés első albekezdése a) pontja és b) pontjának i. alpontja alapján előírt energiamegtakarítás mennyiségébe a 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig tartó kötelezettségi időszakra előírt energiamegtakarításon felüli energiamegtakarítást, feltéve, hogy ez a megtakarítás a 9. és a 10. cikkben említett olyan szakpolitikai intézkedések alapján megvalósított egyéni fellépésekből származik, amelyekről a tagállamok beszámoltak a nemzeti energiahatékonysági cselekvési terveikben és jelentést tettek az elért eredményekről szóló jelentéseikben a 26. cikkel összhangban.

(9) Az (1) bekezdés első albekezdése a) pontjában és b) pontjának i. alpontjában említett időszak tekintetében a tagállamok elkülönítetten alkalmazzák a (8) bekezdés alapján kiválasztott lehetőségeket és külön számítják ki azok hatását a következők szerint:

- a) az (1) bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett kötelezettségi időszakra előírt energiamegtakarítás mennyiségének kiszámítása során a tagállamok a (8) bekezdés a)–d) pontjában felsorolt lehetőségeket alkalmazhatják. A (8) bekezdés alapján kiválasztott lehetőségek együttesen nem haladhatják meg az (1) bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett energiamegtakarítás 25 %-át;
- b) az (1) bekezdés első albekezdése b) pontjának i. alpontjában említett kötelezettségi időszakra előírt energiamegtakarítás mennyiségének kiszámítása során a tagállamok a (8) bekezdés b)–g) pontjában felsorolt lehetőségeket alkalmazhatják, amennyiben a (8) bekezdés d) pontjában említett egyéni fellépéseknek 2020. december 31-ét követően továbbra is ellenőrizhető és mérhető hatásuk van. A (8) bekezdés alapján kiválasztott valamennyi lehetőség együttesen nem eredményezheti az energiamegtakarítás (6) és (7) bekezdéssel összhangban kiszámított mennyiségének 35 %-nál nagyobb csökkenését.

Függetlenül attól, hogy a tagállamok részben vagy egészben kihagyják-e a közlekedésben felhasznált energiát a számítási alapértékből vagy alkalmazzák-e a (8) bekezdésben felsorolt lehetőségek valamelyikét, biztosítaniuk kell, hogy a végsőenergia-fogyasztást illetően az (1) bekezdés első albekezdése b) pontjának i. alpontjában említett, 2021. január 1-jétől 2023. december 31-ig tartó kötelezettségi időszakban elérendő új megtakarítás kiszámított nettó mennyisége ne legyen kevesebb a hivatkozott alponthan említett éves megtakarítási arány alkalmazásából származó mennyiségnél.

(10) A tagállamok az (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében benyújtott aktualizált integrált nemzeti energia- és klímaterveikben, az (EU) 2018/1999 rendelet 3. és 7–12. cikke értelmében, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet III. mellékletével összhangban bejelentett, későbbi integrált nemzeti energia- és klímaterveikben és kapcsolódó eredményjelentéseikben ismertetik a 2021. január 1-jétől 2030. december 31-ig tartó időszak során elérendő energiamegtakarítás mennyiségének kiszámítását, és adott esetben elmagyarázzák, hogy hogyan került meghatározásra az éves megtakarítási arány és a számítási alapérték, valamint hogy az e cikk (8) bekezdésében említett lehetőségek hogyan és milyen mértékben kerültek alkalmazásra.

(11) A tagállamok bejelentik a Bizottságnak az e cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontjában és a (3) bekezdésben említett előírt energiamegtakarítás mennyiségét, a halmozott végfelhasználási energiamegtakarítás előírt összmenyiségének elérése érdekében végrehajtandó szakpolitikai intézkedések és az ezen irányelv V. melléklete szerinti számítási módszereik ismertetését az integrált nemzeti energia- és klímaterveiknek az (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében benyújtott aktualizálási keretében, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet 3. és 7–12. cikke értelmében bejelentett integrált nemzeti energia- és klímaterveik részeként. A tagállamok a Bizottság által a tagállamok rendelkezésére bocsátott jelentéstételi mintát használják.

(12) Amennyiben az integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentéseknek az (EU) 2018/1999 rendelet 29. cikke szerinti értékelése vagy a legutóbb bejelentett integrált nemzeti energia- és klímaterv (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikke értelmében benyújtott aktualizálása tervezetének vagy végleges változatának értékelése vagy az (EU) 2018/1999 rendelet 3. és 7–12. cikke értelmében bejelentett, későbbi integrált nemzeti energia- és klímatervek tervezetének és végleges változatának értékelése alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a szakpolitikai intézkedések nem biztosítják a halmozott végfelhasználási energiamegtakarítások előírt mennyiségének elérését a kötelezettségi időszak végéig, a Bizottság az (EU) 2018/1999 rendelet 34. cikkével összhangban ajánlásokat adhat ki azon tagállamok számára, amelyek szakpolitikai intézkedéseit nem tartja elegendőnek az energiamegtakarítási kötelezettségeik teljesítésének biztosításához.

(13) Amennyiben egy tagállam az (1) bekezdésben meghatározott egyes kötelezettségi időszakok végéig nem érte el az előírt halmozott végfelhasználási energiamegtakarítást, a fennmaradó energiamegtakarítást a következő kötelezettségi időszak végéig előírt halmozott végfelhasználási energiamegtakarításon felül kell elérnie.

Amennyiben viszont egy tagállam az előírt szintet meghaladó halmozott végfelhasználási energiamegtakarítást ért el az (1) bekezdésben meghatározott egyes kötelezettségi időszakok végéig, jogosult az ilyen többlet legfeljebb 10 %-ának megfelelő elszámolható mennyiséget átvinni a következő kötelezettségi időszakra anélkül, hogy a célul kitűzött hozzájárulás növekedne.

(14) A nemzeti energia- és klímaterveiknek az (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében benyújtott aktualizálásainak és az említett rendelet 17. cikke értelmében benyújtott, kapcsolódó nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentéseiknek, valamint az említett rendelet 3. és 7–12. cikke értelmében bejelentett, későbbi integrált energia- és klímaterveiknek a részeként a tagállamok – adott esetben bizonyítékokkal és számításokkal is – igazolják, hogy:

- a) amennyiben átfedés van a szakpolitikai intézkedések vagy az egyéni fellépések hatása között, az energiamegtakarítást nem számítják duplán;
- b) az e cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontja alapján elért energiamegtakarítás hogyan járul hozzá a 4. cikk szerinti nemzeti hozzájárulásuk teljesítéséhez;
- c) energiamegtakarítási kötelezettségük teljesítése céljából szakpolitikai intézkedéseket állapítanak meg e cikknek megfelelően, és hogy ezek a szakpolitikai intézkedések beszámíthatók és megfelelőek ahhoz, hogy minden egyes kötelezettségi időszak végére biztosítsák az előírt halmozott végfelhasználási energiamegtakarítás elérését.

9. cikk

Energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek

(1) Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy a 8. cikk (1) bekezdésében előírt mennyiségű megtakarítás elérésére vonatkozó kötelezettségüket energiahatékonysági kötelezettségi rendszer révén teljesítik, biztosítják, hogy az e cikk (3) bekezdésében említett, egy adott tagállam területén működő kötelezett felek a 8. cikk (8) és (9) bekezdésének sérelme nélkül teljesítik a 8. cikk (1) bekezdésében foglalt halmozott végfelhasználási energiamegtakarítási követelményüket.

A tagállamok adott esetben dönthetnek úgy, hogy a kötelezett felek a 30. cikk (14) bekezdésével összhangban a nemzeti energiahatékonysági alaphoz való hozzájárulással teljesítik az említett megtakarítások egészét vagy egy részét.

(2) Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy a 8. cikk (1) bekezdésében előírt mennyiségű megtakarítás elérésére vonatkozó kötelezettségüket energiahatékonysági kötelezettségi rendszer révén teljesítik, kinevezhetnek egy végrehajtó hatóságot a rendszer igazgatására.

(3) A tagállamok objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján kötelezett feleket jelölnek ki a területükön tevékeny átviteli-/szállítási rendszer-üzemeltetők, elosztórendszer-üzemeltetők, energiaszolgáltatók, kiskereskedelmi energia-értékesítő vállalkozások, és közlekedési célú üzemanyag-elosztók vagy kiskereskedelmi közlekedési célú üzemanyag-értékesítők közül. A kötelezettség teljesítéséhez szükséges energiamegtakarítás mennyiségét a 8. cikk (1) bekezdése szerinti számítástól függetlenül a tagállam által kijelölt kötelezett felek a végső felhasználók körében, vagy ha a tagállamok úgy döntenek, az e cikk (11) bekezdésének a) pontjában meghatározottak szerint a harmadik felektől származó tanúsított energiamegtakarításon keresztül érik el.

(4) Amennyiben a (3) bekezdés alapján kiskereskedelmi energia-értékesítő vállalkozásokat jelölnek ki kötelezett feleknek, a tagállamok biztosítják, hogy a kiskereskedelmi energia-értékesítő vállalkozások kötelezettségük teljesítése során semmilyen módon se akadályozzák a fogyasztókat, hogy szolgáltatót váltsanak.

(5) A tagállamok előírhatják a kötelezett felek számára, hogy energiamegtakarítási kötelezettségeik egy részét az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élő személyek és adott esetben a szociális bérlakásokban élők körében érvényesítsék. A tagállamok azt is előírhatják a kötelezett felek számára, hogy teljesítsék az energiaköltség-csökkentési célkitűzéseket – feltéve, hogy ezek végfelhasználási energiamegtakarítást eredményeznek, és az V. melléklettel összhangban kerülnek kiszámításra –, valamint hogy energiahatékonyság-javító intézkedések – többek között a szén-dioxid-kibocsátási árak kkv-kra és mikrovállalkozásokra gyakorolt hatásait mérséklő pénzügyi támogatási intézkedések – előmozdítása révén érvényesítsék az energiamegtakarítást.

(6) A tagállamok előírhatják a kötelezett felek számára, hogy működjenek együtt a szociális szolgáltatókkal, a regionális hatóságokkal, a helyi hatóságokkal vagy önkormányzatokkal az energiahatékonyság-javító intézkedéseknek az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élő személyek és adott esetben a szociális bérlakásokban élők körében történő előmozdítása érdekében. Ez magában foglalja az energiaszegénység kockázatának kitett vagy annak hatásaira érzékenyebb csoportok sajátos szükségleteinek azonosítását és kezelését. Az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és adott esetben a szociális bérlakásokban élők védelme érdekében a tagállamok a kötelezett feleket olyan intézkedések végrehajtására ösztönzik, mint például az épületek felújítása – ideértve a szociális bérlakásokat is –, a berendezések lecserélése, az energiahatékonyság-javító intézkedésekre irányuló pénzügyi támogatás és ösztönzők a nemzeti finanszírozási és támogatási rendszerekkel összhangban, illetve energetikai auditok. A tagállamok biztosítják az intézkedések támogathatóságát a többlakásos épületekben található egyes egységek vonatkozásában is.

(7) Az (5) és a (6) bekezdés alkalmazása során a tagállamok előírják a kötelezett felek számára, hogy évente tegyenek jelentést az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élő személyek és adott esetben a szociális bérlakásokban élők körében előmozdított intézkedésekből származó, a kötelezett felek által elért energiamegtakarításokról, és nyújtsanak összesített statisztikai információkat a végső felhasználóikról – az energiamegtakarításban a korábban benyújtott információkhoz képest bekövetkezett változások azonosításával –, valamint a nyújtott technikai és pénzügyi támogatásról.

(8) A tagállamok az egyes kötelezett felektől elvárt energiamegtakarítás mennyiségét primerenergia-felhasználásként vagy végsőenergia-fogyasztásként fejezik ki. A kötelezett felek által megvalósított bejelentett megtakarítás kiszámításához is az előírt energiamegtakarítás mennyiségének kifejezéséhez választott módszert kell használni. Az energiamegtakarítás mennyiségének átváltásához az (EU) 2018/2066 bizottsági végrehajtási rendelet⁽⁴¹⁾ VI. mellékletében foglalt fűtőértékeket és a 31. cikk szerinti primerenergia-tényezőt kell alkalmazni, kivéve, ha más átváltási tényezők használata indokolt.

(9) A tagállamok mérési, irányítási és ellenőrzési rendszereket hoznak létre a kötelezett felek által megvalósított energiahatékonyság-javító intézkedéseknek legalább egy statisztikailag jelentős arányán és reprezentatív mintáján dokumentált ellenőrzés elvégzésére. Az ilyen mérést, irányítást és ellenőrzést a kötelezett felektől függetlenül kell elvégezni. Amennyiben egy joganyag a 9. cikk szerinti nemzeti energiahatékonysági kötelezettségi rendszer és a 2003/87/EK irányelvvel összhangban az épületekre és közúti közlekedésre vonatkozó EU ETS alapján kötelezett fél, a nyomkövetési és hitelesítési rendszernek biztosítania kell, hogy a 2003/87/EK irányelvvel összhangban a tüzelőanyag fogyasztásra bocsátásakor továbbadott szén-dioxid-kibocsátási árat vegyék figyelembe a joganyag energiamegtakarítási intézkedéseiből származó energiamegtakarítás kiszámításához és jelentéséhez.

⁽⁴¹⁾ A Bizottság (EU) 2018/2066 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) az üvegházhatású gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről, valamint a 601/2012/EU bizottsági rendelet módosításáról (HL L 334., 2018.12.31., 1. o.).

(10) A tagállamok az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikke értelmében benyújtott integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentések részeként tájékoztatják a Bizottságot a bevezetett mérési, irányítási és hitelesítési rendszerekről, ideértve az alkalmazott módszereket, az azonosított problémákat és azok kezelésének módját.

(11) Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer keretén belül a tagállamok engedélyezhetik a kötelezett felek számára a következőket:

- a) a kötelezettségük terhére elszámolják azt a tanúsított energiamegtakarítást, amelyet energiahatékonysági szolgáltatók vagy más harmadik felek értek el, beleértve azt is, amikor a kötelezett felek más, az állam által jóváhagyott szerveken vagy állami hatóságokon keresztül támogatnak intézkedéseket, ami formális partnerségeket is jelenthet és egyéb finanszírozási forrásokkal is kombinálható;
- b) egy adott évben elért megtakarítást a négy megelőző vagy a három következő évben elért megtakarításként vegyenek figyelembe, amennyiben ez az időszak nem nyúlik túl a 8. cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettségi időszakok végén.

Amennyiben a tagállamok ezt engedélyezik, biztosítják, hogy az első albekezdés a) pontjában említett energiamegtakarítás tanúsítására egy, a tagállamokban létrehozandó, egyértelmű, átlátható és minden piaci szereplő számára nyitott, a tanúsítás költségeinek minimalizálására törekvő jóváhagyási folyamat mentén kerüljön sor.

A tagállamok értékelik a helyzetet és adott esetben intézkedéseket hoznak az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek közvetlen és közvetett költségeinek a nemzetközi versenynek kitett energiaigényes iparágak versenyképességére gyakorolt hatásának minimálisra csökkentése érdekében.

(12) A tagállamok évente közzéteszik a rendszer keretében az egyes kötelezett felek, vagy a kötelezett felek egyes alkategóriái által elért energiamegtakarítást, valamint az összesített adatokat.

10. cikk

Alternatív szakpolitikai intézkedések

(1) Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, hogy a 8. cikk (1) bekezdésében előírt megtakarítás elérésére vonatkozó kötelezettségüket alternatív szakpolitikai intézkedések révén teljesítik, a 8. cikk (8) és (9) bekezdésének sérelme nélkül, biztosítják, hogy a 8. cikk (1) bekezdésében előírt energiamegtakarítást a végső felhasználók körében ériék el.

(2) Az adózási intézkedésekhez kapcsolódóktól eltérő minden intézkedés tekintetében a tagállamok olyan mérési, irányítási és ellenőrzési rendszereket vezetnek be, amelyek keretében a részt vevő vagy megbízott felek által megvalósított energiahatékonyság-javító intézkedéseknek legalább egy statisztikailag jelentős arányán és reprezentatív mintáján dokumentált ellenőrzést végeznek. A mérést, irányítást és ellenőrzést a részt vevő vagy megbízott felektől függetlenül kell elvégezni.

(3) A tagállamok az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikke értelmében benyújtott integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentések részeként tájékoztatják a Bizottságot a bevezetett mérési, irányítási és ellenőrzési rendszerekről, ideértve az alkalmazott módszereket, az azonosított problémákat és azok kezelésének módját.

(4) Az adóintézkedések bejelentésekor a tagállamoknak be kell mutatniuk, hogy az adóintézkedés tervezése során hogyan biztosították az árjelzés – például az adókulcs – hatékonyságát és időbeni láthatóságát. Amennyiben csökken az adókulcs, a tagállamoknak meg kell indokolniuk, hogy az adóintézkedések hogyan eredményeznek új energiamegtakarításokat.

11. cikk

Energiagazdálkodási rendszerek és energetikai auditok

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az előző három évben az összes energiahordozót együttesen 85 TJ-nál nagyobb átlagos éves energiafogyasztással rendelkező vállalkozások energiazdálkodási rendszert vezessenek be. Az energiazdálkodási rendszert független testületnek kell tanúsítania a vonatkozó európai vagy nemzetközi szabványoknak megfelelően.

A tagállamok biztosítják, hogy az első albekezdésben említett vállalkozások legkésőbb 2027. október 11-ig energiagazdálkodási rendszerrel rendelkezzenek.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az előző három évben az összes energiahordozót együttesen 10 TJ-nál nagyobb átlagos éves energiafogyasztású, energiagazdálkodási rendszert nem alkalmazó vállalkozásokat energetikai auditnak vessék alá.

Ilyen energetikai auditokat vagy

- a) a 28. cikk szerinti képzéssel és/vagy akkreditációval rendelkező szakemberek végeznek független és költséghatékony módon; vagy
- b) a nemzeti jogszabályoknak megfelelően független hatóságok hajtanak végre és felügyelnek.

A tagállamok biztosítják, hogy az első albekezdésben említett vállalkozások elvégezzék az első energetikai auditot 2026. október 11-ig, és hogy az ezt követő energetikai auditokat legalább négyévente elvégezzék. Amennyiben az ilyen vállalkozások az első albekezdéssel összhangban már végeznek energetikai auditot, azt ezen irányelvvel összhangban legalább négyévente továbbra is elvégzik.

Az érintett vállalkozások az említett energetikai auditokból származó ajánlások alapján konkrét és megvalósítható cselekvési tervet dolgoznak ki. A cselekvési tervben meg kell határozni az audit egyes ajánlásainak végrehajtására irányuló intézkedéseket, amennyiben az műszakilag, illetve gazdaságilag megvalósítható. A cselekvési tervet be kell nyújtani a vállalkozás vezetése részére.

A tagállamok biztosítják, hogy a cselekvési terveket és az ajánlások végrehajtási arányát közvéleményre a vállalkozás éves jelentésében, és hogy azokat nyilvánosan hozzáférhetővé tegyék, figyelemmel az üzleti titkokat és a titoktartást védő uniós és nemzeti jogra.

(3) Amennyiben egy adott évben az (1) bekezdésben említett valamely vállalkozás éves fogyasztása meghaladja a 85 TJ-t, és amennyiben a (2) bekezdésben említett valamely vállalkozás éves fogyasztása meghaladja a 10 TJ-t, a tagállamok biztosítják, hogy ezt az információt az e cikk végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok rendelkezésére bocsássák. A tagállamok e célból ösztönözhetik egy új vagy egy meglévő platform használatát a szükséges adatok nemzeti szintű összegyűjtésének elősegítése érdekében.

(4) A tagállamok ösztönözhetik az (1) és (2) bekezdésben említett vállalkozásokat, hogy éves jelentésükben szolgáltatassanak információkat az éves energiafogyasztásukról kilowattórában, az éves vízfogyasztásuk mennyiségéről pedig köbméterben kifejezve, valamint az energiafogyasztásuk és vízfogyasztásuk korábbi évekkal való összehasonlításáról.

(5) A tagállamok előmozdítják a költséghatékony, magas színvonalú olyan energetikai auditok elérhetőségét minden végső felhasználó számára, amelyet

- a) képzési kritériumokkal összhangban képzéssel vagy akkreditációval rendelkező szakemberek végeznek független módon; vagy
- b) a nemzeti jogszabályoknak megfelelően független hatóságok hajtanak végre és felügyelnek.

Az első albekezdésben említett energetikai auditokat belső szakértők vagy energetikai auditorok végezhetik, amennyiben az érintett tagállamban minőségbiztosítási rendszer működik, amely magában foglalja adott esetben az ilyen belső szakértők vagy energetikai auditorok által elvégzett valamennyi energetikai auditnak legalább egy statisztikailag jelentős, véletlenszerűen kiválasztott százaléka vonatkozásában évente végzett ellenőrzést is.

Az energetikai auditok és az energiagazdálkodási rendszerek magas színvonalának garantálása érdekében a tagállamok átlátható és megkülönböztetésmentes minimumkövetelményeket állapítanak meg az energetikai auditok tekintetében a VI. mellékletben meghatározott iránymutatások alapján és a vonatkozó európai vagy nemzetközi szabványok figyelembevételével. A tagállamok egy illetékes hatóság vagy szerv kijelölésével gondoskodnak arról, hogy az e cikk (2) bekezdésében meghatározott energetikai auditok elvégzésére előírt határidőket betartsák, és megfelelően alkalmazzák a VI. mellékletben meghatározott minimumkövetelményeket.

Az energetikai auditok nem tartalmazhatnak olyan záradékot, amely kizárja, hogy az audit eredményét bármely képesítéssel vagy akkreditációval rendelkező energiahatékonysági szolgáltatónak átadják, feltéve, hogy a fogyasztó ezt nem ellenzi.

(6) A tagállamok programokat dolgoznak ki a célból, hogy az (1) és (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó kkv-ket is energetikai auditok elvégztetésére, ezt követően pedig az ezen auditokban foglalt ajánlások végrehajtására ösztönözzék, valamint a célból, hogy technikai támogatást nyújtsanak a számukra.

A tagállamok átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján és az állami támogatásokra vonatkozó uniós jog sérelme nélkül mechanizmusokat hozhatnak létre, például a kkv-k és a mikrovállalkozások számára energetikai auditokat végző energetikai auditközpontokat, feltéve, hogy ezek a mechanizmusok nem versenyeznek magán auditorokkal. Más támogatási rendszereket is létrehozhatnak a kkv-k számára – többek között önkéntes megállapodások esetére –, hogy a kkv-k fedezni tudják az energetikai auditok, valamint az energetikai auditok eredményeként született kiemelt költséghatékonysági ajánlások megvalósításának költségeit, amennyiben a javasolt intézkedések végrehajtásra kerülnek.

(7) A tagállamok biztosítják, hogy a (6) bekezdésben említett programokban szerepeljen a kkv-k számára nyújtandó támogatás az energiahatékonysági intézkedésekből származó, a működésükben megjelenő számos előny számszerű kimutatása, energiahatékonysági tervek kidolgozása és a kkv-k energiahatékonysági hálózatainak független szakértők által elősegített fejlesztése terén.

A tagállamok olyan konkrét példákat ajánlanak a kkv-k figyelmébe – többek között saját közvetítő szervezeteiken keresztül –, amelyek bemutatják, hogyan segíthetik az energiagazdálkodási rendszerek az üzleti vállalkozásaikat. A Bizottság a területre vonatkozó legjobb gyakorlatok cseréjének előmozdítása révén segíti a tagállamokat.

(8) A tagállamok programokat dolgoznak ki annak érdekében, hogy a nem kkv-nak minősülő és az (1) vagy (2) bekezdés hatálya alá nem tartozó vállalkozásokat is energetikai auditok elvégztetésére, ezt követően pedig az ezen auditokban foglalt ajánlások végrehajtására ösztönözzék.

(9) Akkor tekinthető úgy, hogy az energetikai auditok megfelelnek a (2) bekezdésnek, ha:

- a) független módon, a VI. mellékletben foglalt minimumkövetelmények alapján folytatták le őket;
- b) az érdekelt felek szervezetei és egy kijelölt szerv között létrejött, az érintett tagállam, vagy a vonatkozó felelősséget az illetékes hatóságoktól felhatalmazás alapján átvett más szervek, vagy a Bizottság által felügyelt önkéntes megállapodások keretében folytatták le őket.

Az energiahatékonysági szolgáltatásokat kínáló piaci résztvevők piacra jutását átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján kell biztosítani.

(10) Az energiahatékonyság-alapú szerződést végrehajtó vállalkozások mentesülnek az e cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott követelmények alól, feltéve, hogy az energiahatékonysági szerződés tartalmazza az energiagazdálkodási rendszer szükséges elemeit, valamint megfelel a XV. mellékletben meghatározott követelményeknek.

(11) Azok a vállalkozások, amelyek egy független szerv által a vonatkozó európai vagy nemzetközi szabványoknak megfelelően tanúsított környezetgazdálkodási rendszert hajtanak végre, mentesülnek az e cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott követelmények alól, feltéve, hogy a tagállamok biztosítják, hogy az érintett környezetgazdálkodási rendszer magában foglalja a VI. mellékletben foglalt minimumkövetelmények alapján végzett energetikai auditot.

(12) Az energetikai auditok végezhetőek elkülönülten vagy egy szélesebb körű környezetvédelmi ellenőrzés részeként. A tagállamok előírhatják, hogy az energetikai audit részeként azt is vizsgálják meg, hogy műszaki és gazdasági szempontból megvalósítható-e egy már meglévő vagy tervezett távfűtési vagy távhűtési rendszerhez való csatlakozás.

A tagállamok az állami támogatásokra vonatkozó uniós jog sérelme nélkül alkalmazhatnak ösztönző és támogató rendszereket az energetikai auditok eredményeként született ajánlások vagy hasonló intézkedések végrehajtásához.

12. cikk

Adatközpontok

(1) A tagállamok 2024. május 15-ig, majd azt követően minden évben előírják a területükön található, legalább 500 kW telepített információtechnológiai (IT) energiaigénnyel rendelkező adatközpontok tulajdonosai és üzemeltetői számára, hogy tegyék nyilvánosan hozzáférhetővé a VII. mellékletben meghatározott információkat, az üzleti titkokat és a titoktartást védő uniós és nemzeti jog hatálya alá tartozó információk kivételével.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó azokra az adatközpontokra, amelyeket kizárólag a védelem és a polgári védelem végső céljára használnak, vagy amelyek kizárólag ilyen végső célokra nyújtanak szolgáltatásokat.

(3) A Bizottság létrehozza az adatközpontok európai adatbázisát, amely a kötelezett adatközpontok által az (1) bekezdésnek megfelelően bejelentett információkat tartalmazza. Az európai adatbázisnak – összesített adatok formájában – nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lennie.

(4) A tagállamok ösztönzik a területükön található, legalább 1 MW telepített IT-energiaigénnyel rendelkező adatközpontok tulajdonosait és üzemeltetőit, hogy vegyék figyelembe az adatközpontok energiahatékonyságára vonatkozó európai magatartási kódex legújabb változatában említett legjobb gyakorlatokat.

(5) A Bizottság 2025. május 15-ig értékeli az (1) és (3) bekezdés alapján hozzá benyújtott, az adatközpontok energiahatékonyságára vonatkozóan rendelkezésre álló adatokat, és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, adott esetben az energiahatékonyság javítását célzó további intézkedéseket tartalmazó jogalkotási javaslatok kíséretében, beleértve minimumszabványok megállapítását és a nulla nettó kibocsátású adatközpontok ágazatára való átállás megvalósíthatóságának értékelését, szoros konzultációt folytatva az érintett érdekelt felekkel. Az ilyen javaslatok meghatározhatják azt az időkeretet, amelyen belül a meglévő adatközpontoknak meg kell felelniük a teljesítménymínimumnak.

13. cikk

A földgázfogyasztás mérése

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a földgáz végfelhasználóit – amennyiben az műszakilag lehetséges, pénzügyileg egyszerű és az energiamegtakarítási potenciállal arányos mértékű – ellássák olyan versenyképes árú, egyedi fogyasztásmérőkkel, amelyek pontosan tükrözik a végfelhasználó tényleges energiafogyasztását, és amelyek információkat szolgáltatnak a tényleges felhasználási időszakról.

A versenyképes árú, egyedi fogyasztásmérőket mindig rendelkezésre kell bocsátani:

- a) a meglévő fogyasztásmérők cseréje esetén, kivéve, ha ez műszakilag kivitelezhetetlen, vagy nem jelent költséghatékony megoldást a becslült lehetséges hosszú távú megtakarításokat tekintve;
- b) új épületben létrehozott új csatlakozás esetén, vagy amennyiben egy épület a 2010/31/EU irányelv értelmében vett jelentős felújításon megy keresztül.

(2) Ahol és amilyen mértékben a tagállamok bevezetik a földgáz tekintetében az okos mérési rendszereket és az okosmérőket a 2009/73/EK irányelvvel összhangban:

- a) biztosítják, hogy a fogyasztásmérő rendszerek tájékoztatást nyújtsanak a végső felhasználóknak a használat tényleges idejéről, valamint hogy a mérőberendezések minimális funkcióinak és a piaci szereplők tekintetében előírt kötelezettségeknek a meghatározása során teljes mértékben figyelembe vegyék az energiahatékonysággal és a végső felhasználók érdekeivel kapcsolatos célkitűzéseket;

- b) gondoskodnak az okos mérők és az adatközlés biztonságáról, valamint a végső felhasználók magánéletének védelméről, összhangban az uniós adatvédelmi és a magánélet védelméről szóló joggal;
- c) megkövetelik, hogy a fogyasztóknak megfelelő tanácsadást és tájékoztatást nyújtsanak az okos mérők telepítésének időpontjában, különösen az azokkal kapcsolatos összes lehetőségről a mérőóra-leolvasás menete és az energiafogyasztás nyomon követése tekintetében.

14. cikk

A fűtésre, a hűtésre és a használati melegvízre vonatkozó fogyasztásmérés

- (1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a távfűtés, a távhűtés, valamint a használati melegvíz végső felhasználóit az azok tényleges energiafogyasztását pontosan tükröző, versenyképes árú fogyasztásmérőkkel lássák el.
- (2) Amennyiben az épület fűtését, hűtését vagy használatimelegvíz-ellátását egy több épületet kiszolgáló központi rendszerről, illetve távfűtési vagy távhűtési hálózatról biztosítják, a hőcserélőnél vagy a csatlakozási pontnál fogyasztásmérőt kell felszerelni.

15. cikk

A fűtésre, a hűtésre és a használati melegvízre vonatkozó al mérés és költségmegosztás

- (1) Az olyan többlakásos épületekben és több célra használt épületekben, amelyekben a fűtést vagy a hűtést központi rendszeren keresztül, illetve távfűtési vagy távhűtési rendszerről biztosítják, egyedi fogyasztásmérőket kell felszerelni a fűtés-, hűtés- vagy használati melegvíz-fogyasztás minden egyes önálló rendeltetési egységben történő mérésére, amennyiben ez műszakilag megvalósítható és a lehetséges energiamegtakarítással való arányosság tekintetében költséghatékony.

Amennyiben az egyedi fogyasztásmérők használata műszakilag nem megvalósítható, vagy a hőfogyasztás minden egyes önálló rendeltetési egységben történő mérése nem költséghatékony, a hőfogyasztás mérésére minden egyes radiátororra egyedi fűtési költségmegosztókat kell szerelni, kivéve, ha az adott tagállam bizonyítja, hogy az ilyen fűtési költségmegosztók felszerelése nem lenne költséghatékony. Ezekben az esetekben a hőfogyasztás mérésére alternatív költséghatékony módszereket lehet figyelembe venni. Minden egyes tagállam egyértelműen meghatározza és közzéteszi azokat az általános kritériumokat, módszereket és eljárásokat, amelyekkel megállapítható, hogy egy adott megoldás nem költséghatékony vagy műszakilag nem megvalósítható.

- (2) Az olyan új többlakásos épületekben, és a több célra használt új épületek lakásoknak otthont adó részeiben, amelyek használatimelegvíz-ellátás céljára központi fűtési rendszerrel vagy távfűtési rendszerrel vannak felszerelve, az (1) bekezdés első albekezdésének ellenére egyedi fogyasztásmérőket kell felszerelni a használatimelegvíz-fogyasztás mérésére.

- (3) A távfűtési vagy távhűtési hálózatról ellátott többlakásos vagy több célra használt épületek esetében, vagy ahol az ilyen épületekre saját központi fűtő- vagy hűtőrendszerek jellemzők, az egyedi fogyasztás elszámolása átláthatóságának és pontosságának biztosítása érdekében a tagállamok gondoskodnak arról, hogy átlátható és a nyilvánosság számára hozzáférhető nemzeti szabályokkal rendelkezzenek az ilyen épületek fűtési, hűtési és használatimelegvíz-fogyasztási költségeinek elosztására vonatkozóan. Adott esetben e szabályoknak iránymutatásokat kell tartalmazniuk az alábbiakra használt energia költségei megosztásának módjára vonatkozóan:

- a) használati melegvíz;
- b) az épületgépészeti berendezésből sugárzott és közös használatú helyiségek fűtésére felhasznált hő, amennyiben a lépcsőházak és folyosók radiátorokkal vannak felszerelve;
- c) a lakások fűtése vagy hűtése.

16. cikk

A távolról való leolvashatóságra vonatkozó követelmény

(1) A 14. és 15. cikk alkalmazásában az újonnan felszerelt fogyasztásmérőknek és fűtési költségmegosztóknak távolról is leolvasható készülékeknek kell lenniük. A 15. cikk (1) bekezdésében foglalt, a műszaki megvalósíthatóságra és a költséghatékonyságra vonatkozó feltételek alkalmazandók.

(2) A már felszerelt, de távolról nem leolvasható fogyasztásmérőket és fűtési költségmegosztókat 2027. január 1-jéig távolról is leolvashatóvá kell tenni vagy távolról is leolvasható készülékekre kell cserélni, kivéve, ha az adott tagállam bizonyítja, hogy ez nem költséghatékony.

17. cikk

A földgázfogyasztásra vonatkozó számlainformációk

(1) Amennyiben a végfelhasználók nem rendelkeznek a földgáz tekintetében a 2009/73/EK irányelv szerinti okosmérőkkel, a tagállamok – amennyiben ez műszakilag megvalósítható és gazdasági szempontból indokolt – gondoskodnak arról, hogy a VIII. melléklet 1.1. pontjának megfelelően a földgázfogyasztási számlázási adatok megbízhatók és pontosak legyenek, és a tényleges fogyasztáson alapuljanak.

Ennek a kötelezettségnek eleget lehet tenni a végső felhasználó által végzett rendszeres leolvasáson alapuló rendszerrel is, amelynek keretében a végső felhasználó a mérőberendezés állását bejelenti az energiaszolgáltatónak. A számla csak akkor alapulhat becsült fogyasztáson vagy tüntethet fel általányösszeget, ha a végső felhasználó az adott számlázási időszakra nem jelentette be a mérőberendezés állását.

(2) A 2009/73/EK irányelvnek megfelelően üzembe helyezett mérőberendezéseknek lehetővé kell tenniük a tényleges fogyasztáson alapuló pontos számlainformációk nyújtását. A tagállamok biztosítják, hogy a végfelhasználók könnyen hozzá tudjanak férni azokhoz a kiegészítő információkhoz, amelyek segítségével részletesen ellenőrizhetik saját múltbeli fogyasztásukat.

A múltbeli fogyasztásra vonatkozó kiegészítő információknak szempontoknak tartalmazniuk kell:

- a) a legalább az elmúlt három évre vagy – amennyiben ez rövidebb – a szolgáltatási szerződés kezdete óta eltelt időtartamra vonatkozó összesített adatokat;
- b) bármely nap, hét, hónap vagy év vonatkozásában a használat idejére vonatkozó részletes adatokat.

A második albekezdés a) pontjában említett adatoknak olyan időszakok szerinti bontásban kell megjelenniük, amelyekre vonatkozóan rendszeres számlázási információk keletkeztek.

A második albekezdés b) pontjában említett adatokat a végső felhasználó számára az interneten vagy a fogyasztásmérő-interfészen keresztül hozzáférhetővé kell tenni, és ezt legalább a megelőző 24 hónap vagy – amennyiben ez rövidebb – a szolgáltatási szerződés kezdete óta eltelt időtartam vonatkozásában biztosítani kell.

(3) Függetlenül attól, hogy üzembe helyeztek-e okos mérőket, a tagállamok:

- a) előírják, hogy ha rendelkezésre állnak a végső felhasználó energiaszámláival és múltbeli fogyasztásával kapcsolatos információk, akkor azokat a végső felhasználó kérésére hozzáférhetővé kell tenni az általa kijelölt energiahatékonysági szolgáltató számára;
- b) biztosítják, hogy a végső felhasználóknak legyen lehetőségük az elektronikus számlainformációkat és számlázást választani, és hogy kérésükre világos és könnyen érthető magyarázatot kapjanak arról, hogy a számlázott összeg miből ered, különösen ha a számla nem a tényleges fogyasztáson alapul;
- c) biztosítják, hogy a végső felhasználók a számlával együtt a VIII. melléklettel összhangban megfelelő tájékoztatást kapjanak annak érdekében, hogy maradéktalanul tisztában legyenek az aktuális energiaköltségekkel;

- d) előírhatják azt is, hogy a végső felhasználó kérésére az ezekben a számlákban szereplő információk nem tekinthetők fizetési kérelemnek. Ezekben az esetekben a tagállamok biztosítják, hogy az energiaszolgáltató a tényleges számlák kifizetésével kapcsolatban rugalmas feltételeket biztosítson;
- e) előírják, hogy az energiaköltségekre vonatkozó információkat és becsléseket kérésre a fogyasztók rendelkezésére kelljen bocsátani megfelelő időn belül és olyan könnyen érthető formában, amelyet felhasználhatnak az ajánlatok összehasonlítható alapon történő összevetéséhez.

18. cikk

A fűtésre, a hűtésre és a használati melegvízre vonatkozó fogyasztási és számlainformációk

(1) Amennyiben fogyasztásmérők vagy fűtési költségmegosztók vannak felszerelve, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a fogyasztási és számlainformációk a IX. melléklet 1. és 2. pontjával összhangban megbízhatóak és pontosak legyenek és a tényleges fogyasztáson vagy a fűtési költségmegosztóról leolvasott értékeken alapuljanak minden hasznosító fogyasztó esetében.

A 15. cikk szerinti, fűtési költségmegosztón alapuló, almérővel mért fogyasztás esetét kivéve, amennyiben egy tagállam úgy rendelkezik, az említett kötelezettségnek eleget lehet tenni a végső felhasználó vagy a hasznosító fogyasztó által végzett rendszeres leolvasáson alapuló rendszerrel is, amelynek keretében azok a mérőberendezés állását bejelentik. A számla csak akkor alapulhat becsült fogyasztáson vagy tüntethet fel átalányösszeget, ha a végső felhasználó vagy a hasznosító fogyasztó az adott számlázási időszakra nem jelentette be a mérőberendezés állását.

(2) A tagállamok:

- a) előírják, hogy ha rendelkezésre állnak a hasznosító fogyasztó energiaszámláival és múltbeli fogyasztásával kapcsolatos információk vagy a hasznosító fogyasztó fűtési költségmegosztóról leolvasott értékei, akkor azokat a hasznosító fogyasztó kérésére hozzáférhetővé kell tenni az általa kijelölt energiahatékonysági szolgáltató számára;
- b) biztosítják, hogy a végső felhasználónak lehetősége legyen az elektronikus számlainformációkat és számlázást választani;
- c) biztosítják, hogy valamennyi hasznosító fogyasztó a számlával együtt a IX. melléklet 3. pontjával összhangban egyértelmű és érthető tájékoztatást kapjon;
- d) a vonatkozó uniós joggal összhangban előmozdítják a kiberbiztonságot és biztosítják a hasznosító fogyasztók magánéletének és adatainak védelmét.

A tagállamok előírhatják, hogy a végső felhasználó kérésére a számlainformációk rendelkezésre bocsátása ne minősüljön fizetési kérelemnek. Ezekben az esetekben a tagállamok biztosítják, hogy a tényleges fizetésre rugalmas feltételeket ajánljanak fel.

(3) A tagállamok határoznak arról, hogy az (1) és a (2) bekezdésben említett információkat kinek kell azon hasznosító fogyasztók rendelkezésére bocsátania, akiknek vagy amelyeknek nincs közvetlen vagy egyéni szerződése egy energiaszolgáltatóval.

19. cikk

A földgázfogyasztásra vonatkozó mérési és számlainformációkhoz való hozzáférés költségei

A tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók térítésmentesen kapják meg az energiafogyasztásról szóló számláikat és a számlainformációkat, és hogy a fogyasztási adataikhoz megfelelő módon és térítésmentesen férjenek hozzá.

20. cikk

A fűtésre, a hűtésre és a használati melegvízre vonatkozó mérési, fogyasztási és számlainformációkhoz való hozzáférés költsége

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a hasznosító fogyasztók térítésmentesen kapják meg az energiafogyasztásról szóló számláikat és a számlainformációkat, és hogy a fogyasztási adataikhoz megfelelő módon és térítésmentesen férjenek hozzá.

(2) E cikk (1) bekezdésének ellenére, a többlakásos épületekben és a több célra használt épületekben a 15. cikk szerinti egyedi fűtési, hűtési és használatimelegvíz-fogyasztásra vonatkozó számlainformációk költségeinek megosztását nonprofit alapon kell végezni. Ha ezzel a feladattal harmadik felet – például egy szolgáltatót vagy a helyi energiaszolgáltatót – bíznak meg, az ebből eredő, az ilyen épületekben a tényleges egyedi fogyasztás mérését, felosztását és elszámolást fedező költségeket a hasznosító fogyasztókra lehet hárítani, olyan mértékben, amennyiben ezek a költségek észszerűek.

(3) A (2) bekezdésben említett almérési szolgáltatások észszerű költségeinek biztosítása érdekében a tagállamok ösztönözhetik a versenyt ebben a szolgáltatási ágazatban olyan megfelelő intézkedések meghozatalával, mint például pályázati eljárások alkalmazásának és a szolgáltatóváltást megkönnyítő interoperábilis eszközök és rendszerek használatának az ajánlása vagy más módon történő népszerűsítése.

IV. FEJEZET

A FOGYASZTÓK TÁJÉKOZTATÁSA ÉS POZÍCIÓJUK MEGERŐSÍTÉSE

21. cikk

A fűtésre, a hűtésre és a használati melegvízre vonatkozó alapvető szerződéses jogok

(1) A fogyasztóvédelemre vonatkozó uniós jogszabályok, különösen a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁴²⁾, valamint a 93/13/EGK tanácsi irányelv ⁽⁴³⁾ sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók – és kifejezett hivatkozás esetén a hasznosító fogyasztók – rendelkezzenek az e cikk (2)–(9) bekezdésében előírt jogokkal.

(2) A végső felhasználóknak jogukban áll olyan szerződést kötni szolgáltatójukkal, amely tartalmazza a következőket:

- a) a szolgáltató neve, címe és elérhetősége;
- b) a szerződésben foglalt nyújtott szolgáltatások és azok minőségi szintje;
- c) a szerződésben foglalt, további díjak nélküli karbantartási szolgáltatások fajtái;
- d) azok az eszközök és módok, amelyek segítségével az érvényes díjakra, karbantartási díjakra, valamint az összekapcsolt termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó, aktuális információkhoz hozzá lehet jutni;
- e) a szerződés időtartama, a szerződés, illetve a szolgáltatások megszüntetésének és meghosszabbításának feltételei – beleértve a velük összekapcsolt szolgáltatásokat és termékeket is –, valamint hogy engedélyezett-e a szerződés ingyenes megszüntetése;
- f) kártérítési vagy visszatérítési előírások, ha a szerződésben vállalt szolgáltatásminőségi színvonala nem megfelelő, ideértve a pontatlan és késedelmes számlázást is;
- g) a bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmus kezdeményezésének módja a 22. cikkel összhangban;
- h) tájékoztatás a fogyasztói jogokról, beleértve a panaszkezelésre vonatkozó információkat és valamennyi, e bekezdésben említett információt, amelyeket a számlán vagy a vállalkozás honlapján egyértelműen közölni kell, beleértve a 22. cikk (3) bekezdésének e) pontjában említett egyablakos ügyintézési pontok elérhetőségeit vagy honlapjának hivatkozását;

⁽⁴²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/83/EU irányelve (2011. október 25.) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 64. o.).

⁽⁴³⁾ A Tanács 93/13/EGK irányelve (1993. április 5.) a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről (HL L 95., 1993.4.21., 29. o.).

- i) elérhetőségi adatok, amelyek lehetővé teszik a fogyasztó számára a 22. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett, releváns egyablakos ügyintézési pontok azonosítását.

A szolgáltatók feltételeinek tisztességesnek kell lenniük, és előzetesen a végső felhasználók rendelkezésére kell bocsátani azokat. Az e bekezdésben említett információkat minden esetben a szerződés megkötése vagy visszaigazolása előtt meg kell adni. Ha a szerződést közvetítőkön keresztül kötik, ezeket az információkat akkor is még a szerződés megkötése előtt kell megadni.

A végső felhasználók és a hasznosító fogyasztók rendelkezésére kell bocsátani a kulcsfontosságú szerződéses feltételek, többek között az árak és a díjak összefoglalóját, átfogó módon és lényegre törő, egyszerű nyelvezettel.

A végső felhasználók rendelkezésére kell bocsátani a szerződés egy példányát, valamint átlátható módon egyértelmű tájékoztatást kell nyújtani számukra az érvényes árakról és díjakról, valamint a fűtési, hűtési és használatimelegvíz-ellátáshoz való hozzáférés és a használat általános szerződési feltételeiről.

A tagállamok határoznak arról, hogy kinek a felelőssége az e bekezdésben említett információkat – kérésre, megfelelő módon és díjmentesen – azon hasznosító fogyasztók rendelkezésére bocsátani, akiknek vagy amelyeknek nincs közvetlen vagy egyéni szerződése egy szolgáltatóval.

(3) A végső felhasználókat megfelelően tájékoztatni kell a szerződéses feltételek esetleges módosítására irányuló szándékról. A szolgáltatók áttekinthető és érthető módon, közvetlenül tájékoztatják végső felhasználóikat az ellátási ár valamennyi kiigazításáról, valamint a kiigazítás okairól és előfeltételeiről, továbbá alkalmazási köréről, megfelelő időben, legkésőbb két héttel, lakossági fogyasztók esetében pedig egy hónappal a kiigazítás hatálybelépését megelőzően. A végső felhasználók haladéktalanul tájékoztatják a hasznosító fogyasztókat az új feltételekről.

(4) A szolgáltatók a fizetési módok széles körét kínálják a végső felhasználóknak. E fizetési módok nem tehetnek indokolatlanul különbséget a felhasználók között. A fizetési módokkal vagy az előfizetési rendszerekkel kapcsolatos díjakban mutatkozó bármely különbségnek objektívnek, megkülönböztetéstől mentesnek és arányosnak kell lennie, és az nem lépheti túl a konkrét fizetési mód használatáért a kedvezményezett által viselt közvetlen költségeket, az (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁴⁾ 62. cikkével összhangban.

(5) A (4) bekezdésnek megfelelően, az előfizetési rendszerekhez hozzáféréssel rendelkező lakossági fogyasztók az előfizetési rendszerek miatt nem kerülhetnek hátrányba.

(6) A végső felhasználók és adott esetben a hasznosító fogyasztók számára tisztességes és átlátható általános szerződési feltételeket kell kínálni, amelyek megfogalmazásának egyszerűnek és egyértelműnek kell lennie, és azok nem tartalmazhatnak a felhasználói jogok gyakorlását akadályozó, nem szerződéses korlátokat, például túlságosan terjedelmes szerződési dokumentációt. A hasznosító fogyasztóknak kérésre hozzáférést kell biztosítani ezekhez az általános feltételekhez. A végső felhasználókat és a hasznosító fogyasztókat védeni kell a félrevezető vagy tisztességtelen értékesítési módszerekkel szemben. A fogyatékossgal élő végső felhasználókat akadálymentes formában kell tájékoztatni a szolgáltatójukkal kötött szerződésükkel kapcsolatos valamennyi lényeges információról.

(7) A végső felhasználóknak és a hasznosító fogyasztóknak joguk van magas színvonalú szolgáltatáshoz és a szolgáltatójuk általi panaszkezeléshez. A szolgáltatóknak egyszerűen, tisztességesen és gyorsan kell kezelniük a panaszokat.

(8) Az illetékes hatóságok biztosítják az ezen irányelvben meghatározott fogyasztóvédelmi intézkedések végrehajtását. Az illetékes hatóságok bármely piaci érdektől függetlenül járnak el.

(9) Tervezett kikapcsolás esetén kellő időben a kikapcsolás előtt, de legkésőbb a tervezett lekapcsolás előtt egy hónappal, és többletköltség nélkül megfelelő információkat kell nyújtani az érintett végső felhasználók számára az alternatív intézkedésekről.

⁽⁴⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.).

22. cikk

Tájékoztatás és a tudatosság növelése

(1) A tagállamok – adott esetben a regionális és helyi hatóságokkal szoros együttműködésben – biztosítják, hogy az elérhető energiahatékonyság-javító intézkedésekre, egyedi fellépésekre, valamint a pénzügyi és jogi keretekre vonatkozó információk átláthatók és hozzáférhetők legyenek, és azokat széles körben terjesszék valamennyi érintett piaci szereplő, így a végső felhasználók, a hasznosító fogyasztók, a fogyasztói szervezetek, a civil társadalom képviselői, a megújulóenergia-közösségek, a helyi energiaközösségek, a helyi és regionális önkormányzatok, az energiaügynökségek, a szociális szolgáltatók, az építők, az építésszek, a mérnökök, a környezetvédelmi és energetikai ellenőrök, valamint a 2010/31/EU irányelv 2. cikkének 9. pontjában meghatározott épületelemek telepítői körében.

(2) A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a végső felhasználók és a hasznosító fogyasztók hatékony energiafelhasználásának ösztönzésére és elősegítésére. Ezek az intézkedések a nemzeti stratégia – például az (EU) 2018/1999 rendeletben előírt integrált nemzeti energia- és klímatervek, vagy a 2010/31/EU irányelv 2a. cikkében foglaltak szerint kidolgozott hosszú távú felújítási stratégia – részét képezik.

E cikk alkalmazásában ezek az intézkedések számos olyan eszközt és politikát foglalnak magukban, amelyek elősegítik a magatartásbeli változást, mint például:

- a) pénzügyi ösztönzők;
- b) finanszírozáshoz, utalványokhoz, vissza nem térítendő támogatásokhoz és egyéb támogatásokhoz való hozzáférés;
- c) államilag támogatott energiafogyasztás-értékelések és célzott tanácsadási szolgáltatások és támogatás a háztartási fogyasztók, különösen az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és adott esetben a szociális bérlakásokban élők számára;
- d) célzott tanácsadási szolgáltatások kkv-k és mikrovállalkozások számára;
- e) információszolgáltatás a fogyatékossgal élő személyek számára akadálymentes formában;
- f) mintaprojektek;
- g) munkahelyi tevékenységek;
- h) képzési tevékenységek;
- i) digitális eszközök;
- j) bevonási stratégiák.

(3) E cikk alkalmazásában a (2) bekezdésben említett intézkedések magukban foglalják az (1) bekezdésben említett piaci szereplőkre irányuló támogatási keret létrehozását, különösen az alábbiak tekintetében:

- a) egyablakos ügyintézési pontok vagy hasonló mechanizmusok létrehozása az energiahatékonysággal kapcsolatos technikai, adminisztratív és pénzügyi tanácsadás és segítségnyújtás céljából, mint például lakossági energetikai ellenőrzések, az épületek energetikai felújítása, a régi és rossz hatékonyságú fűtési rendszerek korszerű és hatékonyabb berendezésekre való cseréjével kapcsolatos tájékoztatás és a megújuló energia épületekben való felhasználása és energiatárolás a végső felhasználók és a hasznosító fogyasztók, különösen a háztartások és a kisebb nem háztartási felhasználók számára, a kkv-kat és a mikrovállalkozásokat is beleértve;
- b) együttműködés az olyan szolgáltatásokat nyújtó magánszereplőkkel, mint az energetikai auditok és az energiafogyasztás értékelése, a finanszírozási megoldások és az energetikai felújítások végrehajtása;
- c) az energiafelhasználás terén költséghatékonyságot célzó és könnyen megvalósítható változtatások ismertetése;
- d) tájékoztatás terjesztése az energiahatékonysági intézkedésekről és finanszírozási eszközökről;

e) egyablakos kapcsolattartó pontok biztosítása, hogy a végső felhasználók és a hasznosító fogyasztók minden szükséges információt megkaphassanak jogaikról, az alkalmazandó jogról és a jogvita esetén rendelkezésükre álló vitarendezési mechanizmusokról. Az ilyen egyablakos kapcsolattartó pontok az általános ügyfél-tájékoztató pontokon belül is kialakíthatók.

(4) E cikk alkalmazásában a tagállamok az illetékes hatóságokkal és adott esetben a magánszféra érdekelt feleivel együttműködve kijelölt egyablakos ügyintézési pontokat vagy hasonló mechanizmusokat hoznak létre az energiahatékonysággal kapcsolatos műszaki, adminisztratív és pénzügyi tanácsadás céljából. Ezek a létesítmények:

- a) tanácsot adnak a háztartások, a kkv-k, a mikrovállalkozások és a közintézmények számára a technikai és pénzügyi lehetőségekre és megoldásokra vonatkozó rendszerezett információk segítségével;
- b) holisztikus támogatást nyújtanak minden háztartás számára, kiemelt figyelemmel az energiaszegénység által érintett háztartásokra és a legrosszabb teljesítményű épületekre, valamint a különböző lakástípusokhoz és földrajzi elhelyezkedéshez hozzáigazított utólagos átalakítási szolgáltatásokat nyújtó akkreditált vállalatokra és szerelőkire, és segítséget nyújtanak az utólagos felújítási projekt különböző szakaszaihoz, többek között az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények végrehajtásának megkönnyítése érdekében, amennyiben valamely uniós jogalkotási aktus ilyen követelményeket ír elő;
- c) tanácsot adnak az energiafogyasztási szokásokkal kapcsolatban.

(5) A (4) bekezdésben említett kijelölt egyablakos ügyintézési pontok adott esetben:

- a) tájékoztatást nyújtanak a képesítéssel rendelkező energiahatékonysági szakemberekről;
- b) összegyűjtik az energiahatékonysági projektek tipológia szerint összesített adatait, megosztják tapasztalataikat és nyilvánosan hozzáférhetővé teszik azokat;
- c) összekapcsolják a potenciális projekteket a piaci szereplőkkel, különösen a kisebb léptékű, helyi projektek esetében.

Az első albekezdés b) pontjának alkalmazásában a Bizottság segíti a tagállamokat a bevált gyakorlatok megosztásának megkönnyítése és az e gyakorlatokra irányuló, határokon átnyúló együttműködés fokozása érdekében.

(6) A (4) bekezdésben említett egyablakos ügyintézési pontok célzott szolgáltatásokat kínálnak az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és az alacsony jövedelmű háztartásokban élők számára.

A Bizottság iránymutatásokat ad a tagállamoknak ezen egyablakos ügyintézési pontok kialakításához azzal a céllal, hogy Unió-szerte összehangolt megközelítést dolgozzon ki. Az iránymutatások ösztönzik a közintézmények, az energiaügyi-nökségek és a közösségi irányítású kezdeményezések közötti együttműködést.

(7) A tagállamok megfelelő feltételeket hoznak létre a piaci szereplők számára, hogy azok az energiahatékonysággal kapcsolatban megfelelő és célzott tájékoztatást és tanácsadást nyújtsanak a végső felhasználók, többek között az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és adott esetben a szociális bérlakásokban élő személyek, a kkv-k és mikrovállalkozások számára.

(8) A tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók, a hasznosító fogyasztók, az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és adott esetben a szociális bérlakásokban élő személyek számára az ezen irányelvben előírt jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatban felmerülő viták rendezése céljából egy független mechanizmuson – például energiaügyi ombudsmanon, fogyasztóvédelmi testületen vagy szabályozó hatóságon – keresztül egyszerű, tisztességes, átlátható, független, hatékony és eredményes, bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusok álljanak rendelkezésre. Amennyiben a végső felhasználó a 2013/11/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁵⁾ 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott fogyasztó, az ilyen peren kívüli vitarendezési mechanizmusoknak meg kell felelniük az irányelvben meghatározott követelményeknek. A tagállamokban már meglévő peren kívüli vitarendezési mechanizmusokat is fel lehet használni e célra, amennyiben azok hatékonysága egyenértékű.

⁽⁴⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/11/EU irányelve (2013. május 21.) a fogyasztói jogviták alternatív rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról (fogyasztói alternatív vitarendezési irányelv) (HL L 165., 2013.6.18., 63. o.).

A tagállamok szükség esetén biztosítják, hogy az alternatív vitarendezési fórumok együttműködjenek az egyszerű, tisztességes, átlátható, független, hatékony és eredményes, bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusok biztosítása érdekében minden olyan vita esetén, amely az ezen irányelv hatálya alá tartozó termékhez vagy szolgáltatásokhoz köthető vagy azokkal összefüggésben áll.

A vállalkozásoknak a lakossági fogyasztókat érintő, bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusokban való részvételét kötelezővé kell tenni, kivéve, ha a tagállam bizonyítja a Bizottság előtt, hogy más mechanizmusok is ugyanolyan hatékonyak.

(9) A tagállamok – a tulajdonjogra és a bérletre vonatkozó jogszabályaik alapelveinek sérelme nélkül – meghozzák a szükséges intézkedéseket az energiahatékonyságot akadályozó szabályozási és nem szabályozási korlátok elhárítására, különös tekintettel az épületek vagy önálló rendeltetési egységek tulajdonosai és bérlői, illetve több tulajdonos közötti egyenlőtlen ösztönzőkre annak biztosítása céljából, hogy a felek ne mondjanak le azokról az általuk egyébként mérlegelt, energiahatékonyság-javító beruházásokról, amelyeket csak azért nem hajtanak végre, mert nem élveznék az összes kedvezményt, vagy mert nincsen szabályozva a költségek és hasznok közöttük történő megosztása.

Az e korlátok megszüntetését célzó intézkedések magukban foglalhatják ösztönzők nyújtását, jogszabályi és szabályozási intézkedések hatályon kívül helyezését vagy módosítását, útmutatók és értelmező közlemények elfogadását, továbbá az adminisztratív eljárások egyszerűsítését, ideértve a több tulajdonos tulajdonát képező ingatlanokkal kapcsolatos döntéshozatali eljárásokra vonatkozó nemzeti szabályokat és intézkedéseket, valamint a harmadik felek által nyújtott finanszírozási megoldások igénybevételének lehetőségét is. Ezek az intézkedések a piaci szereplők – például az (1) bekezdésben említettek – számára nyújtott energiahatékonysággal kapcsolatos oktatással, képzéssel, specifikus tájékoztatással, és technikai segítségnyújtással is kombinálhatók.

A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a releváns partnerek, mint például a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, tulajdonosi és bérlői szervezetek, fogyasztói szervezetek, energiaelosztók vagy kiskereskedelmienergia-értékesítő vállalkozások, energiahatékonysági szolgáltató vállalkozások, megújulóenergia-közösségek, helyi energiaközösségek, állami hatóságok és ügynökségek között folyó többoldalú párbeszéd támogatása érdekében, azzal a céllal, hogy javaslatokat fogalmazzanak meg a tulajdonosok és bérlők, illetve az épületek vagy önálló rendeltetési egységek tulajdonosai közötti érdekellentétek szempontjából releváns, közösen elfogadott intézkedésekre, ösztönzőkre és iránymutatásokra vonatkozóan.

Minden tagállam jelentést tesz ezekről a korlátokról, valamint a 2010/31/EU irányelv 2a. cikke és az (EU) 2018/1999 rendelet szerint kialakított hosszú távú felújítási stratégiájában tett intézkedésekről.

(10) A Bizottság ösztönzi a tagállamokban alkalmazott bevált energiahatékonysági gyakorlatok és az egyenlőtlen ösztönzők enyhítésére alkalmazott módszerek széles körben való elterjesztését, és ezekhez technikai segítségnyújtást biztosít.

23. cikk

Energiahatékonysági partnerségek

1. A Bizottság 2024. október 11-ig értékeli, hogy a meglévő partnerségek foglalkoznak-e az energiahatékonysággal. Amennyiben az értékelés arra mutat rá, hogy a meglévő partnerségek nem foglalkoznak kellő mértékben az energiahatékonysággal, a Bizottság uniós szinten ágazatspecifikus energiahatékonysági partnerségeket hoz létre – a hiányzó alágazatokkal foglalkozó alpartnerségekkel –, azáltal, hogy inkluzív és reprezentatív módon összehozza a legfontosabb érdekelt feleket és köztük a szociális partnereket az olyan ágazatokban, mint az IKT, a közlekedés, a pénzügyi ágazat és az épületek ágazata.

Amennyiben partnerség létrehozására kerül sor, a Bizottság adott esetben minden uniós ágazatspecifikus energiahatékonysági partnerség számára elnököt jelöl ki.

2. Az (1) bekezdésben említett partnerségeknek elő kell segíteniük a releváns szereplők közötti, az éghajlat- és energiapolitikai átállással kapcsolatos párbeszédet, és az ágazatokat energiahatékonysági ütemtervek kidolgozására kell ösztönözniük annak érdekében, hogy fel lehessen térképezni az energiamegtakarítások elérése, a megújuló energiára való felkészülés és az ágazatok dekarbonizációja céljára rendelkezésre álló intézkedéseket és technológiai lehetőségeket.

Ezek az ütemtervek értékes hozzájárulásként segítenék az ágazatokat az ezen irányelv és az (EU) 2021/1119 rendelet céljainak eléréséhez szükséges beruházások megtervezésében, továbbá a belső piac megerősítése érdekében megkönnyítenék a szereplők közötti, határokon átnyúló együttműködést.

24. cikk

A kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók helyzetének erősítése és védelme, valamint az energiaszegénység enyhítése

(1) Nemzeti gazdaság- és szociálpolitikáik, valamint az uniós jog szerinti kötelezettségeik sérelme nélkül a tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élők és adott esetben a szociális bérlakásokban élők pozíciójának megerősítése és védelme érdekében.

A kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók fogalmának a 2009/73/EK irányelv 3. cikkének (3) bekezdése, valamint az (EU) 2019/944 irányelv 28. cikkének (1) bekezdése szerinti meghatározásakor a tagállamok figyelembe veszik a hasznosító fogyasztókat.

(2) Nemzeti gazdaság- és szociálpolitikáik, valamint az uniós jog szerinti kötelezettségeik sérelme nélkül a tagállamok az energiaszegénység enyhítése érdekében az energiahatékonyság-javító intézkedéseket és a kapcsolódó fogyasztóvédelmi vagy tájékoztatási intézkedéseket – különösen az ezen irányelv 8. cikkének (3) bekezdésében és 22. cikkében foglaltakat – prioritásként hajtják végre az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élők és adott esetben a szociális bérlakásokban élők körében. Ezen intézkedések nyomkövetését és az ezekkel kapcsolatos jelentéstételt a meglévő, az (EU) 2018/1999 rendelet 24. cikkében meghatározott jelentéstételi követelmények keretében kell elvégezni.

(3) Az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élők és adott esetben a szociális bérlakásokban élők támogatása érdekében a tagállamok adott esetben:

- a) energiahatékonyság-javító intézkedéseket hajtanak végre az egyéb szakpolitikákból és intézkedésekből – például az ezen irányelv 10. cikkével összhangban végrehajtott adóintézkedésekből vagy a kibocsátáskereskedelmi rendszernek a 2003/87/EK irányelvvel összhangban az épületek ágazatában és a közlekedési ágazatban történő alkalmazásából – fakadó elosztási hatások enyhítése érdekében;
- b) az energiahatékonyság-javító intézkedésekbe – mint kiemelt intézkedésekbe – történő beruházások céljából a lehető legjobban felhasználják az uniós és nemzeti szinten rendelkezésre álló közfinanszírozást, ideértve adott esetben azt a pénzügyi hozzájárulást is, amelyet a tagállamok a Szociális Klímaalapról kaptak az (EU) 2023/955 rendelet 9. és 14. cikke alapján, valamint a 2003/87/EK irányelvvel összhangban az EU ETS szerinti kibocsátáskereskedelemről származó kibocsátási egységek árveréséből származó bevételeket;
- c) korai, előretérítő beruházásokat hajtanak végre az energiahatékonyság-javító intézkedések terén, mielőtt megmutatkoznának az egyéb szakpolitikák és intézkedések elosztási hatásai;
- d) előmozdítják a technikai segítségnyújtást, valamint az olyan finanszírozási és pénzügyi eszközök bevezetését, mint például a közműszámla-alapú finanszírozási rendszerek, a helyi hitelvesztesség-tartalékok, a garanciaalapok, a teljeskörű felújításokra és a minimális energianyereséget eredményező felújításokra szánt források;
- e) technikai segítségnyújtást mozdítanak elő a szociális szereplők számára a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók energiapiacra való aktív részvételének, valamint energiafogyasztási szokásaik pozitív megváltoztatásának ösztönzése érdekében;
- f) hozzáférést biztosítanak minimális energianyereséghez kötött finanszírozáshoz, vissza nem térítendő támogatásokhoz vagy egyéb támogatásokhoz, és ezáltal elősegítik a megfizethető bankhitelekhez vagy célzott hitelkeretekhez való hozzáférést.

(4) A tagállamok szakértői hálózatot hoznak létre különféle ágazatok, például az egészségügyi ágazat, az épületek ágazata és a szociális ágazat szakértőiből, vagy megbíznak egy már létező hálózatot olyan stratégiák kidolgozása céljából, amelyek támogatják a helyi és nemzeti döntéshozókat az energiahatékonyság-javító intézkedések, valamint az energiaszegénység enyhítését célzó technikai segítségnyújtás és pénzügyi eszközök végrehajtásában. A tagállamok törekednek arra, hogy a szakértői hálózatot oly módon állítsák össze, hogy az biztosítsa a nemek egyensúlyát, és tükrözze mindenki perspektíváját.

A tagállamok a szakértői hálózatot megbízhatják, hogy adjon tanácsot a következőkkel kapcsolatban:

- a) nemzeti fogalommeghatározások, mutatók és kritériumok az energiaszegénységre, az energiaszegénység által érintett és a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókra, köztük a hasznosító fogyasztóra vonatkozóan;
- b) az energiaszegénység kérdéséhez kapcsolódó, használandó és jelentendő releváns mutatók és adatkészletek kidolgozása vagy javítása;
- c) a megélhetési költségek megfizethetőségét biztosító módszerek és intézkedések, a lakhatási költségek semlegességének előmozdítása, illetve annak biztosítása, hogy az energiahatékonyság-javító intézkedésekre fordított állami finanszírozás az épületek és önálló rendeltetési egységek tulajdonosait és bérelőit egyaránt szolgálja, különös tekintettel az energiaszegénység által érintett személyekre, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókra, az alacsony jövedelmű háztartásokban élőkre és adott esetben a szociális bérlakásokban élőkre;
- d) intézkedések olyan helyzetek megelőzésére vagy orvoslására, amelyekben egyes csoportok jobban érintettek vagy jobban ki vannak téve az energiaszegénység kockázatának, vagy érzékenyebbek az energiaszegénység káros hatásaira, például jövedelmük, nemük, egészségügyi állapotuk vagy egy kisebbségi csoporthoz tartozásuk, továbbá a demográfiai helyzet miatt.

V. FEJEZET

AZ ENERGIAELLÁTÁS HATÉKONYSÁGA

25. cikk

A fűtés és hűtés értékelése és tervezése

(1) Az (EU) 2018/1999 rendelet szerinti integrált nemzeti energia- és klímaterve, valamint annak aktualizált változatai részeként minden tagállam átfogó fűtési és hűtési értékelést nyújt be a Bizottságnak. Ezen átfogó értékelésnek tartalmaznia kell az ezen irányelv X. mellékletében meghatározott információkat, és ahhoz csatolni kell az (EU) 2018/2001 irányelv 15. cikkének (7) bekezdése szerint elvégzett értékelést.

(2) A tagállamok – garantálva, hogy az illetékes hatóságok ne tegyenek hozzáférhetővé vagy közzé kereskedelmi vagy üzleti titkoknak minősített adatokat – biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett átfogó értékelés által érintett érdekelt felek lehetőséget kapjanak a fűtési és hűtési tervek, az átfogó értékelés, valamint a szakpolitikák és intézkedések előkészítésében való részvételre.

(3) Az (1) bekezdésben említett átfogó értékelés céljából a tagállamok az éghajlati tényezők, a gazdasági megvalósíthatóság és a műszaki alkalmazhatóság alapján a területükre kiterjedő költség-haszon elemzést végeznek. A költség-haszon elemzésnek alkalmasnak kell lennie a fűtési és hűtési szükségleteknek megfelelő, leginkább erőforrás- és költséghatékony megoldások azonosításának elősegítésére, az „első az energiahatékonyság” elvet figyelembe véve. A költség-haszon elemzés részét képezheti egy, a 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁴⁶⁾ szerinti környezeti vizsgálatnak.

A tagállamok kijelölik a költség-haszon elemzések elvégzéséért felelős illetékes hatóságokat, a XI. melléklettel összhangban rendelkezésre bocsátják a részletes módszertanokat és feltevéseket, valamint meghatározzák és közzéteszik a gazdasági elemzés eljárásait.

(4) Ha az e cikk (1) bekezdésében említett átfogó értékelés és (3) bekezdésében említett elemzés alapján lehetőség van nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés és/vagy hulladékhőből termelt hatékony távfűtés/távhűtés olyan alkalmazására, ahol a haszon meghaladja a költségeket, a tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket a hatékony távfűtési és távhűtési infrastruktúra fejlesztése, a hulladékhő hasznosítását végző létesítmények fejlesztésének – többek között az ipari ágazatban való – ösztönzése, és/vagy a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés fejlesztésének és a hulladékhőből és megújuló energiaforrásokból előállított fűtési- és hűtési energia hasznosításának lehetővé tétele érdekében, e cikk (1) bekezdésével, valamint a 26. cikk (7) és (9) bekezdésével összhangban.

⁽⁴⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/42/EK irányelve (2001. június 27.) bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o.).

Amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett átfogó értékelés és (3) bekezdésében említett elemzés alapján nem határozható meg olyan lehetőség, amely vonatkozásában az előnyök meghaladják a költségeket – köztük a 26. cikk (7) bekezdésében említett költség-haszon elemzés elvégzésének adminisztrációs költségeit – az érintett tagállam adott esetben a helyi és a regionális hatóságokkal együtt mentesítheti a létesítményeket az e cikk (1) és (3) bekezdésében meghatározott követelmények alól.

(5) A tagállamok olyan szakpolitikákat és intézkedéseket fogadnak el, amelyek biztosítják az e cikk (1) bekezdése szerint elvégzett átfogó értékelésekben azonosított lehetőségek kiaknázását. E szakpolitikáknak és intézkedéseknek tartalmazniuk kell legalább a X. mellékletben meghatározott elemeket. Az integrált nemzeti energia- és klímaterveiknek az (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése szerint benyújtott aktualizálása, az említett rendelet 3. cikke és 7–12. cikke szerint ezt követően benyújtott integrált nemzeti energia- és klímaterveik, valamint az említett rendeletnek megfelelően benyújtott releváns nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentéseik részeként a tagállamok bejelentik ezeket a szakpolitikákat és intézkedéseket.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy a regionális és helyi hatóságok legalább a 45 000 főnél nagyobb összlakosságú településeken helyi fűtési és hűtési terveket dolgozzanak ki. E terveknek legalább:

- a) az (1) bekezdés szerint elvégzett átfogó értékelésekben megadott információkon és adatokon kell alapulniuk, és tartalmazniuk kell az energiahatékonyság – többek között az alacsony hőmérsékletű távfűtési rendszerek készen állása, a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés és a hulladékhő visszanyerése révén történő – növelésének, valamint a megújuló energiának az adott területen a fűtésben és hűtésben való növelésére vonatkozó potenciál becslését és feltérképezését;
- b) meg kell felelniük az „első az energiahatékonyság” elvnek;
- c) stratégiát kell tartalmazniuk az a) pont szerint azonosított potenciál kiaknázására vonatkozóan;
- d) valamennyi érintett regionális vagy helyi érdekelt fél bevonásával kell készülniük, és biztosítaniuk kell a nyilvánosság részvételét, a helyi energiainfrastruktúra üzemeltetőit is beleértve;
- e) figyelembe kell venniük a releváns meglévő energetikai infrastruktúrát;
- f) figyelembe kell venniük a helyi közösségek, valamint több helyi vagy regionális közigazgatási egység vagy régió közös szükségleteit;
- g) fel kell mérniük az energiaközösségek és más, a helyi fűtési és hűtési projektek végrehajtásához aktívan hozzájárulni képes, fogyasztók által irányított kezdeményezések szerepét;
- h) tartalmazniuk kell a helyi épületállományok hűtő- és fűtőberendezéseinek és -rendszereinek elemzését, figyelembe véve az energiahatékonysági intézkedések számára kínálkozó területspecifikus potenciált, és kezelve a legrosszabb teljesítményű épületek helyzetét, valamint a kiszolgáltatók helyzetben lévő háztartások szükségleteit;
- i) fel kell mérniük, hogy miként lehet finanszírozni a szakpolitikák és intézkedések végrehajtását, és olyan pénzügyi mechanizmusokat kell azonosítaniuk, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára, hogy áttérjenek a megújuló energiával való fűtésre és hűtésre;
- j) magukban kell foglalniuk a tervekben foglalt céloknak a klímasemlegességgel összhangban történő elérését biztosító ütemtervet, valamint az azonosított szakpolitikák és intézkedések végrehajtása terén elért eredmények nyomon követését;
- k) célul kell kitűzniük a közintézményekben a régi és nem hatékony fűtő- és hűtőberendezések nagy hatékonyságú alternatívákkal való felváltását, a fosszilis tüzelőanyagok kivezetésének céljával;
- l) fel kell mérniük a szomszédos regionális vagy helyi hatóságok terveivel való lehetséges szinergiákat a közös beruházások és a költséghatékonyság ösztönzése érdekében.

A tagállamok biztosítják, hogy valamennyi releváns érdekelt fél, köztük a köz- és a magánszféra releváns szereplői lehetőséget kapjanak a fűtési és hűtési tervek, az (1) bekezdésben említett átfogó értékelés, valamint az (5) bekezdésben említett szakpolitikák és intézkedések előkészítésében való részvételre.

E célból a tagállamok olyan ajánlásokat dolgoznak ki, amelyek támogatják a regionális és helyi hatóságokat az azonosított potenciált kiaknázó, energiahatékony és megújuló energián alapuló fűtésre és hűtésre vonatkozó szakpolitikák és intézkedések regionális és helyi szintű végrehajtásában. A tagállamok a lehető legnagyobb mértékben, minden lehetséges módon – többek között pénzügyi támogatással és technikai támogatási programokkal – támogatják a regionális és helyi hatóságokat. A helyi és regionális hatóságokra háruló adminisztratív teher elkerülése, valamint a tervek hatékony végrehajtásának ösztönzése érdekében a tagállamok biztosítják, hogy a fűtési és hűtési tervek összhangban álljanak az egyéb helyi éghajlat-politikai, energetikai és környezetvédelmi tervezési követelményekkel.

Több szomszédos helyi hatóságból álló csoport is megvalósíthat közösen helyi fűtési és hűtési terveket, feltéve, hogy a földrajzi és a közigazgatási környezet, valamint a fűtési és hűtési infrastruktúra megfelelő ehhez.

A helyi fűtési és hűtési terveket egy illetékes hatóságnak kell értékelnie, és azokat szükség esetén megfelelő végrehajtási intézkedéseknek kell követniük.

26. cikk

Fűtés-és hűtésszolgáltatás

(1) A hatékonyabb primerenergia-fogyasztás biztosítása és a megújuló energiák fűtés- és hűtésszolgáltatásban képviselt, a hálózatba táplált arányának növelése érdekében az olyan távfűtési és -hűtési rendszer hatékony, amely a következő kritériumokat teljesíti:

- a) 2027. december 31-ig: olyan rendszer, amely legalább 50 %-ban megújuló energiát, 50 %-ban hulladékhőt, 75 %-ban kapcsolt energiatermelésből származó hőt vagy 50 %-ban ilyen energiák és hők kombinációját használja;
- b) 2028. január 1-jétől: olyan rendszer, amely legalább 50 %-ban megújuló energiát, 50 %-ban hulladékhőt, 50 %-ban megújuló energiát és hulladékhőt, 80 %-ban nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó hőt, vagy a hálózatba táplált ilyen hőenergia legalább olyan kombinációját használja, ahol a megújuló energia részaránya legalább 5 %, és a megújuló energia, a hulladékhő vagy a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó hő teljes részaránya legalább 50 %;
- c) 2035. január 1-jétől: olyan rendszer, amely legalább 50 %-ban megújuló energiát, 50 %-ban hulladékhőt vagy 50 %-ban megújuló energiát és hulladékhőt használ, vagy olyan rendszer, ahol a megújuló energia, a hulladékhő vagy a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó hő összaránya legalább 80 %, és ezenkívül a megújuló energia vagy a hulladékhő összaránya legalább 35 %;
- d) 2040. január 1-jétől: olyan rendszer, amely legalább 75 %-ban megújuló energiát, 75 %-ban hulladékhőt, vagy 75 %-ban megújuló energiát és hulladékhőt használ, vagy olyan rendszer, amely legalább 95 %-ban megújuló energiát, hulladékhőt vagy nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó hőt használ, és ezenkívül a megújuló energia vagy a hulladékhő összaránya legalább 35 %;
- e) 2045. január 1-jétől: olyan rendszer, amely legalább 75 %-ban megújuló energiát, 75 %-ban hulladékhőt, vagy 75 %-ban megújuló energiát és hulladékhőt használ;
- f) 2050. január 1-jétől: olyan rendszer, amely kizárólag megújuló energiát, kizárólag hulladékhőt vagy kizárólag a megújuló energia és hulladékhő kombinációját használja.

(2) A tagállamok az e cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumok alternatívájaként a fenntarthatósági teljesítményre vonatkozó olyan kritériumokat is választhatnak, amelyek a távfűtési és -hűtési rendszerből származó ÜHG-kibocsátásnak a fogyasztóknak nyújtott fűtés vagy hűtés egységenkénti mennyiségén alapulnak, figyelembe véve az (EU) 2018/2001 irányelv 24. cikkének (4) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítése érdekében végrehajtott intézkedéseket. E kritériumok választása esetén az a távfűtési és -hűtési rendszer hatékony, amelyben a fogyasztóknak nyújtott fűtés vagy hűtés egy egységére jutó ÜHG-kibocsátás maximális mennyisége:

- a) 2025. december 31-ig: 200 g/kWh;
- b) 2026. január 1-jétől: 150 g/kWh;
- c) 2035. január 1-jétől: 100 g/kWh;
- d) 2045. január 1-jétől: 50 g/kWh;
- e) 2050. január 1-jétől: 0 g/kWh.

(3) A tagállamok az e cikk (2) bekezdésének a)–e) pontjában említett bármely időszakra vonatkozóan dönthetnek úgy, hogy a fűtés- vagy hűtés egységenkénti üvegházhatásúgáz-kibocsátására vonatkozó kritériumokat alkalmazzák. Ha így döntenek, az e cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett időszak tekintetében 2024. január 11-ig, az e cikk (2) bekezdésének b)–e) pontjában említett időszakok tekintetében pedig legalább hat hónappal az adott időszak kezdete előtt értesítik a Bizottságot e döntésükről. Ezen értesítésnek tartalmaznia kell az (EU) 2018/2001 irányelv 24. cikkének (4) bekezdése szerinti kötelezettség teljesítése érdekében végrehajtott intézkedéseket, amennyiben azokat a nemzeti energia- és klímatervük legutóbb aktualizált változatában még nem jelentették be.

(4) Annak érdekében, hogy egy távfűtési és -hűtési rendszer hatékonyak minősüljön, a tagállamok biztosítják, hogy amennyiben egy távfűtési és -hűtési rendszer kiépítésére vagy ellátó egységeinek jelentős felújítására kerül sor, a távfűtési és -hűtési rendszer megfeleljen az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott, a rendszer felújítás utáni működésének megkezdésekor vagy folytatásakor teljesítendő kritériumoknak. Ezen túlmenően a tagállamok biztosítják, hogy egy távfűtési és -hűtési rendszer kiépítése vagy ellátó egységeinek jelentős felújítása során:

- a) a meglévő hőforrásokban ne növekedjen a földgáztól eltérő fosszilis tüzelőanyagok felhasználása a felújítás előtti teljes üzemelés előző három naptári év átlagos éves fogyasztásához képest; és
- b) 2030 előtti építés vagy jelentős felújítás esetén a rendszerben az új hőforrások ne használjanak fel a földgázon kívül egyéb fosszilis tüzelőanyagokat.

(5) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy 2025. január 1-jétől, majd azt követően ötévente az összes olyan meglévő távfűtési és -hűtési rendszer üzemeltetője, amelynek teljes fűtési és hűtési teljesítménye meghaladja az 5 MW-ot, és amely nem felel meg az (1) bekezdés b)–e) pontjában meghatározott kritériumoknak, tervet készítsen a primerenergia hatékonyabb felhasználásának biztosítására, az elosztási veszteségek csökkentésére, valamint a hűtési és fűtési szolgáltatásokban a megújuló energia arányának a növelésére. A tervnek tartalmaznia kell az (1) bekezdés b)–e) pontjában meghatározott kritériumoknak való megfelelést célzó intézkedéseket, és azt az illetékes hatóságnak jóvá kell hagyania.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy az 1 MW-ot meghaladó teljes névleges energiabevittel rendelkező adatközpontok felhasználják a hulladékhő vagy más hulladékhő-visszanyerési alkalmazásokat, kivéve, ha bizonyítani tudják, hogy a (7) bekezdésben említett értékelés alapján ez műszakilag vagy gazdaságilag nem megvalósítható.

(7) Annak felmérése érdekében, hogy gazdasági szempontból mennyire megvalósítható a fűtés- és hűtésszolgáltatás energiahatékonyságának növelése, a tagállamok biztosítják, hogy a XI. melléklettel összhangban a létesítmény szintjén költség-haszon elemzést végezzenek abban az esetben, ha a következő létesítményeket újonnan tervezték vagy jelentősen felújították:

- a) a több mint 10 MW évi átlag teljes energiabevetelű hő alapú villamosenergia-termelő létesítmények, a létesítménynek nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő létesítményként történő üzemeltetésének előírásával járó költség és haszon felbecslése céljából;
- b) olyan ipari létesítmények, amelyek átlagos éves teljes energiabevitele meghaladja a 8 MW-ot, a hulladékhő helyszíni és helyszínen kívüli felhasználásának értékelése céljából;
- c) olyan kiszolgáló létesítmények, amelyek éves átlagos energiabevitele meghaladja a 7 MW-ot, például szennyvízkezelő létesítmények és LNG-létesítmények, a hulladékhő helyszíni és helyszínen kívül felhasználásának értékelése céljából;
- d) olyan adatközpontok, amelyek teljes névleges energiabevitele meghaladja az 1 MW-os szintet, annak felmérése céljából, hogy a hulladékhő gazdaságilag indokolt kereslet kielégítése érdekében történő felhasználása, valamint a létesítmény távfűtési hálózathoz vagy hatékony/RES-alapú távhűtési rendszerhez vagy egyéb hulladékhő-visszanyerő alkalmazáshoz való csatlakoztatása milyen költségekkel és haszonnal járna, elemezve többek között, de nem kizárólag a műszaki megvalósíthatóságot, a költséghatékonyságot, valamint az energiahatékonyságra és a helyi fűtési igényekre gyakorolt hatást, beleértve a szezonális változásokat is.

Az első albekezdés d) pontjában említett elemzésnek ki kell térnie azokra a hűtőrendszer-megoldásokra is, amelyek lehetővé teszik a hulladékhő elvezetését vagy hasznos hőszinten, minimális kiegészítő energiáráfordítással történő befogását.

A tagállamok törekednek a hulladékhő hasznosítása előtt álló akadályok lebontására, valamint arra, hogy újonnan tervezett vagy felújított létesítmények esetén támogatást nyújtsanak a hulladékhő felhasználásához.

E bekezdés b) és c) pontjának alkalmazásában nem tekintendő felújításnak, ha az égetőberendezést az általa kibocsátott szén-dioxid leválasztására alkalmas berendezéssel szerelik fel azzal a céllal, hogy gondoskodjanak annak a 2009/31/EK irányelvnek megfelelő geológiai tárolásáról.

A tagállamok előírják, hogy a költség-haszon elemzést azokkal a vállalkozásokkal együttműködve kell elvégezni, amelyek a létesítmény üzemeltetéséért felelnek.

(8) A tagállamok a (7) bekezdés hatálya alól kivonhatják az alábbiakat:

- a) azok a csúcserőművek és tartalék villamosenergia-termelő erőművek, amelyeket egy ötéves időszak alatti mozgóátlag alapján évi kevesebb mint 1 500 óra üzemelésre terveztek, amennyiben a tagállam által létrehozott hitelesítési eljárás alapján biztosítható, hogy a kivétel engedélyezésének ez a feltétele teljesül;
- b) azok a létesítmények, amelyeknek a 2009/31/EK irányelv alapján jóváhagyott geológiai tárolóhelyhez közel kell elhelyezkedniük;
- c) azok az adatközpontok, amelyek hulladékhőjét távfűtési hálózatban vagy közvetlenül helyiségek fűtésére, használati meleg víz előállítására vagy egyéb célokra használják vagy fogják használni abban az épületben vagy épületcsoportban vagy létesítményekben, ahol az található.

A tagállamok az egyes létesítményeknek a (7) bekezdés c) és d) pontja alóli mentesítése céljából ezen túlmenően küszöbértékeket is megállapíthatnak, a rendelkezésre álló hasznos hulladékhő mennyisége, a hőigény és az ipari létesítmények vagy a távfűtési hálózatok közötti távolság tekintetében.

A tagállamok értesítik a Bizottságot az e bekezdés értelmében elfogadott mentességekről.

(9) A tagállamok az (EU) 2019/944 irányelv 8. cikkében említett vagy azokkal egyenértékű engedélyezési kritériumokat fogadnak el az alábbiak érdekében:

- a) a 25. cikk (1) bekezdésében említett átfogó értékelés eredményének figyelembevétele;
- b) a (7) bekezdésben foglalt követelmények teljesítésének biztosítása;
- c) a (7) bekezdésben említett költség-haszon elemzés eredményének figyelembevétele.

(10) A tagállamok mentesíthetik az egyes létesítményeket az alól, hogy a (9) bekezdésben említett egyenértékű engedélyezési kritériumok alapján kötelesek legyenek olyan lehetőségeket megvalósítani, amelyekben a hasznok meghaladják a költségeket, amennyiben jogi, tulajdoni vagy finanszírozási okokból ez elengedhetetlen. Ezekben az esetekben az érintett tagállam megküldi indoklással ellátott döntését a Bizottságnak az említett döntés meghozatalát követő három hónapon belül. A Bizottság a kézhezvételétől számított három hónapon belül véleményt bocsáthat ki a döntésről.

(11) E cikk (7), (8), (9) és (10) bekezdését alkalmazni kell a 2010/75/EU irányelv hatálya alá tartozó létesítményekre is az említett irányelvben meghatározott követelmények sérelme nélkül.

(12) A tagállamok információkat gyűjtenek a (7) bekezdés a)–d) pontjával összhangban elvégzett költség-haszon elemzésekről. Ezeknek az információknak tartalmazniuk kell legalább a rendelkezésre álló hőmennyiségekkel és hőparaméterekkel, az évente tervezett üzemórák számával és a helyszínek földrajzi elhelyezkedésével kapcsolatos adatokat. Ezeket az adatokat potenciális érzékenységük kellő figyelembevételével kell közzétenni.

(13) A III. melléklet d) pontjában említett egységes hatásfok-referenciaértékek alapján a tagállamok biztosítják, hogy a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia származása az egyes tagállamokban megállapított objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumoknak megfelelően garantálható legyen. Biztosítják továbbá, hogy ez a származási garancia megfeleljen a XII. mellékletben meghatározott követelményeknek, és tartalmazza legalább a XII. mellékletben meghatározott információkat. A tagállamok – kizárólag az ebben a bekezdésben említett információk

igazolásként – kölcsönösen elismerik egymás származási garanciáit. Amennyiben a származási garancia ilyen igazolásként való elismerését – különösen a csalások megelőzésével kapcsolatos okokból – megtagadják, annak objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes feltételeken kell alapulnia. A tagállamok az ilyen megtagadásról értesítik a Bizottságot, és közlik a megtagadás indokait. A származási garancia elismerésének megtagadása esetén a Bizottság határozatot fogadhat el, amelyben az elismerést megtagadó felet kötelezi a származási garancia elismerésére, különösen az elismerés alapjául szolgáló objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes feltételekre tekintettel.

(14) A tagállamok biztosítják, hogy a kapcsolt energiatermeléshez nyújtható mindennemű támogatás feltétele legyen, hogy a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó villamos energiát és hulladékhőt ténylegesen primerenergia-megtakarítás céljára használják fel. A kapcsolt energiatermeléshez, valamint a távfűtési célú energia-előállításához és hálózatokhoz nyújtandó állami támogatásokra adott esetben az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alkalmazandók.

27. cikk

Energiaátalakítás, -szállítás és -elosztás

(1) A nemzeti energetikai szabályozó hatóságok a földgáz- és villamosenergia-infrastruktúra üzemeltetésével kapcsolatos döntéseikben – ideértve a hálózati díjakról hozott döntéseiket is – ezen irányelv 3. cikkével összhangban az „első az energiahatékonyság” elvet alkalmazzák a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelvben meghatározott szabályozási feladatok ellátása során. Az „első az energiahatékonyság” elv mellett a nemzeti energetikai szabályozó hatóságok – az (EU) 2019/943 rendelet 18. cikkében és a 715/2009/EK rendelet 13. cikkében meghatározottak szerint – figyelembe vehetik a költség-hatékonyságot, a rendszer-hatékonyságot és az ellátásbiztonságot, valamint a piaci integrációt, megőrizve ugyanakkor az Unió klímacéljait és fenntarthatóságát.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a földgázpiaci szállítási rendszer- és a villamosenergia-piaci átviteli rendszer-üzemeltetők a hálózattervezési, a hálózatfejlesztési és a beruházási döntéseik során az ezen irányelv 3. cikke szerinti „első az energiahatékonyság” elvet alkalmazzák. A nemzeti szabályozó hatóságoknak vagy más kijelölt nemzeti hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy az átviteli/szállítási- és az elosztórendszer-üzemeltetők az általuk használt módszerek keretében értékelik-e a költség-haszon elemzésben szereplő alternatívákat, és figyelembe veszik-e az energiahatékonyságot célzó megoldások tágabb értelemben vett előnyeit, valamint hogy megkövetelik-e a rugalmasságot és az olyan eszközökbe irányuló beruházásokat, amelyek hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez. A nemzeti szabályozó hatóságoknak és más kijelölt hatóságoknak azt is ellenőrizniük kell, hogy az átviteli/szállítási- vagy az elosztórendszer-üzemeltetők a projektjeik, továbbá a 2009/73/EK irányelv 22. cikke, valamint az (EU) 2019/944 irányelv 32. cikkének (3) bekezdése és 51. cikke alapján benyújtott hálózatfejlesztési terveik jóváhagyásakor, ellenőrzésekor és nyomon követésekor végrehajtják-e az „első az energiahatékonyság” elvet. A nemzeti szabályozási hatóságok módszereket és iránymutatást biztosíthatnak azzal kapcsolatban, hogy miként lehet értékelni a költség-haszon elemzésben az alternatívákat, mégpedig az átviteli/szállítási- és az elosztórendszer-üzemeltetőkkel szoros együttműködésben, amely üzemeltetők megoszthatják kulcsfontosságú műszaki szakértelmüket.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az átviteli/szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetők nyomon kövessék és számszerűsítsék a hálózati veszteségek általános volumenét, valamint, ahol ez műszakilag és pénzügyileg megvalósítható, optimalizálják a hálózatokat és javítsák a hálózati hatékonyságot. Az átviteli/szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetők jelentést tesznek a nemzeti energetikai szabályozó hatóságnak a fenti intézkedésekről és a hálózati veszteségek csökkentése révén várható energiamegtakarításról. A tagállamok biztosítják, hogy az átviteli/szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetők a meglévő földgázszállítási- vagy villamosenergia-átviteli vagy -elosztó rendszereik tekintetében értékeljék az energiahatékonyság-javító intézkedéseket, és az infrastruktúra tervezése és üzemeltetése során javítsák az energiahatékonyságot, különösen ami az intelligens hálózatok kiépítését illeti. A tagállamok arra ösztönzik az átviteli/szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetőket, hogy ösztönzőkön alapuló szabályozás révén dolgozzanak ki innovatív megoldásokat a meglévő és jövőbeli rendszerek energiahatékonyságának javítására az (EU) 2019/943 rendelet 18. cikkében és a 715/2009/EK rendelet 13. cikkében a díjakra vonatkozóan meghatározott elvekkel összhangban.

(4) A nemzeti energetikai szabályozó hatóságok a 2009/73/EK irányelv 41. cikke, valamint az (EU) 2019/944 irányelv 59. cikke (1) bekezdése i) pontja alapján elkészített éves jelentésbe külön szakaszt illesztenek be a földgáz- és villamosenergia-infrastruktúra üzemeltetésével kapcsolatos energiahatékonyság-javulás terén elért eredményekről. Ezekben a jelentésekben a nemzeti energetikai szabályozó hatóságok értékelik a földgáz- és villamosenergia-infrastruktúra üzemeltetésének általános hatékonyságát, az átviteli/szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetők által végrehajtott intézkedéseket, valamint adott esetben ajánlásokat tesznek az energiahatékonyság javítására, beleértve a csúcsterhelés és a teljes villamosenergia-felhasználás csökkentésére szolgáló költség-hatékonny alternatívákat.

(5) A villamos energia tekintetében a tagállamok biztosítják, hogy a hálózati szabályzatok és díjszabások megfeleljenek a XIII. mellékletben foglalt kritériumoknak, figyelembe véve az (EU) 2019/943 rendelet értelmében kidolgozott hálózati szabályzatokat és iránymutatásokat, valamint hogy eleget tegyenek az (EU) 2019/944 irányelv 59. cikke (7) bekezdésének a) pontjában meghatározott azon kötelezettségnek, amely szerint a hálózatokba történő szükséges beruházásokat a hálózatok működőképességét garantáló módon kell elvégezni.

(6) A hálózatos energiaátvitel és -elosztás tekintetében a tagállamok engedélyezhetnek a rendszerekben és díjszabási struktúrákban szociális célú összetevőket, feltéve, hogy az átviteli- és elosztási rendszert károsító hatások a szükséges minimumra korlátozódnak, és az adott társadalmi célhoz képest nem aránytalan mértékűek.

(7) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják az átviteli/szállítási és elosztási díjszabásban alkalmazott olyan ösztönzők megszüntetését, amelyek hátrányosak a villamos energia és a földgáz előállítása, átvitele/szállítása és elosztása, valamint az ellátás energiahatékonysága szempontjából. A tagállamok az (EU) 2019/943 rendelettel összhangban biztosítják a hatékonyságot az infrastruktúra megtervezésében és a meglévő infrastruktúra üzemeltetésében, és garantálják, hogy a díjak lehetővé tegyék a keresletoldali választatározást.

(8) Az átviteli-/szállítási rendszer-üzemeltetőknek és az elosztórendszer-üzemeltetőknek meg kell felelniük a XIV. mellékletnek.

(9) A nemzeti szabályozó hatóságok adott esetben előírhatják az átviteli-/szállítási rendszer-üzemeltetőknek és az elosztórendszer-üzemeltetőknek, hogy kedvezményes kapcsolódási és rendszerhasználati díjakon keresztül ösztönözzék, hogy a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő egységek a keresleti pontok közelében helyezkedjenek el.

(10) A tagállamok engedélyezhetik a hálózatba bekapcsolódni szándékozó, nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó villamos energiát előállító termelők számára, hogy a hálózathoz való kapcsolódás munkálatainak elvégzésére ajánlati felhívást tegyenek közzé.

(11) A 2010/75/EU irányelv szerinti jelentés megtételekor és az említett irányelv 9. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül a tagállamok mérleget a legalább 50 MW teljes névleges bemenő hőteljesítményű, tüzelőanyag égetésével foglalkozó létesítmények energiahatékonysági szintjére vonatkozó adatok megadását a 2010/75/EU irányelvvel összhangban kidolgozott, vonatkozó elérhető legjobb technikák figyelembevételével.

VI. FEJEZET

HORIZONTÁLIS RENDELKEZÉSEK

28. cikk

Minősítési, akkreditációs és tanúsítási rendszerek hozzáférhetősége

(1) A tagállamok felállítják az energiahatékonysággal kapcsolatos szakmákban a piaci igényeknek megfelelő, kellő szintű kompetenciákat biztosító hálózatot. A tagállamok a szociális partnerekkel szoros együttműködésben biztosítják, hogy tanúsítási vagy azokkal egyenértékű képesítési rendszerek – például szükség esetén megfelelő képzési programok – álljanak rendelkezésre az energiahatékonysággal kapcsolatos szakmák tekintetében, ideértve az energiahatékonysági szolgáltatókat, az energetikai auditokat végző szolgáltatókat, az energiakezelőket, a független szakértőket, a 2010/31/EU irányelvben említettek szerinti épületelemek telepítőit és az integrált felújítási munkákat végző szolgáltatókat, továbbá hogy ezek a rendszerek megbízhatók legyenek, hozzájáruljanak a nemzeti energiahatékonysági célkitűzésekhez és az átfogó uniós dekarbonizációs célkitűzésekhez.

A tagállamok biztosítják, hogy a tanúsítási vagy az azzal egyenértékű képesítési rendszereket – beleértve szükség esetén a megfelelő képzési programokat – biztosító szervezeteket a 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően akkreditálják⁽⁴⁷⁾ vagy az ahhoz közelítő nemzeti jogszabályokkal vagy szabványokkal összhangban jóváhagyják.

⁽⁴⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 30. o.).

(2) A tagállamok az energiahatékonysággal kapcsolatos szakmákban a piaci igényeknek megfelelő, kellő szintű kompetenciák biztosítása érdekében előmozdítják a tanúsítási, képzési és oktatási programokban való részvételt.

(3) A Bizottság 2024. október 11-re:

- a) a tagállamok által kijelölt szakértői csoporttal együttműködve keretet hoz létre vagy kampányt dolgoz ki annak érdekében, hogy az energiahatékonysággal kapcsolatos szakmák – a megkülönböztetésmentesség elvének tiszteletben tartása mellett – még több személyt vonzzanak;
- b) értékeli egy egységes hozzáférési pontként szolgáló platform létrehozásának kivitelezhetőségét – lehetőség szerint igénybe véve a meglévő kezdeményezéseket – annak érdekében, hogy a tagállamok támogatást kapjanak azon intézkedéseik kialakításához, amelyekkel biztosítható, hogy megfelelő számú képzett szakemberrel rendelkezzenek ahhoz, hogy az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak megvalósítása érdekében lépést tudjanak tartani az energiahatékonyság terén tapasztalható haladás ütemével. A platform egybegyűjtené a tagállami szakértőket, a szociális partnereket, az oktatási intézményeket, a tudományos élet képviselőit és más érdekelt feleket a képesítési rendszerekkel és a képzési programokkal kapcsolatos legjobb gyakorlatok ösztönzése és népszerűsítése céljából, annak érdekében, hogy a piaci igények kielégítése érdekében biztosítani lehessen, hogy több energiahatékonysági szakember álljon rendelkezésre, továbbá hogy át, illetve tovább lehessen képezni a meglévő szakembereket.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti tanúsítási vagy az azzal egyenértékű képesítési rendszerek, többek között – amennyiben szükséges – a képzési programok keretében figyelembe vegyék az energiahatékonysággal kapcsolatos hatályos európai vagy nemzetközi szabványokat.

(5) A tagállamok nyilvánosságra hozzák az (1) bekezdésben említett tanúsítási vagy egyenértékű képesítési rendszereket vagy a megfelelő képzési programokat, és egymással és a Bizottsággal együttműködnek a rendszerek összehasonlítása és elismerése során.

A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy a fogyasztók a 29. cikk (1) bekezdésével összhangban megismerjék a rendszerekhez való hozzáférés lehetőségeit.

(6) A tagállamok 2024. december 31-ig – majd azt követően legalább négyévente – értékelik, hogy a rendszerek az energiahatékonysági szolgáltatók, az energetikai auditokat végző szolgáltatók, az energiakezelők, a független szakértők, a 2010/31/EU irányelvben említettek szerinti épületelemek telepítői és az integrált felújítási munkákat végző szolgáltatók számára biztosítják-e a szükséges kompetenciaszintet, valamint azt, hogy a megkülönböztetésmentesség elvének megfelelően mindenki számára biztosítják-e az egyenlő hozzáférést. A tagállamok értékelik továbbá a rendelkezésre álló és a keresett szakemberek száma közötti eltérést is. A tagállamok nyilvánosan elérhetővé teszik az ezekkel kapcsolatos értékelést és ajánlásokat, valamint benyújtják azokat az (EU) 2018/1999 rendelet 28. cikkével összhangban létrehozott e-platfommon keresztül.

29. cikk

Energiahatékonysági szolgáltatások

(1) A tagállamok előmozdítják az energiahatékonysági szolgáltatások piacát és a kkv-k ahhoz való hozzáférését azáltal, hogy világos és könnyen hozzáférhető információkat bocsátanak rendelkezésre az alábbiakkal kapcsolatban:

- a) a rendelkezésre álló energiahatékonysági szolgáltatási szerződések és az ilyen szerződésekbe az energiamegtakarítás és a végső felhasználók jogainak biztosítása érdekében belefoglalandó záradékok;
- b) az energiahatékonysági szolgáltatásokkal kapcsolatos projektek támogatására rendelkezésre álló pénzügyi eszközök, ösztönzők, vissza nem térítendő támogatások, ruolórozó alapok, garanciák, biztosítási rendszerek és kölcsönök;
- c) a 28. cikkel összhangban tanúsított vagy képesített elérhető energiahatékonysági szolgáltatók, így például energiahatékonysági szolgáltató vállalkozások, valamint képesítéseik vagy tanúsítványaik;
- d) a rendelkezésre álló nyomonkövetési és ellenőrzési módszerek, valamint minőség-ellenőrzési rendszerek.

(2) A tagállamok ösztönzik a tanúsító megjelölések – többek között szakmai szervezetek általi – kidolgozását, európai vagy adott esetben nemzetközi szabványok alapján.

(3) A tagállamok nyilvánosságra hozzák és rendszeresen aktualizálják a 28. cikk szerint képesített vagy tanúsított rendelkezésre álló energiahatékonysági szolgáltatók, valamint képzéseik vagy tanúsítványaik jegyzékét, vagy egy olyan felületet biztosítanak, amelyen keresztül az energiahatékonysági szolgáltatók közzétehetik ezt az információt.

(4) A tagállamok előmozdítják és biztosítják – amennyiben műszakilag és gazdaságilag megvalósítható – a közintézmények tulajdonában lévő nagy méretű épületek felújítása esetén az energiahatékonyság-alapú szerződések alkalmazását. A 750 m²-nél nagyobb hasznos alapterületű, nem lakáscélú nagy méretű épületek felújítása esetén a tagállamok biztosítják, hogy a közintézmények értékeljék az energiahatékonyság-alapú szerződések és egyéb, teljesítményalapú energiahatékonysági szolgáltatások alkalmazásának a megvalósíthatóságát.

A tagállamok ösztönözhetik a közintézményeket arra, hogy az energiahatékonyság-alapú szerződéseket kiterjesztett energiahatékonysági szolgáltatásokkal ötvözzék, ideértve a keresletoldali válaszingedéseket és a tárolást is annak érdekében, hogy folyamatos nyomon követés, hatékony üzemeltetés és karbantartás révén biztosítsák az energiamegtakarítást és az időközben elért eredmények fenntartását.

(5) A tagállamok támogatják a közszférát az energiahatékonysági szolgáltatási ajánlatok kiaknázásában, különösen épületfelújítások esetében, az alábbiak révén:

- a) olyan szerződésminták biztosítása az energiahatékonyság-alapú szerződéshez, amelyek tartalmazzák legalább a XV. mellékletben szereplő elemeket, valamint figyelembe veszik a hatályos európai és nemzetközi szabványokat, az elérhető ajánlattételi iránymutatásokat, valamint az energiahatékonyság-alapú szerződéseknek az államháztartási számlákon való kezeléséről szóló Eurostat-iránymutatást;
- b) tájékoztatás nyújtása az energiahatékonyság-alapú szerződéssel kapcsolatos legjobb gyakorlati módszerekről, amennyiben rendelkezésre állnak, az életciklus-megközelítésre épülő költség-haszon elemzéseket is beleértve;
- c) a végrehajtott és folyamatban lévő, energiahatékonyság-alapú szerződésekre épülő projektek olyan adatbázisának népszerűsítése és nyilvánosan hozzáférhetővé tétele, amely tartalmazza az előrejelzett és elért energiamegtakarítást.

(6) A tagállamok az alábbi intézkedések meghozatalával támogatják az energiahatékonysági szolgáltatások piacának megfelelő működését:

- a) egy vagy több olyan kapcsolattartó pont kijelölése és azok elérhetőségének nyilvánossá tétele, amely(ke)n keresztül a végső felhasználók hozzájuthatnak az (1) bekezdésben említett információkhoz;
- b) az energiahatékonyság-alapú szerződést, valamint az energiamegtakarítási intézkedések meghatározását vagy végrehajtását, illetve mindkettőt szolgáló egyéb energiahatékonysági szolgáltatási modelleket akadályozó szabályozási és nem szabályozási korlátok felszámolása;
- c) tanácsadó testületek és független piaci közvetítők – többek között egyablakos ügyintézési pontok vagy hasonló támogatási mechanizmusok – létrehozása és szerepük népszerűsítése a keresleti és kínálati oldalon a piac fejlődésének ösztönzése érdekében, valamint az e támogatási mechanizmusokkal kapcsolatos információk nyilvánosan hozzáférhetővé és elérhetővé tétele a piaci szereplők számára.

(7) Az energiahatékonysági szolgáltatási piac megfelelő működésének támogatása érdekében a tagállamok egyéni mechanizmust hozhatnak létre vagy ombudsmant jelölhetnek ki az energiahatékonysági szolgáltatásokkal és az energiahatékonyság-alapú szerződésekkel kapcsolatos panaszok hatékony kezelése és a jogviták peren kívüli rendezése érdekében.

(8) A tagállamok biztosítják, hogy az energiaelosztók, az elosztórendszer-üzemeltetők és a kiskereskedelmienergia-értékesítő vállalkozások ne folytassanak olyan tevékenységeket, amelyek meggátolhatják az energiahatékonysági szolgáltatások és az energiahatékonyság-javító intézkedések iránti keresletet és azok teljesítését, illetve amelyek akadályozhatják az ilyen szolgáltatások vagy intézkedések piacának fejlődését, beleértve a versenytársak piacról történő kizárását és a piaci erőfölénnyel való visszaélést.

30. cikk

Nemzeti energiahatékonysági alap, finanszírozás és technikai támogatás

(1) A több finanszírozási forrásból, valamint a vissza nem térítendő támogatások, pénzügyi eszközök és technikai segítségnyújtás kombinálásából származó előnyök maximalizálása érdekében a tagállamok – az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül – elősegítik az energiahatékonyság-javító intézkedések számára rendelkezésre álló pénzügyi eszközök létrehozását vagy a meglévő eszközök ilyen célú felhasználását.

(2) A Bizottság adott esetben közvetlenül vagy pénzügyi intézményeken keresztül segítséget nyújt a tagállamoknak a pénzügyi eszközök és a nemzeti, regionális vagy helyi projektfejlesztés-támogató eszközök létrehozásában a különböző ágazatok energiahatékonysági beruházásainak növelése, valamint az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élők és adott esetben a szociális bérlakásokban élők védelmezése és társadalmi szerepük megerősítése céljából, többek között egy olyan egyenlőségi dimenzió beépítésével, amely arra irányul, hogy senki ne maradjon hátra.

(3) A tagállamok olyan intézkedéseket fogadnak el, amelyek népszerűsítik az energiahatékonysági hiteltermékeket, például a biztosítékkal fedezett vagy a fedezetlen zöld jelzőlogókat és zöld hiteleket, és amelyek biztosítják, hogy a pénzügyi intézmények széles körben és megkülönböztetéstől mentesen kínáljanak ilyen termékeket, és hogy ezek jól láthatók és hozzáférhetők legyenek a fogyasztók számára. A tagállamok intézkedéseket fogadnak el a számla- és adóalapú finanszírozási rendszerek bevezetésének elősegítésére, figyelembe véve a (10) bekezdéssel összhangban nyújtott bizottsági iránymutatást. A tagállamok biztosítják, hogy a bankok és más pénzügyi intézmények tájékoztatást kapjanak az energiahatékonyság-javító intézkedések finanszírozásában való – többek között a köz- és magánszféra közötti partnerségek létrehozása útján történő – részvétel lehetőségeiről. A tagállamok ösztönzik az energiahatékonyságot célzó beruházásokra irányuló hitelgarancia-eszközök kialakítását.

(4) Az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül a tagállamok előmozdítják olyan pénzügyi támogatási rendszerek létrehozását, amelyek célja az egyedi, valamint a távfűtési és távhűtési rendszerek jelentős korszerűsítésére irányuló energiahatékonyság-javító intézkedések fokozottabb alkalmazása.

(5) A tagállamok – adott esetben meglévő hálózatok és eszközök révén – előmozdítják a helyi szakértelem és technikai segítségnyújtás kialakítását a helyi távfűtés és távhűtés dekarbonizációjára irányuló olyan legjobb gyakorlatokkal kapcsolatos tanácsadás érdekében, mint például a célzott pénzügyi támogatáshoz való hozzáférés.

(6) A Bizottság – például a szabályozó testületek éves ülései, az intézkedések tagállami végrehajtására vonatkozó információkat tartalmazó nyilvános adatbázisok, valamint az országok közötti összehasonlítás révén – elősegíti a legjobb gyakorlatok cseréjét az illetékes nemzeti vagy regionális hatóságok vagy szervek között.

(7) Az energiahatékonysági intézkedések és az energetikai felújítások magánfinanszírozásának mobilizálása céljából, továbbá az ezen irányelv 4. cikke szerinti uniós energiahatékonysági célkitűzéseknek és nemzeti hozzájárulásoknak, valamint a 2010/31/EU irányelvben meghatározott célkitűzéseknek az eléréséhez való hozzájárulás érdekében a Bizottság párbeszédet kezd az állami és a magán pénzügyi intézményekkel, valamint a konkrét érintett ágazatokkal, hogy feltérképezze az igényeket és az általa hozandó lehetséges intézkedéseket.

(8) A (7) bekezdésben említett intézkedések a következő elemeket tartalmazzák:

- a) tőkeberuházások bevonása az energiahatékonyság területére az energiamegtakarítás tágabb hatásainak figyelembevételével;
- b) a pénzügyi intézmények által létrehozandó, az energiahatékonyságra irányuló célzott, nagy léptékű pénzügyi eszközök és finanszírozási rendszerek kialakításának az elősegítése;
- c) az energetikai és pénzügyi teljesítményre vonatkozó jobb adatok biztosítása a következők révén:
 - i. annak további vizsgálata, hogy az energiahatékonyságba történő beruházások miként javítják az alapul szolgáló eszközértéket;
 - ii. az energiahatékonysági beruházások nem energetikai előnyeinek pénzben való kifejezését értékelő tanulmányok támogatása.

(9) Az energiahatékonysági intézkedések és az energetikai felújítások magánfinanszírozásának mobilizálása céljából a tagállamok ezen irányelv végrehajtása során:

- a) mérlegelik, miként lehetséges a 11. cikk szerinti energiagazdálkodási rendszereket és energetikai auditokat jobban felhasználni a döntéshozatal befolyásolására;

- b) optimális mértékben kiaknázzák az uniós költségvetésben rendelkezésre álló, valamint az „Intelligens finanszírozás – intelligens épületek” kezdeményezésben és az „Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbarátabbá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség” című, 2020. október 14-i bizottsági közleményben javasolt lehetőségeket és eszközöket.

(10) A Bizottság 2024. december 31-ig iránymutatást nyújt a tagállamok és a piaci szereplők számára a magánbefektetések mozgósításáról.

Az iránymutatás célja, hogy segítse a tagállamokat és a piaci szereplőket többek között a különböző uniós programok keretében megvalósuló, az energiahatékonyságot célzó beruházásaik kidolgozásában és végrehajtásában, valamint hogy megfelelő pénzügyi mechanizmusokat és innovatív finanszírozási megoldásokat javasoljon – vissza nem térítendő támogatások, pénzügyi eszközök és projektfejlesztési támogatás kombinációjával – a meglévő kezdeményezések fokozása érdekében, továbbá hogy az uniós programokat katalizátorként használja a magánfinanszírozás fokozása és ösztönzése érdekében.

(11) A tagállamok létrehozhatnak egy nemzeti energiahatékonysági alapot. Az alap célja energiahatékonysági intézkedések végrehajtása annak támogatása érdekében, hogy a tagállamok megvalósíthassák a 4. cikk (2) bekezdésében említett nemzeti energiahatékonysági hozzájárulásait és indikatív ütemterveiket. A nemzeti energiahatékonysági alap létrehozható egy már meglévő nemzeti tőkebefektetést elősegítő eszközön belüli célzott alapként is. A nemzeti energiahatékonysági alap az épületekre és a közlekedési ágazatokra vonatkozó EU ETS keretében, a kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételekből is finanszírozható.

(12) Amennyiben a tagállamok az e cikk (11) bekezdésében említett nemzeti energiahatékonysági alapokat hoznak létre, finanszírozási eszközöket – többek között állami garanciákat – alakítanak ki az energiahatékonyságot célzó magánbefektetések, valamint az e cikk (3) bekezdésében említett energiahatékonysági hiteltermékek és innovatív rendszerek fokozottabb igénybevétele érdekében. A nemzeti energiahatékonysági alap révén a 8. cikk (3) bekezdése és a 24. cikk értelmében elsősorban az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élők és adott esetben a szociális bérlakásokban élők körében kell támogatni az intézkedések végrehajtását. A kkv-knek nyújtandó magánfinanszírozás fokozása és ösztönzése érdekében e támogatásnak magában kell foglalnia a kkv-kra irányuló energiahatékonysági intézkedések finanszírozását.

(13) A tagállamok lehetővé tehetik a közintézmények számára, hogy a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségeket a nemzeti energiahatékonysági alaphoz történő éves, a fenti kötelezettségek teljesítéséhez szükséges beruházások összegével megegyező hozzájárulás formájában teljesítsék.

(14) A tagállamok előírhatják, hogy a kötelezett felek a 8. cikk (1) és (4) bekezdésben meghatározott kötelezettségeiket úgy teljesítsék, hogy a nemzeti energiahatékonysági alapba minden évben befizetnek egy olyan összeget, amely megegyezik az e kötelezettségek teljesítéséhez szükséges beruházások összegével.

(15) A tagállamok a 406/2009/EK határozat szerinti éves kibocsátási jogosultságaikból befolyó bevételeiket felhasználhatják energiahatékonyság-javítást célzó innovatív finanszírozási mechanizmusok kidolgozására.

(16) A Bizottság értékeli az uniós és nemzeti szintű energiahatékonysági közfinanszírozási támogatás eredményességét és hatékonyságát, valamint azt, hogy a tagállamok mennyire képesek növelni az energiahatékonysági magánberuházások elterjedését, figyelembe véve a nemzeti energia- és klímatervekben megfogalmazott közfinanszírozási igényeket is. A Bizottság értékeli, hogy egy uniós szintű energiahatékonysági mechanizmus – amelynek célja, hogy uniós garanciát, technikai segítségnyújtást és kapcsolódó, vissza nem térítendő támogatásokat biztosítson a pénzügyi eszközök, valamint a nemzeti szintű finanszírozási és támogatási rendszerek létrehozásának lehetővé tétele érdekében – költséghatékony módon képes-e támogatni az uniós energiahatékonysági és éghajlat-politikai célkitűzések elérését, és adott esetben javaslatot tesz egy ilyen mechanizmus létrehozására.

A Bizottság e célból 2024. március 30-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyet adott esetben jogalkotási javaslatok kísérnek.

(17) A tagállamok 2025. március 15-ig – majd azt követően két évente – a 17. cikk alapján és az (EU) 2018/1999 rendelet 21. cikkével összhangban benyújtott integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentések részeként jelentik a Bizottságnak az alábbi adatokat:

- a) az energiahatékonyságra irányuló közberuházások volumene és az energiahatékonysági intézkedéseket támogató közfinanszírozás révén elért átlagos tőkeáttételi tényező;
- b) az energiahatékonysági hiteltermékek volumene, különbséget téve a különböző termékek között;
- c) adott esetben az energiahatékonyság és a legjobb gyakorlatok elterjedésének fokozása érdekében bevezetett nemzeti finanszírozási programok, valamint az energiahatékonyságra irányuló innovatív finanszírozási rendszerek.

Az e bekezdés első albekezdésében említett jelentés elkészítésének elősegítése érdekében a Bizottság beépíti az említett albekezdésben szereplő követelményeket az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban meghatározott közös mintába.

(18) A (17) bekezdés b) pontjában említett kötelezettség teljesítése céljából és a további nemzeti intézkedések sérelme nélkül a tagállamok figyelembe veszik a pénzügyi intézményekre vonatkozó hatályos közzétételi kötelezettségeket, ideértve a következőket:

- a) az (EU) 2021/2178 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁴⁸⁾ szerinti, a hitelintézetekre vonatkozó közzétételi szabályok;
- b) az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁹⁾ 449a. cikke szerinti, a hitelintézetekre vonatkozóan az ESG-kockázatok nyilvánosságra hozatalát előíró követelmények.

Az energiahatékonysági hiteltermékek volumenére vonatkozó adatok a (17) bekezdés b) pontjában említett kötelezettség teljesítése céljából történő gyűjtésének és összesítésének elősegítése érdekében a Bizottság 2024. március 15-ig iránymutatást nyújt a tagállamok részére az energiahatékonysági hiteltermékek volumenére vonatkozó adatokhoz való hozzáférésnek, illetve ezen adatok gyűjtésének és összesítésének nemzeti szinten követendő szabályaira vonatkozóan.

31. cikk

Átváltási tényezők és primerenergia-tényezők

(1) Az energiamegtakarítás összehasonlításához és összevethető mértékegységre történő átváltásához az (EU) 2018/2066 rendelet VI. mellékletében meghatározott fűtőértékek és az e cikk (2) bekezdésben foglalt primerenergia-tényezők alkalmazandók, kivéve, ha más értékek vagy tényezők használata indokolt.

(2) Primerenergia-tényező akkor alkalmazandó, ha az energiamegtakarítást a primer energia viszonylatában számítják ki a végsőenergia-fogyasztáson alapuló, alulról építkező módszer alkalmazásával.

(3) A kWh-ban kifejezett villamosenergia-megtakarítások esetében a tagállamok együtthatót alkalmaznak a primerenergia-fogyasztás terén jelentkező megtakarítások pontos kiszámításához. A tagállamok 1,9-es alapértelmezett együtthatót alkalmaznak, kivéve, ha az indokolt körülmények alapján élnék azon mérlegelési jogkörükkel, hogy egy ettől eltérő együtthatót határozzanak meg.

(4) Az egyéb energiahordozók kWh-ban kifejezett megtakarításai esetében a tagállamok együtthatót alkalmaznak a primerenergia-fogyasztás terén jelentkező megtakarítások pontos kiszámításához.

(5) Amennyiben a tagállamok saját együtthatót határoznak meg egy, az ezen irányelv alapján megadott alapértelmezett értékre, azt az együtthatót a primerenergia-fogyasztást érintő nemzeti, regionális vagy helyi körülmények alapján állapítják meg átlátható módszerek alkalmazásával. A körülményeknek indokoltaknak és ellenőrizhetőeknek kell lenniük, valamint objektív és megkülönböztetésmentes kritériumokon kell alapulniuk.

⁽⁴⁸⁾ A Bizottság (EU) 2021/2178 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. július 6.) az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a 2013/34/EU irányelv 19a. vagy 29a. cikkének hatálya alá tartozó vállalkozások által a környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységekre vonatkozóan közzéteendő információk tartalmának és megjelenítésének meghatározása, valamint az e közzétételi kötelezettségnek való megfelelés módszertanának meghatározása révén történő kiegészítéséről (HL L 443., 2021.12.10., 9. o.).

⁽⁴⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

(6) Saját együtttható megállapításakor a tagállamok figyelembe veszik az (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikkének (2) bekezdése alapján benyújtott integrált nemzeti energia- és klímatervek aktualizálásában, valamint az említett rendelet 3. és 7–12. cikke alapján a Bizottságnak azt követően bejelentett integrált nemzeti energia- és klímatervekben szereplő energiaszerkezetet. Amennyiben a tagállamok eltérnek az alapértelmezett értéktől, értesítik a Bizottságot az általuk használt együttthatóról, valamint az említett aktualizálásokban és a későbbi tervekben szereplő számítási módszertanról és alapul vett adatokról.

(7) 2026. december 25-ig – majd azt követően négyévente – a Bizottság a megfigyelt adatok alapján felülvizsgálja az alapértelmezett együttthatókat. E felülvizsgálatokat az uniós jogszabályokra, így például a 2009/125/EK irányelvre és az (EU) 2017/1369 rendeletre gyakorolt hatások figyelembevételével kell elvégezni.

VII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

32. cikk

Szankciók

A tagállamok megállapítják az ezen irányelv alapján elfogadott nemzeti rendelkezések megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést ezek végrehajtására. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok e szabályokról és intézkedésekről 2025. október 11-ig tájékoztatják a Bizottságot, és haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az e szabályokat és intézkedéseket érintő minden későbbi módosításról.

33. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

(1) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 34. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az (EU) 2015/2402 rendeletben előírt egységes határfok-referenciaértékek felülvizsgálatára vonatkozóan.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 34. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelv módosítása érdekében a 31. cikkben, valamint a II., III., V., VIII–XII., és XIV. mellékletben említett értékeknek, számítási módszereknek, alapértelmezett primerenergia-együttthatóknak és követelményeknek a technikai fejlődéshez történő hozzáigazítása céljából.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 34. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelv azzal történő kiegészítése céljából, hogy a releváns érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően közös uniós rendszert hoz létre a területén található adatközpontok fenntarthatóságának értékelésére. A Bizottság az első ilyen, felhatalmazáson alapuló jogi aktust 2023. december 31-ig fogadja el. A közös uniós rendszer keretében meg kell határozni az adatközpontok fenntarthatósági mutatóinak fogalmát, valamint meg kell határozni a fő teljesítménymutatókat és a mérésükre szolgáló módszertant.

34. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 33. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2023. október 10-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 33. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 33. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

35. cikk

A végrehajtás felülvizsgálata és nyomon követése

(1) Az energiaunió helyzetéről szóló, az (EU) 2018/1999 rendelet 35. cikke alapján benyújtott jelentéssel összefüggésben a Bizottság az említett rendelet 35. cikkének (1) bekezdésével és 35. cikke (2) bekezdésének c) pontjával összhangban jelentést tesz a szén-dioxid-piac működéséről, figyelembe véve az ezen irányelv végrehajtásából eredő hatásokat.

(2) A Bizottság 2025. október 31-ig – majd azt követően négyévente – értékeli az energiahatékonyság növelésére, valamint a fűtés és hűtés dekarbonizációjára irányuló hatályos intézkedéseket. Az értékelés keretében figyelembe kell venni az alábbi összes szempontot:

- a) az energiahatékonyság és az ÜHG-kibocsátás tendenciái a fűtésben és hűtésben, ideértve a távfűtést és -hűtést is;
- b) a meghozott intézkedések közötti összefüggések;
- c) az energiahatékonyság és az ÜHG-kibocsátás változásai a fűtésben és hűtésben;
- d) a hatályos és a tervezett energiahatékonysági politikák és intézkedések, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló uniós és nemzeti szintű szakpolitikák és intézkedések, továbbá
- e) az ezen irányelv 25. cikkének (1) bekezdése szerinti átfogó értékeléseikben a tagállamok által megadott és az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikkének (1) bekezdésével összhangban bejelentett intézkedések.

A Bizottság 2025. október 31-ig – majd azt követően négyévente – jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak erről az értékelésről, és adott esetben az Unió éghajlat-és energiapolitikai céljainak elérését biztosító intézkedéseket javasol.

(3) A tagállamok minden évben április 30-ig benyújtják a Bizottságnak a nagy és kis hatásfokú kapcsolt energiatermelésen keresztüli nemzeti villamosenergia- és hőtermelésről és annak a teljes hő- és villamosenergia-termeléshez viszonyított arányáról szóló, a II. mellékletben meghatározott általános elvek szerint elkészített statisztikákat. Ezenfelül éves statisztikai jelentést nyújtanak be a kapcsolt energiatermelésből származó hő- és villamosenergia-kapacitásról és a kapcsolt energiatermeléshez használt tüzelőanyagokról, valamint a távfűtés/távhűtés-előállításról és -kapacitásról, a teljes hő- és villamosenergia-termelés és -kapacitás arányában. A tagállamok a III. mellékletben ismertetett módszer szerinti statisztikai jelentést nyújtanak be a kapcsolt energiatermeléssel elért primerenergia-megtakarításról is.

(4) A Bizottság – adott esetben jogalkotási javaslatok kíséretében – 2021. január 1-jéig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak azon értékelés alapján, hogy milyen energiahatékonysági lehetőségeket rejt az energia átalakítása, átvitele, szállítása és tárolása.

(5) A Bizottság a 2009/73/EK irányelv kiskereskedelmi piacokra vonatkozó rendelkezéseiben bekövetkező változásokra is figyelemmel 2021. december 31-ig értékelést végez és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a földgázra vonatkozó mérési, fogyasztási és számlainformációkkal kapcsolatos rendelkezésekről annak céljából, hogy adott esetben összehangolja azokat az (EU) 2019/944 irányelv villamos energiára vonatkozó releváns rendelkezéseivel annak érdekében, hogy javuljon a fogyasztók védelme, és hogy a végső felhasználók gyakrabban kapjanak egyértelmű és naprakész tájékoztatást földgázfogyasztásukról, valamint hogy szabályozzák az energiafogyasztásukat. Adott esetben a Bizottság e jelentés benyújtását követően a lehető leghamarabb jogalkotási javaslatokat fogad el.

(6) A Bizottság 2022. október 31-ig értékeli, hogy az Unió elérte-e a 2020-ra vonatkozó kiemelt energiahatékonysági célkitűzéseket.

(7) A Bizottság 2027. február 28-ig, majd azt követően ötévente értékeli ezen irányelv végrehajtását, és erről jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

Az említett értékelés az alábbiakra terjed ki:

- a) ezen irányelv általános hatékonyságának és annak értékelése, hogy a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel összhangban, valamint a gazdaság és az innováció területén bekövetkezett fejlemények tükrében szükség van-e az Unió energiahatékonysági szakpolitikájának további kiigazítására;
- b) ezen irányelv összesített makrogazdasági hatásának részletes értékelése, különös hangsúlyt helyezve az Unió energiabiztonságára, az energiaárakra, az energiaszegénység minimalizálására, a gazdasági növekedésre, a versenyképességre, a munkahelyteremtésre, a mobilitási költségekre és a háztartások vásárlóerejére gyakorolt hatásokra;
- c) az Unió 2030-ig elérendő, a 4. cikk (1) bekezdésében meghatározott kiemelt energiahatékonysági célkitűzései, e célkitűzések felfelé történő módosítása céljából abban az esetben, ha a gazdasági vagy technológiai fejlemények jelentős költségcsökkentést eredményeznek, vagy ha az az Unió 2040-re vagy 2050-re meghatározott dekarbonizációs célkitűzéseinek vagy a dekarbonizáció tekintetében tett nemzetközi kötelezettségvállalásainak a teljesítéséhez szükséges;
- d) annak vizsgálata, hogy a tagállamok a 2030 utáni tízéves időszakokban továbbra is érjenek-e el a 8. cikk (1) bekezdése első albekezdése b) pontjának iv. alpontja szerinti újabb éves megtakarításokat;
- e) annak vizsgálata, hogy a tagállamok továbbra is biztosítsák-e, hogy a 6. cikk (1) bekezdésével összhangban a közintézmények tulajdonában lévő fűtött és/vagy hűtött épületek teljes alapterületének évente legalább 3 %-át felújítsák, az említett cikkben foglalt felújítási arány felülvizsgálata céljából;
- f) annak vizsgálata, hogy a tagállamok a 2030 utáni tízéves időszakok tekintetében, a 8. cikk (3) bekezdése alapján az energiamegtakarítás egy részét továbbra is a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók, az energiaszegénység által érintett személyek és adott esetben a szociális bérlakásokban élők körében érik-e el;
- g) annak vizsgálata, hogy a tagállamok az 5. cikk (1) bekezdésével összhangban továbbra is csökkentsék-e a végsőenergiafogyasztást;
- h) ezen irányelv hatása a gazdasági növekedés támogatására, az ipari termelés növelésére, a megújuló energiaforrások alkalmazására, illetve a klímasemlegességet célzó fokozott erőfeszítésekre.

Az értékelésnek ki kell terjednie arra is, hogy ezen irányelv milyen hatást gyakorol a gazdaság villamosítását és a hidrogén bevezetését célzó erőfeszítésekre, így többek között arra is, hogy esetleg indokolt lenne-e a tiszta megújuló energiaforrások kezelésének megváltoztatása, továbbá adott esetben megoldásokat kell javasolnia az esetlegesen azonosított káros hatásokra.

Az említett jelentéshez csatolni kell egyrészt egy részletes értékelést arról, hogy a szabályozás egyszerűsítése érdekében szükség van-e ezen irányelv módosítására, másrészt pedig – adott esetben – további intézkedésekre irányuló javaslatokat.

(8) A Bizottság 2032. október 31-ig értékeli, hogy az Unió elérte-e a 2030-ra kitűzött kiemelt energiahatékonysági célokat.

36. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az 1. 2. és 3. cikknek, a 4. cikk (1)–(4) bekezdésének, a 4. cikk (5) bekezdése első, második, negyedik, ötödik és hatodik albekezdésének, a 4. cikk (6) és (7) bekezdésének, az 5–11. cikknek, a 12. cikk (2)–(5) bekezdésének, a 21–25. cikknek, a 26. cikk (1), (2) és (4)–(14) bekezdésének, a 27. cikknek, a 28. cikk (1)–(5) bekezdésének, a 29–32. cikknek, valamint az I., a III–VII., a X., a XI. és a XV mellékletnek 2025. október 11-ig megfeleljenek.

A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a 4. cikk (5) bekezdése harmadik albekezdésének, a 12. cikk (1) bekezdésének, a 26. cikk (3) bekezdésének és a 28. cikk (6) bekezdésének az ott említett időpontokig megfeleljenek. E rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A rendelkezésekben utalni kell arra is, hogy a hatályban lévő törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseknek az ezen irányelvvel hatályon kívül helyezett irányelvre való hivatkozásait erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni. A hivatkozás és a megfogalmazás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

37. cikk

Az (EU) 2023/955 rendelet módosításai

Az (EU) 2023/955 rendelet 2. cikke 1. pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„1. »energiaszegénység«: az (EU) 2023/1791 európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) 2. cikkének 52. pontjában meghatározott energiaszegénység.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1791 irányelve (2023. szeptember 13.) az energiahatékonyságról és az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról (HL L 231., 2023.9.20., 1 o).”.

38. cikk

Hatályon kívül helyezés

A XVI. melléklet A. részében említett jogi aktusokkal módosított 2012/27/EU irányelv 2025. október 12-ével hatályát veszti, a XVI. melléklet B. részében említett irányelvek nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.

A hatályon kívül helyezett irányelvekre történő hivatkozásokat ezen irányelvre való hivatkozásnak kell tekinteni, és a XVII. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

39. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., és 20. cikk, valamint a II., VIII., IX., XII., XIII. és XIV. melléklet 2025. október 12-től alkalmazandók.

A 37. cikket 2024. június 30-tól kell alkalmazni.

40. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2023. szeptember 13-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
J. M. ALBARES BUENO

I. MELLÉKLET

A VÉGSŐENERGIA-FOGYASZTÁS (FEC) ÉS/VAGY A PRIMERENERGIA-FOGYASZTÁS (PEC) TERÉN MEGHATÁROZOTT, 2030-RA VONATKOZÓ UNIÓS ENERGIAHATÉKONYSÁGI CÉLKITŰZÉSEKHEZ VALÓ NEMZETI HOZZÁJÁRULÁSOK

1. A nemzeti hozzájárulások szintje az alábbi indikatív képlet alapján kerül kiszámításra:

$$FEC_{C_{2030}} = C_{EU} (1 - Target) FEC_{B_{2030}}$$

$$PEC_{C_{2030}} = C_{EU} (1 - Target) PEC_{B_{2030}}$$

Ahol a C_{EU} korrekciós tényező, a Target a nemzeti szintű célkitűzés szintje, a $FEC_{B_{2030}}$ és a $PEC_{B_{2030}}$ pedig a 2030-as alapforgatókönyvként használt 2020-as uniós referencia-forgatókönyv.

2. A következő indikatív képlet a 4. cikk (3) bekezdése d) pontjának i-iv. alpontjában felsorolt tényezőket tükröző objektív kritériumokat tartalmazza, amelyek mindegyike a nemzeti szintű célkitűzés (Target) százalékban kifejezett szintjének meghatározásához használatos, és a képletben azonos súllyal (0,25) szerepel:
 - a) a korai fellépéstől függő hozzájárulás („Fearly-action”);
 - b) az egy főre jutó GDP-től függő hozzájárulás („Fwealth”);
 - c) energiaiintenzitás-függő hozzájárulás („Fintensity”);
 - d) a költséghatékony energiamegtakarítási potenciállal kapcsolatos hozzájárulás („Fpotential”).
3. Az $F_{early-action}$ -t minden egyes tagállam esetében az energiamegtakarítás mennyisége és az egyes tagállamok által elért energiaiintenzitás-javulás szorzataként kell kiszámítani. Az egyes tagállamokra vonatkozó energiamegtakarítás mennyiségét az energiafogyasztásnak a 2007–2009-es időszak hároméves átlaga és a 2017–2019-es időszak hároméves átlaga közötti uniós energiafogyasztás-csökkenéshez viszonyított csökkenése (toe-ben) alapján kell kiszámítani. Az egyes tagállamokra vonatkozó energiaiintenzitás-javulást az energiaiintenzitásnak a 2007–2009-es időszak hároméves átlaga és a 2017–2019-es időszak hároméves átlaga közötti uniós energiaiintenzitás-csökkenéshez viszonyított csökkenése (toe/EUR-ban) alapján kell kiszámítani.
4. Az F_{wealth} értékét minden egyes tagállam esetében az Eurostat által a 2017–2019-es időszakra vonatkozóan megállapított, egy főre jutó reál GDP uniós indexének hároméves átlagához viszonyított, egy főre jutó reál GDP tagállami indexe alapján kell kiszámítani, vásárlóerő-paritásban kifejezve.
5. Az $F_{intensity}$ értékét minden egyes tagállam esetében a 2017–2019-es időszak uniós hároméves átlagos végsőenergia-intenzitásához viszonyított tagállami hároméves átlagos végsőenergia-intenzitás (a FEC, illetve a PEC vásárlóerő-paritásban kifejezett reál GDP-hez viszonyított aránya) alapján kell kiszámítani.
6. Az $F_{potential}$ értékét minden egyes tagállam esetében a 2030-ra vonatkozó PRIMES MIX 55 %-os forgatókönyv szerinti végsőenergia-, illetve primerenergia-megtakarítás alapján kell kiszámítani. A megtakarításokat a 2020-as uniós referencia-forgatókönyv 2030-ra vonatkozó előrejelzéseivel viszonyítva kell kifejezni.
7. A 2. pont a)–d) alpontjában előírt minden egyes kritérium esetében alsó és felső határértéket kell alkalmazni. Az F_{wealth} , az $F_{intensity}$ és az $F_{potential}$ tényezőre vonatkozó ambíciószint alsó, illetve felső határértéke az adott tényező uniós átlagos ambíciószintjének 50 %-a, illetve 150 %-a. Az $F_{early-action}$ tényezőre vonatkozó ambíciószint alsó, illetve felső határértéke az uniós átlagos ambíciószint 50 %-a, illetve 100 %-a.
8. Eltérő rendelkezés hiányában a tényezők kiszámításához használt bemeneti adatok forrása az Eurostat.

9. Az F_{total} értékét mind a négy tényező ($F_{\text{early-action}}$, F_{wealth} , $F_{\text{intensity}}$ és $F_{\text{potential}}$) súlyozott összegeként kell kiszámítani. Ezt követően a célkitűzést a teljes F_{total} tényező és az uniós célkitűzés szorzataként kell kiszámítani.
 10. A Bizottság kiszámítja a C_{EU} primer- és végsőenergia-korrekciós tényezőt, amelyet a képlet alapján kapott eredmények összegének kiigazítására kell alkalmazni a 2030-ra vonatkozó megfelelő uniós kitűzésekhez való összes nemzeti hozzájárulás tekintetében. A C_{EU} tényező valamennyi tagállam esetében azonos.
-

II. MELLÉKLET

A KAPCSOLT ENERGIATERMELÉSBŐL SZÁRMAZÓ VILLAMOS ENERGIA KISZÁMÍTÁSÁNAK ÁLTALÁNOS ELVEI

I. rész

Általános elvek

A kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia kiszámításához felhasznált értékek meghatározása az adott egység várható vagy tényleges rendeltetésszerű használata során tapasztaltak alapján történik. A kapcsolt energiatermelő mikroegységek esetében a számítást hiteles értékekre lehet alapozni.

- A kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia mennyiségét az adott egységnek a főgenerátorok generátorkapcsán mért teljes évi villamosenergia-termelésével azonosnak kell tekinteni az alábbi feltételek teljesülése esetén:
 - a II. részben említett 2., 4., 5., 6., 7. és 8. típusú kapcsolt energiatermelő egységek esetében, amelyeknek a tagállamok által megállapított éves összhatásfoka legalább 75 %;
 - a II. részben említett 1. és 3. típusú kapcsolt energiatermelő egységek esetében, amelyeknek a tagállamok által megállapított éves összhatásfoka legalább 80 %.
- Azon kapcsolt energiatermelő egységek esetében, amelyek nem érik el az 1. pont a) alpontjában megállapított éves összhatásfokot (nevezetesen a II. részben említett 2., 4., 5., 6., 7. és 8. típusú, kapcsolt energiatermelő egységek), illetve azon kapcsolt energiatermelő egységek esetében, amelyek nem érik el az 1. pont b) alpontjában megállapított éves összhatásfokot (nevezetesen a II. részben említett 1. és 3. típusú, kapcsolt energiatermelő egységek), a kapcsolt energiatermelésből származó villamos energiát a következő képlet szerint kell kiszámítani:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} \cdot C$$

ahol:

E_{CHP} a kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia mennyisége,

C a villamos energia/hő arány,

H_{CHP} a kapcsolt energiatermelésből származó hasznos hő mennyisége (e célból úgy kell számítani, hogy a teljes hőtermelésből kivonjuk a külön kazánokban termelt hőmennyiséget vagy azt a frissgőzfelvételt, amelyet a gőztermelés során vesznek le a turbina előtt).

A kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia számításához a tényleges villamos energia/hő arányt kell felhasználni. Amennyiben valamely kapcsolt energiatermelő egység tényleges villamos energia/hő aránya nem ismert, a következő alapértékekkel kell számolni, különösen statisztikai számítások céljából, a II. részben említett 1., 2., 3., 4. és 5. típusú, kapcsolt energiatermelő egységek esetében, feltéve, hogy a számított kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia értéke kisebb az egység tényleges összvillamosenergia-termelésénél, vagy megegyezik azzal:

Egység típusa	Alapértelmezett villamos energia/hő arány (C)
Gázturbinás erőmű kombinált ciklussal;	0,95
ellennyomású gőzturbina;	0,45
kondenzációs megcsapolásos (elvételes) gőzturbina;	0,45
gázturbinás erőmű;	0,55
belső égésű motor;	0,75

Ha a tagállamok a II. részben említett 6., 7., 8., 9., 10. és 11. típusú, kapcsolt energiatermelő egységek esetében a villamos energia/hő arányra standardértékeket vezetnek be, ezeket a standardértékeket közzé kell tenni és közölni kell Bizottsággal.

- Amennyiben a kapcsolt energiatermeléshez felhasznált tüzelőanyag energiatartalmának egy részét vegyi anyagok formájában visszanyerik és azokat újra felhasználják, azt a részt le kell vonni a felhasznált tüzelőanyag mennyiségéből, mielőtt az 1. és 2. pontban említett összhatásfok kiszámítását elvégeznék.

4. A tagállamok a villamos energia/hő arányt az alacsonyabb kapacitású üzemmódban végzett kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia és hasznos hő arányaként is meghatározhatják az adott energiatermelő egység üzemeltetési adatainak felhasználásával.
5. A tagállamok az 1. és a 2. pont szerinti számítások céljából az éves jelentéstételi időszaktól eltérő jelentéstételi időszakokat is alkalmazhatnak.

II. rész

Az ezen irányelv hatókörébe tartozó kapcsolt energiatermelési technológiák

1. Gázturbinás erőmű kombinált ciklussal;
2. ellennyomású gőzturbina;
3. kondenzációs megcsapolásos (elvételes) gőzturbina;
4. gázturbinás erőmű;
5. belső égésű motor;
6. mikroturbinák;
7. stirlingmotorok;
8. üzemanyagcellák;
9. gőzgépek;
10. organikus „Rankine” ciklusok;
11. egyéb más típusú, kapcsolt energiatermelést magában foglaló technológia vagy kombináció.

A kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia mennyiségének kiszámításához használandó általános elvek végrehajtása és alkalmazása során a tagállamok a 2008/952/EK bizottsági határozattal ⁽¹⁾ létrehozott részletes útmutatókat követik.

⁽¹⁾ A Bizottság 2008/952/EK határozata (2008. november 19.) a 2004/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv II. mellékletének végrehajtására és alkalmazására vonatkozó részletes iránymutatás létrehozásáról (HL L 338., 2008.12.17., 55. o.).

III. MELLÉKLET

A KAPCSOLT ENERGIATERMELÉSI FOLYAMAT HATÁSFOKÁNAK MEGHATÁROZÁSÁRA SZOLGÁLÓ MÓDSZER

A kapcsolt energiatermelés hatásfoka és a primerenergia-megtakarítás kiszámításához felhasznált értékek meghatározása az adott egység várható vagy tényleges, rendeltetésszerű használata során tapasztaltak alapján történik.

a) Nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés

Ezen irányelv alkalmazásában a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésnek a következő követelményeknek kell megfelelnie:

- a kapcsolt energiatermelő egységekből származó kapcsolt energiatermelésnek a b) ponttal összhangban számítva legalább 10 %-os primerenergia-megtakarítást kell elérnie a külön hőtermelésre, illetve külön villamosenergia-termelésre vonatkozó referenciaértékekhez képest,
- a primerenergia-megtakarítást biztosító, kapcsolt energiatermelő kis- és mikroegységek termelése nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésnek minősíthető,
- az ezen melléklet átültetését követően épített vagy jelentősen átalakított kapcsolt energiatermelő egységek esetében a fosszilis tüzelőanyagokkal táplált kapcsolt energiatermelésből származó közvetlen szén-dioxid-kibocsátás nem éri el a 270 g CO₂-t a kapcsolt energiatermelésből származó energia 1 kWh-jára vetítve (beleértve a fűtést/hűtést, a villamos energiát és a mechanikai energiát),
- a 2023. október 10. előtt üzemben lévő kapcsolt energiatermelő egységek 2034. január 1-jéig eltérhetnek ettől a követelménytől, feltéve, hogy rendelkeznek a kibocsátások fokozatos csökkentését célzó tervvel annak érdekében, hogy 2034. január 1-jéig teljesítsék az 1 kWh-ra vetített kevesebb mint 270 g CO₂ küszöbértéket, és hogy e tervükről értesítették az érintett üzemeltetőket és az illetékes hatóságokat.

Egy kapcsolt energiatermelő egység megépítésekor vagy jelentős felújításakor a tagállamok biztosítják, hogy a távfűtési és -hűtési rendszer megépítése vagy jelentős felújítása során a meglévő hőforrásokban ne növekedjen a földgáztól eltérő fosszilis tüzelőanyagok felhasználása a felújítás előtti teljes üzemelés előző három naptári évének átlagához képest, és hogy a rendszerben az új hőforrások ne használjanak fel földgázon kívüli egyéb fosszilis tüzelőanyagokat.

b) A primerenergia-megtakarítás számításának módja

A II. melléklettel összhangban meghatározott kapcsolt energiatermelésből származó primerenergia-megtakarítás kiszámítását a következő képlet alapján kell elvégezni:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHPH_{\eta}}{RefH_{\eta}} + \frac{CHPE_{\eta}}{RefE_{\eta}}} \right) \times 100 \%$$

ahol:

PES a primerenergia-megtakarítás,

CHP H_η a kapcsolt energiatermelés hőtermelési hatásfoka, amelyet az éves hasznos hőtermelésnek a kapcsolt energiatermelésből származó hasznos hő és villamos energia előállítására felhasznált tüzelőanyag mennyiségével történő elosztásával lehet meghatározni,

Ref H_η a külön hőtermelés hatásfokának referenciaértéke,

CHP E_η a kapcsolt energiatermelésből származó villamosenergia-termelés hatásfoka, amelyet a kapcsolt energiatermelésből származó éves villamos energiának a kapcsolt energiatermelésből származó hasznos hő és villamos energia előállítására felhasznált tüzelőanyag mennyiségével történő elosztásával lehet meghatározni. Ha a kapcsolt energiatermelő egység mozgási energiát is előállít, a kapcsolt energiatermelésből származó éves villamos energia mennyiségét meg lehet növelni egy olyan kiegészítő értékkel, amely a mozgási energia mennyiségével egyenértékű villamos energiának felel meg. Ez a kiegészítő elem azonban nem jogosít fel arra, hogy a 26. cikk (13) bekezdésének megfelelően származási garanciát állítsanak ki.

Ref E_η a külön villamosenergia-termelés hatásfokának referenciaértéke.

c) Az energiamegtakarítás alternatív számítási módszerrel történő kiszámítása

A tagállamok a kapcsolt hő- és villamos-, valamint mozgásienergia-termelésből származó primerenergia-megtakarítást az alábbi módon számíthatják ki anélkül, hogy az ugyanazon eljárásnak a nem kapcsolt energiatermelése keretében termelt hő és villamos energiárészek levonása érdekében a II. mellékletet alkalmaznák. Az ilyen termelést nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésnek lehet tekinteni, feltéve hogy az megfelel az e melléklet a) pontjában meghatározott hatásfok-követelményeknek, valamint ha a 25 MW-ot meghaladó teljesítményű kapcsolt energiatermelő egységek összh hatásfoka nagyobb, mint 70 %. Mindazonáltal az ilyen termelés során a kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia mennyiségének származási garancia kiállítása céljából, illetve statisztikai célokból történő meghatározását a II. melléklettel összhangban kell végezni.

Amennyiben egy folyamat primerenergia-megtakarítását a fent ismertetett alternatív számítási módszerrel számítják ki, a primerenergia-megtakarítást az e melléklet b) pontjában ismertetett képlet alapján kell kiszámítani az alábbi behelyettesítésekkel: $CHP H_{\eta}$ helyett H_{η} és $CHP E_{\eta}$ helyett E_{η} , ahol:

H_{η} a folyamat hőtermelési hatásfoka, amelyet úgy határoznak meg, hogy az éves hőtermelést elosztják a hő és villamos energia előállításához felhasznált tüzelőanyaggal.

E_{η} a folyamat villamos energia hatásfoka, amelyet úgy határoznak meg, hogy az éves villamosenergia-termelést elosztják a hő és villamos energia előállításához felhasznált tüzelőanyaggal. Ha a kapcsolt energiatermelő egység mozgási energiát is előállít, a kapcsolt energiatermelésből származó éves villamos energia mennyiségét meg lehet növelni egy olyan kiegészítő értékkel, amely a mozgási energia mennyiségével egyenértékű villamos energiának felel meg. Ez a kiegészítő elem azonban nem jogosít fel arra, hogy a 26. cikk (13) bekezdésének megfelelően származási garanciát állítsanak ki.

A tagállamok az e melléklet b) és c) pontja szerinti számítások elvégzéséhez az éves jelentéstételi időszaktól eltérő jelentéstételi időszakokat is alkalmazhatnak.

A kapcsolt energiatermelő mikroegységek esetében a primerenergia-megtakarításra vonatkozó számítást hiteles értékekre lehet alapozni.

d) Hatásfok-referenciaértékek számítása külön hőtermelésre és villamosenergia-előállításra

Ezek az egységes hatásfok-referenciaértékek a vonatkozó tényezőkkel differenciált értékek mátrixából állnak, beleértve a létesítmény építésének évét, valamint a tüzelőanyag típusát is, és megfelelően dokumentált elemzésen kell alapulniuk, amely figyelembe veszi többek között a valóságos üzemi körülmények között végzett használatból származó adatokat, a tüzelőanyag-keveréket és az éghajlati tényezőket éppúgy, mint az alkalmazott kapcsolt energiatermelési technológiát.

A külön hőtermelésre és villamosenergia-előállításra vonatkozó, a b) pontban meghatározott képlettel összhangban számított hatásfok-referenciaértékek alakítják ki annak a külön hőtermelésnek és villamosenergia-előállításnak a működési hatásfokát, amelyek helyettesítésére a kapcsolt energiatermelési módszert szánják.

A hatásfok-referenciaértékeket a következő alapelvek szerint kell kiszámítani:

- i. a kapcsolt energiatermelő egységek esetében a külön villamosenergia-termeléssel való összehasonlítás alapja az az elv, hogy azonos tüzelőanyag-kategóriákat hasonlíttanak össze;
- ii. az egyes kapcsolt energiatermelő egységeket az egység építésének évében a piacon rendelkezésre álló legjobb és gazdaságilag indokolható, külön hőtermelésre és villamosenergia-előállításra alkalmas technológiával hasonlítják össze;
- iii. a 10 évnél régebbi kapcsolt energiatermelő egységek hatásfok-referenciaértékeit a 10 éves egységek referenciaértékeinek szintjén kell rögzíteni;
- iv. a külön hőtermelésre és villamosenergia-előállításra vonatkozó hatásfok-referenciaértékeknek tükrözniük kell az egyes tagállamok közötti éghajlati eltéréseket.

IV. MELLÉKLET

A KÖZBESZERZÉS SORÁN ALKALMAZANDÓ ENERGIAHATÉKONYSÁGI KÖVETELMÉNYEK

A termékeket, szolgáltatásokat, épületeket és építési beruházásokat beszerző ajánlatkérő szervek és közszolgáltató ajánlatkérők a közbeszerzési szerződésekre és koncessziókra vonatkozó valamennyi odaítélési eljárás során:

- a) amennyiben valamely termék az (EU) 2017/1369 rendelet vagy a 2010/30/EU irányelv alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus vagy egy kapcsolódó bizottsági végrehajtási aktus hatálya alá tartozik, csak olyan termékeket szerezhetnek be, amelyek megfelelnek az említett rendelet 7. cikkének (2) bekezdésében megállapított kritériumoknak;
- b) amennyiben valamely, az a) pontba nem tartozó termék a 2009/125/EK irányelv értelmében elfogadott végrehajtási intézkedés hatálya alá tartozik, csak olyan termékeket szerezhetnek be, amelyek megfelelnek az említett végrehajtási intézkedésben foglalt energiahatékonysági referenciaértékeknek;
- c) amennyiben egy termék vagy szolgáltatás az energiahatékonysága szempontjából releváns uniós zöld közbeszerzési kritériumok vagy az azokkal egyenértékű, rendelkezésre álló nemzeti kritériumok hatálya alá tartozik, minden tőlük telhető erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy csak olyan termékeket és szolgáltatásokat vásároljanak, amelyek megfelelnek legalább azoknak az alapvető szintű műszaki előírásoknak, amelyek a megfelelő uniós zöld közbeszerzési kritériumokban vagy azokkal egyenértékű, rendelkezésre álló nemzeti kritériumokban – többek között az adatközpontokra, szervertermekre és felhőszolgáltatásokra, az útvilágításra és a forgalmi jelzésekre, a számítógépekre, a monitorokra, a táblagépekre, okostelefonokra vonatkozóan – megállapításra kerültek;
- d) csak olyan gumiabroncsokat szerezhetnek be, amelyek megfelelnek az (EU) 2020/740 rendeletben meghatározott legmagasabb üzemanyag-energiahatékonysági osztályba tartozó gumiabroncsoknak, ami nem akadályozhatja meg a közintézményeket abban, hogy amennyiben azt biztonsági vagy közegészségügyi okok indokolják, a nedves tapadás vagy külső gördülési zaj szempontjából a legmagasabb osztályba tartozó gumiabroncsokat szerezzenek be;
- e) a szolgáltatási szerződésekre kiírt pályázataikban előírják, hogy a szóban forgó szolgáltatások nyújtása céljából a szolgáltatók csak az a), b) és d) pontoknak megfelelő termékeket használhatják szolgáltatások nyújtásakor. Ez a követelmény kizárólag a szolgáltatók által részben vagy egészben a szóban forgó szolgáltatás nyújtása céljára beszerzett új termékekre vonatkozik;
- f) olyan épületeket vásárolhatnak vagy olyan épületek vonatkozásában írhatnak alá új bérleti szerződést, amelyek ezen irányelv 6. cikkének sérelme nélkül megfelelnek legalább a közel nulla energiaigény szintjének, kivéve ha a vásárlás célja:
 - i. teljeskörű felújítás vagy lebontás;
 - ii. a közintézmény esetében az épület vizsonteladásra bocsátása anélkül, hogy a közintézmény azt saját céljaira használná; vagy
 - iii. az épületnek egy kijelölt környezet részét képező épületként, illetve – különleges építészeti vagy történelmi értékénél fogva – hivatalosan védett épületként való megőrzése.

Az e melléklet f) pontjában foglalt követelményeknek való megfelelést a 2010/31/EU irányelv 11. cikkében említett energiahatékonysági-tanúsítvány útján ellenőrzik.

V. MELLÉKLET

KÖZÖS MÓDSZEREK ÉS ELVEK A 8., A 9. ÉS A 10. CIKK, VALAMINT A 30. CIKK (14) BEKEZDÉSE SZERINTI ENERGIAHATÉKONYSÁGI KÖTELEZETTSÉGI RENDSZEREK VAGY MÁS SZAKPOLITIKAI INTÉZKEDÉSEK HATÁSÁNAK KISZÁMÍTÁSÁHOZ

1. Módszerek az adózási intézkedésekből származóktól eltérő energiamegtakarításnak a 8., a 9. és a 10. cikk, valamint a 30. cikk (14) bekezdése alkalmazásában történő kiszámításához.

A kötelezett, a részt vevő vagy a megbízott felek, illetve a végrehajtó állami hatóságok az energiamegtakarítás kiszámításához az alábbi módszereket alkalmazhatják:

- a) várható energiamegtakarítás, hasonló létesítményekben végrehajtott korábbi, függetlenül ellenőrzött energiafejlesztések eredményeire tett hivatkozással. Az általános megközelítés „előzetes” megközelítésnek minősül;
- b) mért megtakarítás, amikor az intézkedés vagy intézkedéscsomag megvalósítása nyomán elért megtakarítás úgy kerül meghatározásra, hogy rögzítik az energiafelhasználás tényleges csökkenését, kellően figyelembe véve olyan, a fogyasztást befolyásolható tényezőket, mint az addicionalitás, a kihasználtság, a termelési szintek és az időjárás. Az általános megközelítés „utólagos” megközelítésnek minősül;
- c) nagyságrendi megtakarítás, ahol a megtakarítások műszaki becslését alkalmazzák. Ez a megközelítés csak akkor alkalmazható, amikor egy adott létesítmény tekintetében nehéz vagy aránytalanul költséges megbízható mért adatokat megállapítani; ilyen eset például egy attól eltérő kWh teljesítményű kompresszor vagy elektromos motor cseréje, mint amellyel kapcsolatban független megtakarítási adatokat mértek, vagy ha a szóban forgó becsléseket nemzeti szinten meghatározott módszertanok és referenciaértékek alapján végezték olyan, képesítéssel vagy akkreditációval rendelkező szakértők, akik függetlenek az érintett kötelezett, részt vevő vagy megbízott felektől;
- d) a 8. cikk (3) bekezdése alkalmazásában az említett cikkben foglalt kötelezettség teljesítéséhez beszámítható energiamegtakarítás kiszámításakor a tagállamok megbecsülhetik az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatók helyzetben lévő fogyasztók, az alacsony jövedelmű háztartásokban élők vagy adott esetben a szociális lakásokban élők energiamegtakarítását szabványosított kihasználtsági és hőkomfort-feltételeket vagy paramétereket – így például a nemzeti építési szabályzatokban meghatározott paramétereket – alkalmazó műszaki becslések alapján. A tagállamoknak jelentést kell tenniük a Bizottságnak arról, hogy miként veszik figyelembe az épületekkel kapcsolatos intézkedésekben a komfortot, a számítási módszertanukra vonatkozó magyarázatokkal együtt;
- e) felmérésen alapuló megtakarítás, amikor a fogyasztóknak a tanácsokra, tájékoztató kampányokra, címkézési vagy tanúsítási rendszerekre vagy az okos mérésre adott reakcióit mérik fel. Ezt a megközelítést csak a fogyasztói magatartás változásából fakadó megtakarítások esetében kell alkalmazni. Nem használható a fizikai intézkedések foganatosításából adódó megtakarításokra.

2. Az energiahatékonysági intézkedéshez fűződő, a 8. cikk, a 9. és a 10. cikk, valamint a 30. cikk (14) bekezdése alkalmazásában az energiamegtakarítás megállapításakor a következő elvek alkalmazandók:

- a) a tagállamok igazolják, hogy a szakpolitikai intézkedés egyik célkitűzése – akár új, akár már meglévő – a 8. cikk (1) bekezdése szerinti végfelhasználási energiamegtakarítási kötelezettség teljesítése, és bizonyítékot és dokumentációt szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy az energiamegtakarítás szakpolitikai intézkedések, többek között önkéntes megállapodások eredményeként jött létre;
- b) a megtakarításról bizonyítani kell, hogy többletmegtakarítás ahhoz képest, amelyre mindenképpen sor került volna, függetlenül a kötelezett, a részt vevő vagy a megbízott felek, vagy a végrehajtó állami hatóságok tevékenységétől. Annak meghatározásához, hogy mely megtakarítások jelenthetők be többletmegtakarításként, a tagállamok áttekintik, hogy az adott szakpolitikai intézkedés hiányában hogyan alakulna az energiafogyasztás és -kereslet, figyelembe véve legalább a következő tényezőket: az energiafogyasztási trendek, a fogyasztói magatartás változása, a műszaki fejlődés, valamint az uniós és nemzeti szinten végrehajtott egyéb intézkedések által okozott változások;

- c) a kötelező erejű uniós jog végrehajtásából származó megtakarítások olyan megtakarításnak tekintendők, amelyekre mindenképpen sor került volna, ezért azokat a 8. cikk (1) bekezdése alkalmazásában nem lehet energiamegtakarításként bejelenteni. E követelménytől eltérve, a meglévő épületek felújításához kapcsolódó megtakarítások, beleértve az épületek energiahatékonyságára vonatkozó minimumszabványok 2010/31/EU irányelvvel összhangban történő végrehajtásából eredő megtakarításokat is, a 8. cikk (1) bekezdése alkalmazásában bejelenthetők energiamegtakarításként, amennyiben biztosítva van az ezen melléklet 3. pontjának h) alpontjában említett lényegességi kritérium teljesülése. Az 5. és a 6. cikk szerinti, a közsféra energiahatékonyság-javítását támogató intézkedéseket be lehet számítani a 8. cikk (1) bekezdése szerinti energiamegtakarításra vonatkozó kötelezettség teljesítése tekintetében, feltéve, hogy ellenőrizhető és mérhető vagy felbecsülhető végfelhasználási energiamegtakarítást eredményeznek. A megtakarítások kiszámításának meg kell felelnie e mellékletnek;
- d) az EUMSZ 122. cikke szerinti szükséghelyzeti rendeletek alapján hozott energiahatékonyság-javító intézkedések végrehajtásából származó végfelhasználási energiamegtakarítás bejelenthető a 8. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában, feltéve, hogy ellenőrizhető és mérhető vagy felbecsülhető végfelhasználási energiamegtakarítást eredményez, kivéve az adagolási vagy korlátozási intézkedésekből származó energiamegtakarítást;
- e) az (EU) 2018/842 rendelet alapján hozott intézkedések lényegesnek tekinthetők, de a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy azok ellenőrizhető és mérhető vagy felbecsülhető végfelhasználási energiamegtakarítást eredményeznek. A megtakarítások kiszámításának meg kell felelnie e mellékletnek;
- f) a tagállamok csak akkor számíthatják be a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó ágazatokban vagy létesítményekben végrehajtott szakpolitikai intézkedésekből származó végfelhasználási energiamegtakarítást, ha az ezen irányelv 9. vagy 10. cikkének végrehajtásából fakad, és túlmutat a 2003/87/EK irányelvben foglalt követelményeken, vagy túlmutat a kibocsátási egységeknek az említett irányelv szerinti ingyenes kiosztásához kapcsolódó intézkedések végrehajtásán. A tagállamok igazolják, hogy a szakpolitikai intézkedések ellenőrizhető és mérhető vagy felbecsülhető végfelhasználási energiamegtakarítást eredményeznek. Az energiamegtakarítás kiszámításának meg kell felelnie e mellékletnek. Amennyiben egy jogalany az ezen irányelv 9. cikke szerinti nemzeti energiahatékonysági kötelezettségi rendszer, valamint a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezete szerinti épületekre és közúti közlekedésre vonatkozó EU ETS alapján kötelezett fél, a nyomkövetési és hitelesítési rendszernek biztosítani kell, hogy az említett fejezettel összhangban a tüzelőanyag fogyasztásra bocsátásakor továbbadott szén-dioxid-kibocsátási árat vegyék figyelembe az energiamegtakarítási intézkedéseiből származó energiamegtakarítás kiszámításához és jelentéséhez;
- g) a megtakarítások csak azzal a feltétellel írhatók jóvá, ha azok meghaladják az alábbi szinteket:
- i. az (EU) 2019/631 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ végrehajtását követő uniós kibocsátási követelmények az új személygépkocsikra és az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozóan. A tagállamok indokolást szolgáltatnak az új járművekre vonatkozó uniós szén-dioxid-kibocsátási követelményekkel kapcsolatos addicionalitás igazolására, valamint benyújtják idevágó feltevéseiket és számítási módszereiket;
- ii. a 2009/125/EK irányelv szerinti végrehajtási intézkedések végrehajtását követően bizonyos, energiafogyasztást befolyásoló termékek piacról való kivonására vonatkozó uniós követelmények. A tagállamok bizonyítékot szolgáltatnak az addicionalitás igazolására, valamint benyújtják feltevéseiket és számítási módszereiket;
- h) a termékek, berendezések, közlekedési rendszerek, járművek és üzemanyagok, épületek és épületelemek, folyamatok vagy piacok energiahatékonysági szintjének növelését ösztönző célú szakpolitikák megengedettek, a következő szakpolitikai intézkedések kivételével:
- i. a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen égetésén alapuló azon technológiák használata, amelyek végrehajtására 2026. január 1-jét követően újonnan kerül sor, valamint
- ii. a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen égetésén alapuló technológiák lakóépületekben történő használatának támogatása 2026. január 1-jétől;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/631 rendelete (2019. április 17.) az új személygépkocsikra és az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírások meghatározásáról, valamint a 443/2009/EK és az 510/2011/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 111., 2019.4.25., 13. o.).

- i) a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen égetésének termékekben, berendezésekben, közlekedési rendszerekben, járművekben, épületekben vagy építési beruházásokban történő alkalmazására vonatkozó, 2024. január 1-jétől újonnan végrehajtott szakpolitikai intézkedések eredményeként elért, a 8. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti energiamegtakarítások nem számítanak bele az energiamegtakarítási kötelezettség teljesítésébe. A technológiák kombinációját előmozdító szakpolitikai intézkedések esetében a fosszilis tüzelőanyagok égetésén alapuló technológiával összefüggő energiamegtakarítás részaránya 2024. január 1-jétől nem vehető figyelembe;
- j) az i) ponttól eltérve, a 2024. január 1-jétől 2030. december 31-ig tartó időszakban a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen égetésén alapuló technológiákból eredő, az ipari ágazatban működő, nagy energiaintenzitású vállalkozások energiahatékonyságát javító energiamegtakarítást csak a következő feltételekkel lehet 2030. december 31-ig energiamegtakarításnak tekinteni a 8. cikk (1) bekezdése b) és c) pontjának alkalmazásában:
- i. a vállalkozás a 11. cikk (2) bekezdése alapján energetikai auditot végzett, valamint végrehajtási tervet készített, amely a következőket tartalmazza:
- az ötéves vagy annál rövidebb megtérülési idejű összes költséghatékony energiahatékonysági intézkedés áttekintése, az egyszerű megtérülési időszakokra vonatkozóan a tagállam által rendelkezésre bocsátott módszertan alapján,
 - valamennyi ajánlott, ötéves vagy annál rövidebb megtérülési idejű költséghatékony energiahatékonysági intézkedés végrehajtásának időkerete,
 - az ajánlott energiahatékonysági intézkedésekből származó várható energiamegtakarítás kiszámítása, és
 - a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen égetésén alapuló technológiák alkalmazásához kapcsolódó energiahatékonysági intézkedések, az alábbiakhoz szükséges releváns információkkal:
 - annak bizonyítása, hogy az azonosított intézkedés nem növeli a szükséges energiamennyiséget vagy a létesítmény kapacitását,
 - annak indoklása, hogy a fenntartható, nem fosszilis tüzelőanyag-technológiák alkalmazása műszakilag nem megvalósítható,
 - annak bizonyítása, hogy a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen égetésén alapuló technológia megfelel a kibocsátási teljesítményre vonatkozó legfrissebb uniós jogszabályoknak, és a klímasemleges alternatív, nem fosszilis tüzelőanyagokkal és technológiákkal való jövőbeli kompatibilitás biztosításával megakadályozza a technológiai bezáródási hatásokat;
- ii. a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló közvetlen technológiák alkalmazásának folytatása olyan energiahatékonysági intézkedés, amelynek célja az energiafogyasztás csökkentése ötéves vagy annál rövidebb megtérülési időszakkal – a tagállam által rendelkezésre bocsátott, a 11. cikk (2) bekezdése szerinti energetikai audit eredményeként ajánlott és a végrehajtási tervben szereplő egyszerű megtérülési időszakokra vonatkozó módszertan alapján;
- iii. a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló közvetlen technológiák használata megfelel a kibocsátási teljesítményre vonatkozó legfrissebb uniós jogszabályoknak, nem vezet technológiai bezáródási hatásokhoz, és biztosítja a klímasemleges alternatív üzemanyagokkal és technológiákkal való jövőbeli kompatibilitást;
- iv. a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló közvetlen technológiák alkalmazása a vállalkozásban nem vezet az energiafogyasztás növekedéséhez vagy az adott vállalkozásban a létesítmény kapacitásának növekedéséhez;
- v. bizonyított, hogy nem volt műszakilag megvalósítható alternatív, fenntartható nem fosszilis tüzelőanyagokon alapuló megoldás;
- vi. a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló közvetlen technológiák alkalmazása ellenőrizhető, mérhető vagy megbecsülhető végfelhasználási energiamegtakarítást eredményez, amelyet e melléklettel összhangban számítanak ki;
- vii. a bizonyítékok közzétételre kerülnek egy weboldalon vagy nyilvánosan elérhető minden érdeklődő polgár számára;

- k) a kisléptékű, fogyasztásközei megújulóenergia-technológiák épületekbe való beépítését vagy épületekre való felszerelését támogató intézkedéseket figyelembe lehet venni a 8. cikk (1) bekezdése szerinti energiamegtakarításra vonatkozó kötelezettség teljesítése tekintetében, feltéve, hogy ellenőrizhető, és mérhető vagy felbecsülhető végfelhasználási energiamegtakarítást eredményeznek. A megtakarítások kiszámításának meg kell felelnie e mellékletnek;
 - l) a naphőenergia-technológiák épületekbe való beépítését vagy épületekre való felszerelését támogató intézkedéseket be lehet számítani a 8. cikk (1) bekezdése szerinti energiamegtakarításra vonatkozó kötelezettség teljesítése tekintetében, feltéve, hogy ellenőrizhető és mérhető vagy felbecsülhető végfelhasználási energiamegtakarítást eredményeznek. A napsugárzásból naphőenergia-technológiákkal előállított hő kihagyható azok végfelhasználási energiafogyasztásából;
 - m) a hatékonyabb termékek és járművek elterjedésének felgyorsítására irányuló szakpolitikák tekintetében – kivéve azokat, amelyeket 2024. január 1-jétől újonnan hajtanak végre a fosszilis tüzelőanyagok közvetlen égetésének használatát illetően – teljes jóváírás igényelhető, feltéve, hogy az említett elterjedés bizonyítottan a termék vagy a jármű átlagos várható élettartamának lejártá előtt valósul meg, vagy azt megelőzően, hogy a terméket vagy a járművet normál esetben lecserélnék, és a megtakarítást csak a lecserélendő termék vagy jármű átlagos várható élettartamának lejártáig tartó időszakra jelentik be;
 - n) az energiahatékonysági intézkedések elterjedésének előmozdítása terén a tagállamok adott esetben gondoskodnak a termékekre, a szolgáltatásokra és az intézkedések végrehajtására vonatkozó minőségi előírások fenntartásáról, illetve ilyen előírások hiányában azok bevezetéséről;
 - o) a régiók közötti éghajlati eltérések figyelembevétele érdekében a tagállamok választhatják azt, hogy a megtakarításokat hozzáigazítják egy standard értékhez, vagy hogy a különböző megtakarításokat egyeztetik a régiók közötti hőmérsékleti ingadozással;
 - p) az energiamegtakarítás kiszámítása során figyelembe kell venni az intézkedések élettartamát és azt, hogy idővel milyen arányban csökkennek a megtakarítások. Ezt a kiszámítást az egyes egyéni fellépések által a végrehajtásuk időpontjától az egyes kötelezettségi időszakok végéig majd elért megtakarítások összeadásával kell elvégezni. A tagállamok ehelyett bevezethetnek más olyan módszert is, amely a becslések szerint legalább ugyanolyan teljes megtakarításmennyiséget eredményez. Más módszerek használata esetén a tagállamok biztosítják, hogy az e módszerrel kiszámított energiamegtakarítás teljes mennyisége ne haladja meg az energiamegtakarítás azon mennyiségét, amelyet annak eredményeképpen kaptak volna, ha összeszámolják az egyes egyéni fellépések által a végrehajtásuk időpontjától 2030-ig tartó időszakban elért megtakarításokat. A tagállamok az (EU) 2018/1999 rendelet 3., valamint 7–12. cikke alapján bejelentett integrált nemzeti energia- és klímatervekben részletesen bemutatják a kötelező számítási követelménynek való megfelelés biztosítására szolgáló egyéb módszert és rendelkezéseket.
3. A tagállamok biztosítják a 10. cikk és a 30. cikk (14) bekezdése alapján hozott szakpolitikai intézkedésekre vonatkozó következő követelmények teljesülését:
- a) a szakpolitikai intézkedések és az egyéni fellépések ellenőrizhető végfelhasználási energiamegtakarítást eredményeznek;
 - b) az esettől függően az egyes részt vevő felek, megbízott felek vagy a végrehajtó állami hatóság felelőssége egyértelműen meghatározott;
 - c) az elért vagy az elérendő energiamegtakarítást átlátható módon határozzák meg;
 - d) a szakpolitikai intézkedések által előírt vagy elérendő energiamegtakarítás mennyisége primerenergia-fogyasztásban vagy végsőenergia-fogyasztásban van kifejezve a 31. cikkben említett fűtőértékek vagy primerenergia tényezők alkalmazásával;
 - e) éves jelentést készítése és közzététele a megbízott felek, a részt vevő felek és a végrehajtó állami hatóságok által elért energiamegtakarításról és az energiamegtakarítás terén érvényesülő éves tendenciákkal kapcsolatos adatokról;
 - f) az eredmények nyomon követése és megfelelő intézkedések meghozatala arra az esetre, ha a haladás nem kielégítő;
 - g) az egyéni fellépésből származó energiamegtakarítást nem jelenti be egynél több fél;

- h) a részt vevő fél, a megbízott fél vagy a végrehajtó állami hatóság tevékenységei bizonyítottan lényegesek a bejelentett energiamegtakarítás elérésében;
- i) a részt vevő fél, megbízott fél vagy végrehajtó állami hatóság tevékenysége nem gyakorol kedvezőtlen hatást az energiaszegénység által érintett személyekre, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókra és adott esetben a szociális bérlakásokban élőkre.

4. A 10. cikk alapján bevezetett adózási intézkedésekhez kapcsolódó szakpolitikai intézkedésekből származó energiamegtakarítások meghatározásakor a következő elvek alkalmazandók:

- a) csak a 2003/96/EK ⁽²⁾ vagy a 2006/112/EK ⁽³⁾ tanácsi irányelvben előírt, a tüzelő-, fűtő-, illetve üzemanyagokra vonatkozó adóztatás minimális szintjét meghaladó adózási intézkedésekből származó energiamegtakarítást lehet jóváírni;
- b) az energiára vonatkozó adózási intézkedések hatásának kiszámítása során figyelembe vett rövid távú árugalmasságnak tükröznie kell az energia iránti kereslet alkalmazkodóképességét az árváltozásokhoz, és az árugalmasság becsléséhez olyan friss és reprezentatív hivatalos forrásadatokat kell felhasználni, amelyek az adott tagállamra vonatkoznak, és adott esetben független intézet kísérő tanulmányain alapulnak. Ha nem rövid távú árugalmasságot alkalmaznak, a tagállamok kifejtik, hogy az egyéb uniós jogszabályok végrehajtásából eredő energiahatékonyság-javulást hogyan vették figyelembe az energiamegtakarítás becslésére használt alapforgatókönyvben, illetve hogyan kerültek el az egyéb uniós jogszabályokból eredő energiamegtakarítások kétszeres beszámítását;
- c) külön kell elszámolni a kísérő adópolitikai intézkedésekből – köztük a pénzügyi ösztönzőkből vagy az alapokba történő befizetésekből – származó energiamegtakarítást;
- d) az uniós joggal és más szakpolitikai intézkedésekkel való átfedések elkerülése érdekében rövid távú rugalmassági becsléseket kell alkalmazni az adózási intézkedésekből származó energiamegtakarítás felmérésére;
- e) a tagállamok meghatározzák az adózásnak és az azzal egyenértékű intézkedéseknek az energiaszegénység által érintett személyekre, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókra és adott esetben a szociális bérlakásokban élőkre gyakorolt elosztási hatásait, és bemutatják a 24. cikk (1), (2) és (3) bekezdésével összhangban végrehajtott kockázatcsökkentő intézkedések hatásait;
- f) a tagállamok bizonyítékot – többek között számítási módszereket – szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy amennyiben átfedés van az energia- vagy szén-dioxid-adóztatási intézkedések vagy a 2003/87/EK irányelv szerinti kibocsátáskereskedelem hatása között, nem kerül sor az energiamegtakarítás kétszeres beszámítására.

5. A módszertan bejelentése

A tagállamok az (EU) 2018/1999 rendelettel összhangban értesítik a Bizottságot az ezen irányelv 9. és 10. cikkében, valamint a 30. cikkének (14) bekezdésében említett energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek működtetésére és alternatív intézkedések végrehajtására vonatkozóan javasolt részletes módszertanukról. Az értesítésben – az adózástól eltérő esetekben – részletesen meg kell adni a következőkre vonatkozó információkat:

- a) a 8. cikk (1) bekezdésének első albekezdése szerint előírt energiamegtakarítás szintje vagy a 2021. január 1-jétől 2030. december 31-ig tartó teljes időszakban várható megtakarítás;
- b) a 8. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében előírt új energiamegtakarítás vagy a várhatóan elért energiamegtakarítás kiszámított mennyiségét hogyan szakaszolják a kötelezettségi időszakon belül;
- c) a kötelezett, a részt vevő vagy a megbízott felek, vagy a végrehajtó állami hatóságok;
- d) a célzott ágazatok;
- e) a szakpolitikai intézkedések és egyéni fellépések, beleértve a halmozott energiamegtakarítás egyes intézkedésenkénti várható teljes mennyiségét;

⁽²⁾ A Tanács 2003/96/EK irányelve (2003. október 27.) az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről (HL L 283., 2003.10.31., 51. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2006/112/EK irányelve (2006. november 28.) a közös hozzáadottértékadó-rendszerről (HL L 347., 2006.12.11., 1. o.).

- f) a nemzeti energiahatékonysági alaptól finanszírozott azon szakpolitikai intézkedések, illetve programok, amelyeket prioritásként hajtanak végre az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és adott esetben a szociális bérlakásokban élők körében;
 - g) az energiamegtakarítás azon előírt részaránya és mennyisége, amelyet az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és adott esetben a szociális bérlakásokban élők körében kell elérni;
 - h) adott esetben az alkalmazott mutatók, a részarány számtani átlaga és a 8. cikk (3) bekezdése szerint megállapított szakpolitikai intézkedések eredménye;
 - i) adott esetben a 8. cikk (3) bekezdése szerint végrehajtott szakpolitikai intézkedéseknek az energiaszegénység által érintett személyekre, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználókra és adott esetben a szociális bérlakásokban élőkre gyakorolt kedvező vagy kedvezőtlen hatásai;
 - j) az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer keretében meghatározott kötelezettségi időszak időtartama;
 - k) adott esetben a kötelezett felek által az energiaszegénység által érintett személyek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók és adott esetben a szociális bérlakásokban élők körében elérendő energiamegtakarítási vagy költségcsökkentési célkitűzések;
 - l) a szakpolitikai intézkedés által meghatározott fellépések;
 - m) a számítás módszertana, beleértve azt is, hogy miként határozták meg az addicionalitást és a lényegességet, valamint hogy milyen módszertanokat és referenciaértékeket alkalmaznak a várható és a nagyságrendi megtakarítás tekintetében, továbbá adott esetben a használt fűtőértéket és átváltási tényezőket;
 - n) az intézkedések élettartama és számításuk módja, vagy az, hogy min alapulnak;
 - o) a tagállamon belüli éghajlati eltérések figyelembevételére alkalmazott megközelítés;
 - p) a 9. és a 10. cikk szerinti intézkedésekre vonatkozó nyomonkövetési és ellenőrzési rendszerek, valamint azoknak a kötelezett, a részt vevő vagy a megbízott felektől való függetlensége biztosításának módja;
 - q) az adózás esetében:
 - i. a célzott ágazatok és az adózók célzott rétege;
 - ii. a végrehajtó állami hatóság;
 - iii. a várható megtakarítás;
 - iv. az adózási intézkedés időtartama;
 - v. a számítás módja, beleértve az alkalmazott árrugalmasságot és megállapításának módját; valamint
 - vi. hogyan kerültek el a 2003/87/EK irányelv szerinti EU ETS-sel való átfedéseket, és hogyan szüntették meg a kétszeres beszámítás kockázatát.
-

VI. MELLÉKLET

AZ ENERGETIKAI AUDITOKRA VONATKOZÓ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK, BELEÉRTVE AZ ENERGIAGAZDÁLKODÁSI RENDSZEREK KERETÉBEN ELVÉGZETT AUDITOKAT IS

A 11. cikkben említett energetikai auditoknak meg kell felelniük az alábbiaknak:

- a) az energiafogyasztással és a (villamos energiára vonatkozó) terhelési profilokkal kapcsolatos naprakész, mért és visszakövethető műveleti adatokra kell épülniük;
- b) az auditok során el kell végezni az épületek vagy épületcsoportok, ipari műveletek vagy létesítmények energiafogyasztási profiljának részletes felülvizsgálatát, beleértve a szállítást is;
- c) az energiafogyasztás csökkentése érdekében energiahatékonysági intézkedéseket kell azonosítani;
- d) azonosítani kell a megújuló energia költséghatékony felhasználásának vagy előállításának lehetőségét;
- e) ha lehetséges, az életciklusköltségek elemzésére kell épülniük, nem pedig az egyszerű megtérülési időszakokra, annak érdekében, hogy figyelembe vegyék többek között a hosszú távú megtakarításokat, a hosszú távú beruházások maradványértékeit, valamint a diszkontrátákat;
- f) arányosnak és megfelelően reprezentatívnak kell lenniük, hogy megbízható képet adhassanak az általános energiahatékonyságról, és segítségükkel megbízhatóan meg lehessen határozni a legjelentősebb javítási lehetőségeket.

Az energetikai auditoknak részletes és hitelesített számításokat kell lehetővé tenniük a javasolt intézkedésekre vonatkozóan annak érdekében, hogy világos tájékoztatást adjanak a potenciális megtakarításokról.

Az energetikai audit során felhasznált adatoknak a visszamenőleges elemzés és a teljesítmény nyomon követése érdekében tárolhatónak kell lenniük.

VII. MELLÉKLET

AZ ADATKÖZPONTOK ENERGIAHATÉKONYSÁGI ADATAINAK NYOMON KÖVETÉSÉRE ÉS KÖZZÉTÉTELÉRE
VONATKOZÓ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK

A 12. cikkben említett adatközpontok energiahatékonyágát illetően legalább a következő információkat nyomon kell követni és közzé kell tenni:

- a) az adatközpont neve, az adatközpont tulajdonosának és üzemeltetőinek neve, az a dátum, amelyen az adatközpont megkezdte a működését és az adatközpont székhelye szerinti település;
 - b) az adatközpont alapterülete, a beépített teljesítőképesség, az éves bejövő és kimenő adatforgalom; valamint az adatközpontban tárolt és feldolgozott adatok mennyisége;
 - c) az adatközpont teljesítménye az utolsó teljes naptári évben, többek között a következő fő teljesítménymutatókkal összhangban: energiafogyasztás, villamosenergia-felhasználás, hőmérséklet-beállítási pontok, hulladékhő-hasznosítás, vízhasználat és megújulóenergia-felhasználás; a 33. cikk (3) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépéséig alapként adott esetben a CEN/CENELEC EN-50600-4 szabványt („Információtechnológia – Adatközpontteljesítmények és -infrastruktúrák”) használva.
-

VIII. MELLÉKLET

A TÉNYLEGES FOGYASZTÁSON ALAPULÓ SZÁMLÁZÁSRA ÉS A SZÁMLAINFORMÁCIÓKRA VONATKOZÓ
MINIMUMKÖVETELMÉNYEK A FÖLDGÁZ TEKINTETÉBEN

1. A számlázásra vonatkozó minimumkövetelmények

1.1. A tényleges fogyasztáson alapuló számlázás

Annak lehetővé tétele érdekében, hogy a végső felhasználók szabályozhassák saját energiafogyasztásukat, legalább évente egyszer a tényleges fogyasztáson alapuló számlázást kell végezni, a számlainformációkat pedig legalább negyedévente a fogyasztó rendelkezésére kell bocsátani, ha az ezt kéri, vagy ha az elektronikus számlázást választotta, egyéb esetben pedig évente kétszer. A kizárólag főzési célra használt földgáz kivételt képezhet e követelmény alól.

1.2. A számlán feltüntetendő minimális információk

A tagállamok biztosítják, hogy adott esetben a számlákon, szerződésekben, tranzakcióikban vagy az elosztóállomásokon adott nyugtákon vagy azokhoz csatoltan, világos, érthető módon a végső felhasználók rendelkezésére bocsássák az alábbi információkat:

- a) a tényleges aktuális árak és a tényleges energiafogyasztás;
- b) a végső felhasználó aktuális energiafogyasztásának és az előző év ugyanezen időszakában mért fogyasztásnak az összehasonlítása, lehetőleg grafikus formában;
- c) a végső felhasználói szervezetek, energiaügynökségek vagy egyéb hasonló szervek kapcsolatfelvételhez szükséges adatai, beleértve a weboldalak címeit is, ahol hozzáférhetők a rendelkezésre álló energiahatékonyság-javító intézkedésekre, az összehasonlításhoz használható végfelhasználói profilokra és az energiafelhasználó berendezések objektív, részletes műszaki leírására vonatkozó információk.

Ezen túlmenően – amennyiben lehetséges és hasznos – a tagállamok biztosítják, hogy a számlákon, szerződésekben, tranzakcióikban vagy az elosztóállomásokon adott nyugtákon, azokhoz csatoltan vagy azokon belül jelezve, világos, érthető módon a végső felhasználók rendelkezésére bocsássák az ugyanazon felhasználói kategóriába tartozó, átlagos normál vagy viszonyítási alapként figyelembe vett végső felhasználóval történő összehasonlításokat.

1.3. A számlákhoz csatolva a végső felhasználóval közölt, energiahatékonyságot célzó tanácsok és egyéb visszajelzések

Az energiaelosztók, az elosztórendszer-üzemeltetők és a kiskereskedelmienergia-értékesítő vállalkozások a szerződések és szerződés módosítások megküldésekor, a fogyasztóknak küldött számlákon, illetve az egyéni fogyasztókat megszólító internetes oldalakon keresztül világos és érthető módon közlik a fogyasztóikkal a független fogyasztói tanácsadó központok, energiaügynökségek vagy hasonló intézmények elérhetőségeit (beleértve azok internetes címét is), amelyeken a fogyasztók tanácsot kérhetnek a lehetséges energiahatékonysági intézkedésekről, az energiafogyasztásukra vonatkozó referenciaértékekről és az energiát használó készülékek fogyasztáscsökkentést eredményező műszaki specifikációiról.

IX. MELLÉKLET

A FŰTÉSRE, HŰTÉSRE, VALAMINT A HASZNÁLATI MELEGVÍZRE VONATKOZÓ FOGYASZTÁSI ÉS SZÁMLAINFORMÁCIÓK MINIMUMKÖVETELMÉNYEI

1. A tényleges fogyasztáson vagy a fűtési költségmegosztóról leolvasott értékeken alapuló számlázás

Annak érdekében, hogy a hasznosító fogyasztók szabályozhassák saját energiafogyasztásukat, legalább évente egyszer a tényleges fogyasztáson vagy a fűtési költségmegosztóról leolvasott értékeken alapuló számlázást kell végezni.

2. A fogyasztási vagy számlainformációk rendelkezésre bocsátásának minimális gyakorisága

2021. december 31-ig, amennyiben távolról is leolvasható fogyasztásmérők vagy fűtési költségmegosztók vannak felszerelve, a tényleges fogyasztáson vagy a fűtési költségmegosztóról leolvasott értékeken alapuló fogyasztási vagy számlainformációkat – kérésre, vagy ha a hasznosító fogyasztó az az elektronikus számlázást választotta – legalább negyedévente kell a végső felhasználók rendelkezésére bocsátani, egyéb esetben pedig évente kétszer.

2022. január 1-jétől, amennyiben távolról is leolvasható fogyasztásmérők vagy fűtési költségmegosztók vannak felszerelve, a tényleges fogyasztáson vagy a fűtési költségmegosztóról leolvasott értékeken alapuló fogyasztási vagy számlainformációkat legalább havonta a hasznosító fogyasztó rendelkezésére kell bocsátani. Ezt hozzáférhetővé lehet tenni az interneten is, és az alkalmazott mérőeszközök és rendszerek által lehetővé tett gyakorisággal frissíteni kell. A fűtési vagy hűtési szezonon kívüli időszakban a fűtés és a hűtés kivételt képezhet e követelmény alól.

3. A számlán feltüntetendő minimális információk

A tagállamok biztosítják, hogy a tényleges fogyasztáson vagy a fűtési költségmegosztóról leolvasott értékeken alapuló számlák esetében a számláikon vagy azokhoz csatoltan az alábbi információk egyértelmű és érthető módon a hasznosító fogyasztók rendelkezésére álljanak:

- a) az aktuális tényleges árak és a tényleges energiafogyasztás vagy a teljes fűtési költség és a fűtési költségmegosztóról leolvasott értékek;
- b) az alkalmazott energiahordozó összetétele, valamint a kapcsolódó éves üvegházhatásúgáz-kibocsátások, többek között a távfűtés, illetve a távhűtés hasznosító fogyasztóinak esetében is, továbbá az alkalmazott különböző adók, illetékek és díjak ismertetése;
- c) a hasznosító fogyasztók tényleges energiafogyasztásának és az előző év ugyanezen időszakában mért fogyasztásnak az összehasonlítása a fűtés és a hűtés tekintetében, grafikus formában és az éghajlati viszonyok szerinti kiigazítással;
- d) a végső felhasználók szervezetei, energiaügynökségek vagy hasonló szervek elérhetőségi adatai, beleértve a weboldalak címeit is, ahol hozzáférhetők a rendelkezésre álló energiahatékonyság-javító intézkedésekre, az összehasonlításhoz használható végfelhasználói profilokra és az energiafelhasználó berendezések objektív műszaki leírására vonatkozó információk;
- e) a tagállamokban alkalmazandó, vonatkozó panasztételi eljárásokkal, az ombudsman által nyújtott szolgáltatásokkal vagy alternatív vitarendezési mechanizmusokkal kapcsolatos információk;
- f) egy átlagos normál vagy viszonyítási alapként figyelembe vett, ugyanazon felhasználói kategóriába tartozó hasznosító fogyasztóval történő összehasonlítások. Elektronikus számlák esetében az ilyen összehasonlítások interneten is elérhetővé tehetők, a számlákon belüli hivatkozás révén.

A tagállamok korlátozhatják az első albekezdés b) pontja szerinti, az üvegházhatásúgáz-kibocsátással kapcsolatos információszerzési követelmény hatályát oly módon, hogy az csak az olyan távfűtési rendszerekből való szolgáltatásokra vonatkozzon, amelyek teljes névleges bemenő hőteljesítménye meghaladja a 20 MW-ot.

A nem a tényleges fogyasztáson vagy a fűtési költségmegosztóról leolvasott értékeken alapuló számláknak egyértelmű és érthető magyarázatot kell magukban foglalniuk a számlán szereplő összeg kiszámításának módjára vonatkozóan, továbbá tartalmazniuk kell legalább a d) és az e) pontban említett információkat.

X. MELLÉKLET

A FŰTÉS ÉS A HŰTÉS HATÉKONYSÁGI POTENCIÁLJA

A 25. cikk (1) bekezdésében említett nemzeti fűtési és hűtési potenciálok átfogó értékeléseinek a következőket kell tartalmazniuk, és a következőkre kell épülniük:

I. rész

A FŰTÉS ÉS A HŰTÉS ÁTTEKINTÉSE

1. a fűtési és hűtési igény becsült hasznos energiaként ⁽¹⁾ és ágazatonkénti végsőenergia-fogyasztásként GWh/év ⁽²⁾-ben kifejezve:
 - a) háztartások;
 - b) szolgáltatások;
 - c) ágazati szereplők;
 - d) bármely más, az összes nemzeti hasznos fűtési és hűtési igény több mint 5 %-át fogyasztó ágazat;
2. a fűtés és hűtés jelenlegi ellátási mennyiségének meghatározása, illetve az a) pont i. alpontja esetében meghatározása vagy becslése:
 - a) technológia szerint, GWh/év ⁽²⁾-ben kifejezve, lehetőség szerint az 1. pontban említett ágazatokon belül, különbséget téve a fosszilis és a megújuló energia között:
 - i. helyszíni ellátás lakó- és szolgáltatási területeken az alábbiak révén:
 - csak hőtermelő kazánok,
 - nagy hatásfokú kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés,
 - hőszivattyúk,
 - egyéb helyszíni technológiák és források;
 - ii. helyszíni ellátás lakó- és szolgáltatási területektől eltérő területeken az alábbiak révén:
 - csak hőtermelő kazánok,
 - nagy hatásfokú kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés,
 - hőszivattyúk,
 - egyéb helyszíni technológiák és források;
 - iii. helyszínen kívüli ellátás az alábbiak révén:
 - nagy hatásfokú kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés,
 - hulladékhő,
 - egyéb helyszínen kívüli technológiák és források;
 - b) a hulladékhő vagy hulladék hűtőenergia előállítására szolgáló létesítmények azonosítása és azok lehetséges fűtési vagy hűtési ellátási potenciálja GWh/év-ben kifejezve:
 - i. a több mint 50 MW teljes bemenő hőteljesítményű hőenergia-termelő létesítmények, amelyek hulladékhőt képesek termelni, vagy utólagosan erre a célra átalakíthatók;
 - ii. a több mint 20 MW teljes bemenő hőteljesítményű, kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő létesítmények, amelyek a II. melléklet II. részében felsorolt technológiákat alkalmazzak;
 - iii. hulladék-égetőművek;

⁽¹⁾ A végfelhasználók fűtési és hűtési igényeinek kielégítéséhez szükséges hőenergia-mennyiség.

⁽²⁾ A rendelkezésre álló legfrissebb adatokat kell felhasználni.

⁽³⁾ A rendelkezésre álló legfrissebb adatokat kell felhasználni.

- iv. az i. és ii. alpontban meghatározott létesítményektől eltérő, több mint 20 MW teljes bemenő hőteljesítményű megújulóenergia-létesítmények, amelyek megújuló forrásokból származó energia felhasználásával állítanak elő fűtést vagy hűtést;
 - v. olyan, több mint 20 MW teljes bemenő hőteljesítményű ipari létesítmények, amelyek képesek hulladékhőt előállítani;
- c) a megújuló energiából és a hulladékhőből vagy hulladék hűtőenergiából származó energia részaránya a végsőenergia-fogyasztáson belül a távfűtési és -hűtési ⁽⁴⁾ ágazatban az elmúlt 5 évben, az (EU) 2018/2001 irányelvvel összhangban;
3. összesített adatok a meglévő távfűtési és távhűtési hálózatokban használt kapcsolt energiatermelő egységekről öt kapacitástartományban, lefedve az alábbiakat:
- a) a primerenergia-felhasználás;
 - b) általános hatékonyság;
 - c) primerenergia-megtakarítás;
 - d) szén-dioxid-kibocsátási tényezők;
4. összesített adatok a kapcsolt energiatermelő egységekből ellátott meglévő távfűtési és távhűtési hálózatokról öt kapacitástartományban, lefedve az alábbiakat:
- a) általános primerenergia-felhasználás;
 - b) a kapcsolt energiatermelő egységek primerenergia-felhasználása;
 - c) a kapcsolt energiatermelés aránya a távfűtés-vagy távhűtésellátásban;
 - d) a távfűtési rendszerek veszteségei;
 - e) a távhűtési rendszerek veszteségei;
 - f) csatlakozási sűrűség;
 - g) a rendszerek aránya a különböző üzemi hőmérsékletek csoportjai szerint.
5. Az ország teljes területét ábrázoló térkép, amely a bizalmas üzleti adatokat megőrizve megjelöli az alábbiakat:
- a) a fűtési és hűtési igény által érintett területek az 1. pont elemzése alapján, egységes kritériumok alkalmazásával a települési és a konurbációk energaintenzívebb területeire való összpontosítás érdekében;
 - b) a 2.b) pontban meghatározott meglévő fűtési és hűtési elosztópontok, valamint a távhőtovábbító létesítmények;
 - c) a 2.b) pontban leírt típusú tervezett fűtési és hűtési elosztópontok, valamint a távfűtés és távhűtés azonosított új területei.
6. a fűtési és hűtési igények alakulásának előrejelzése a következő 30 évre, GWh-ban kifejezve, figyelembe véve mindenekelőtt a következő 10 évre vonatkozó előrejelzéseket, az igények változását az épületekben és az ipar különböző ágazataiban, valamint a keresletszabályozásra vonatkozó szakpolitikák és stratégiák, például az (EU) 2018/844 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ szerinti hosszú távú épületfelújítási stratégiák hatását;

⁽⁴⁾ A megújuló energiaforrásokon alapuló hűtés mennyisége az (EU) 2018/2001 irányelv 35. cikkének megfelelően kerül meghatározásra a hűtéshez és távhűtéshez felhasznált megújuló energia mennyiségének kiszámításához használt módszernek az említett irányelv alapján történő meghatározását követően. Addig a megfelelő nemzeti módszertan szerint kell meghatározni.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/844 irányelve (2018. május 30.) az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv és az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 75. o.).

II. rész

CÉLKITŰZÉSEK, STRATÉGIÁK ÉS SZAKPOLITIKAI INTÉZKEDÉSEK

7. a tagállam tervezett hozzájárulása az energiaunió öt dimenzióival kapcsolatos nemzeti célkitűzésekhez, célokhoz és hozzájárulásokhoz az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározottak szerint, a fűtés és hűtés hatékonyság tétele révén, különös tekintettel a rendelet 4. cikke b) pontjának 1–4. alpontjára és 15. cikke (4) bekezdésének b) pontjára, meghatározva azokat az elemeket, amelyek kiegészítik az említett rendelet 3. cikke, valamint 7–12. cikke alapján benyújtott integrált nemzeti energia- és klímaterveket;
8. az (EU) 2018/1999 rendelet 3., 20. és 21. cikkével, valamint 27. cikkének a) pontjával összhangban benyújtott legfrissebb jelentésben ismertetett meglévő szakpolitikák és intézkedések általános áttekintése.

III. rész

A FŰTÉSI ÉS HŰTÉSI HATEKONYSÁG GAZDASÁGI POTENCIÁLJÁNAK ELEMZÉSE

9. A különböző fűtési és hűtési technológiákban rejlő gazdasági potenciálra ⁽⁶⁾ vonatkozó elemzést az ország egész területére kiterjedően, a 25. cikk (3) bekezdésében említett költség-haszon elemzés segítségével kell elvégezni, meghatározva hatékonyabb, illetve megújuló energián alapuló fűtési és hűtési technológiák alternatív forgatókönyveit, lehetőség szerint különbséget téve a fosszilis és a megújuló forrásokból származó energia között.

A következő technológiákat kell figyelembe venni:

- a) ipari hulladékhő és hulladék hűtőenergia;
- b) hulladékegetés;
- c) nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés;
- d) a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez használtaktól eltérő megújuló energiaforrás, mint például a geotermikus energia, a termikus napenergia és a biomassza;
- e) hőszivattyúk;
- f) a meglévő távfűtési hálózatok hő- és hűtőenergia-veszteségének csökkentése;
- g) távfűtés és távhűtés;

10. a gazdasági potenciálra vonatkozó elemzésnek tartalmaznia kell a következő lépéseket és megfontolásokat:

a) Megfontolások:

- i. a 25. cikk (3) bekezdése szerinti költség-haszon elemzésnek tartalmaznia kell egy gazdasági elemzést, amely társadalmi-gazdasági és környezeti tényezőket ⁽⁷⁾ is figyelembe vesz, valamint egy, a projektek befektetők szempontjából történő értékelése céljából végzett pénzügyi elemzést; mind a gazdasági, mind a pénzügyi elemzésnek a nettó jelenértéket kell értékelési kritériumként figyelembe vennie;
- ii. az alapforgatókönyvnek kiindulópontként kell szolgálnia, és figyelembe kell vennie az átfogó értékelés ⁽⁸⁾ összeállításának idején meglévő szakpolitikákat, továbbá kapcsolódnia kell az e melléklet I. része és II. részének 6. pontja értelmében gyűjtött adatokhoz;

⁽⁶⁾ A gazdasági potenciál elemzésben meg kell adni az egyes elemzett technológiák által évente előállítható energia mennyiségét (GWh-ban). Az energiarendszeren belüli korlátokat és kapcsolatokat is figyelembe kell venni. Az elemzés a technológiák vagy rendszerek szokásos típusainak működését képviselő feltételezéseken alapuló modelleket is felhasználhat.

⁽⁷⁾ Beleértve az (EU) 2018/2001 irányelv 15. cikke (7) bekezdésében említett értékelést.

⁽⁸⁾ Az alapforgatókönyvre vonatkozó szakpolitikák figyelembevételének határideje az azt megelőző évnek a vége, amelynek végére az átfogó értékelést el kell végezni. Ez azt jelenti, hogy az átfogó értékelés benyújtási határidejét megelőző egy éven belül elfogadott szakpolitikákat nem kell figyelembe venni.

iii. az alapforgatókönyv alternatív forgatókönyveinek figyelembe kell venniük az (EU) 2018/1999 rendelet energiahatékonyságra és megújuló energiára vonatkozó célkitűzéseit; az egyes forgatókönyveknek az alapforgatókönyvhöz képest az alábbi elemeket kell tartalmazniuk:

- a vizsgált technológiákban rejlő gazdasági potenciál a nettó jelenérték mint kritérium alkalmazásával,
- az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése,
- évi primerenergia-megtakarítás GWh-ban,
- a megújuló energiaforrások arányára gyakorolt hatás a nemzeti energiaszerkezetben.

A technikai, pénzügyi okokból vagy a nemzeti szabályok miatt nem megvalósítható forgatókönyveket a költség-haszon elemzés korai szakaszában ki lehet zárni, ha ez körütekintő, pontos és jól dokumentált megfontolások alapján indokolt.

Az értékelésnek és a döntéshozatalnak figyelembe kell vennie a költségeket és az energiaellátás megnövekedett rugalmasságából és a villamosenergia-hálózatok optimálisabb működéséből eredő energiamegtakarítást az elemzett forgatókönyvekben, beleértve a csökkentett infrastrukturális beruházásokból adódóan elkerült költségeket és az így nyert megtakarításokat.

b) Költségek és hasznok

Az a) pontban említett költségeknek és hasznoknak legalább az alábbi hasznokat és költségeket kell magukban foglalniuk:

i. költségek:

- a létesítmények és felszerelések állóeszköz-beruházási költségei,
- a kapcsolódó energiahálózatok állóeszköz-beruházási költségei,
- változó és rögzített műveleti költségek,
- energiaköltségek,
- környezeti, egészségügyi és biztonsági költségek, a lehetséges mértékben,
- munkaerőpiaci költségek, energiabiztonság és versenyképesség, a lehetséges mértékben.

ii. hasznok:

- kibocsátás értéke a felhasználó számára (fűtés, hűtés és villamos energia);
- külső hasznok, például a környezeti, üvegházhatásúgáz-kibocsátással kapcsolatos, továbbá egészségügyi és biztonsági hasznok, a lehetséges mértékben;
- munkaerőpiaci hatások, energiabiztonság és versenyképesség, a lehetséges mértékben.

c) Az alapforgatókönyv szempontjából releváns forgatókönyvek:

Az alapforgatókönyvvel kapcsolatos összes releváns forgatókönyvet figyelembe kell venni, beleértve a hatékony egyedi fűtés és hűtés szerepét. A költség-haszon elemzés vagy egy projekt értékelésére vagy pedig projektcsoportra terjed ki egy tágabb helyi, regionális vagy nemzeti értékelés keretében annak érdekében, hogy meg lehessen állapítani az alapforgatókönyvhöz képest leginkább költség-hatékony és legkedvezőbb fűtési vagy hűtési megoldást egy adott földrajzi terület számára a fűtés tervezése céljából.

d) Határok és integrált megközelítés:

- i. a földrajzi határnak egy megfelelő, jól meghatározott földrajzi területet kell lefednie;
- ii. a költség-haszon elemzésben figyelembe kell venni a rendszeren és a földrajzi határon belüli valamennyi rendelkezésre álló centralizált vagy decentralizált kínálati erőforrást, beleértve az e melléklet III. részének 9. pontja szerinti technológiákat, valamint a fűtési és hűtési igények tendenciáit és jellemzőit.

e) Feltételezések:

- i. a tagállamoknak a költség-haszon elemzések céljára feltételezéseket kell benyújtaniuk, amelyek a főbb input és output tényezők áráira és a diszkontrátára vonatkoznak;

- ii. a gazdasági elemzésben a nettó jelenérték kiszámításához használt diszkontrátát európai vagy nemzeti iránymutatások alapján kell kiválasztani;
- iii. a tagállamoknak nemzeti, európai vagy nemzetközi energiaár-alakulási előrejelzéseket kell használniuk, ezeket adott esetben nemzeti, regionális vagy helyi összefüggésbe helyezve;
- iv. a gazdasági elemzésben alkalmazott áraknak tükrözniük kell a társadalmi-gazdasági költségeket és hasznokat. A külső költségeket – például a környezeti és egészségügyi hatásokat – a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venni, nevezetesen ha létezik vonatkozó piaci ár, vagy ha már szerepel az európai vagy nemzeti szabályozásban.
- f) Érzékenységi elemzés: egy projekt vagy projektcsoporthoz a költségeinek és hasznainak értékeléséhez érzékenységi elemzést is végezni kell, és annak olyan változó tényezőkhöz kell alapulnia, amelyek jelentős hatással vannak a számítások eredményére, mint például a különböző energiaárak, a keresleti szintek, a diszkontráták és egyéb tényezők.

IV. rész

POTENCIÁLIS ÚJ STRATÉGIÁK ÉS SZAKPOLITIKAI INTÉZKEDÉSEK

11. a 9. és 10. ponttal összhangban azonosított gazdasági potenciál kiaknázására irányuló új jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai intézkedések ⁽⁹⁾ áttekintése, az alábbiakra vonatkozó előrejelzésekkel együtt:
- a) az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése;
 - b) évi primerenergia-megtakarítás GWh-ban;
 - c) a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés arányára gyakorolt hatás;
 - d) a megújuló energiaforrások arányára gyakorolt hatás a nemzeti energiaszerkezetben és a fűtési és hűtési ágazatban;
 - e) összefüggések a nemzeti pénzügyi programozással és a költségmegtakarításokkal az állami költségvetés és a piaci résztvevők számára;
 - f) az esetleges állami támogatási intézkedésekre vonatkozó becslés, a vonatkozó éves költségvetéssel és a potenciális támogatási elem meghatározásával.

⁽⁹⁾ Ennek az áttekintésnek tartalmaznia kell azokat a finanszírozási intézkedéseket és programokat, amelyek az átfogó értékelés időszakában elfogadhatók anélkül, hogy azok sértenék az állami támogatások értékelése céljából az állami támogatási rendszerekről szóló külön értesítésre vonatkozó kötelezettséget.

XI. MELLÉKLET

KÖLTSÉG-HASZON ELEMZÉS

A költség-haszon elemzéseknek információt kell szolgáltatniuk a 25. cikk (3) bekezdésében és a 26. cikk (7) bekezdésében említett intézkedésekhez:

Ha a tervekben csak villamos energiára épülő létesítmény vagy egy hővisszanyerést nem alkalmazó létesítmény szerepel, akkor össze kell vetni a tervezett létesítményeket vagy a tervezett felújítást egy olyan azonos létesítménnyel, amely azonos mennyiségű villamos energiát vagy technológiai hőt termel, de visszanyeri a hulladékhőt, továbbá a hőt nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés vagy távfűtési/hűtési hálózatok, vagy mindkettő segítségével biztosítja.

Az értékelésnek egy adott földrajzi határon belül – racionális lehetőségeket, például a technikai megvalósíthatóságot és a távolságot szem előtt tartva – figyelembe kell vennie a tervezett létesítményt és valamennyi megfelelő létező vagy potenciális fűtési vagy hűtési keresleti pontot, amelyet a létesítmény el tud látni.

A rendszerhatárt úgy kell megállapítani, hogy abba beletartozzon a tervezett létesítmény és a hő- és hűtési terhelés, például az épület(ek) és az ipari folyamatok. Ezen a rendszerhatáron belül a hőenergia- és a villamosenergia-ellátás teljes költségét mindkét esetre meg kell határozni és össze kell hasonlítani.

A hő- vagy hűtési terhelésbe bele kell tartoznia a létező hő- vagy hűtési terheléseknek, például az ipari létesítményeknek vagy egy létező távfűtési vagy hűtési rendszernek, de városi térségekben az olyan hő- vagy hűtési terheléseknek és -költségeknek is, amelyek akkor állnának fenn, ha egy épületcsoportot vagy egy városrészt új távfűtési rendszerrel látnák el és/vagy új távfűtési vagy -hűtési rendszerre kapcsolnák.

A költség-haszon elemzéseket a tervezett létesítmény és az összehasonlított létesítmény(ek) azon ismertetésére kell építeni, amely kiterjed a hő- és villamosenergia-kapacitásra, adott esetben a tüzelőanyag típusára, a tervezett használatra, valamint a tervezett éves üzemórászámra, az elhelyezkedésre és a villamosenergia- és hőigényre.

A hulladékhő felhasználásának értékelése során figyelembe kell venni az aktuális technológiákat. Az értékelés során figyelembe kell venni a hulladékhő közvetlen felhasználását vagy magasabb hőmérsékletre melegítését, illetve mindkettőt. Hulladékhő helyszíni hasznosítása esetén legalább a hőcserélők, hőszivattyúk és a hőt villamos energiává alakító technológiák alkalmazását értékelni kell. A helyszínen kívüli hulladékhő-visszanyerés esetében potenciális keresleti pontokként kell értékelni legalább az ipari létesítményeket, a mezőgazdasági létesítményeket és a távfűtési hálózatokat.

Az összehasonlítás céljára figyelembe kell venni a hőenergia-igényt és a közelben lévő fűtési vagy hűtési keresleti pontok által alkalmazott fűtés- és hűtéstípusokat. Az összehasonlításnak ki kell terjednie a tervezett és az összehasonlított létesítményhez kapcsolódó infrastrukturális költségekre is.

A 26. cikk (7) bekezdése alkalmazásában készített költség-haszon elemzéseknek tartalmazniuk kell egy, az egyes létesítményekben történő beruházásból és a létesítmények működéséből származó, a tényleges pénzforgalmi tranzakciókat tükröző pénzügyi elemzést is tartalmazó gazdasági elemzést.

A projektek költség-haszon elemzésének eredménye akkor pozitív, ha a gazdasági és a pénzügyi elemzésben szereplő diszkontált haszon összege meghaladja a diszkontált költségek összegét (pozitív költség-haszon tényező).

A tagállamok meghatározzák a gazdasági elemzés módszertanára, feltételezéseire és időhorizontjára vonatkozó irányelveket.

A tagállamok előírhatják a hő- és villamosenergia-termelő létesítményeket üzemeltető vállalatok, ipari vállalatok, a távfűtési/hűtési hálózatok üzemeltetői vagy más olyan felek számára, akikre a megállapított rendszerhatás vagy földrajzi hatás hatással van, hogy szolgáltatassanak az egyes létesítmények költségeinek és hasznainak vizsgálata során felhasználható adatokat.

XII. MELLÉKLET

A NAGY HATÁSFOKÚ KAPCSOLT ENERGIATERMELÉSBŐL SZÁRMAZÓ VILLAMOS ENERGIA SZÁRMAZÁSI GARANCIÁJA

1. A tagállamok intézkedéseket tesznek annak biztosítása érdekében, hogy
 - a) a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia származási garanciája:
 - lehetővé tegye a termelők számára annak igazolását, hogy az általuk értékesített villamos energia nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származik, és azt a villamosenergia-termelő kérésére e célból kiállítsák,
 - pontos, megbízható és csalás ellen védett legyen,
 - kiadása, átruházása és törlése elektronikus úton történjen;
 - b) egyazon nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó energiaegységet csak egyszer vegyenek figyelembe.
2. A 26. cikk (13) bekezdésében említett származási garanciának legalább az alábbi információkat kell tartalmaznia:
 - a) az energiatermelő létesítmény neve, helye, típusa és (hő- és villamosenergia-) kapacitása;
 - b) a termelési időpontok és helyszínek;
 - c) a villamosenergia-termelés tüzelőanyag-forrásának alsó (nettó) fűtőértéke;
 - d) a villamos energiával együtt termelt hő mennyisége és felhasználása;
 - e) a származási garancia tárgyát képező, a III. melléklet szerinti nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó villamosenergia-mennyiség;
 - f) a III. melléklettel összhangban, a III. melléklet d) pontjában feltüntetett egységes hatásfok-referenciaértékek alapján kiszámított primerenergia-megtakarítás;
 - g) az erőmű névleges villamosenergia- és hő-termelési hatásfoka;
 - h) annak megjelölése, hogy a létesítmény részesült-e beruházási támogatásban és ha igen, milyen mértékben;
 - i) annak megjelölése, hogy az energiaegység valamely nemzeti támogatási rendszer kedvezményezettje volt-e és ha igen, milyen típusú volt ez a rendszer és milyen mértékű a támogatás;
 - j) a létesítmény üzembe helyezésének dátuma; és
 - k) a kiállítás dátuma és országa és az egyedi azonosító szám.

A származási garancia szabványos mérete 1 MWh. Ez az állomás határánál mért és a hálózatra betáplált nettó villamosenergia-mennyiségnek felel meg.

XIII. MELLÉKLET

AZ ENERGIAHÁLÓZATI SZABÁLYZATOKRA ÉS VILLAMOSENERGIA-HÁLÓZATI DÍJSZABÁSOKRA VONATKOZÓ
ENERGIAHATÉKONYSÁGI KRITÉRIUMOK

1. A hálózati díjszabásnak átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lennie, meg kell felelnie az (EU) 2019/943 rendelet 18. cikkének, valamint tükröznie kell a hálózatokon a fogyasztásbefolyásolási és a keresletoldali válaszingykedések, valamint az elosztott termelés útján elért költségmegtakarítást, beleértve a szállítás vagy a hálózati beruházások költségének csökkentését és a hálózat optimálisabb működésén keresztül elért megtakarításokat is.
2. A hálózati szabályzatok és díjszabások nem akadályozhatják meg a hálózatüzemeltetőket vagy az energetikai kiskereskedőket abban, hogy rendszerszintű szolgáltatásokat bocsássonak rendelkezésre a keresletoldali válaszingykedések, a fogyasztásbefolyásolás és az elosztott termelés esetében a szervezett villamosenergia-piacokon, beleértve a bármely időkeretben energiával, kapacitással, kiegyenlítéssel és járulékos szolgáltatásokkal kereskedő, tőzsdén kívüli piacokat és villamosenergia-tőzsdéket is, beleértve a határidős, a másnapi és a napon belüli piacokat is, különös tekintettel az alábbiakra:
 - a) a végső felhasználók általi terhelésnek a csúcsidőről a csúcsidőn kívülre tolódása, figyelembe véve a megújuló energia, a kapcsolt energiatermelésből származó energia és az elosztott termelés rendelkezésre állását;
 - b) a kiszolgált fogyasztók szintjén keresletoldali válaszingykedésekkel elért energiamegtakarítás, független aggregátorok révén;
 - c) az energiahatékonysági szolgáltatók által tett energiahatékonysági intézkedések útján elért igénycsökkenés, beleértve az energiahatékonysági szolgáltató vállalkozásokat is;
 - d) a termelési források alacsonyabb feszültség szinten történő összekapcsolása és teherelosztása;
 - e) a fogyasztási helyhez közelebb elhelyezkedő termelési források bekapcsolása; és
 - f) az energia tárolása.
3. Olyan hálózati vagy kiskereskedelmi díjszabásokat kell biztosítani, amelyek támogathatják a keresletoldali válaszingykedéseket vállaló végső felhasználók esetében a dinamikus árszabást, például:
 - a) a használat időpontján alapuló díjszabást;
 - b) a kritikus csúcsidőszakokra vonatkozó árszabást;
 - c) valós idejű árszabást; és
 - d) csúcsidőn kívül nyújtott kedvezményeket.

XIV. MELLÉKLET

A SZÁLLÍTÁSIRENDSZER-ÜZEMELTETŐKRE ÉS ELOSZTÓRENDSZER-ÜZEMELTETŐKRE ALKALMAZANDÓ
ENERGIAHATÉKONYSÁGI KÖVETELMÉNYEK

A szállításrendszer-üzemeltetők és az elosztórendszer-üzemeltetők:

- a) megalkotják és nyilvánosságra hozzák standard szabályzatukat az újonnan belépő, nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó energiát előállító energiatermelőknek az összekapcsolt hálózatba történő bekapcsolásához szükséges műszaki átalakítások – például hálózati csatlakozások, a hálózat megerősítése és új hálózatok bevezetése, a hálózat működésének javítása és a hálózati szabályzat megkülönböztetésmentes végrehajtása – költségeinek viselésére és megosztására vonatkozóan;
- b) az újonnan belépő, nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó energiát előállító, a rendszerre csatlakozni kívánó energiatermelők számára biztosítják a szükséges átfogó tájékoztatást, beleértve az alábbiakat:
 - i. átfogó, részletes becslés a csatlakozással kapcsolatos költségekről;
 - ii. a hálózathoz való csatlakozás iránti kérelem fogadásának és feldolgozásának észszerű és pontos menetrendje;
 - iii. a hálózathoz való javasolt csatlakozás észszerű, előírányzott menetrendje. A hálózathoz történő csatlakozás teljes folyamata legfeljebb 24 hónapot vehet igénybe, szem előtt tartva az észszerű kivitelezhetőség és a megkülönböztetésmentesség szempontját;
- c) szabványosított és egyszerűsített eljárások bevezetése az elosztott nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésből származó energiát előállító energiatermelők hálózathoz történő csatlakozásának megkönnyítésére.

Az első albekezdés a) pontjában említett szabályzat objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes feltételekre épül, különös tekintettel valamennyi olyan költségre és haszonra, amely az új termelőknek a hálózatra történő rákapcsolásával függ össze. A szabályzat többfajta hálózati kapcsolatot is meghatározhat.

XV. MELLÉKLET

AZ ENERGIAHATÉKONYSÁGRA VONATKOZÓ SZERZŐDÉSEK VAGY AZ AJÁNLATTÉTELHEZ SZÜKSÉGES
DOKUMENTÁCIÓ MINIMÁLIS TARTALMA

- Olyan elemzésekben és energetikai auditokban meghatározott megállapítások és ajánlások, amelyeket az épület energiafelhasználására vonatkozó szerződés megkötése előtt végeztek azzal a céllal, hogy intézkedéseket hajtsanak végre az épület energiahatékonyságának javítására.
- A végrehajtandó hatékonysági intézkedések vagy az elérendő hatékonysági eredmények egyértelmű és átlátható felsorolása.
- A szerződésben foglalt intézkedések végrehajtása révén várható garantált megtakarítás.
- A szerződés időtartama és mérőföldkövei, valamint tárgyi és időbeni felmondási feltételei.
- Az egyes szerződő felek kötelezettségeinek egyértelmű és átlátható felsorolása.
- Az elért megtakarítások megállapításának referenciaidőpontja(i).
- Az egyes intézkedések vagy intézkedéscsomagok végrehajtása érdekében szükséges lépések és adott esetben a kapcsolódó költségek egyértelmű és átlátható felsorolása.
- A szerződésben foglalt intézkedések teljes körű végrehajtására és a projekt során végzett mindennemű módosítás dokumentálására vonatkozó kötelezettség.
- A harmadik felek részvételével folyó minden alvállalkozási szerződésben azonos tartalmú előírások bevezetését szabályozó rendelkezések.
- A projekt pénzügyi vonzatainak egyértelmű és átlátható bemutatása és az elért pénzügyi megtakarítások két fél közötti megoszlása és elosztása, nevezetesen a szolgáltató jutalmazása.
- Az elért garantált megtakarítások mérésére és ellenőrzésére, a minőség-ellenőrzésre és a garanciákra vonatkozó, egyértelmű és átlátható rendelkezések.
- A keretfeltételekben bekövetkező, a szerződés tartalmát és kimenetelét befolyásoló változások – nevezetesen az energiaárak és a létesítmények használata intenzitásának változása – kezelésére irányuló eljárásokat tisztázó rendelkezések.
- Az egyes szerződő felek kötelezettségeinek és az ezek megszegéséért kiszabott szankcióknak a részletes leírása.

XVI. MELLÉKLET

A. rész

A hatályon kívül helyezett irányelv és módosításai (a 39. cikk szerint)

Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve
(HL L 315., 2012.11.14., 1. o.)

A Tanács 2013/12/EU irányelve
(HL L 141., 2013.5.28., 28. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/844 irányelve
(HL L 156., 2018.6.19., 75. o.)

csak a 2. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2002 irányelve
(HL L 328., 2018.12.21., 210. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete
(HL L 328., 2018.12.21., 1. o.)

csak az 54. cikk

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/504 határozata
(HL L 85. I, 2019.3.27., 66. o.)

csak az 1. cikk

A Bizottság (EU) 2019/826 felhatalmazáson alapuló rendelete
(HL L 137., 2019.5.23., 3. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve
(HL L 158., 2019.6.14., 125. o.)

csak a 70. cikk

B. rész

A belső jogba való átültetésre vonatkozó határidők (a 39. cikk szerint)

Irányelv	Az átültetés határideje
2012/27/EU	2014. június 5.
(EU) 2018/844	2020. március 10.
(EU) 2018/2002	2020. június 25., az 1. cikk 5–10. pontjának és a melléklet 3. és 4. pontjának kivételével 2020. október 25., az 1. cikk 5–10. pontja és a melléklet 3. és 4. pontja tekintetében
(EU) 2019/944	2019. december 31., a 70. cikk 5. pontjának a) pontja tekintetében 2020. október 25., a 70. cikk 4. pontja tekintetében 2020. december 31., a 70. cikk 1–3., 5. b) és 6. pontja tekintetében

XVII. MELLÉKLET

Megfelelési táblázat

2012/27/EU irányelv	Ez az irányelv
1. cikk	1. cikk
2. cikk, bevezető szöveg	2. cikk, bevezető szöveg
2. cikk, 1. pont	2. cikk, 1. pont
–	2. cikk, 2., 3. és 4. pont
2. cikk, 2. pont	2. cikk, 5. pont
2. cikk, 3. pont	2. cikk, 6. pont
–	2. cikk, 7. pont
2. cikk, 4. pont	2. cikk, 8. pont
2. cikk, 5. pont	2. cikk, 9. pont
2. cikk, 6. pont	2. cikk, 10. pont
2. cikk, 7. pont	2. cikk, 11. pont
2. cikk, 8. pont	2. cikk, 12. pont
2. cikk, 9. pont	–
2. cikk, 10. pont	2. cikk, 13. pont
–	2. cikk, 14. és 15. pont
2. cikk, 11. pont	2. cikk, 16. pont
2. cikk, 12. pont	2. cikk, 17. pont
2. cikk, 13. pont	2. cikk, 18. pont
2. cikk, 14. pont	2. cikk, 19. pont
2. cikk, 15. pont	2. cikk, 20. pont
2. cikk, 16. pont	2. cikk, 21. pont
2. cikk, 17. pont	2. cikk, 22. pont
2. cikk, 18. pont	2. cikk, 23. pont
2. cikk, 19. pont	2. cikk, 24. pont
2. cikk, 20. pont	2. cikk, 25. pont
2. cikk, 21. pont	2. cikk, 26. pont
2. cikk, 22. pont	2. cikk, 27. pont
2. cikk, 23. pont	2. cikk, 28. pont
2. cikk, 24. pont	2. cikk, 29. pont
–	2. cikk, 30. pont
–	2. cikk, 31. pont
2. cikk, 25. pont	2. cikk, 32. pont
2. cikk, 26. pont	–
2. cikk, 27. pont	2. cikk, 33. pont
2. cikk, 28. pont	2. cikk, 34. pont
2. cikk, 29. pont	2. cikk, 35. pont

2012/27/EU irányelv	Ez az irányelv
2. cikk, 30. pont	2. cikk, 36. pont
2. cikk, 31. pont	2. cikk, 37. pont
2. cikk, 32. pont	2. cikk, 38. pont
2. cikk, 33. pont	2. cikk, 39. pont
2. cikk, 34. pont	2. cikk, 40. pont
2. cikk, 35. pont	2. cikk, 41. pont
2. cikk, 36. pont	2. cikk, 42. pont
2. cikk, 37. pont	2. cikk, 43. pont
2. cikk, 38. pont	2. cikk, 44. pont
2. cikk, 39. pont	2. cikk, 45. pont
2. cikk, 40. pont	–
2. cikk, 41. pont	2. cikk, 46. pont
2. cikk, 42. pont	2. cikk, 47. pont
2. cikk, 43. pont	2. cikk, 48. pont
–	2. cikk, 49. pont
2. cikk, 44. pont	2. cikk, 50. pont
2. cikk, 45. pont	2. cikk, 51. pont
–	2. cikk, 52., 53., 54., 55. és 56. pont
–	3. cikk
–	4. cikk, (1) bekezdés
3. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés	4. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés
	4. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés
3. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés, bevezető szöveg	4. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés, bevezető szöveg
3. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés, a) és b) pont	4. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés, a) és b) pont
3. cikk (1) bekezdés, második albekezdés, c) pont	–
3. cikk (1) bekezdés, második albekezdés, d) pont	4. cikk (3) bekezdés, első albekezdés, c) pont
3. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés, bevezető szöveg	–
–	4. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés, d) pont, bevezető szöveg
–	4. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés, d) pont, i., ii. és iii. alpont
3. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés, a) pont	4. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés, d) pont, iv. alpont
–	4. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés, e) pont, bevezető szöveg
3. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés, b) pont	4. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés, e) pont, i. alpont

2012/27/EU irányelv	Ez az irányelv
3. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés, c) pont	4. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés, e) pont, ii. alpont
3. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés, d) pont	4. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés, e) pont, iii. alpont
3. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés, e) pont	–
–	4. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés, e) pont, iv. alpont
3. cikk, (2) és (3) bekezdés	–
3. cikk, (4) bekezdés	35. cikk, (6) bekezdés
3. cikk, (5) és (6) bekezdés	–
–	4. cikk, (4) bekezdés
–	4. cikk, (5) bekezdés
–	4. cikk, (6) bekezdés
–	4. cikk, (7) bekezdés
–	5. cikk
5. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés	6. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
5. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés	6. cikk, (1) bekezdés, ötödik albekezdés
–	6. cikk, (1) bekezdés, második és harmadik albekezdés
5. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés	6. cikk, (1) bekezdés, negyedik albekezdés
5. cikk, (1) bekezdés, negyedik és ötödik albekezdés	–
5. cikk, (2) bekezdés	6. cikk, (2) bekezdés
–	6. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés
5. cikk, (3) bekezdés	6. cikk, (3) bekezdés
5. cikk, (4) bekezdés	6. cikk, (4) bekezdés
5. cikk, (5) bekezdés	6. cikk, (5) bekezdés
5. cikk, (5) bekezdés, első albekezdés, b) pont	6. cikk, (5) bekezdés, második albekezdés, c) pont
–	6. cikk, (5) bekezdés, második albekezdés, b) pont
5. cikk, (6) bekezdés	6. cikk, (6) bekezdés
–	6. cikk, (6) bekezdés, második albekezdés, a) pont
5. cikk, (6) bekezdés, második albekezdés	6. cikk, (6) bekezdés, második albekezdés, b) pont
5. cikk, (6) bekezdés, harmadik albekezdés	6. cikk, (6) bekezdés, harmadik albekezdés
5. cikk, (7) bekezdés	–
6. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés	7. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
6. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés	7. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
–	7. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés
–	–
6. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés	7. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés
–	7. cikk, (5), (6), (7) és (8) bekezdés
–	–
7. cikk, (1) bekezdés, bevezető szöveg, a) és b) pont	8. cikk, (1) bekezdés, bevezető szöveg, a) és b) pont

2012/27/EU irányelv	Ez az irányelv
–	8. cikk, (1) bekezdés, c) pont
7. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés	8. cikk, (5) bekezdés
7. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés	8. cikk, (1) bekezdés, ötödik albekezdés
7. cikk, (1) bekezdés, negyedik albekezdés	8. cikk, (1) bekezdés, negyedik albekezdés
–	8. cikk, (3) és (4) bekezdés
7. cikk, (2) bekezdés	8. cikk, (6) bekezdés
7. cikk, (3) bekezdés	8. cikk, (7) bekezdés
7. cikk, (4) bekezdés	8. cikk, (8) bekezdés
7. cikk, (5) bekezdés	8. cikk, (9) bekezdés
7. cikk, (6) bekezdés	8. cikk, (10) bekezdés
7. cikk, (7) bekezdés	–
7. cikk, (8) bekezdés	–
7. cikk, (9) bekezdés	–
7. cikk, (10) bekezdés	8. cikk, (2) bekezdés
7. cikk, (11) bekezdés	–
	8. cikk, (11), (12) és (13) bekezdés
7. cikk, (12) bekezdés	8. cikk, (14) bekezdés
7a. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés	9. cikk, (1) bekezdés
7a. cikk, (2) bekezdés	9. cikk, (3) bekezdés
7a. cikk, (3) bekezdés	9. cikk, (4) bekezdés
–	9. cikk, (2) bekezdés
–	9. cikk, (5), (6) és (7) bekezdés
7a. cikk, (4) és (5) bekezdés	9. cikk, (8) és (9) bekezdés
–	9. cikk, (10) bekezdés
7a. cikk, (6) és (7) bekezdés	9. cikk, (11) és (12) bekezdés
7b. cikk, (1) és (2) bekezdés	10. cikk, (1) és (2) bekezdés
–	10. cikk, (3) és (4) bekezdés
–	11. cikk, (1) és (2) bekezdés
–	11. cikk, (3) és (4) bekezdés
8. cikk, (1) és (2) bekezdés	11. cikk, (5), (6) és (7) bekezdés
8. cikk, (3) és (4) bekezdés	–
–	11. cikk, (8) bekezdés
8. cikk, (5) bekezdés	11. cikk, (9) bekezdés
–	11. cikk, (10) bekezdés
8. cikk, (6) bekezdés	11. cikk, (11) bekezdés
8. cikk, (7) bekezdés	11. cikk, (12) bekezdés
–	12. cikk

2012/27/EU irányelv	Ez az irányelv
9. cikk	13. cikk
9a. cikk	14. cikk
9b. cikk	15. cikk
9c. cikk	16. cikk
10. cikk	17. cikk
10a. cikk	18. cikk
11. cikk	19. cikk
12. cikk	20. cikk
–	21. cikk
–	22. cikk, (1) bekezdés
12. cikk, (1) bekezdés	22. cikk, (2) bekezdés
12. cikk, (2) bekezdés, bevezető szöveg, valamint a) pont, i–v. alpont	22. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés, a)–g) pont 22. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés, h) pont
12. cikk, (2) bekezdés, b) pont	22. cikk, (3) bekezdés, harmadik albekezdés
–	22. cikk, (3) bekezdés, harmadik albekezdés, a) és b) pont
12. cikk, (2) bekezdés, b) pont, i. és ii. alpont	22. cikk, (3) bekezdés, harmadik albekezdés, c) és d) pont
–	22. cikk, (3) bekezdés, harmadik albekezdés, e) pont
–	22. cikk, (4)–(9) bekezdés
–	23. cikk
–	24. cikk
13. cikk	32. cikk
14. cikk, (1) bekezdés	25. cikk, (1) bekezdés
–	25. cikk, (2) bekezdés
14. cikk, (2) bekezdés	25. cikk, (5) bekezdés
14. cikk, (3) bekezdés	25. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés
–	25. cikk, (3) bekezdés, második albekezdés
14. cikk, (4) bekezdés	25. cikk, (4) bekezdés
–	25. cikk, (6) bekezdés
–	26. cikk, (1), (2), (3), (4), (5) és (6) bekezdés
14. cikk, (5) bekezdés bevezető szöveg és a) pont	26. cikk, (7) bekezdés bevezető szöveg és a) pont
14. cikk, (5) bekezdés, b), c) és d) pont	–
–	26. cikk, (7) bekezdés, b), c) és d) pont, valamint második albekezdés
14. cikk, (5) bekezdés, második és harmadik albekezdés	26. cikk, (7) bekezdés, harmadik és negyedik albekezdés
14. cikk, (6) bekezdés, a) pont	26. cikk, (8) bekezdés, a) pont

2012/27/EU irányelv	Ez az irányelv
14. cikk, (6) bekezdés, b) pont	–
14. cikk, (6) bekezdés, c) pont	26. cikk, (8) bekezdés, b) pont
–	26. cikk, (8) bekezdés, c) pont
14. cikk, (6) bekezdés, második és harmadik albekezdés	26. cikk, (8) bekezdés, második és harmadik albekezdés
14. cikk, (7), (8) és (9) bekezdés	26. cikk, (9), (10) és (11) bekezdés
–	26. cikk, (12) bekezdés
14. cikk, (10) és (11) bekezdés	26. cikk, (13) és (14) bekezdés
15. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés	27. cikk, (1) bekezdés
15. cikk, (1) bekezdés, második és harmadik albekezdés	–
–	27. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés
15. cikk, (1) bekezdés, negyedik albekezdés	27. cikk, (5) bekezdés
15. cikk, (2) és (2a) bekezdés	–
15. cikk, (3), (4) és (5) bekezdés, első albekezdés	27. cikk, (6), (7) és (8) bekezdés
15. cikk, (5) bekezdés, második albekezdés	–
15. cikk, (6) bekezdés, első albekezdés	–
15. cikk, (6) bekezdés, második albekezdés	27. cikk, (9) bekezdés
15. cikk, (7) bekezdés	27. cikk, (10) bekezdés
15. cikk, (9) bekezdés, első albekezdés	27. cikk, (11) bekezdés
15. cikk, (9) bekezdés, második albekezdés	–
16. cikk, (1) és (2) bekezdés	–
–	28. cikk, (1), (2), (3) és (5) bekezdés
16. cikk, (3) bekezdés	28. cikk, (4) bekezdés
17. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés	–
17. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés	30. cikk, (3) bekezdés
17. cikk, (2) bekezdés	22. cikk, (7) bekezdés
17. cikk, (3) bekezdés	–
17. cikk, (4) bekezdés	–
17. cikk, (5) bekezdés	22. cikk, (10) bekezdés
18. cikk, (1) bekezdés, bevezető szöveg	29. cikk, (1) bekezdés, bevezető szöveg
18. cikk, (1) bekezdés, a) pont), i. és ii. alpont	29. cikk, (1) bekezdés, a) és b) pont
–	29. cikk, (1) bekezdés, c) és d) pont
18. cikk, (1) bekezdés, b) pont	29. cikk, (2) bekezdés
18. cikk, (1) bekezdés, c) pont	29. cikk, (3) bekezdés
–	29. cikk, (4) bekezdés
18. cikk, (1) bekezdés d) pont, i. és ii. alpont	29. cikk, (5) bekezdés, a) és b) pont

2012/27/EU irányelv	Ez az irányelv
–	29. cikk, (5) bekezdés, c) pont
18. cikk, (2) bekezdés, a) és b) pont	29. cikk, (6) bekezdés, a) és b) pont
18. cikk, (2) bekezdés, c) és d) pont	–
–	29. cikk, (6) bekezdés, c) pont
–	29. cikk, (7) bekezdés
18. cikk, (3) bekezdés	29. cikk, (8) bekezdés
19. cikk, (1) bekezdés, a) pont	22. cikk, (5) bekezdés, első albekezdés
19. cikk, (1) bekezdés, b) pont	7. cikk, (7) bekezdés, első albekezdés
19. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés	22. cikk, (9) bekezdés, második albekezdés
19. cikk, (2) bekezdés	–
20. cikk, (1) és (2) bekezdés	30. cikk, (1) és (2) bekezdés
–	30. cikk, (3), (4) és (5) bekezdés
20. cikk, (3), (3a), (3b) és (3c) bekezdés	30. cikk, (6), (7), (8) és (9) bekezdés
20. cikk, (3d) bekezdés	30. cikk, (10) bekezdés, első albekezdés
–	30. cikk, (10) bekezdés, második albekezdés
20. cikk, (4), (5), (6) és (7) bekezdés	30. cikk, (11), (13), (14) és (15) bekezdés
–	30. cikk, (12) bekezdés
–	30. cikk, (16) bekezdés
–	30. cikk, (17) és (18) bekezdés
21. cikk	31. cikk, (1) bekezdés
IV. melléklet, 3. lábjegyzet	31. cikk, (2), (3) és (4) bekezdés
–	31. cikk, (5) bekezdés
IV. melléklet, 3. lábjegyzet	31. cikk, (6) és (7) bekezdés
22. cikk, (1) és (2) bekezdés	33. cikk, (1) és (2) bekezdés
–	33. cikk, (3) bekezdés
23. cikk	34. cikk
24. cikk, (4a), (5) és (6) bekezdés	35. cikk, (1), (2) és (3) bekezdés
24. cikk, (7), (8), (9), (10) és (12) bekezdés	–
24. cikk, (13) és (14) bekezdés	35. cikk, (4) és (5) bekezdés
24. cikk, (15) bekezdés, bevezető szöveg	35. cikk, (7) bekezdés, bevezető szöveg
24. cikk, (15) bekezdés, a) pont	–
24. cikk, (15) bekezdés, b) pont	35. cikk, (7) bekezdés, a) pont
–	35. cikk, (7) bekezdés, b), c), d), e), f), g) és h) pont
–	35. cikk, (7) bekezdés, második albekezdés
24. cikk, (8) bekezdés	35. cikk, (7) bekezdés, harmadik albekezdés
25. cikk	–
26. cikk	–

2012/27/EU irányelv	Ez az irányelv
28. cikk	36. cikk
–	37. cikk
27. cikk, első bekezdés	38. cikk, első bekezdés
27. cikk, második bekezdés	–
27. cikk, harmadik bekezdés	38. cikk, második bekezdés
28. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés	36. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
28. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés	–
28. cikk, (1) bekezdés, harmadik és negyedik albekezdés	36. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés
28. cikk, (2) bekezdés	36. cikk, (2) bekezdés
29. cikk	39. cikk
–	39. cikk, második bekezdés
–	39. cikk, harmadik bekezdés
30. cikk	40. cikk
–	I. melléklet
I. melléklet	II. melléklet
II. melléklet	III. melléklet
III. melléklet	IV. melléklet
IV. melléklet	–
V. melléklet	V. melléklet
VI. melléklet	VI. melléklet
–	VII. melléklet
VII. melléklet	VIII. melléklet
VIIa. melléklet	IX. melléklet
VIII. melléklet	X. melléklet
IX. melléklet	XI. melléklet
X. melléklet	XII. melléklet
XI. melléklet	XIII. melléklet
XII. melléklet	XIV. melléklet
XIII. melléklet	XV. melléklet
XV. melléklet	–
–	XVI. melléklet
–	XVII. melléklet